

15.02.2023

Kokousaika 15.02.2023 18:00 - 22:41

Kokouspaikka Kaupunginvaltuuston istuntosali, Aleksanterinkatu 20

Läsnä

Jäsenet

Diarra, Fatim	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Torsti, Pilvi	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Vartiainen, Juhana	pormestari
Arhinmäki, Paavo	apulaispormestari
Razmyar, Nasima	apulaispormestari
Sazonov, Daniel	apulaispormestari
Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
Ahde, Hilikka	
Ahmed, Mahad	poistui 19:02, poissa: 36 - 50 §
Alanko-Kahiluoto, Outi	saapui 18:27, poissa: 33 - 34 §, osa 35 §
Arajärvi, Pentti	
Biaudet, Eva	
Borgarsdottir Sandelin, Silja	
Castrén, Maaret	
Ebeling, Mika	
Gebhard, Elisa	
Grotenfelt, Nora	
Haatainen, Tuula	poistui 20:43, poissa: 39 - 50 §
Haglund, Mia	
Hakola, Juha	poistui 19:03, poissa: 36 - 50 §
Halla-aho, Jussi	
Harakka, Timo	
Harjanne, Atte	poistui 19:38, poissa: 38 - 50 §
Harkimo, Harry	
Harkimo, Joel	
Heinäluoma, Eveliina	
Hiltunen, Titta	
Honkasalo, Veronika	
Huff, Shawn	
Hyttinen, Nuutti	
Iskanius, Anniina	poistui 19:38, poissa: 38 - 50 §
Jalovaara, Ville	

15.02.2023

Jungner, Mikael	
Kaleva, Atte	
Karhuvaara, Arja	
Kari, Emma	poistui 19:02, poissa: 36 - 50 §
Kauppila, Elina	
Kivekäs, Otso	
Kivelä, Mai	
Kolbe, Laura	
Kopra, Pia	poistui 19:02, poissa: 36 - 50 §
Korpinen, Laura	
Korpinen, Sini	
Koskela, Minja	
Makkonen, Teija	poistui 19:02, poissa: 36 - 50 §
Malin, Petra	
Meri, Otto	saapui 18:04, poissa: 33 - 34 §
Muttillainen, Sami	
Muurinen, Seija	
Månsson, Björn	
Nevanlinna, Tuomas	
Niskanen, Dani	
Nuorteva, Johanna	
Packalén, Tom	
Pajula, Matias	
Pajunen, Jenni	
Pakarinen, Pia	
Pasanen, Amanda	
Peltokorpi, Terhi	
Raatikainen, Mika	
Rantanen, Mari	
Rantanen, Tuomas	
Rautava, Risto	
Ruuhonen-Lerner, Pirkko	
Rydman, Wille	
Sarkomaa, Sari	
Sauri, Pekka	
Saxberg, Mirita	
Soininvaara, Osmo	
Suomalainen, Nina	
Taipale, Ilkka	saapui 18:24, poissa: 33 - 34 §, osa 35 §
Tuomioja, Erkki	
Valtonen, Elina	poistui 19:02, poissa: 36 - 50 §
Vanhanen, Reetta	
Vepsä, Sinikka	
Vierunen, Maarit	

15.02.2023

Yanar, Ozan	varajäsen
Asko-Seljavaara, Sirpa	varajäsen
Chydenius, Jussi	saapui 19:03, poissa: 33 - 35 §
Hassan, Ahmed	varajäsen
Helal, Fardoos	varajäsen
	saapui 19:03, poissa: 33 - 35 §
Juva, Kati	varajäsen
Kettunen, Marko	varajäsen
	saapui 19:03, poissa: 33 - 35 §
Laaksonen, Heimo	varajäsen
	saapui 19:03, poissa: 33 - 35 §
Majok, Ajak	varajäsen
Miettinen, Nina	varajäsen
Paunio, Mikko	varajäsen
	saapui 19:03, poissa: 33 - 35 §
Pitkänen, Tuulia	varajäsen
	saapui 20:44, poissa: 33 - 38 §
Rissanen, Laura	varajäsen
	saapui 19:03, poissa: 33 - 35 §
Sohrabi, Seida	varajäsen
	saapui 19:38, poissa: 33 - 37 §
Sydänmaa, Johanna	varajäsen
	saapui 18:10, poissa: 33 - 35 §
Thomas, Coel	varajäsen
	saapui 19:37, poissa: 33 - 37 §
Tuomi-Nikula, Tuomas	varajäsen

Muut

Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö
Kivelä, Liisa	viestintäjohtaja
Remes, Kirsi	hallintojohtaja
Peltonen, Antti	hallintopäällikkö
Hyttinen, Hannu	johtava kaupunginsihteeri
Menna, Lauri	johtava asiantuntija
Villeneuve, Anna	erityisasiantuntija
Kentala, Julianna	erityisavustaja
Leino, Antti	erityisavustaja
Loima, Maria	erityisavustaja
Nurmela, Jeremias	erityisavustaja
Salminen, Teresa	erityisavustaja
Heinonen, Marjukka	ylikielenkääntäjä
Taipale, Anna	kielenkääntäjä
Hopeakunnas, Maisa	viestintäasiantuntija
Snellman, Johanna	viestintäasiantuntija

15.02.2023

Puheenjohtaja

Fatim Diarra

kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
33 - 37 §, 39 - 50 §

Harry Bogomoloff

kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
38 §

Pöytäkirjanpitäjä

Lauri Menna

johtava asiantuntija
33 - 37 §, osa 38 §, osa 48 §, 49 - 50 §

Hannu Hyttinen

johtava kaupunginsihteeri
osa 38 §, 39 - 44 §

Antti Peltonen

hallintopäällikkö
45 - 47 §, osa 48 §

15.02.2023

Tid 15.02.2023 18:00 - 22:41

Plats Stadsfullmäktiges sessionssal, Alexandersgatan 20

Närvarande

Ledamöter

Diarra, Fatim	stadsfullmäktiges ordförande
Bogomoloff, Harry	stadsfullmäktiges I vice ordförande
Torsti, Pilvi	stadsfullmäktiges II vice ordförande
Vartiainen, Juhana	borgmästare
Arhinmäki, Paavo	biträdande borgmästare
Razmyar, Nasima	biträdande borgmästare
Sazonov, Daniel	biträdande borgmästare
Sinnemäki, Anni	biträdande borgmästare
Ahde, Hilikka	
Ahmed, Mahad	avlägsnade sig 19:02, frånvarande: 33 - 50 §
Alanko-Kahiluoto, Outi	anlände 18:27, frånvarande: 33 - 34 §, delvis 35 §
Arajärvi, Pentti	
Biaudet, Eva	
Borgarsdottir Sandelin, Silja	
Castrén, Maaret	
Ebeling, Mika	
Gebhard, Elisa	
Grotenfelt, Nora	
Haatainen, Tuula	avlägsnade sig 20:43, frånvarande: 39 - 50 §
Haglund, Mia	
Hakola, Juha	avlägsnade sig 19:03, frånvarande: 36 - 50 §
Halla-aho, Jussi	
Harakka, Timo	
Harjanne, Atte	avlägsnade sig 19:38, frånvarande: 38 - 50 §
Harkimo, Harry	
Harkimo, Joel	
Heinäluoma, Eveliina	
Hiltunen, Titta	
Honkasalo, Veronika	
Huff, Shawn	
Hyttinen, Nuutti	

15.02.2023

Iskanius, Anniina	avlägsnade sig 19:38, frånvarande: 38 - 50 §
Jalovaara, Ville Jungner, Mikael Kaleva, Atte Karhuvaara, Arja Kari, Emma	avlägsnade sig 19:02, frånvarande: 36 - 50 §
Kauppila, Elina Kivekäs, Otso Kivelä, Mai Kolbe, Laura Kopra, Pia	avlägsnade sig 19:02, frånvarande: 36 - 50 §
Korpinen, Laura Korpinen, Sini Koskela, Minja Makkonen, Teija	avlägsnade sig 19:02, frånvarande: 36 - 50 §
Malin, Petra Meri, Otto	anlände 18:04, frånvarande: 33 - 34 §
Muttilainen, Sami Muurinen, Seija Månsson, Björn Nevanlinna, Tuomas Niskanen, Dani Nuorteva, Johanna Packalén, Tom Pajula, Matias Pajunen, Jenni Pakarinen, Pia Pasanen, Amanda Peltokorpi, Terhi Raatikainen, Mika Rantanen, Mari Rantanen, Tuomas Rautava, Risto Ruohonen-Lerner, Pirkko Rydman, Wille Sarkomaa, Sari Sauri, Pekka Saxberg, Mirita Soininvaara, Osmo Suomalainen, Nina	

15.02.2023

Taipale, Ilkka	anlände 18:24, frånvarande: 33 - 34 §, delvis 35 §
Tuomioja, Erkki Valtonen, Elina	avlägsnade sig 19:02, frånvarande: 36 - 50 §
Vanhanen, Reetta Vepsä, Sinikka Vierunen, Maarit Yanar, Ozan Asko-Seljavaara, Sirpa Chydenius, Jussi	ersättare ersättare anlände 19:03, frånvarande: 33 - 35 §
Hassan, Ahmed Helal, Fardoos	ersättare ersättare anlände 19:03, frånvarande: 33 - 35 §
Juva, Kati Kettunen, Marko	ersättare ersättare anlände 19:03, frånvarande: 33 - 35 §
Laaksonen, Heimo	ersättare anlände 19:03, frånvarande: 33 - 35 §
Majok, Ajak Miettinen, Nina Paunio, Mikko	ersättare ersättare ersättare anlände 19:03, frånvarande: 33 - 35 §
Pitkänen, Tuulia	ersättare anlände 20:44, frånvarande: 33 - 38 §
Rissanen, Laura	ersättare anlände 19:03, frånvarande: 33 - 35 §
Sohrabi, Seida	ersättare anlände 19:38, frånvarande: 33 - 37 §
Sydänmaa, Johanna	ersättare anlände 18:10, frånvarande: 33 - 35 §
Thomas, Coel	ersättare anlände 19:37, frånvarande: 33 - 37 §
Tuomi-Nikula, Tuomas	ersättare

15.02.2023

Övriga

Sarvilinna, Sami	kanslichef
Kivelä, Liisa	kommunikationsdirektör
Remes, Kirsi	förvaltningsdirektör
Peltonen, Antti	förvaltningschef
Hyttinen, Hannu	ledande stadssekreterare
Menna, Lauri	ledande sakkunnig
Villeneuve, Anna	specialsakkunnig
Kentala, Julianna	specialmedarbetare
Leino, Antti	specialmedarbetare
Loima, Maria	specialmedarbetare
Nurmela, Jeremias	specialmedarbetare
Salminen, Teresa	specialmedarbetare
Heinonen, Marjukka	övertranslator
Taipale, Anna	translator
Hopeakunnas, Maisa	kommunikationsspecialist
Snellman, Johanna	kommunikationsspecialist

Ordförande

Fatim Diarra	stadsfullmäktiges ordförande 33 - 37 §, 39 - 50 §
Harry Bogomoloff	stadsfullmäktiges I vice ordförande 38 §

Protokollförare

Lauri Menna	ledande sakkunnig 33 - 37 §, delvis 38 §, delvis 48 §, 49 - 50 §
Hannu Hyttinen	ledande stadssekreterare delvis 38 §, 39 - 44 §
Antti Peltonen	förvaltningschef 45 - 47 §, delvis 48 §

15.02.2023

§	Asia	
33	Asia/1	Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus Namnupprop, laglighet och beslutsförhet
34	Asia/2	Pöytäkirjan tarkastajien valinta Val av protokolljusterare
35	Asia/3	Pohjoisbaanan yleissuunnitelma Översiktsplan för Norra banan
36	Asia/4	Malmin Pikitehtaankortteleiden asemakaavan muutos (12790) Detaljplaneändring för Beckfabrikskvarteren i Malm (12790)
37	Asia/5	Vuosaaren Villenkallion asemakaavan muutos (nro 12740) Detaljplaneändringen för Villeberget i Nordsjö (nr 12740)
38	Asia/6	Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän aloite sääntöjen laatimisesta sähköpotkulautojen käytölle ja pysäköinnille Socialdemokratiska fullmäktigegruppens motion för att utarbeta regler för användning och parkering av elsparkcyklar
39	Asia/7	Valtuutettu Alviina Alametsän aloite Helsingin kaupungin liittymisestä Mielenturvaa-verkostoon Ledamoten Alviina Alametsäs motion om att Helsingfors stad ska gå med i nätverket Sinnesfrid
40	Asia/8	Valtuutettu Oona Hagmanin aloite merikylpylästä ja hyvinvointikeitaas- ta Hanasaareen Ledamoten Oona Hagmans motion om ett havsbad och en hälsooas på Hanaholmen
41	Asia/9	Valtuutettu Amanda Pasasen aloite Helsingin luonnon kokonaisuus- kentämättömyyden turvaamisesta vuoteen 2030 mennessä Ledamoten Amanda Pasanens motion om att trygga Helsingforsnatu- rens totala icke-försämring fram till år 2030
42	Asia/10	Valtuutettu Saana Rossin aloite luonnonkasvien lisäämisestä puistoi- hin ja istutuksiin Ledamoten Saana Rossis motion om att plantera vilda växter i parker och stadens planteringar
43	Asia/11	Valtuutettu Petra Malinin aloite lasten ja nuorten suojaamisesta UV- säteilyltä kaupungin palveluissa Ledamoten Petra Malins motion om att skydda barn och unga mot UV- strålning i stadens tjänster
44	Asia/12	Valtuutettu Reetta Vanhasen aloite kasvis- ja vegaaniruoan osuuden

15.02.2023

- lisäämisestä kesän leikkipuistoruokailussa
Ledamoten Reetta Vanhanens motion om att utöka andelen vegetarisk och vegansk mat i lekparksmåltider
- 45 Asia/13 Valtuutettu Suvi Pulkkinen aloite tietopohjan hyödyntämisestä oppilasvalinnoissa koulutuksen eriytymisen ehkäisyssä
Ledamoten Suvi Pulkkinens motion om att utnyttja kunskapsunderlaget vid elevantagning för att förebygga segregation inom utbildningen
- 46 Asia/14 Valtuutettu Sari Sarkomaan aloite sote-palvelujen tuotantokustannusten määrittämisestä, avoimuudesta ja vertailtavuudesta
Ledamoten Sari Sarkomaas motion om att fastställa produktionskostnader för social- och hälsovårdstjänster och göra dem mer transparenta och jämförbara
- 47 Asia/15 Valtuutettu Hilikka Ahteen aloite omaishoidon helpottamisesta vakituisella vapaa-ajanpaikkakunnalla
Ledamoten Hilikka Ahdes motion om att underlätta närståendevård på stadigvarande fritidsort
- 48 Asia/16 Valtuutettu Coel Thomasin ja valtuutettu Mia Haglundin aloitteet huume-kuolemien ja muiden päihdehaittojen vähentämisestä sekä päihdepalvelujen saatavuuden parantamisesta
Ledamöterna Coel Thomas och Mia Haglunds motioner om att minska narkotikarelaterade dödsfall och övriga rusmedelsskador respektive förbättra tillgången till missbrukarvård
- 49 Asia/17 Valtuutettu Fardoos Helalin aloite monikielisen seniorikeskuksen perustamisesta
Ledamoten Fardoos Helals motion om ett flerspråkigt seniorcenter
- 50 Asia/18 Kokouksessa jätetyt aloitteet
Motioner inlämnade vid sammanträdet

15.02.2023

Asia/1

§ 33

Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Kaupunginvaltuusto totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Nimenhuuto ja estyneet

Puheenjohtaja totesi, että esteilmoituksen jättäneiden tilalle on kutsuttu seuraavat varavaltuutetut:

- Mia Nygård-Peltola, tilalle Sirpa Asko-Seljavaara
- Alviina Alametsä, tilalle Nina Miettinen
- Maria Ohisalo, tilalle Tuomas Tuomi-Nikula
- Mari Holopainen, tilalle Kati Juva
- Minna Lindgren, tilalle Johanna Sydänmaa
- Suldaan Said Ahmed, tilalle Ajak Majok
- Marcus Rantala, tilalle Ahmed Hassan

Nimenhuudosta olivat poissa seuraavat valtuutetut:

- Outi Alanko-Kahiluoto
- Johanna Sydänmaa
- Otto Meri
- Ilkka Taipale

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginvaltuuston kokous on kutsuttu koolle kuntalaissa ja hallintosäännössä edellytetyssä järjestyksessä. Toimitetun nimenhuudon mukaan vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä. Edellä olevan perusteella puheenjohtaja totesi, että kokous on laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja heidän tilalleen tulevat varavaltuutetut, toimittaa nimenhuudon sekä toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Muutoksenhaku

15.02.2023

Asia/1

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

15.02.2023

Asia/2

§ 34

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin valtuutetut Laura Korpinen ja Ville Jalovaara sekä varalle valtuutetut Nina Suomalainen ja Mikael Jungner.

Käsittely

Puheenjohtajan ehdotuksesta pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin yksimielisesti valtuutetut Korpinen ja Ville Jalovaara sekä varalle valtuutetut Nina Suomalainen ja Mikael Jungner.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto valitsee pöytäkirjantarkastajiksi kaksi valtuutettua ja varatarkastajiksi kaksi valtuutettua.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

15.02.2023

Asia/3

§ 35 Pohjoisbaanan yleissuunnitelma

HEL 2021-006037 T 08 00 04

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Pohjoisbaanan yleissuunnitelman ja hankkeen toteuttamisen vaiheittain siten, että kokonaiskustannusarvio on 28 700 000 euroa (MAKU 112,31 lokakuu 2021, 2015=100).

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta hankkia Tapanilan mutkan kohdalta tarvittavat maa-ala reitin oikaisuun jo lähitulevaisuudessa, jotta reitti voitaisiin toteuttaa yhdellä kertaa sujuvasti radan varteen. (Otso Kivekäs)

Käsittely

Hylkäysehdotus

Valtuutettu Laura Korpinen ehdotti valtuutettu Jussi Halla-ahon kannattamana päätösehdotuksen hylkäämistä seuraavin perusteluin:

Tosiasiallisesti pyöräilyn osuus ei ole ennusteiden mukaan juurikaan lisääntymässä, vaikka pyöräilyinfraan on investoitu massiivisesti. Tämän johdosta hanke ei tässä taloustilanteessa ole perusteltu. Investointi lisääisi päästöjä, eikä vähentäisi niitä. Baanan tieltä jouduttaisiin kaatamaan puustoa, mikä heikentäisi osaltaan kaupunkiluonnon monimuotoisuutta.

Toivomusponsi

Valtuutettu Otso Kivekäs ehdotti valtuutettu Terhi Peltokorven kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta hankkia Tapanilan mutkan kohdalta tarvittavat maa-ala reitin oikaisuun jo lähitulevaisuudessa, jotta reitti voitaisiin toteuttaa yhdellä kertaa sujuvasti radan varteen.

Äänestysjärjestys

Hylkäysehdotuksesta äänestettiin ensin pohjaehdotusta vastaan. Tämän jälkeen toivomusponnen hyväksymisestä äänestettiin erikseen.

15.02.2023

Asia/3

1 äänestys

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, hylkäys EI

JAA-ehdotus: Kaupunginhallitus

EI-ehdotus: valtuutettu Laura Korpisen hylkäysehdotus

Jaa-äännet: 73

Hilkka Ahde, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Timo Harakka, Atte Harjanne, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Ahmed Hassan, Eveliina Heinäluoma, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Mikael Jungner, Kati Juva, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Sini Korpinen, Minja Koskela, Ajak Majok, Petra Malin, Otto Meri, Nina Miettinen, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 9

Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Laura Korpinen, Tom Päckalén, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Wille Rydman

Poissa: 3

Mahad Ahmed, Teija Makkonen, Elina Valtonen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

2 äänestys

Valtuutettu Otso Kivekkään toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: valtuutettu Otso Kivekkään toivomusponsi

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 72

Hilkka Ahde, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Nora Groten-

felt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Timo Harakka, Atte Harjanne, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Ahmed Hassan, Eveliina Heinäluoma, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Mikael Jungner, Kati Juva, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Sini Korpinen, Minja Koskela, Ajak Majok, Petra Malin, Otto Meri, Nina Miettinen, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Tuomas Nevanlinna, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Tom Packalén, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Paasanen, Terhi Peltokorpi, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 5

Pia Kopra, Laura Korpinen, Mari Rantanen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Wille Rydman

Tyhjä: 5

Harry Bogomoloff, Jussi Halla-aho, Björn Månsson, Mika Raatikainen, Daniel Sazonov

Poissa: 3

Mahad Ahmed, Teija Makkonen, Elina Valtonen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Otso Kivekkään ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Pohjoisbaanan yleissuunnitelma raportti
- 2 Liikenteen yleissuunnitelma nrot 1-11 (7295-7303)
- 3 Karttakyselyn ja Kerro kantasi -kyselyn vastauskooste
- 4 Pohjoisbaanan yleissuunnitelma lausunnot
- 5 Vastineet saatuihin mielipiteisiin ja lausuntoihin

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

15.02.2023

Asia/3

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esittää 26.10.2022 § 579 kaupunginhallitukselle Pohjoisbaanan yleissuunnitelman hyväksymistä ja Pohjoisbaanan toteutuksen hyväksymistä vaiheittain siten, että hankkeen kokonaiskustannusarvio on 28 700 000 euroa (MAKU 112,31 lokakuu 2021, 2015=100).

Yleissuunnitelman keskeinen sisältö

Yleissuunnitelmassa määritellään Pohjoisbaanaksi nimetyn pyöräliikenteen runkoyhteyden toteuttamisperiaatteet ja kustannusarvio noin yhdeksän kilometrin osuudelle Käpylän asemalta Vantaan rajalle. Tavoitteena on lisätä pyöräliikenteen määrää pääradan suuntaisella reitillä sekä parantaa reitin sujuvuutta ja turvallisuutta.

Hankkeen arvioidaan parantavan merkittävästi reitin pyöräliikenteen sujuvuutta ja houkuttelevuutta. Pääradan linjausta myötäilevä reitti vähentää vaikutusarvion mukaan osuuden matka-aikaa kymmenellä minuutilla. Nykyistä laadukkaampi väylä parantaa yleistä liikenneturvallisuutta sekä jalankulun ja pyöräilyn miellyttävyyttä.

Yhteys strategiaan ja muihin päätöksiin

Helsingin kaupunkistrategiassa on asetettu tavoite kaupungin kestävästä kasvusta. Tavoitteena on vartin kaupunki, jossa lähipalvelut ovat lyhyen kävely-, pyöräily- tai joukkoliikennematkan päässä. Joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräliikenteen kulkumuoto-osuutta kasvatetaan. Yleissuunnitelma edistää näitä strategiassa asetettuja tavoitteita. Yleissuunnitelma edistää myös kaupunginhallituksen 22.8.2022 § 559 hyväksymän Hiilineutraali Helsinki-päästövähenemissuunnitelman toteutusta.

Pohjoisbaanan yleissuunnitelma on kaupungin liikenteen kehittämisperiaatteiden mukainen. Kaupunginhallituksen 12.1.2015 § 50 hyväksymän Liikkumisen kehittämisohjelman mukaan keskustojen välistä säävutettävyyttä polkupyörällä parannetaan toteuttamalla pyöräliikenteen runkoyhteydverkko. Kaupunkisuunnittelulautakunnan 5.3.2013 § 63 hyväksymässä Pyöräliikenteen laatuikäytävien (baanosten) verkkosuunnitelmassa esitetään pyöräliikenteen runkoväylät, jotka yhdistävät seudun suurimmat asuinalueet suuriin työpaikkakeskittymiin ja mahdollistavat nopean, suoran ja tasavauhtisen pyöräliikenteen kaupungissa. Vuonna 2016 baanaverkko sisällytettiin osaksi yleiskaavaa. Kaupunki-

suunnittelulautakunta hyväksyi 13.12.2016 § 442 Pyöräliikenteen tavoiteverkon esikaupunkialueilla.

Kaupunginhallituksen 2.11.2020 § 727 hyväksymän Pyöräliikenteen kehittämissuunnitelman 2020–2025 ylätavoitteen mukaan Helsinki on kaiken ikäisille soveltuva ympärivuotinen pyöräilykaupunki ja pyöräliikenteen kulkumuoto-osuus on vähintään 20 % vuoteen 2035 mennessä. Pyöräliikenteen baanaverkon rakentaminen toteuttaa ohjelman Suorat ja sujuvat reitit -alataavoitetta.

Kaupunginhallituksen 14.3.2022 § 206 hyväksymä Kävelyn edistämissuunnitelma keskittyy monipuolisesti kävelyn edistämiseen. Jalankulun ja pyöräliikenteen erottaminen omille väylilleen on tunnistettu ohjelmassa keskeiseksi kävelyn edistämiskeinoksi.

Nykytilan kuvaus ja suunnitelma

Tällä hetkellä pyöräliikenteen yhteydet Tikkurilan suunnasta kohti Helsingin keskustaa kulkevat radan molemmin puolin. Pääreitien jatkuvuus ei erotu selkeästi ja reitin seuraaminen on haastavaa, mikä vähentää pyöräliikenteen potentiaalia yhteysväylillä. Pyöräliikenne ja jalankulku ovat pääosin osin yhdistetty samoille väylille, joiden geometria ei vastaa nykyisiä pääreittien suunnitteluperiaatteita. Erityisiä haasteita turvallisuuden kannalta tuottavat lukuisat valo-ohjaamattomat risteämiset autoliikenteen kanssa.

Yleissuunnitelman lähtökohtana on ollut tutkia baanaa järjestettäväksi jatkuvana radan itäpuolelle, jossa laadukkaalle reitille on alustavien tarkasteluiden perusteella parhaimmat edellytykset. Yleissuunnitelman tavoitelinjaukseksi baanalle määriteltiin rataa myötäilevä linjaus. Osalla suunnitteluosuuksista tutkittiin vaihtoehtoisia linjausvaihtoehtoja kauempana radasta. Radanviereinen linjaus on rakentamiskustannuksiltaan suurin, mutta vaihtoehtotarkasteluiden perusteella se toteuttaa parhaiten suunnittelulle asetettuja tavoitteita.

Pohjoisbaana toteutetaan baanojen suunnitteluperiaatteen mukaisesti lähtökohtaisesti kaksisuuntaisena pyörätienä, jossa tavoiteleveys on 4 metriä. Jalankululle suunnitellaan pyörätien viereen jalkakäytävä tai jalankulun reitti linjataan selkeästi omalle väylälleen.

Suurelta osin Pohjoisbaana toteutetaan leventämällä nykyisiä pyörätieyhteyksiä. Uusia pyörätieyhteyksiä rakennetaan Taivaskallion kohdalla, Malminkaarella ja osuudella Malminkaareltä Tapanilan asemalle. Malminkaarella baanarakentaminen radan viereen edellyttää katupoikkileikkauksen laajempaa muutosta. Malminkaaren pohjoisosassa yleissuunnitelman baanareitti kiertää nykyiset teollisuustontit Saniaistien kautta. Yleissuunnitelmassa on myös tutkittu tilantarve radan ja tonttien

väliselle suoralle linjaukselle. Suorempi linjaus kulkee paikoin yksityisellä tontilla sijaitsevan varastorakennuksen päältä ja edellyttäisi näin muutoksia tontin käyttöön. Jatkosuunnitteluvaiheessa selvitetään suoremman yhteyden toteuttamismahdollisuudet.

Osalla katuosuuksista baana toteutetaan pyöräkatuna. Uusia pyöräkatuosuuksia tehdään Ratavallintielle, Alankotielle, Raidepolulle sekä Kii-täjäntielle.

Baanan linjaukselle sijoittuu kahdeksan siltaa, jotka esitetään levennet-täviksi tai uusittavaksi. Uusia siltoja rakennetaan kolmeen kohtaan Vantaanjoen ylityskohtaan, Kehä I:n ylityskohtaan Pukinmäessä sekä Tapanilan aseman alikulkuyhteyden yli. Baanan rakentaminen edellyt-tää monin paikoin myös muita taitorakenteita kuten tukimuureja sekä pohjarakentamista.

Reunaehtona suunnittelulle on ollut, ettei baanan rakentaminen saa ai-heuttaa heikennystä rata-alueen stabiliteetille. Baana toimii jatkossa myös radan huoltoyhteytenä.

Vaikutusten arviointi

Yleissuunnitelma sisältää vaihtoehtovertailut eri linjausvaihtoehdoista sekä vaikutusten arvioinnin. Vaikutusten arvioinnissa tuodaan esille va-litusta suunnitteluratkaisusta syntyvät vaikutukset ja niiden merkittävyys koko linjauksen matkalta.

Pohjoisbaanan rakentamisella on merkittäviä positiivisia vaikutuksia pyöräliikenteen houkuttelevuuteen, sujuvuuteen ja turvallisuuteen. Suunnitelman mukaan pyöräliikenteen matka-ajan lyhennys olisi suun-nitelman osuudella 10 minuuttia suuremman reitin ja parantuneen suju-vuuden ansiosta. Uusi linjaus parantaa myös jalankulun turvallisuutta ja miellyttävyyttä, kun baanalla jalankulku erotellaan selkeästi jalkakäytä-välle. Uusi siltayhteys Kehä I:n yli parantaa jalankulun saavutettavuutta Savelan ja Pukinmäen välillä.

Pohjoisbaanan vaikutukset auto- ja joukkoliikenteeseen ovat kokonai-suudessaan vähäiset. Merkittävimmät vaikutukset autoliikenteeseen ja joukkoliikenteeseen kohdistuvat linjausten pyöräkatuosuuksille ja Mal-minkaaren osuudelle. Alankotien pyöräkatuosuudella pyöräliikenteen siirto ajoradalle hidastaa hieman autoliikennettä, kun pyöräkadulla no-peusrajoitus on tarpeen laskea 30 km/h:iin. Alankotie on katuluokaltaan paikallinen kokoojaku, eikä vaikutus näin kohdistu laajemmin autolii-kenteeseen. Muilla pyöräkatuosuuksilla vaikutus on vähäisempi. Rata-vallintieltä poistuu 5–7 merkittyä autopaikkaa. Alankotiellä, Raidepolulla ja Kii-täjäntiellä pysäköintiä ajoradan reunaan ei nykyisellään ole rajoi-tettu. Pyöräkadun rakentamisen myötä pysäköintipaikat tulee erotella

rakenteellisesti, jolloin vapaa pysäköintimahdollisuus poistuu. Jatko-suunnittelussa selvitetään tarkemmin pysäköintipaikkojen tarve ja rakentamismahdollisuudet pyöräkatuosuuksilla.

Nykyisellä pääkadulla Malminkaarella baanän toteuttaminen edellyttää toisen etelän suuntaisen ajokaistan poistamista Malmin keskustan kohdalla sekä ajoradan siirtoa. Malminkaari on nykyisellään 1+1 kaistainen, mutta keskustakortteleiden kohdalla 2+2 kaistainen. Muutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta auto- tai joukkoliikenteen toimivuuteen kadulla. Ratkaisu on kaupunkiympäristölautakunnan 1.6.2021 § 295 hyväksymän Malmin keskustan suunnitteluperiaatteiden mukainen.

Suunnitelmassa on arvioitu Pohjoisbaanan rakentamisen ilmastovaikutuksia. Kaupungilla käytössä olevan pyöräliikenteen Brutus -ennustemallin perusteella pyöräliikenteen määrien ennustetaan linjauksella noin kaksinkertaistuvan, kun baanaverkko on kokonaisuudessaan rakentunut. Ennustettujen pyöräliikennemäärien kasvu on osin siirtymää henkilöautoliikenteestä. Arvion mukaan siirtymä pyöräliikenteeseen vähentää vuosittain 140–280 tonnia CO₂-päästöjä per vuosi. Rakentamisesta aiheutuvien hiilipäästöjen kuolettamiseen vaadittavan ajan on arvioitu olevan 19–39 vuotta. Selvityksen mukaan jatkosuunnittelussa kestäväillä valinnoilla voidaan vaikuttaa merkittävästi rakentamisesta aiheutuviin päästöihin.

Baana sijaitsee tiiviisti rakennetussa kaupunkiympäristössä, joten vaikutukset luontoon ja luontoarvoihin ovat vähäisiä ja paikallisia. Nykyisiä katupuita on yleisesti suunnittelussa pyritty säästämään sijoittamalla baana riittävän etäälle puiden juuristoalueelta. Ahtaimmilla osuuksilla pyörätien reuna-alueilla olevia katupuita joudutaan todennäköisesti rakennusvaiheessa uusimaan. Vaikutus katupuihin tarkentuu jatkosuunnittelussa. Suurimmat luontovaikutukset kohdistuvat liito-oravan ydinalueille Taivaskallion alueella, jossa linjauksen rakentamisen vuoksi on tarve kaataa puustoa radan reunasta. Pohjoisbaanan yleissuunnitelmassa baana on Taivaskallion kohdalla linjattu kahden vierekkäisen liito-oravan ydinalueen pohjoisreunalle. Vaikka baanän vaikutus Taivaskallion metsäalueeseen on vähäinen, baanän rakentamisen on arvioitu uhkaavan seitsemän ravinnonhankintaan soveltuvaa puuta ja kaksi pensäpuuksi todettua puuta. Jatkosuunnittelussa arvioidaan keinoja toteuttaa baana kohtaan siten, että väylä ja luiskarakenne edellyttäisivät mahdollisimman vähän puunkaatoja metsän reunassa. Jos kolopuita ei ole mahdollista säilyttää, tulee toteutusvaiheessa hakea kaatamiseen Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY) poikkeuslupaa.

Baanän rakentamisella on arvioitu olevan lähinnä positiivisia yhteiskunnallisia vaikutuksia parantuneen saavutettavuuden ansiosta. Ra-

kentämisen aikaiset järjestelyt voivat kuitenkin aiheuttaa haittaa liikku-
miselle alueella.

Yhteisvalmistelu ja osallistuminen

Suunnitelma on laadittu kaupunkiympäristön toimialan eri yksikköjen yhteistyönä. Suunnitteluratkaisusta on suunnitteluprosessin aikana keskusteltu Uudenmaan ELY:n, Väyläviraston, Helsingin seudun liikenteen (HSL) ja Vantaan kaupungin edustajien kanssa.

Osallistaminen ja vuorovaikutus on tehty kattavasti. Suunnittelun alkupuolella syksyllä 2021 toteutettiin sidosryhmille yhteispyöräily suunniteltavalla reitillä. Marraskuussa 2021 toteutettiin karttakysely, joissa kerättiin asukkaiden näkemyksiä linjausvaihtoehdoista. Kyselyyn vastasi noin 400 henkilöä ja kyselyyn jätettiin noin 600 karttamerkintää. Samassa yhteydessä verkossa pidettiin yhteissuunnittelutilaisuus. Hanketta esiteltiin myös Uutta Pohjois-Helsinkiä tilaisuudessa 13.12.2021. Keväällä 2022 toteutettiin Kerro kantasi-kysely, jossa valitun linjauksen mukaisesta suunnitelmaluonnoksesta voitiin antaa palautetta. Kyselyyn jätettiin yhteensä 196 kommenttia. Valittua linjausta ja suunnitelmaa pidettiin kommentteissa pääsääntöisesti hyvänä.

Mielipiteet ja lausunnot

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys antoi suunnitelmaluonnoksien esilläolon aikana mielipiteen 20.5.2022. Suunnitelmasta pyydettiin lausunto Uudenmaan Ely-keskukselta, Väylävirastolta, HSL:ltä sekä Vantaan kaupungilta. Lausunnon antoivat HSL, Vantaan kaupunki sekä Ely-keskus. Lausunnot ja niihin annetut vastaukset ovat liitteinä.

Kustannusarvio ja päätöksenteko

Pohjoisbaanan kustannusarvio yleissuunnitelman osuudella on 28 700 000 euroa (MAKU 112,31 lokakuu 2021, 2015 =100). Kustannusarviosta noin 10 500 000 euroa koostuu uusista ja parannettavista silloista.

Kaupunginhallituksen 21.5.2018 § 364 hyväksymän Katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjeen 2018 mukaisesti Pohjoisbaanan yleissuunnitelman hyväksyy kaupunginvaltuusto.

Jatkosuunnittelu ja toteutus

Hyväksymisen jälkeen suunnitelman osuuksista laaditaan kaupunkiympäristön toimialalla katu- ja puistosuunnitelmat, joiden suunnittelu voi alkaa 2023 alkaen. Pohjoisbaanan rakentaminen rahoitetaan talousarvion kohdasta 8 03 01 02 perusparantaminen ja liikennejärjestelyt. Pyöräväylien kymmenen vuoden investointisuunnitelmassa Pohjoisbaanan rakentamiseen on syksyn 2022 tilanteessa varattu kokonaisuudessaan

15.02.2023

34 400 000 euroa. Näistä yleissuunnitelman mukaiselle osuudelle on vuosien 2023–2029 aikana varattu 13 800 000 euroa ja Pasilasta keskustaan suuntautuvalla osuudella vuosien 2026–2032 aikana 20 600 000 euroa. Nämä varaukset on tehty huomioiden jalankulun ja pyöräilyn väylien investointiraamin taso, joka vuosina 2023–2025 on 19 000 000 euroa ja vuosina 2026–2032 19 500 000 euroa. Mahdolliseen maanhankintaan tarvittavat erillismäärärahat osoitetaan Pohjoisbaanan jatkosuunnitelmien yhteydessä.

Koska Pohjoisbaanasta tavoitellaan suoraa ja nopeaa pyöräliikenteen yhteyttä, sen esitetty linjaus sijoittuu lähes koko osuudeltaan rautatiealueelle ja sen välittömään läheisyyteen. Jos baana päätetään rakentaa, kaupunki laatii Väyläviraston kanssa sopimuksen baanan sijoittamisesta rautatiealueelle. Sopimuksessa otetaan huomioon pääradan lisäraidevaraus. Kaupunki sitoutuu purkamaan rautatiealueelle rakennettavan baanan, jos lisäraidevaraus päätetään toteuttaa. Yleissuunnitelman yhteydessä tehdyn tarkastelun perusteella korvaavaa baanayhteyttä ei suoraan voitaisi toteuttaa raidealueen viereen nykyisille katu- ja puistoalueille, vaan mahdollinen korvaava baanalinjaus kulkisi etäämmällä radasta.

Kaupunkiympäristölautakunnan päätöksen 25.10.2022 § 579 sisältyy kaksi lausumaa, jotka ovat luonteeltaan lähinnä lautakunnan toimialalle antamaa ohjausta, joten niitä ei ole sisällytetty kaupunginhallitukselle tehtävään esitykseen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Pohjoisbaanan yleissuunnitelma raportti
- 2 Liikenteen yleissuunnitelma nrot 1-11 (7295-7303)
- 3 Karttakyselyn ja Kerro kantasi -kyselyn vastauskooste
- 4 Pohjoisbaanan yleissuunnitelma lausunnot
- 5 Vastineet saatuihin mielipiteisiin ja lausuntoihin

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala

15.02.2023

Asia/3

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.02.2023 § 77

HEL 2021-006037 T 08 00 04

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Pohjoisbaanan yleissuunnitelman ja hankkeen toteuttamisen vaiheittain siten, että kokonaiskustannusarvio on 28 700 000 euroa (MAKU 112,31 lokakuu 2021, 2015=100).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 25.10.2022 § 579

HEL 2021-006037 T 08 00 04

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle Pohjoisbaanan yleissuunnitelman hyväksymistä ja Pohjoisbaanan toteuttamisen vaiheittain siten, että sen kokonaiskustannusarvio on 28,7 miljoonaa euroa (MAKU 112,31 lokakuu 2021, 2015=100).

Lautakunta piti tärkeänä, että Pohjoisbaanan valmistuttua seurataan kuinka paljon Pohjoisbaana lisää pyöräilyn kulkutapaosuutta. Tarvittaessa voidaan seurata myös osahankkeiden valmistumisen tuottamaa muutosta. Lisäksi huolehditaan siitä, että ei synny hankaliksi tai vaaralliseksi koettuja osuuksia, jotka vähentävät Pohjoisbaanan ja siten myös pyöräilyn houkuttelevuutta kulkutapana.

Lautakunta painotti, että pohjoisbaanan jatkosuunnittelussa Taivaskallion alueella tehdään tarvittavat luontoselvitykset ja vaikutusarvioinnit sekä pyritään toteuttamaan sujuva baanalinjaus siten, että puiden kaato minimoidaan.

Käsittely

25.10.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

15.02.2023

Asia/3

Asian aikana kuultavana oli liikenneinsinööri Teppo Pasanen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Atte Kaleva: Lautakunta pitää tärkeänä, että Pohjoisbaanan valmistuttua seurataan kuinka paljon Pohjoisbaana lisää pyöräilyn kulkutapaosuutta. Tarvittaessa voidaan seurata myös osahankkeiden valmistuksen tuottamaa muutosta. Lisäksi huolehditaan siitä, että ei synny hankaliksi tai vaarallisiksi koettuja osuuksia, jotka vähentävät Pohjoisbaanan ja siten myös pyöräilyn houkuttelevuutta kulkutapana.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Atte Kalevan vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Olli-Pekka Koljonen: Lautakunta painottaa, että pohjoisbaanan jatkosuunnittelussa Taivaskallion alueella tehdään tarvittavat luontoselvitykset ja vaikutuksenarvioinnit sekä pyritään toteuttamaan sujuva baanalinjaus siten, että puiden kaato minimoidaan.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Olli-Pekka Koljosen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

11.10.2022 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Teppo Pasanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37123
teppo.pasanen(a)hel.fi

15.02.2023

Asia/4

§ 36

Malmin Pikitehtaankortteleiden asemakaavan muutos (12790)

HEL 2021-000109 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 38. kaupunginosan (Malmi, Ala-Malmi, Malmin lentokenttä) korttelin 38092 tonttien 11–12, 16 ja 18–41, korttelin 38096 tontin 15, korttelin 38104 sekä puisto-, lentokenttä-, suojaviher- ja katualueiden asemakaavan muutoksen 30.8.2022 päivätyn ja 29.11.2022 muutetun piirustuksen nro 12790 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein (muodostuvat uudet korttelit 38365–38370)

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12790 kartta, päivätty 30.8.2022, muutettu 29.11.2022
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12790 selostus, päivätty 30.8.2022, muutettu 29.11.2022, päivitetty Kylk:n 29.11.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 30.8.2022, täydennetty 29.11.2022
- 4 Muistutukset
- 5 Osa päätöshistoriaa
- 6 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7307 / 30.8.2022)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Uudenmaan elinkeino-,

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

15.02.2023

Asia/4

liikenne- ja ympäristö-
keskus

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 5

Liite 6

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Pikitehtaankortteleiksi nimettyä aluetta, joka sijaitsee Ala-Malmilla, Malmin keskustan ja Malminkentän välillä. Kaavaratkaisu mahdollistaa lisärakentamisen ja alueen kehittämisen nykyistä korttelirakennetta täydentäen. Uudella asuinrakentamisella liitetään ympäristön eriluonteiset korttelit toisiinsa niin, että syntyvästä kokonaisuudesta muodostuu korkeatasoista kaupunkiympäristöä. Tavoitteena on moni-ilmeinen ja asuntorakentamiseltaan monipuolinen, joukkoliikenteeseen tukeutuva asuinalue palveluineen ja työpaikkoineen. Uudisrakennusten kerroslukumäärä vaihtelee II½–XII kerroksen välillä.

Pikitehtaankortteleilla on tulevassa kaupunkirakenteessa keskeinen asema sen yhdistäessä Malmin keskustan Malminkentän alueeseen. Asemakaavassa osoitetaan myös alueen läpi kulkevan Viikin-Malmin pikaraitiotien linjaus sekä raitiotiepysäkin sijoitus. Pysäköinti alueella sijoitetaan keskitetysti pysäköintilaitoksiin.

Alueen keskeisenä kaupunkitilana on Vanhanradanaukio. Aukiosta tavoitellaan tunnistettavaa, korkeatasoista ja vihreää kaupunkirakenteen solmukohtaa, joka kokoaa yhteen alueen kadut ja reitit. Aukiolle sijoituvat joukkoliikenteen pysäkit ja sen ympärille osoitetaan tiloja alueen lähipalveluille. Myös alueen tehokkain rakentaminen sijoittuu aukion laiduille.

Kaava-alueeseen kuuluvien pienteollisuustonttien kaavaratkaisut säilyvät nykyisen kaltaisina lukuun ottamatta tonttia 38104/8. Kaavaratkaisun toteuttaminen kokonaisuudessaan ennen kyseisen tontin vuokraajan päättymistä (31.12.2040) edellyttää kiinteistön 38104/8 sekä tontin vuokraoikeuden lunastamista.

Kaavaehdotuksessa kerrosalaa on yhteensä 67 261 k-m². Kerrosala lisääntyy nykytilanteesta 42 949 k-m². Asuinkerrosalaa kaavaehdotuksessa on 50 400 k-m², liike- ja toimitilakerrosalaa 2 800 k-m² ja teollisuuskerrosalaa 14 061 k-m². Asuintonttien keskimääräinen tehokkuusluku on $e=1,84$ vaihdellen välillä $e=1,5-2,9$. Asukasmäärän lisäys on noin 1 200 asukasta.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 7307), jonka mukaisesti alueen katuverkkoa täydennetään. Pihakadut ja useat jalankulku- ja pyöräily-yhteydet avaavat useita reittejä alueella liikkumiselle. Pikitehtaankatua jatketaan itään kohti Malminkentän aluetta. Uuden katuyhteyden valmistuessa Ilmasillankadulle saakka, Tullivuorentien ja Teerisuontien eteläosan merkitys katuhierarkiassa vähenee. Pikitehtaankadulle toteutetaan yksisuuntaiset pyöräliikennejärjestelyt. Pikaraitiotien reitti Vilppulantien ja Pikitehtaankadun välillä kulkee Ormuspellonraitio-nimistä joukkoliikennekatua pitkin.

Kaavaratkaisun toteuttaminen eheyttää kaupunkirakennetta ja mahdollistaa joukkoliikenteen kehittämisen sekä uusien asuntojen rakentamisen olemassa olevan infrastruktuurin ja palveluiden äärelle. Ilmastonmuutoksen hillintää ja sopeutumista koskien asemakaavassa on annettu määräykset rakennusten energiatehokkuudesta (A-luokan vaatimus), hulevesien viivyttämisestä ja viherkertoimen noudattamisesta.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Helsingin yleiskaavassa 2016 alue on merkitty liike- ja palvelukeskustan alueeksi C1, toimitila-alueeksi sekä asuntovaltaisiksi alueiksi merkinnöin A2, A3 ja A4. Yleiskaavassa Pikitehtaankadun suuntaisesti alueen läpi kulkee pikaraitiotiemerkintä ja Longinojan varren puistoalueella pohjois-eteläsuuntainen viheryhteysmerkintä. Nyt laadittu kaavaratkaisu poikkeaa Helsingin yleiskaavasta 2016 siten, että pikaraitiotien linjausta suunnitellaan Viikki–Malmi -pikaraitiotien yleissuunnitelman mukaisesti Vilppulantien kautta Malmin keskustaan. Pikitehtaankortteleiden maankäytön ratkaisu poikkeaa yleiskaavasta raitiotien yleissuunnitelmaa vastaavasti siten, että tehokkain rakentaminen sijoittuu suunnitellun raitiotiereitin ja sen pysäkin läheisyyteen. Kaavaratkaisua voidaan yleiskaavan suhteen pitää yleiskaavan tarkentumisena yksityiskohtaisessa kaavoituksessa ja siten yleiskaavan mukaisena.

Helsingin maanalaisessa yleiskaavassa 2021 ei ole kaava-aluetta koskevia merkintöjä. Nyt laadittu kaavaratkaisu on maanalaisen yleiskaavan mukainen.

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamista siten, että edistetään sujuvasti ja kestäväillä liikkumismuodoilla

saavutettavaa asuntotuotantoa. Segregaatiokehitystä ehkäistään toteuttamalla laadukasta asumisen ympäristöä. Kaava toteuttaa osaltaan Helsingin yleiskaavan tavoitetta pikaraitiotieverkostoon tukeutuvasta kaupunkirakenteesta. Malmi on yksi kolmesta Helsingin kaupunkiuudistusalueesta. Pikitehtaankortteleiden alue tukee osaltaan hankkeen tavoitteita.

Raitiotien linjausta ja Pikitehtaankortteleiden kaavaratkaisun mukaisen maankäytön vaikutuksia laajempaan kokonaisuuteen on tarkasteltu Malmin keskustan suunnitteluperiaatteissa (kaupunkiympäristölautakunta 1.6.2021).

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Kaava-alue lähiympäristöineen on vaihtelevaa kaupunkiympäristöä, jossa eri ikäiset asuinalueet lomittuvat Ormuspellon pienteollisuusalueeseen. 1970-luvun loppupuolelle asti alue oli rakentamatonta viljelyaluetta. Kaavamuuotosalueella sijaitsee kahdeksan teollisuus- ja varastorakennusta 1980-luvulta. 2010-luvulla osa Ormuspellon teollisuusalueesta on muuttunut asuinalueeksi. Alueen eteläpuolelta kaava-alueita sivuten kulkee Teerisuontie ja Tullivuorentie. Katujen ympäristö on nykyisin kaupunkikuvallisesti jäsentymätöntä aluetta, jonka ilmettä hallitsevat autoliikenne, laajat katu- ja pysäköintialueet sekä rakentamattomat tontit. Teerisuontien ja Pikitehtaankadun välissä on useita rakentamattomia tontteja. Ormuspellon asemakaavan mukaisesti toteutuneet tontit on rajattu pois asemakaavanmuutosalueesta. Alueen itäosa pienteollisuustonttien ja Longinojan välissä on rakentamatonta peltoaluetta.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1964–2007.

Helsingin kaupunki omistaa alueen. Osa nykyisten voimassa olevien asemakaavojen mukaisista tonteista on vuokrattu. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta. Kaavaratkaisun muutoksista on neuvoteltu kaava-alueen nykyisten tonttien vuokralaisten kanssa. Kaavaratkaisun toteuttaminen kokonaisuudessaan ennen tontin vuokra-ajan päättymistä edellyttää kiinteistön 38104/8 sekä tontin vuokraoikeuden lunastamista. Muilla pienteollisuustonteilla nykyinen toiminta voi jatkua entisellään.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta on arvioitu aiheutuvan kaupungille kustannuksia ilman arvonlisäveroa (07/2022) seuraavasti:

Esirakentaminen,	3,1 milj. euroa
josta yleiset alueet	1,6 milj. euroa
josta tontit	1,5 milj. euroa

15.02.2023

Asia/4

Katualueet ja muut yleiset alueet	3,0 milj. euroa
Johtosiirrot	0,3 milj. euroa
Yhteensä	6,4 milj. euroa

Kaavaratkaisu nostaa alueen arvoa. Kaavoitettavan rakennusoikeuden lisäyksen arvo on karkeasti arvioiden 35–40 milj. euroa. Rakennusoikeuden arvo on laskettu käyttäen asumisen ja maankäytön toteuttamissohjelman eli AM-ohjelman mukaista hallinta- ja rahoitusmuotojakautamaa.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §)

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 12.9.–11.10.2022.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 2 muistutusta. Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat puurakentamisen edistämiseen, liikenteen ratkaisuihin ja meluntorjuntaan, alueen maaperään, puistoalueen reitistöihin ja puroihin sekä lintujen huomioimiseen.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat joukkoliikenteen järjestelyihin, meluntorjuntaan, hule- ja tulvavesien käsittelyyn sekä kunnallistekniikan ja jätehuollon järjestelyihin. Lisäksi kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ilmoitti, ettei sillä ole lausuttavaa.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen. Määräyksiin ja aineistoon on tehty muutoksia mm. tulvariskiä ja hulevesien johtamiseen sekä meluntorjuntaan liittyen ELY-keskuksen lausunnon johdosta ja liitetty lintujen törmäysriskin

15.02.2023

Asia/4

vähentämiseksi muistutuksen johdosta määräys: "Rakennusten julkisivuihin ei tule tehdä useiden kerrosten korkuisia yhtenäisiä lasipintoja, eikä rakennuksia tule valaista ympäröivää aluetta kirkkaammin".

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun vaikutukset ja tarkemmat perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12790 kartta, päivätty 30.8.2022, muutettu 29.11.2022
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12790 selostus, päivätty 30.8.2022, muutettu 29.11.2022, päivitetty Kylk:n 29.11.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 30.8.2022, täydennetty 29.11.2022
- 4 Muistutukset
- 5 Osa päätöshistoriaa
- 6 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7307 / 30.8.2022)

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

15.02.2023

Asia/4

Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 5
Liite 6

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Asemakaavoitus
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.02.2023 § 76

HEL 2021-000109 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 38. kaupunginosan (Malmi, Ala-Malmi, Malmin lentokenttä) korttelin 38092 tonttien 11–12, 16 ja 18–41, korttelin 38096 tontin 15, korttelin 38104 sekä puisto-, lentokenttä-, suojaviher- ja katualueiden asemakaavan muutoksen 30.8.2022 päivätyn ja 29.11.2022 muutetun piirustuksen nro 12790 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein (muodostuvat uudet korttelit 38365–38370)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 29.11.2022 § 676

HEL 2021-000109 T 10 03 03

Hankenumero 4844_17, 3432

Esitys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

15.02.2023

Asia/4

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 30.8.2022 päivätyn ja 29.11.2022 muutetun asemakaavan muutossehdotuksen nro 12790 (liite nro 3) hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 38. kaupunginosan (Malmi, Ala-Malmi, Malmin lentokenttä) korttelin 38092 tontteja 11–12, 16 ja 18–41, korttelin 38096 tonttia 15, korttelia 38104 sekä puisto-, lentokenttä-, suojaviher- ja katualueita (muodostuvat uudet korttelit 38365–38370).

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

29.11.2022 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Valtteri Heinonen, tiimipäällikkö Kaisa Jama, tiimipäällikkö Kaarina Laakso ja liikenneinsinööri Kari Tenkanen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

06.09.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

30.08.2022 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Valtteri Heinonen, arkkitehti, puhelin: 310 64795
valtteri.heinonen(a)hel.fi
Kari Tenkanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37132
kari.tenkanen(a)hel.fi
Kaarina Laakso, tiimipäällikkö, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37250
kaarina.laakso(a)hel.fi

15.02.2023

Asia/4

Nimistötoimikunta 12.10.2022 § 63

HEL 2021-000109 T 10 03 03

Nimistötoimikunta on käsitellyt Pikitehtaankorttelien nimistöä edellisen kerran kokouksessaan 16.2.2022 (§ 4).

Nimistötoimikunta päätti esittää alueelle seuraavan uuden nimen:

Kattotervankuja – Taktjärsgränden

(pihakatu)

Perustelu: Ryhmänimi (Ormuspellon rakennustarvike- ja rakennusaine-teollinen menneisyys). Alueella toimineen Oy Semptalin Ab:n teollisuustuotteen mukaan.

16.02.2022 Käsitelty

08.12.2021 Pöydälle

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 15.06.2022 § 38

HEL 2021-000109 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12790 pohjakartan kaupunginosassa 38 Malmi. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12790

Kaupunginosa: 38 Malmi

Kartoituksen työnumero: 16/2022

Pohjakartta valmistunut: 27.5.2022

15.02.2023

Asia/4

Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n
asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden
asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön
16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten
valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -
palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot
-yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Kari Rajala, paikkatietosuunnittelija, puhelin: 09 310 31976

kari.rajala(a)hel.fi

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883

timo.tolkki(a)hel.fi

15.02.2023

Asia/5

§ 37

Vuosaaren Villenkallion asemakaavan muutos (nro 12740)

HEL 2019-002374 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 54. kaupunginosan (Vuosaari, Keski-Vuosaari) katualueen asemakaavan ja 54. kaupunginosan (Vuosaari, Keski-Vuosaari) kortteleiden 54012 ja 54013 ja sekä puisto-, katu- ja suojaviheralueiden asemakaavan muutoksen 26.10.2021 päivätyn ja 3.5.2022 muutetun piirustuksen nro 12740 mukaisena ja asemakaava-selostuksesta ilmenevin perustein.

Käsittely

Palautusehdotus

Valtuutettu Ville Jalovaara ehdotti valtuutettu Sinikka Vepsän kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa Villenkallion kaavan valmisteluun ja linjaa, että Rastilantie 2 tontille 54012 kaavoitetaan matalampia kerrostaloja, eikä Airoparitien tontin 54013 käyttötarkoitusta muuteta. Lisäksi arvioidaan Vuosaaren terveystalujen riittävyyttä uusille asukkaille.

3 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: valtuutettu Ville Jalovaaran palautusehdotus

Jaa-äännet: 80

Hilkka Ahde, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Timo Harakka, Atte Harjanne, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Ahmed Hassan, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Anniina Iskanius, Mikael Jungner, Kati Juva, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Elina Kauppila, Marko Kettunen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Laura Korpinen, Sini Korpinen, Minja Koskela, Heimo Laaksonen, Ajak Majok, Petra Malin, Otto Meri, Nina Miettinen, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Tom Packalén, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Mari

15.02.2023

Asia/5

Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 4

Ville Jalovaara, Pirkko Ruohonen-Lerner, Ilkka Taipale, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 1

Mikko Paunio

Kaupunginvaltuusto jatkoi asian käsittelyä.

Eriävät mielipiteet

Valtuutettu Ville Jalovaara jätti eriävän mielipiteen sillä perusteella, että kaava tuo liian suuria muutoksia keski-Vuosaaren ja muuttaa alueen luonnetta tarpeettoman paljon.

Valtuutettu Sinikka Vepsä jätti eriävän mielipiteen samoin perusteluin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12740 kartta, päivätty 26.10.2021, muutettu 3.5.2022
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12740 selostus, päivätty 26.10.2021, muutettu 3.5.2022, päivitetty Kylk:n 3.5.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 26.10.2021, täydennetty 26.4.2022 ja asukastilaisuuden muistio 4.6.2019 sekä Uudenmaan ELY-keskuksen, kaupunginmuseon ja asemakaavoituksen kesken 18.1.2022 pidetyn yhteistyökokouksen muistio
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutukset
- 6 Viitesuunnitelma, Heka Airoparintie 6.7.2021
- 7 Viitesuunnitelma, Rastilantie 2, Arkkitehdit Rudanko + Kankkunen Oy, Aino Landscaping Oy 3.9.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

15.02.2023

Asia/5

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Kaavamuutosta hake-
neet

Kaavapäätöksestä tie-
don pyytäneet

Kymp/Talouden tuki

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaava ja asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Keski-Vuosaassa Kallvikintien varressa olevia kortteleita 54012 ja 54013 sekä kortteleiden viereisiä puisto- ja suojaviheralueita sekä niitä ympäröiviä katualueita. Kaavaratkaisu mahdollistaa korttelin 54012 täydennysrakentamisen kuudella VII-VIII-kerroksisella asuinkerrostalolla nykyisten autosuojien ja pelikenttien tilalle, ja korttelin 54013 nykyisten kaksikerroksisten asuinkerrostalojen purkamisen ja korvaamisen kolmella IV-VIII-kerroksisella puurakenteisella asuinkerrostalolla.

Kaupunginhallituksen saaman selvityksen mukaan korttelin 54013 rakennusten purkaminen ei ole ajankohtaista ennen 2030-luvun loppupuolta, jolloin rakennukset ovat tulossa teknisen käyttöikänsä päähän. Kaupunginhallitus pitää tätä suunniteltua aikataulua perusteltuna. PUIS-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

toalue muutetaan lähivirkistysalueeksi ja alueen läpikulkuyhteyksiä kehitetään. Myös Kallvikintietä sivuava suojaviheralue ja puistoalue muutetaan lähivirkistysalueiksi ja viheryhteyttä korttelin 54013 länsipuolella levennetään.

Tavoitteena on edistää täydennysrakentamista nykyisen bussiliikenteen runkolinjan 560 varrella, jonka korvaamiseen Raide-Jokeri 2 -pikaraitiotiellä varaudutaan Helsingin yleiskaavassa 2016. Täydennysrakentaminen toteutetaan Keski-Vuosaarelle tunnusomaista 1960-luvun arkkitehtuuria kunnioittaen.

Kaavaratkaisulla Kallvikintien varteen sijoittuva tehokas täydennysrakentaminen on pyritty sovittamaan hyvin Keski-Vuosaaren väljään kaupunkirakenteeseen ja mäntypuustoiseen maisemaan.

Uutta asuntokerrosalaa on 21 969 k-m² ja liiketilakerrosalaa vähintään 600 k-m². Tonttien keskimääräinen tehokkuusluku on $e=1,18$. Asukasmäärän lisäys on noin 500 asukasta.

Kaavaratkaisun toteuttamisella Keski-Vuosaaren joukkoliikenteeseen tukeutuva kaupunkirakenne tiivistyy samalla, kun asuntokanta monipuolistuu ja alueelle mahdollistetaan lisää kaupallisia lähipalveluja.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue kuuluu asuntovaltaisiin alueisiin merkinnöin A2, A3 ja A4. Yleiskaavan merkinnät ohjaavat Keski-Vuosaaren alueella ympäröivää kaupunkirakennetta tehokkaampaa täydennysrakentamista Kallvikintien varteen, minkä lisäksi myös Jokeri 2 -linjan raiteistaminen edellyttää merkittävää täydennysrakentamista.

Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 mukaan alueelle ei kohdistu merkintöjä. Nyt laadittu kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupunkistrategian tavoitteiden toteutumista edistämällä asuntotuotantoa (hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä), vahvistamalla kaupunginosan elävyyttä ja omaleimaisuutta sekä ehkäisemällä alueiden välistä eriytymistä.

Kaupunkiympäristölautakunta on hyväksynyt jatkosuunnittelua ohjaavat Kallvikintien suunnitteluperiaatteet 21.5.2019.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1970–1985.

Helsingin kaupunki omistaa alueet lukuun ottamatta korttelia 54012, joka on yksityisomistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen joh-

dosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa. Airoparintien korttelissa aloitteen kaavan muuttamiseen on tehnyt Helsingin kaupungin asunnot Oy (Heka).

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille vähäisiä kustannuksia viheralueiden laajentumisesta sekä reitistön parannuksista.

Kaava-alueen kortteli 54012 on yksityisessä omistuksessa. Asemakaavan muutos nostaa alueen arvoa. Kaupunki saa yksityisessä omistuksessa olevien tonttien osalta maankäyttökorvauksia. Maankäyttökorvauksista sovitaan maanomistajan kanssa käytävissä maapoliittisissa neuvotteluissa.

Kaupunkiympäristölautakunta on hyväksynyt aluetta koskevan maankäyttö- ja kiinteistökaupan esisopimuksen 4.10.2022 § 549 ja sopimus on allekirjoitettu 16.1.2023.

Kaupunki omistaa korttelin 54013. Kortteliin kaavoitettavan lisärakennusoikeuden arvo on karkeasti arvioiden noin 5 milj. euroa.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §)

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 12.11.–13.12.2021.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 6 muistutusta.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat As. Oy Säästörastin tontille esitetyn täydennysrakentamisen mittakaavaan, sijoittumiseen ja ulkonäköön, liikenteen ja huollon toimivuuteen, pelastamisen järjestylihin, pysäköintipaikkojen määrään, nykyisten autosuojien purkamiseen, Keski-Vuosaaren ja Säästörastin tontin kulttuurihistoriallisten arvojen huomioimiseen, kaupunginmuseon kannanoton ja paikallisseurojen sekä asukkaiden mielipiteiden huomioimiseen, Airoparintien purkavaan täydennysrakentamiseen, kaavamuutoksen Villenkallio-nimeen, kaavaehdotuksesta tehtyihin lausuntopyyntöihin, Vuosaaren terveydenhuollon riittämättömyyteen asukasmäärän kasvaessa, kaavaehdotuksen MRL:n mukaisuuteen sekä lintujen turvallisuuteen.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut- kuntayhtymä (HSY)
- kaupunginmuseo

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat korttelin 54012 täydennysrakentamisen tehokkuuteen suhteessa alueen väljään kulttuuri-

historiallisesti arvokkaaseen ympäristöön, korttelin 54013 purkavan täydennysrakentamisen ympäristölliseen ja kulttuuriseen kestävyYTEEN, korttelissa 54012 sijaitsevaan muuntamotilaan ja siihen liittyviin kaapelireitteihin sekä korttelialueilla sijaitseviin vesi- ja viemäriverkoston rakenteisiin.

Lisäksi Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) ilmoitti, ettei ole lausuttavaa.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin. Erityisesti kulttuuriympäristön huomioimisen osalta ei kuitenkaan kaikkia tavoitteisiin liittyviä ris-tiriitoja pystytty ratkaisemaan osallisia tyydyttävällä tavalla.

Lausunnossaan 10.12.2021 kaupunginmuseo pitää valitettavana, ettei yleiskaava 2016 tehokkuusmääräyksiä kyetty huolellisemmin räätälöimään maakunnallisesti arvokkaalle kulttuuriympäristöalueelle sijoittuvaan täydennysrakentamiseen, ja totesi, että edes hieman vähäisempi-kin rakennustehokkuus olisi mahdollistanut suhteessa huomattavasti paremman kulttuuriympäristön huomioimisen. Palautteen johdosta järjestettiin yhteistyökokous Uudenmaan ELY-keskuksen, kaupunginmuseon sekä asemakaavoituspalvelujen kesken. Kokouksessa arvioitiin erityisesti maankäyttö- ja rakennuslain toteutumista valmistelussa ja kaavaratkaisussa. ELY-keskus totesi, että kulttuuriympäristöön liittyvis-sä kysymyksissä kaupunginmuseo on varsinainen vastuuviranomainen mutta että kaava-aineisto vaikuttasi täyttävän maankäyttö- ja rakennus-lain asettamat lailliset edellytykset. Kokouksen muistio on vuorovaiku-tusraportin liitteenä.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskoh-taisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu teh-dyt muutokset -liitteeseen.

Lisäksi lautakunta totesi äänestyksen jälkeen (äänin 9-4) 3.5.2022, että korttelin 54013 rakennusten purkaminen on hyvä toteuttaa vasta siinä vaiheessa, kun nykyiset rakennukset tulevat teknisen käyttöikänsä päähän.

Tarkemmat perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12740 kartta, päivätty 26.10.2021, muutettu 3.5.2022
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12740 selostus, päivätty 26.10.2021, muutettu 3.5.2022, päivitetty Kylk:n 3.5.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 26.10.2021, täydennetty 26.4.2022 ja asukastilaisuuden muistio 4.6.2019 sekä Uudenmaan ELY-keskuksen, kaupunginmuseon ja asemakaavoituksen kesken 18.1.2022 pidetyn yhteistyökokouksen muistio
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutukset
- 6 Viitesuunnitelma, Heka Airoparantie 6.7.2021
- 7 Viitesuunnitelma, Rastilantie 2, Arkkitehdit Rudanko + Kankkunen Oy, Aino Landscaping Oy 3.9.2021

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset
- 4 Kaavamuutoshakemus 2.4.2019
- 5 Kaavamuutoshakemus, Rastilantie 2
- 6 Maankäyttö- ja kiinteistökaupan esisopimus allekirj. Säästörasti

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Helen Oy	Esitysteksti
Helen Sähköverkko Oy	Esitysteksti
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä	Esitysteksti
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	Esitysteksti
Uudenmaan elinkeino-,	Esitysteksti

15.02.2023

Asia/5

liikenne- ja ympäristö- keskus	Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4 Liite 5
Kaavamuutosta hake- neet	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Kaavapäätöksestä tie- don pyytäneet	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Kymp/Talouden tuki	Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginmuseo
Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Asemakaavoitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.02.2023 § 79

HEL 2019-002374 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 54. kaupunginosan (Vuosaari, Keski-Vuosaari) katualueen asemakaavan ja 54. kaupunginosan (Vuosaari, Keski-Vuosaari) kortteleiden 54012 ja 54013 ja sekä puisto-, katu- ja suojaviheralueiden asemakaavan muutoksen 26.10.2021 päivätyn ja 3.5.2022 muutetun piirustuksen nro 12740 mukaisena ja asemakaava-selostuksesta ilmenevin perustein.

Käsittely

06.02.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Minja Koskela: Muutetaan seuraava kohta:

15.02.2023

”Korttelin 54013 rakennusten purkaminen ei ole todennäköisesti ajankohtaista vielä lähivuosina, mutta tuleva muutos on suunniteltu osana suurempaa kokonaisuutta.”

Seuraavaan muotoon:

”Kaupunginhallituksen saaman selvityksen mukaan korttelin 54013 rakennusten purkaminen ei ole ajankohtaista ennen 2030-luvun loppupuolta, jolloin rakennukset ovat tulossa teknisen käyttöikänsä päähän. Kaupunginhallitus pitää tätä suunniteltua aikataulua perusteltuna.”

Kannattaja: Maarit Vierunen

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Minja Koskelan vastaehtotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Esteelliset: Tuula Saxholm

Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

30.01.2023 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 03.05.2022 § 270

HEL 2019-002374 T 10 03 03

Hankennumero 0592_16

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 26.10.2021 päivätyn ja 3.5.2022 muutetun asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12740 hyväksymistä. Asemakaava koskee 54. kaupunginosan (Vuosaari, Keski-Vuosaari) katualuetta ja asemakaavan muutos 54. kaupunginosan (Vuosaari, Keski-Vuosaari) kortteleita 54012 ja 54013 ja sekä puisto-, katu- ja suoja-viheralueita.

Lisäksi lautakunta päätti

15.02.2023

Asia/5

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Lisäksi lautakunta toteaa, että korttelin 54013 rakennusten purkaminen on hyvä toteuttaa vasta siinä vaiheessa, kun nykyiset rakennukset tulevat teknisen käyttöikänsä päähän.

Käsittely

03.05.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuutavina olivat tiimipäällikkö Tuukka Linnas ja arkkitehti Jussi Ukkonen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:

Esitysehdotukseen lisätään uusi seuraavan sisältöinen viimeinen kappale: Lisäksi lautakunta toteaa, että korttelin 54013 rakennusten purkaminen on hyvä toteuttaa vasta siinä vaiheessa, kun nykyiset rakennukset tulevat teknisen käyttöikänsä päähän.

Kannattaja: Jenni Hjelt

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Esitysehdotukseen lisätään uusi seuraavan sisältöinen viimeinen kappale: Lisäksi lautakunta toteaa, että korttelin 54013 rakennusten purkaminen on hyvä toteuttaa vasta siinä vaiheessa, kun nykyiset rakennukset tulevat teknisen käyttöikänsä päähän.

Jaa-äännet: 4

Otto Meri, Jenni Pajunen, Katri Penttinen, Risto Rautava

Ei-äänet: 9

Silja Borgarsdottir Sandelin, Mia Haglund, Jenni Hjelt, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Mika Raatikainen, Anni Sinnemäki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Mia Haglundin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 4 - 9.

26.04.2022 Pöydälle

02.11.2021 Ehdotuksen mukaan

26.10.2021 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Jussi Ukkonen, arkkitehti (asemakaavoitus), puhelin: 310 20516
jussi.ukkonen(a)hel.fi

Janne Antila, liikenneinsinööri (liikenne- ja katusuunnittelu), puhelin: 310 20355
janne.antila(a)hel.fi

Pihla Sillanpää, johtava maisema-arkkitehti (kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu),
puhelin: 09 310 33671

pihla.sillanpaa(a)hel.fi

Karri Kyllästinen, diplomi-insinööri (teknistaloudelliset asiat), puhelin: 310 37347
karri.kyllastinen(a)hel.fi

Sakari Mentu, arkkitehti (rakennussuojelu), puhelin: 310 37217
sakari.mentu(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 24.09.2021 § 38

HEL 2019-002374 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12740 pohjakartan kaupunginosassa 54 Vuosaari. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

15.02.2023

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12740
Kaupunginosa: 54 Vuosaari
Kartoituksen työnumero: 20/2021
Pohjakartta valmistunut: 20.8.2021
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 10.04.2019 § 25

HEL 2019-002374 T 10 03 03

Arkkitehti Jussi Ukkonen esitteli asiaa.

Nimistötoimikunta päätti esittää alueelle seuraavan uuden nimen:

Villenkallio–Villeberget

(puisto)

Perustelu: Alueesta ainakin jo 1960-luvulla käytetyn epävirallisen nimityksen mukaan.

Keväällä 2006 nimistötoimikunta tiedusteli verkkokyselyssä Vuosaaren asukkailta mielipidettä muutamien vuosaarelaisten paikkojen nimistä.

15.02.2023

Tämän kyselyn tulosten perusteella nimistötoimikunta on 7.6.2006 (§ 40, Kslk 2006-422) esittänyt nyt nimettävälle puistolle nimeä Villenkallio–Villeberget; perustelu: ”Alueesta yleensä käytetty nimi ainakin 1960-luvulta lähtien.” Nimistötoimikunnan nimiesitys perustuu Vuosaari.fi –sivuston verkkokeskusteluun ja Vuosaari-seuran silloisen puheenjohtajan kanssa käytyihin neuvotteluihin. Epävirallisessa käytössä ollut Villenkallion nimi lienee muokkautunut paikalla sijainneen Sasekan työntekijöilleen rakennuttaman Vilholan asuntoalueen nimestä.

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

§ 38

Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän aloite sääntöjen laatimises- ta sähköpotkulautojen käytölle ja pysäköinnille

HEL 2022-008074 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat kaksi toivomuspontta:

- 1 Kaupunginvaltuusto edellyttää selvittävän mahdollisuutta ottaa näkövammaisten järjestöt mukaan sääntöjen laatimiseen sähköpotkulautojen käytölle ja pysäköinnille. (Ville Jalovaara)
- 2 Kaupunginvaltuusto edellyttää selvittävän mahdollisuutta ottaa vammais- ja vanhusjärjestöt mukaan sähköpotkulautojen käytön ja pysäköinnin suunnittelussa. (Mari Rantanen)

Käsittely

Valtuutettu Ville Jalovaara ehdotti valtuutettu Elisa Gebhardin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvittävän mahdollisuutta ottaa näkövammaisten järjestöt mukaan sääntöjen laatimiseen sähköpotkulautojen käytölle ja pysäköinnille.

Valtuutettu Marko Kettunen ehdotti hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvittävän mahdollisuutta luoda ja yhdistää kevyen liikenteen eri muodoille yhteisiä pysäköintialueita sen sijaan, että jokaiselle välinemuodolle ja jokaiselle välineelle osoitetaan omat merkityt paikkansa.

Valtuutettu Mari Rantanen ehdotti valtuutettu Jussi Halla-ahon kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvittävän mahdollisuutta ottaa vammais- ja vanhusjärjestöt mukaan sähköpotkulautojen käytön ja pysäköinnin suunnittelussa.

15.02.2023

Asia/6

Valtuutettu Marko Kettusen ehdottamaa toivomuspontta ei kannatettu, joten se raukesi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

4 äänestys

Valtuutettu Ville Jalovaaran ehdottama toivomusponssi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuutettu Ville Jalovaaran toivomusponssi
EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 74

Hilkka Ahde, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Timo Harakka, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Ahmed Hassan, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Ville Jalovaara, Mikael Jungner, Kati Juva, Arja Karhuvaara, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Laura Korpinen, Sini Korpinen, Minja Koskela, Heimo Laaksonen, Ajak Majok, Petra Malin, Otto Meri, Nina Miettinen, Sami Mutttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Tom Packalén, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Mikko Paunio, Terhi Pelto-korpi, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Pirkko Ruohonen-Lerner, Wille Rydman, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Seida Sohrabi, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Coel Thomas, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Ozan Yanar

Tyhjä: 10

Sirpa Asko-Seljavaara, Jussi Chydenius, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Marko Kettunen, Matias Pajula, Risto Rautava, Laura Rissanen, Sari Sarkomaa, Maarit Vierunen

Poissa: 1

Osmo Soininvaara

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Ville Jalovaaran ehdottaman toivomusponnen.

5 äänestys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

15.02.2023

Valtuutettu Mari Rantasen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuutettu Mari Rantasen toivomusponsi

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 78

Hilkka Ahde, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Timo Harkka, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Ahmed Hassan, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Mikael Jungner, Kati Juva, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Laura Korpinen, Sini Korpinen, Minja Koskela, Heimo Laaksonen, Ajak Majok, Petra Malin, Otto Meri, Nina Miettinen, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Dani Niskanen, Tom Packalén, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Mikko Paunio, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Pirkko Ruohonen-Lerner, Wille Rydman, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Seida Sohrabi, Nina Suomalainen, Ilkka Taipale, Coel Thomas, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Tyhjä: 7

Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Marko Kettunen, Johanna Nuorteva, Laura Rissanen, Osmo Soininvaara, Johanna Sydänmaa

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Mari Rantasen ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

15.02.2023

Asia/6

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä esittää aloitteessaan, että Helsingin kaupunki ryhtyy välittömästi ja määrätietoisesti toimiin, jotta sähköpotkulautojen määrä ja käyttö saadaan kaupungissa hallintaan. Jokaisella helsinkiläisellä on oikeus turvalliseen liikkumiseen kotikaupungissa - sähköpotkulaudalla tai ilman.

Kaupunkiympäristön toimiala valmistelee suunnitelman sähköpotkulautojen haittojen hallinnasta kaudella 2023 kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyyn alkuvuoden 2023 aikana.

Valtioneuvoston liikenneturvallisuusstrategiaa koskevassa periaatepäätöksessä on yhtenä toimenpiteenä selvittää mahdollisuutta lisätä lainsäädännössä kaupunkien toimivaltaa siten, että niillä olisi paremmat mahdollisuudet ohjata alueensa liikkumisen palveluja. Asiasta on keskusteltu ja keskustellaan jatkossakin liikenne- ja viestintäministeriön kanssa. Vastaavia tarpeita on myös muissa kaupungeissa. Kaupunki on lausunnoissaan liikenneturvallisuusstrategiasta todennut, että lainsäädännön tulee mahdollistaa kaupunkien puuttuminen mikroliikkumispalveluista aiheutuviin ongelmiin alueellaan. Kaupunkiympäristölautakunta esittää lausunnossaan, että kaupunki vaikuttaa valtion suuntaan, jotta lainsäädäntöä sähköpotkulautojen sääntelyn osalta selkeytetään seuraavan vaalikauden aikana. Tarvittavien lainsäädäntömuutosten lisäksi kaupunki tekee parhaansa jatkaakseen vaikuttavien kaupungin päätösvallassa olevien keinojen suunnittelua kaudelle 2023.

Sähköpotkulautojen suuri määrä tunnistettiin ongelmaksi jo kauden 2021 aikana, jolloin niiden määrä oli korkeimmillaan lähes 9 000. Operaattoreita oli tällöin neljä. Kaudella 2022 sähköpotkulautojen määrä nousi korkeimmillaan kuuden operaattorin toimesta yli 18 000 lautaan. Yhden operaattorin poistuminen laski lautojen määrän elokuun lopussa noin 15 000 lautaan. Lautojen määrien rajoituksista neuvoteltiin jo ennen kauden alkua sekä kesäkuussa, mutta kaikki operaattorit eivät suostuneet määriin liittyviin rajoituksiin. Sähköpotkulautojen määrän sääntely edellyttää lainsäädännön muutosta, jolloin yhtenä vaihtoehtona voisi olla mikroliikkumisen palvelujen tekeminen luvanvaraiseksi toiminnaksi. Sähköpotkulautoiminnan kehittäminen ja yhteistyö on perustunut vapaaehtoiseen sopimiseen kaupungin ja sähköpotkulautooperaattoreiden välillä.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi 29.3.2022 § 200 yhteiskäyttöisten sähköpotkulautojen pysäköintimallin kokeilun Helsingin keskustan alueelle kaudelle 2022. Kokeilu perustui kaupungin ja operaattoreiden neuvotteluun, jonka pohjalta operaattorit toteuttivat omalla kustannuk-

sellaan kaupungin määrittelemiin ongelmakohteisiin 25 sähköpotkulau-
doille kohdennettua pysäköintiratkaisua, joihin operaattorit ohjaavat
käyttäjiä pysäköimään kannustimien avulla. Tieliikennelaki mahdollistaa
kuitenkin sähköpotkulaudan pysäköinnin myös jalkakäytävälle ja pyörä-
tielle, jos se ei aiheuta huomattavaa haittaa muulle liikenteelle. Tämän
johdosta kaupunki neuvotteli operaattoreiden kanssa pakollisen kuvan
ottamisesta jokaisen sähköpotkulautamatkan päätteeksi ohjaamaan
käyttäjiä pysäköimään oikein. Operaattorit valvovat otettuja kuvia ja an-
tavat sanktion käyttäjille, jotka ovat otetun kuvan perusteella pysäköi-
neet lautansa väärin. Näiden toimien lisäksi tärkeänä osana pysäköin-
timallin toimivuutta on ollut operaattoreiden kustantama yhteinen pysä-
köintipartio, joka on keskustan alueella siirtänyt väärin pysäköityjä lau-
toja siistiin järjestykseen. Aluetta laajennettiin kattamaan koko Helsin-
gin niemen alue.

Kaupunkiympäristön toimialan liikenne- ja katusuunnittelupalvelu yh-
teistyössä sähköpotkulautaoperaattoreiden kanssa määritteli kauden
2022 alussa yhteisen toimintaohjeen sähköpotkulautapalvelujen järjes-
tämiseksi kaupungin alueella. Toimintaohjeessa määriteltiin säännöt
käyttörajoituksista, pysäköinnistä, lautojen määrästä ja tiedon jakami-
sesta kaupungin ja operaattoreiden välillä.

Operaattoreiden kanssa sovittiin myös, että operaattoreiden laudat ovat
siistissä järjestyksessä koko kaupungin alueella, eikä niiden kasautu-
misesta saa aiheutua haittaa. Jos sähköpotkulaudasta aiheutuu vaaraa
tai kohtuutonta haittaa, operaattorin on siirrettävä sähköpotkulauta vä-
littömästi. Operaattorit eivät kuitenkaan suoriutuneet tehtävästään riit-
tävän hyvin. Kaupunki on myös vaatinut, että sähköpotkulautoissa esi-
tetään selkeästi operaattorien yhteystiedot, johon palautteen voi laittaa.

Sähköpotkulautojen pysäköinnin kieltämistä liikennemerkeillä on selvi-
tetty. Tieliikennelaissa sähköpotkulauta rinnastetaan polkupyörään ja
sen saa pysäköidä jalkakäytävälle ja pyörätielle. Pysäköinnin kieltämi-
nen on teknisesti mahdollista käyttämällä tekstillisellä liikennemerkillä
mutta liikkumista ja liiketoimintaa rajoittavan liikennemerkin käytön vai-
kutukset tulee selvittää perusteellisesti. Vaikutusten selvittäminen on
yksi syy, miksi tähän laajamittaiseen kieltoon ei ole lähdetty. Lisäksi
heinäkuun 2022 aikana sähköpotkulautojen määrä pieneni ja muita rat-
kaisuja pyrittiin vielä löytämään yhteistyössä operaattoreiden kanssa.

Pysäköinnin valvonta voi toteuttaa varasto- tai lähisiirtoja huomattavaa
haittaa aiheuttaneille pysäköidyille sähköpotkulautoille. Kaupunki pilo-
toi viime elokuussa varastosiirtoa. Jokaisesta yksittäisestä varastosiir-
rosta on tehty erillinen valituskelpoinen päätös, mikä kuormittaa pysä-
köinnin valvontaa. Suureen lautamäärään kohdistuvat varasto- tai lähi-
siirrot eivät ole kestävä ratkaisu. Nykyisillä taksoilla lautojen siirrosta

15.02.2023

Asia/6

saatava 20 euron maksu ei kata siirrosta aiheutuvia kustannuksia. Ensi kesää varten pysäköinninvalvonta kehittää toimintaansa ja arvioi myös kustannuksia vastaavat taksat.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä ja joka on otsikoitu ryhmäaloitteeksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.02.2023 § 80

HEL 2022-008074 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

30.01.2023 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 27.09.2022 § 520

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HEL 2022-008074 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingissä on ollut tarjolla sähköpotkulautojen vuokrauspalvelua kevästä 2019 alkaen. Markkinaehtoinen palvelu perustuu kelluvaan järjestelmään, jossa vuokrattavien laitteiden pysäköinti kaupungin yleisille alueille ei vaadi kaupungilta erillistä lupaa. Sähköpotkulaudan käyttäjä löytää sopivan laitteen sovelluksen kautta laitteiden paikannukseen perustuen. Siten yritysten ei tarvitse varata alueita vuokrattavien laitteidensa pysäköintiin eikä siten sopia kaupungin kanssa toiminnastaan. Suomessa lainsäädäntö mahdollistaa mikroliikkumislaitteiden pysäköinnin yleisille alueille, esimerkiksi jalkakäytävälle, kun pysäköity laite ei estä muuta liikumista. Tämä koskettaa myös vuokrattavien laitteiden pysäköintiä. Sähköpotkulautatoiminnan kehittäminen ja yhteistyö on perustunut vapaaehtoiseen sopimiseen kaupungin ja sähköpotkulautaaoperaattoreiden välillä.

Helsingin kaupungin liikenne- ja katusuunnittelupalvelu yhteistyössä sähköpotkulautaaoperaattoreiden kanssa on määritellyt kauden 2022 alussa yhteisen toimintaohjeen sähköpotkulautapalvelujen järjestämiseksi Helsingin kaupungin alueella. Toimintaohjeessa on määritelty säännöt mm. käyttörajoituksista, pysäköinnistä, lautojen määrästä ja tiedon jakamisesta kaupungin ja operaattoreiden välillä.

Syksyllä 2021 operaattorit rajoittivat maksiminopeutta arkiöisin 15 kilometriin tunnissa sekä kielsivät käytön kokonaan viikonloppuisin (klo 00–05). Lisäksi operaattorit ovat rajoittaneet lautojen maksiminopeuden 20 km/h kaikkina muina aikoina, vaikka lainsäädäntö mahdollistaa kevyille sähköajoneuvoille maksiminopeuden 25 km/h. Näitä rajoituksia on jatkettu kaupungin ja operaattoreiden yhteisymmärryksessä vuodelle 2022. Käynnissä oleva muun muassa rajoitusten vaikuttavuutta tutkiva Aalto-yliopiston tutkimushanke on osoittanut rajoitusten vähentäneen sähköpotkulautojen käytöstä aiheutuneita onnettomuuksia yöaikaan. Tutkimuksen perusteella onnettomuuksia on tapahtunut kuitenkin myös rajoitettujen aikojen ulkopuolella, esimerkiksi ilta-aikaan.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi kokouksessaan 29.3.2022 yhteiskäyttöisten sähköpotkulautojen pysäköintimallin kokeilun Helsingin keskustan alueelle kaudelle 2022. Kokeilu perustuu kaupungin ja operaattoreiden neuvotteluun, jonka pohjalta operaattorit toteuttivat omalla kustannuksellaan kaupungin määrittelemiін ongelmakohteisiin 25 sähköpotkulaudoille kohdennettua pysäköintiratkaisua, joihin operaattorit ohjaavat käyttäjiä pysäköimään kannustimien avulla. Tieliikennelaki

mahdollistaa kuitenkin sähköpotkulaudan pysäköinnin myös jalkakäytävälle ja pyörätielle, jos se ei aiheuta huomattavaa haittaa muulle liikenteelle. Tämän johdosta kaupunki neuvotteli operaattoreiden kanssa pakollisen kuvan ottamisesta jokaisen sähköpotkulautamatkan päätteeksi ohjaamaan käyttäjiä pysäköimään oikein. Operaattorit valvovat otettuja kuvia ja antavat sanktion käyttäjille, jotka ovat otetun kuvan perusteella pysäköineet lautansa väärin. Näiden toimien lisäksi tärkeänä osana pysäköintimallin toimivuutta on ollut operaattoreiden kustantama yhteinen pysäköintipartio, joka on keskustan alueella siirtänyt väärin pysäköityjä autoja siistiin järjestykseen. Aluetta, jolla pysäköintipartio toimii, on laajennettu kauden aikana kattamaan koko Helsingin niemen alue.

Operaattoreiden kanssa on kauden aikana sovittu, että operaattoreiden laudat ovat siistissä järjestyksessä koko kaupungin alueella, eikä niiden kasautumisesta saa aiheutua haittaa. Jos sähköpotkulaudasta aiheutuu vaaraa tai kohtuutonta haittaa, operaattorin on siirrettävä sähköpotkulauta välittömästi. Kaupungilla on tiedossa, että operaattorit eivät ole kuitenkaan pystyneet suoriutumaan tehtävästään riittävän hyvällä tasolla. Kaupunki on lähettänyt siirtokehoituksia operaattoreille, kun ongelmatapauksia on tullut kaupungin tietoon. Kaupunki on myös vaatinut, että sähköpotkulaudoissa esitetään selkeästi operaattorien yhteystiedot, johon palautteen voi laittaa.

Kunnallinen pysäköinnin valvonta voi toteuttaa varasto- tai lähisiirtoja huomattavaa haittaa aiheuttaneille pysäköidyille sähköpotkulaudoille. Kaupunki on elokuussa pilotoinut varastosiirota, sillä nykyisin meillä ei ole tähän palveluun sopivia käytäntöjä lähisiirtoon liittyen. Jokaisesta yksittäisestä varastosiiirrosta on tehty erillinen valituskelpoinen päätös, mikä lisää hallintotyötä pysäköinnin valvonnassa. Suureen lautamäärään kohdistuvat varasto- tai lähisiirrot eivät kaupungin näkökulmasta ole kestävä ratkaisu autojen määrään liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi, koska ensisijaisesti pitäisi puuttua pysäköintiongelmiin juurisyihin. Nykyisillä taksoilla autojen siirrosta saatava 20 euron maksu ei myöskään kata siirrosta aiheutuvia kustannuksia. Ensi kesää varten kunnallinen pysäköinninvalvonta kehittää toimintaansa ja arvioi myös kustannuksia vastaavat taksat tähän liittyen uudelleen.

Jalkakäytävillä ajo on ongelma, jota poliisi on valvonut kesän aikana tehostetusti. Myös kaupunki on puuttunut vaaralliseen ajokäyttäytymiseen määrittelemällä keskustan vilkkaille jalankulun alueille 10 km/h alennetun nopeusrajoituksen alueita, jotka operaattorit ovat ottaneet kesällä 2022 käyttöön. Lisäksi pysäköintikieltoalueita on lisätty ongelmallisiin kohteisiin. Kaupunki tunnistaa, että pyöräliikenteen infrastruktuurissa on puutteita, joita parantamalla myös jalankulun turvallisuus paranee, kun jalankululla ja sähköpotkulaudoilla on selkeä erottelu. Ko-

ko kaupungin alueelle on hyväksytty pyöräliikenteen tavoiteverkko ja kehittämisohjelma, joiden toteuttamista tehdään määrätietoisesti talousarvion puitteissa.

Kaupunki tunnisti sähköpotkulautojen suuren määrän ongelmaksi jo kauden 2021 aikana, kun niiden määrä oli korkeimmillaan lähes 9 000. Operaattoreita oli tällöin neljä. Kaudella 2022 sähköpotkulautojen määrä nousi korkeimmillaan kuuden operaattorin toimesta yli 18 000 lautaan. Yhden operaattorin poistuminen laskee lautojen määrän elokuun lopussa noin 15 000 lautaan. Lautojen määrien rajoituksista neuvoteltiin jo ennen kauden alkua sekä kesäkuussa, mutta kaikki operaattorit eivät suostuneet määrin liittyviin rajoituksiin. Ydinkeskustaan sovittiin kuitenkin pysäköintimallin yhteydessä rajoituksista, joiden mukaan 24 tuntia käyttämättä ollut sähköpotkulauta tulisi siirtää seuraavan 24 tunnin aikana pois ydinkeskustan alueelta. Koska lautojen määrät kuitenkin jatkoivat kasvuaan kauden aikana, heinäkuun alussa rajoitusta tiukennettiin niin, että siirto tulee tehdä 12 tunnissa. Samalla se laajennettiin koskemaan Helsingin niemen aluetta. Kaupunki on seurannut koko kesän tämän säännön toteutumista, eivätkä kaikki operaattorit ole päässeet tavoiteaikoihin. Juurisyyhyn puuttuminen eli sähköpotkulautojen määrän sääntely vaatisi kuitenkin kaupungin tulokinnan mukaan lainsäädännön muutosta niin, että mikroliikkumisen palveluista tehtäisiin luvanvaraista toimintaa. Luvan myöntäminen voisi siten tapahtua esimerkiksi kilpailutuksen perusteella.

Kesän 2022 pysäköintimallikokeilusta ydinkeskustassa on saatu kokemuksia, mutta tulokset eivät ole kaikilta osin valmiita. Kokeilu on kuitenkin osoittanut, että toteutetut pysäköintipaikat yhdistettynä vapaaseen pysäköintiin ei ole yksinään toimiva ratkaisu, jos kaupungilla ei ole mahdollisuutta säädellä lautojen ja kaupunkiin tulevien operaattoreiden määriä. Havainnointitutkimuksen perusteella, pysäköintikokeilun alueella, lautojen huonosta pysäköinnistä aiheutuvia haittatilanteita syntyy edelleen liikaa. Myös kaudella 2023 varaudutaan toimimaan nykyisen vapaaehtoisuuteen perustavan sopimisen puitteissa.

Kaupunki on myös tutkinut kauden aikana sähköpotkulautojen pysäköinnin kieltämistä liikennemerkeillä. Tieliikennelaissa sähköpotkulauta rinnastetaan polkupyörään ja sen saa pysäköidä jalkakäytävälle ja pyörätielle. Pysäköinnin kieltäminen tekstillisellä liikennemerkillä olisi teknisesti mahdollista ja tästä on keskusteltu myös liikenne- ja viestintäministeriön kanssa. Kadunpitäjä eli tässä tapauksessa Helsingin kaupunki vastaa asettamiensa liikennemerkkien lainmukaisuudesta. Siten liikkumista rajoittavien, tekstillisten liikennemerkkien käyttö tulee toteuttaa harkiten ja arvioida rajoituksen vaikutukset myös siihen miten selkeäksi tämä rajoitus tekstillisellä liikennemerkillä koetaan. Tämä on yksi syy miksi tällaiseen laajamittaiseen liikkumista rajoittavaan toimeen pelkällä

tekstillisellä liikennemerkillä (TLL 75 §) ei ole vielä ryhdytty tänä kesänä. Kaupunki on viestinyt jo operaattoreille tästä mahdollisesta keinoista, mikäli operaattorien nykyiset toimet eivät ole riittäviä sähköpotkulaudoista aiheutuvien ongelmien hillitsemiseksi. Lainmukaisuuden arvioinnin lisäksi laajamittaista pysäköintikieltoaluetta ei ole vielä lähdetty toteuttamaan, koska heinäkuun aikana sähköpotkulautojen määrä pieneni ja muita ratkaisuja on vielä pyritty löytämään yhteistyössä operaattoreiden kanssa. Laaja pysäköintikielto estäisi sähköpotkulautayritysten toiminnan sekä yksityisten sähköpotkulautojen pysäköinnin alueella, ellei voida osoittaa riittävää määrää pysäköintipaikkoja, joihin sähköpotkulaudan voisi kieltoalueella jättää. Keskustan alueella rajallisessa katutilassa suuri osa näistä paikoista todennäköisesti tulisi sijoittaa autojen pysäköintipaikoille. Laajamittainen sähköpotkulautojen pysäköintikieltoalue sekä siihen kytkeytyvä mikroliikkumiseen osoitettujen pysäköintipaikkojen toteutus edellyttäisi lautakunnan päätöstä. Vaikutusten suuruuteen vaikuttaisi kieltoalueen laajuus. Mahdollinen päätös aluerajoituksesta tulee valmistella hyvin vuorovaikutuksineen, mikä vie oman aikansa.

Perustuslaissa on turvattu jokaiselle elinkeinonvapaus, eikä kaupunki voi omalla päätöksellään rajoittaa kaupungin alueella toimivien yritysten määrää tai niiden liiketoimintaa rajoittamalla lautojen määrää. Yritysten kanssa on mahdollista tehdä vapaaehtoisuuteen perustuvia yksityisoikeudellisia sopimuksia, mutta niilläkään ei voida rajoittaa kaupungissa toimivien markkinaehtoisten yritysten tai lautojen määrää, sillä tällainen sopimus voisi olla kilpailuoikeudellisesta näkökulmasta ongelmallinen nykyisen lainsäädännön puitteissa. Sähköpotkulautoperaattorit ovat myös haluttomia allekirjoittamaan sitovaa sopimusta tilanteessa, jossa uusi operaattori voi tulla markkinoille sitoutumatta toisten allekirjoittamaan sopimukseen.

Myöskään se, että kaupunki kilpailuttaisi alueelleen sähköpotkulautapalvelun ja tekisi sopimuksen kilpailun voittaneiden sähköpotkulautoperaattorien kanssa, ei estäisi nykyisen lainsäädännön puitteissa muita sähköpotkulautoperaattoreita jatkamasta liiketoimintaansa eikä uusien operaattorien tulemistä markkinoille. Tämä johtuu siitä, että sähköpotkulautapalvelun tarjonta on vapaa elinkeino eikä sähköpotkulaudoilla ajo tai niiden pysäköinti katualueella edellytä kadunpitäjältä erillistä suostumusta tai lupaa. Jos siis kaupunki tekisi käyttöoikeussopimuksen kilpailutuksessa menestyneiden yritysten kanssa ja rajoittaisi heidän lautamääräänsä, se ei estäisi nykyisen lainsäädännön puitteissa kilpailutuksessa hävinnyttä tai muuta kilpailijaa tulemasta markkinoille isolla laitemäärällä. Kaupunkipyöräjärjestelmä on aikanaan kilpailutettu ja voittaneen kanssa käyttöoikeussopimuksin sovittu, mutta siitä huolimatta Helsingissä on myös tarjolla kelluvia kaupunkipyöräjärjestelmiä kaduilla.

Valtioneuvoston liikenneturvallisuusstrategiaa koskevassa periaatepäätöksessä on yhtenä toimenpiteenä selvittää mahdollisuutta lisätä lainsäädännössä kaupunkien toimivaltaa niin, että niillä olisi paremmat mahdollisuudet ohjata niiden alueella olevia liikkumisen palveluja. Kaupunki käy aiheesta aktiivista keskustelua liikenne- ja viestintäministeriön kanssa. Vastaavia tarpeita on myös muissa kaupungeissa. Helsingin kaupunki on myös lausunut liikenneturvallisuusstrategiasta kahdesti (2021-2022) ja tuonut lausunnoissaan esiin, että kaipaamme lainsäädäntömuutosta siihen, että kaupungilla olisi nykyistä paremmat edellytykset hallita mikroliikkumispalveluista aiheutuvia nykyisiä ongelmia kaduillamme. Tarvittavien lainsäädäntömuutosten lisäksi kaupunki kuitenkin tekee parhaansa jatkaakseen vaikuttavien kaupungin päätösvallassa olevien keinojen suunnittelua kaudelle 2023. Suunnitelma sähköpotkulautojen haittojen hallinnasta kaudella 2023 valmistellaan kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyyn alkuvuoden 2023 aikana.

Helsingin kaupunki kehottaa liikenne- ja viestintäministeriötä lainsäädännön kehittämiseksi siten, että sähköpotkulautojen pysäköinnin ohjaaminen liikennemerkein sekä pysäköintivirhemaksun määrääminen olisi mahdollista.

Helsingin kaupunki vaikuttaa valtion suuntaan, jotta lainsäädäntöympäristö sähköpotkulautojen sääntelyn osalta selkeytetään seuraavan vaalikauden aikana. Kaupunkiympäristölautakunta piti tärkeänä, että tavoite otetaan osaksi Helsingin kaupungin edunvalvontatavoitteita.

Lautakunta katsoi, että ohjatakseen sähköpotkulautoja lainmukaisille ajoväylille ja vähentääkseen onnettomuuksia kaupungin tulee nopeassa tahdissa toteuttaa riittävä ja sähköpotkulaudoille sopiva pyörätieverkko keskusta. Tätä varten päästövähennysohjelmassa aikaisempaan tavoiteaikatauluun linjattua pyöräilyn tavoiteverkkoa tulee toteuttaa kunnianhimoisesti ja sille turvata riittävät resurssit.

Käsittely

27.09.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli liikenneinsinööri Miikka Kulpakko. Asian tuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Tarik Ahsanullah: Lisätään uusi kappale lausunnon loppuun:

"Helsingin kaupunki kehottaa liikenne- ja viestintäministeriötä lainsäädännön kehittämiseksi siten, että sähköpotkulautojen pysäköinnin ohjaaminen liikennemerkein sekä pysäköintivirhemaksun määrääminen olisi mahdollista."

15.02.2023

Kannattaja: Otso Kivekäs

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Tarik Ahsanullahin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Olli-Pekka Koljonen: Lisätään uusi kappale lausunnon loppuun:

"Helsingin kaupunki vaikuttaa valtion suuntaan, jotta lainsäädäntöympäristö sähköpotkulautojen sääntelyn osalta selkeytetään seuraavan vaalikauden aikana. Lautakunta pitää tärkeänä, että tavoite otetaan osaksi Helsingin kaupungin edunvalvontatavoitteita."

Kannattaja: Otso Kivekäs

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Olli-Pekka Koljosen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Otso Kivekäs: Lisätään uusi kappale lausunnon loppuun:

"Lautakunta katsoo, että ohjatakseen sähköpotkulautoja lainmukaisille ajoväylille ja vähentääkseen onnettomuuksia kaupungin tulee nopeassa tahdissa toteuttaa riittävä ja sähköpotkulaudoille sopiva pyörätieverkko keskustaan. Tätä varten päästövähennysohjelmassa aikaisempaan tavoiteaikatauluun linjattua pyöräilyn tavoiteverkkoa tulee toteuttaa kunnianhimoisesti ja sille turvata riittävät resurssit."

Kannattaja: Mia Haglund

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 2

Atte Kaleva, Mika Raatikainen

Ei-äännet: 10

Tarik Ahsanullah, Silja Borgarsdottir Sandelin, Mia Haglund, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Oona Käyhkö, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Risto Rautava, Joonas Turtiainen

Tyhjä: 1

Sami Kuusela

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 2 - 10 (1 tyhjä).

15.02.2023

Asia/6

20.09.2022 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Miikka Kulpakko, liikenneinsinööri: 09 310 37657
miikka.kulpakko(a)hel.fi

15.02.2023

Asia/7

§ 39

Valtuutettu Alviina Alametsän aloite Helsingin kaupungin liittymisestä Mielenturvaa-verkoston

HEL 2022-008071 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Katja Hatakka, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 73470
katja.hatakka(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 15.06.2022 Alametsä Alviina Helsingin kaupunki mukaan Mielenturvaa-verkoston

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Alviina Alametsä ja 27 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan 15.6.2022, että Helsingin kaupunki liittyy Mielenturvaa-verkoston, tekee verkoston kuuluvan Hyvän mielen työpaikka-suunnitelman ja ottaa käyttöön Mielenturvaa-mallin työntekijöiden mielenterveyden vahvistamiseksi.

Mielen hyvinvointi ja mielenterveyden edistäminen on nostettu yhdeksi keskeiseksi painopisteeksi Helsingin kaupungin nelivuotisessa työhyvinvointiohjelmassa 2022–2025. Ohjelman taustalla on kansallinen työelämän mielenterveysohjelma ja siinä esiin nostetut teemat, mm. mielenterveysosaamisen lisääminen työpaikoilla, henkilöstön kuormituksen tunnistaminen sekä vaikuttaminen työpaikkojen toimintakulttuuriin siten, että työkykyä tukevan työn painopiste siirtyy ongelmia korjaavasta toiminnasta yhteisökeskeiseen ja ennaltaehkäisevään toimintaan.

Kaupungin työhyvinvointiohjelman yhtenä tavoitteena on henkisen kuormittuneisuuden vähentäminen työpaikoilla. Ohjelmassa toteutetaan

kaupunkitasoisia toimenpiteitä, esimerkiksi vahvistamme mielen hyvinvointia tukevaa kulttuuria ja osaamista valmentamalla esihenkilöitä työkykyjohtamisessa ja tarjoamalla henkilöstölle verkkopohjaista itseopiskelumateriaalia mielenterveyden teemoista. Uuden tulevan työterveyskumppanin kanssa tullaan määrittelemään prosessit ja toimintatavat mielenterveyden ongelmien ja mielenterveyspoissaolojen hallitsemiseksi. Esihenkilöiden jaksamista tuetaan mm. kartoittamalla esihenkilötyön kuormitustekijöitä ja rakentamalla esihenkilöille tukipalveluja.

Työhyvinvointiohjelman toimenpiteet ohjaavat jo nykyisellään sitä, miten mielen hyvinvointia voidaan Helsingin kaupungin työpaikoilla lisätä. Ehdotus liittymisestä Mielenturvaa-verkostoon tukee hyvin kaupungin työhyvinvointiohjelman tavoitteita.

Hyvän mielen työpaikka -suunnitelman laatiminen on ollut keskusteluissa työhyvinvointiohjelman suunnittelun yhteydessä. Ohjelmaa työstävä työryhmä sekä työsuojeluorganisaation ja henkilöstöjärjestöjen edustajat arvioivat kuitenkin, että viestiminen ”hyvän mielen työpaikasta” saatettaisiin kokea henkilöstön keskuudessa enemmän negatiivisena kuin positiivisena asiana. Tuolloin päädyttiin siihen, että Helsingin kaupunki ei hae Hyvän mielen työpaikka -merkkiä vaan panostaa mielen hyvinvoinnin edistämiseen kaupungin oman työhyvinvointiohjelman toimenpiteillä.

Mielenturvaa-verkoston toiminta nähdään hyödyllisenä lisänä kaupungin oman työhyvinvointiohjelman toteuttamisessa. Kaupunginkanslian henkilöstöosasto tulee esittämään liittymistä Mielenturvaa-verkostoon, ja päätös liittymisestä tehdään kaupunginhallituksessa kevään 2023 aikana.

Hallintosäännön 30 luvun 11 § 4 momentin mukaan kaupunginvaltuustossa käsitellään vastaus aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua. Kaupunginhallituksen on esitettävä antamansa vastaus käsiteltäväksi kaupunginvaltuustossa viimeistään kahdeksan kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Katja Hatakka, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 73470
katja.hatakka(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 15.06.2022 Alametsä Alviina Helsingin kaupunki mukaan Mielenturvaa-verkostoon

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

15.02.2023

Asia/7

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 30.01.2023 § 46

HEL 2022-008071 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Hatakka, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 73470
katja.hatakka(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

15.02.2023

Asia/8

§ 40

Valtuutettu Oona Hagmanin aloite merikylpylästä ja hyvinvointikei- taasta Hanasaareen

HEL 2022-008070 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 15.06.2022 Hagman Oona Merikylpylä ja hyvinvointikei-
das Hanasaareen
- 2 OAS Hanasaari 12.9.2022
- 3 Havainnekuvaluonnoksia (3)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Oona Hagman ja 25 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan 15.6.2022, että Hanasaareen hiilivoimala suljetaan vuonna 2023, jonka jälkeen alueelle voidaan toteuttaa merikylpylä ja hyvinvointikeidas. Helsingin kaupunki on linjannut, että avointa uimapaikkaa parempi ratkaisu olisi selkeästi erotettu merivesiallas tai kelluva uimala, kun hankkeelle löytyy yksityinen toteuttaja. Uintipaikoilla on yhä selkeämpi merkitys uimiseen oppimiselle. Vastaavasti ikääntyvillä ikäryhmillä uinnin tärkeys liikuntamuotona korostuu. Kansanterveyden kannalta uimapaikoilla on tutkitusti suuri merkitys. Allekirjoittaneet esittävät, että Helsingin kaupunki kaavoittaa alueen merikylpylän ja hyvinvointikeitaan perustamisen mahdollistamiseksi.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto 20.9.2022. Sen mukaan Hanasaaren asemakaavoitus on käynnistymässä ja kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja muuta aineistoa asetetaan nähtäville syksyllä 2022. Valtuustoaloitteessa esitetään

alueelle merikylpylää ja hyvinvointikeidasta. Aloite on kannatettava. Hanasaaren asemakaava-alueella on mereen rajautuvaa rantaviivaa noin kilometrin pituudelta. Sen saaminen eläväksi ja kaupunkielämää rikastuttavaksi on yksi kaavatyön tavoitteista. Alueelle voidaan kaavoittaa niin kelluvia kuin kuivalle maalle rakennettavia saunoja, kylpylöitä ja muita hyvinvointia palvelevia rakennuksia. Osa palveluista voi myös integroitua asuinrakennusten maantasokerrokseen.

Kaupunginhallitus toteaa täydentävästi, että lausunnossa mainittu asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä syyslokakuussa 2022 ja karttapiirroksessa oli maininta paikasta saunalle tai merikylpylälle Hanasaaren kärkeen (liite 2). Aineistoon liittyneissä alustavissa havainnekuville idea ei vielä tarkemmin hahmotu mutta kaavoittajan mukaan asiaa tullaan jatkossa edistämään osana kaavamuu-
tosta.

Hallintosäännön 30 luvun 11 § 4 momentin mukaan kaupunginvaltuustossa käsitellään vastaus aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua. Kaupunginhallituksen on esitettävä antamansa vastaus käsiteltäväksi kaupunginvaltuustossa viimeistään kahdeksan kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 15.06.2022 Hagman Oona Merikylpylä ja hyvinvointikeidas Hanasaareen
- 2 OAS Hanasaari 12.9.2022
- 3 Havainnekuvaluonnoksia (3)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 30.01.2023 § 54

HEL 2022-008070 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginhallitukselle seuraavaa:

15.02.2023

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

30.01.2023 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Todettiin, että teknisenä korjauksena otsikon vuosiluku korjataan muotoon 2023.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 20.09.2022 § 512

HEL 2022-008070 T 00 00 03

Hankenumero 5264_222

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Hanasaaren asemakaavoitus on käynnistymässä. Kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja muuta aineistoa asetetaan nähtäville syksyllä 2022.

Valtuustoaloitteessa esitetään alueelle merikylpylää ja hyvinvointikeidasta alueelle. Aloite on kannatettava.

Hanasaaren asemakaava-alueella on mereen rajautuvaa rantaviivaa noin kilometrin pituudelta. Sen saaminen eläväksi ja kaupunkielämää rikastuttavaksi on yksi kaavatyön tavoitteista. Alueelle voidaan kaavoittaa niin kelluvia kuin kuivalle maalle rakennettavia saunoja, kylpylöitä ja muita hyvinvointia palvelevia rakennuksia. Osa palveluista voi myös integroitua asuinrakennusten maantasokerrokseen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Matti Kaijansinkko, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37195
matti.kaijansinkko(a)hel.fi

15.02.2023

Asia/9

§ 41

Valtuutettu Amanda Pasasen aloite Helsingin luonnon kokonaisheikentämättömyyden turvaamisesta vuoteen 2030 mennessä

HEL 2022-008069 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Amanda Pasasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Amanda Pasanen ja 30 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki asettaa tavoitteen luonnon kokonaisheikentämättömyyden turvaamiseksi vuoden 2021 tasoon vuoteen 2030 mennessä ja selvittää parhaita ja tehokkaimpia toimenpiteitä tavoitteen saavuttamiseksi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupungin ympäristöpolitiikan 26.9.2012 § 266. Kaupunkiympäristön toimiala on päivittänyt kaupungin ympäristöpolitiikan ja asiaa valmistellaan tuotavaksi päätöksentekoon. Asian valmistelussa luonnon kokonaisheikentymättömyystavoite on tunnistettu relevantiksi luonnon monimuotoisuutta koskevaksi keskipitkän aikavälin tavoitteeksi ja se sisältyykin ympäristöpolitiikan päivitykseen. Tavoitteen toteutumisen seurantaan ja mittaamiseen tarvitaan työkaluja, joiden kehittäminen on käynnistetty kaupunkiympäristön toimialalla.

Helsinki on sitoutunut luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmassaan (LUMO-ohjelma, Kylk 20.4.2021 § 193) siihen, että huolimatta kaupungin kasvusta luonnon monimuotoisuutta kaupungissa

lisätään ja sen huomioon ottaminen integroidaan kaikkeen kaupungin toimintaan. Ohjelman 11 osatavoitteen edistämiseksi tehtävät toimenpiteet on suunniteltu laajassa sidosryhmäyhteistyössä ja niillä pyritään arvokkaimpien luontoalueiden säästämiseen, lajien ja luontotyyppien suojeluun sekä luonnon monimuotoisuuden lisäämiseen kaikilla viheralueilla. Helsingin kaupunkistrategiassa on myös linjattu uuden luonnon-suojeluohjelman laatimisesta vuosille 2025–2034. Kun Helsingin luonnon heikentämiselle asetetaan selkeät rajat, kasvaa myös luonnonsuojelualueiden merkitys Helsingin ainutlaatuisen luonnon turvaamisessa vähintään nykytasolla. Luonnon monimuotoisuuden kokonaisheikentymättömyyden tavoite on LUMO-ohjelman periaatteiden mukainen.

Kokonaisheikentymättömyystavoitteen seuraaminen edellyttää, että luonnon monimuotoisuuden tilaa voidaan seurata ja sen muutosta mitata. Kaupunkiympäristön toimialalla on käynnissä useita hankkeita, jotka tähtäävät tähän. Vuonna 2021 toimialalla valmisteltiin kymmenvuotissuunnitelma luonnon tilan seurannasta ja sen mukaiset seurannat on aloitettu vuonna 2022.

Luontoseurannan tietojen pohjalta voidaan kehittää luonnon monimuotoisuutta kuvaavia indeksejä. Tässä Helsingin kaupunki tekee yhteistyötä muun muassa Suomen ympäristökeskuksen ja kuutoskaupunkien kanssa. Vuonna 2023 erityisenä projektina Helsingissä on monimuotoisuuspotentiaalın arviointikriteeristön kehittäminen rakennetuille viheralueille.

Käsitteellisesti luonnon kokonaisheikentymättömyys liittyy ekologisen kompensaation kokonaisuuteen. Ekologisessa kompensaatiossa ne luontohaitat, joita ei pystytä välttämään tai lieventämään, kompensoidaan lisäämällä luontoarvoja jossain muualla. Koska Helsingin kasvu on intensiivistä, on odotettavaa, että ekologinen kompensaatio tulee olemaan tarpeen kokonaisheikentymättömyyden saavuttamiseksi. Kaupungin kasvaessa rakentaminen on kuitenkin ohjattava muualle kuin arvokkaimmille luontoalueille.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 ja 4 momentin mukaan kaupunginhallitus vastaa aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua, ja esittää sen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

15.02.2023

Asia/9

Liitteet

1 Valtuutettu Amanda Pasasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.02.2023 § 81

HEL 2022-008069 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

30.01.2023 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 27.09.2022 § 521

HEL 2022-008069 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen kaupunkiympäristössä on tärkeää niin itsearvoisesti kuin luonnon ihmiselle tarjoamien ekosysteemipalveluidenkin vuoksi. Monimuotoinen lähiluonto tarjoaa terveyshyötyjä asukkaille ja on yksi kaupungin vetovoimatekijöistä. Monimuotoiset ekosysteemit ovat myös yksipuolisia ympäristöjä paremmin puskuroiduista ilmastomuutoksen vaikutuksista vastaan.

Luonnon monimuotoisuuden suojeleminen ja vaaliminen on Helsingin kaupunkistrategiassa 2021–2025 vahvana painopisteenä. Strategia linjaa mm. metsäisen verkoston ja niittyverkoston vahvistamista, kaupunkira-

kenteen tiivistymisen ja lähiluonnon arvojen yhteen sovittamista, metsien ja metsäisten alueiden suunnitelmallista monimuotoisuuden lisäämistä sekä uusien luonnonsuojelualueiden perustamista.

Helsinki on sitoutunut luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmassaan (LUMO-ohjelma) siihen, että huolimatta kaupungin vääjäämättömästä kasvusta luonnon monimuotoisuutta kaupungissa lisätään ja sen huomioon ottaminen integroidaan kaikkeen kaupungin toimintaan. Ohjelman 11 osatavoitteen edistämiseksi tehtävät toimenpiteet on suunniteltu laajassa sidosryhmäyhteistyössä, ja niillä pyritään arvokkaimpien luontoalueiden säästämiseen, lajien ja luontotyyppien suojeluun sekä luonnon monimuotoisuuden lisäämiseen kaikilla viheralueilla. Helsingin kaupunkistrategiassa on myös linjattu uuden luonnonsuojeluohjelman laatimisesta vuosille 2025-2034. Kun Helsingin luonnon heikentämiselle asetetaan selkeät rajat, kasvaa myös luonnonsuojelualueiden merkitys Helsingin ainutlaatuisen luonnon turvaamisessa vähintään nykytasolla.

Luonnon monimuotoisuuden kokonaisheikentymättömyyden tavoite on LUMO-ohjelman periaatteiden mukainen. Kaupunkiympäristön toimialalla on päätöksentekoon valmiina vuonna 2012 hyväksytyyn ympäristöpolitiikan päivitys. Sen luonnon monimuotoisuuden suojelua koskevassa osiossa esitetään tämän aloitteen kanssa yhdenmukaisesti keskipitkän aikavälin tavoitteena, että vuonna 2030 Helsingissä tapahtuva luontokato on pysähtynyt ja luonnon monimuotoisuus kasvaa.

Kokonaisheikentymättömyystavoitteen seuraaminen edellyttää, että luonnon monimuotoisuuden tilaa voidaan seurata ja sen muutosta mitata. Kaupunkiympäristön toimialalla on käynnissä useita hankkeita, jotka tähtäävät tähän. Vuonna 2021 toimialalla valmisteltiin kymmenvuotisuunnitelma luonnon tilan seurannasta (<https://www.hel.fi/static/liitteet/kaupunkiymparisto/julkaisut/julkaisut/julkaisu-10-22.pdf>), ja sen mukaiset seurannat on aloitettu vuonna 2022.

Luontoseurannan tietojen pohjalta voidaan kehittää luonnon monimuotoisuutta kuvaavia indeksejä. Tässä Helsingin kaupunki tekee yhteistyötä muun muassa Suomen ympäristökeskuksen ja kuutoskaupunkien kanssa. Vuonna 2023 erityisenä projektina Helsingissä on monimuotoisuuspotentiaalın arviointikriteeristön kehittäminen rakennetuille viheralueille.

Käsitteellisesti luonnon kokonaisheikentymättömyys liittyy ekologisen kompensaaion kokonaisuuteen. Ekologisessa kompensaatiossa ne luontohaitat, joita ei pystytä välttämään tai lieventämään, kompensoidaan lisäämällä luontoarvoja jossain muualla. Koska Helsingin kasvu on intensiivistä, on odotettavaa, että ekologinen kompensatio tulee

15.02.2023

Asia/9

olemaan tarpeen kokonaisheikentymättömyyden saavuttamiseksi. Kaupungin kasvaessa rakentaminen on kuitenkin ohjattava muualle kuin arvokkaimmille luontoalueille.

Helsinki tekee ekologisen kompensaation käyttöönottoon liittyvää tutkimusyhteistyötä Sitran rahoittaman No Net Loss City –hankkeen ja Suomen Akatemian Strategisen neuvoston rahoittaman BOOST-tutkimushankkeen kanssa. LUMO-ohjelmassa on toimenpiteenä kehittää Helsingille ekologisen tilinpidon ja ekologisen kompensaation malli, johon päästään BOOST-hankkeen kuluessa viimeistään vuonna 2027. Ekologisen kompensaation pilotteja on tarkoitus toteuttaa vuosina 2022–2023.

Helsingin seutu muodostaa maankäytöllisen kokonaisuuden, jossa eri kunnilla ja alueilla on erilainen rooli mm. kestävässä kasvun ohjauksessa. Käynnissä olevan seutuyhteistyön puitteissa (mm. MAL-prosessi) voidaan tehokkaasti edistää luonnon kokonaisheikentymättömyyden tavoitteita. On todennäköistä, että kokonaisheikentymättömyyden saavuttamiseksi Helsingin täytyy kompensoida rakentamisen aiheuttamia luontohaittoja, eikä kompensoivaa maapinta-alaa löydy riittävästi kaupungin rajojen sisäpuolelta. Sen vuoksi laajahko seudullinen yhteistyö tulee pohdittavaksi myös Helsingin ekologisen kompensaation mallin kehittämisen yhteydessä.

Yhteenvetona voidaan siis todeta, että luonnon kokonaisheikentymättömyystavoite tulee luontevasti keskusteltavaksi ympäristöpolitiikan päivityksen päätöksenteon yhteydessä. Päivityksen valmistelussa se on tunnistettu EU-tason ja kansallisen keskustelun perusteella relevantiksi luonnon monimuotoisuutta koskeväksi keskipitkän aikavälin tavoitteeksi. Tavoitteen toteutumisen seurantaan ja mittaamiseen tarvitaan työkaluja, joiden kehittäminen on käynnistetty kaupunkiympäristön toimialalla.

Käsittely

27.09.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Amanda Pasanen: Lisäys kappaleen 8 loppuun:

"Kaupungin kasvaessa rakentaminen on kuitenkin ohjattava muualle kuin arvokkaimmille luontoalueille."

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Amanda Pasanen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Kannattaja: Mia Haglund

15.02.2023

Asia/9

Vastaehdotus:

Amanda Pasanen: Lisäys kappaleen 4 loppuun:

"Helsingin kaupunkistrategiassa on myös linjattu uuden luonnonsuojeluohjelman laatimisesta vuosille 2025-2034. Kun Helsingin luonnon heikentämiselle asetetaan selkeät rajat, kasvaa myös luonnonsuojelueiden merkitys Helsingin ainutlaatuisen luonnon turvaamisessa vähintään nykytasolla."

Kannattaja: Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Amanda Pasasen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

20.09.2022 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Laura Walin, yksikön päällikkö: 09 310 33250
laura.walin(a)hel.fi

§ 42

Valtuutettu Saana Rossin aloite luonnonkasvien lisäämisestä puistoihin ja istutuksiin

HEL 2022-008458 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Saana Rossin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Saana Rossi ja 27 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin istutuksissa, puistoissa ja viheralueilla lisätään monivuotisten luonnonkasvien ja pölyttäjille hyödyllisten yksivuotisten kukkivien luonnonvaraisten kasvien osuutta. Samalla pyritään parantamaan vaarantuneiden kotoperäisten kasvilajien ja rannikkokasvillisuuden tilannetta. Lisäksi esitetään koulutuksen lisäämistä puistojen hoidosta vastaaville luonnonkasveista ja luonnon monimuotoisuuden tukemisen keinoista rakennetuilla viheralueilla.

Luonnonkasvien käytön lisääminen puistoissa ja viheralueilla on kannattavaa. Keskeisenä työkaluna toimivat päivitetty kasvien käytön linjaukset, jotka ohjaavat rakennetun ympäristön kasvisuunnittelua ja kasvien käyttöä. Linjausten pääsisältö on päivitetty sähköiseen muotoon kaikkien saataville Helsingin Kaupunkikasvioppaaseen (kaupunkikasviopas.hel.fi) ja Helsingin kaupunkitilaohjeen kasvillisuutta käsitteleviin kasviohjeisiin ja -kortteihin (kaupunkitilaohje.hel.fi). Luonnon monimuotoisuuden edistäminen oli keskeisessä asemassa päivitystyössä ja teemasta on laadittu uusi ohjekortti ”Viheralueiden monipuolistaminen

lisää luonnon monimuotoisuutta”. Useissa kasvillisuuskaartissa korostetaan luonnonkasvien käytön ja säilymisen merkittävyyttä monimuotoisuuden lisäämisessä.

Kaupunkikasviopas on kasvisuunnittelun työkalupakki, jota käytetään valittaessa kasveja viheralueille. Oppaassa on lajivalintasuosituksia sekä suositeltavat taimikoot julkisen kaupunkitilan eli puistojen, torien, aukoiden, katujen, teiden ja muiden rakennettujen viheralueiden kasvi-
valintoihin.

Rakennetun ympäristön monipuolinen kasvien käyttö puskuroi ilmastomuutoksen aiheuttamia haittavaikutuksia viheralueilla. Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmaan 2021–2028 (LUMO-ohjelma, Kylk 20.4.2021 § 193) on kirjattu useita luonnonkasvien käyttöä koskevia toimenpiteitä.

Ohjeistusta ja koulutusta luonnonkasvien tunnistamiseen, käyttöön ja kunnossapitoon tarvitaan. LUMO-ohjelmaan on kirjattu suunnittelijoille ja luonnonhoitajille suunnattu koulutukseen liittyvä toimenpide, jonka tavoitteena on lisätä tietämystä luonnon monimuotoisuuden huomioimisesta kaupungissa. Kaupunkiympäristön toimialan ympäristöpalvelut järjesti keväällä 2022 koulutuksen hyönteisystävällisestä viheralueiden kunnossapidosta Staran luonnon- ja viheralueiden hoitajille. Tilaisuudessa tuotiin esiin erilaisten kaupunkibiotooppien merkitys hyönteisille ja niiden hoitoon liittyviä käytännön vinkkejä ja ohjeita.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 ja 4 momentin mukaan kaupunginhallitus vastaa aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua, ja esittää sen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Saana Rossin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 30.01.2023 § 55

HEL 2022-008458 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 04.10.2022 § 542

HEL 2022-008458 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa ehdotetaan, että kaupungin puistojen istutuksissa ja viheralueilla lisätään monivuotisten luonnonkasvien ja pölyttäjille hyödyllisten yksivuotisten kukkivien luonnonvaraisten kasvien osuutta. Lisäksi esitetään koulutuksen lisäämistä puistojen hoidosta vastaaville luonnonkasveista ja luonnon monimuotoisuuden tukemisen keinoista rakennetuilla viheralueilla.

Kaupunki käyttää istutuksissaan sekä muualta tuotuja koristekasveja että kotimaisia luonnonkasveja. Kaupunkiympäristölautakunta kannattaa luonnonkasvien käytön lisäämistä puistoissa ja viheralueilla. Keskeisenä työkaluna tavoitteen edistämiseksi ovat vastikään päivitetty kasvien käytön linjaukset, jotka ohjaavat rakennetun ympäristön kasvisuunnittelua ja kasvien käyttöä. Linjausten pääsisältö on päivitetty sähköiseen muotoon kaikkien saataville Helsingin Kaupunkikasvioppaaseen (kaupunkikasviopas.hel.fi) ja Helsingin kaupunkitilaohjeen kasvilisuutta käsitteleviin kasviohjeisiin ja -kortteihin (kaupunkitilaohje.hel.fi).

Mahdollisimman monipuolinen kasvien käyttö rakennetussa ympäristössä puskuroi ilmastomuutoksen aiheuttamia haittavaikutuksia viheralueilla. Istutettuun lajistoon tulisi siksi myös tulevaisuudessa sisältyä

monipuolinen valikoima sekä kotimaisia luonnonkasveja että viherrakentamisessa käytettäviä kasvilajeja ja -lajikkeita.

Kaupungin viheralueiden kunnossapidosta vastaavien kouluttamiseen tulee panostaa lähivuosien aikana. Vaihtuvien ulkopuolisten urakoitsijoiden käyttö tuo erityisiä haasteita osaamisen kehittämiseen, jolloin kouluttamisen päävastuu on rakennukset ja yleiset alueet -palvelulla.

Kaupunkikasviopas ja Kaupunkitilaohjeen Kasvipaletti ohjaavat kasvien käyttöä rakennetuilla viheralueilla Helsingissä

Helsingin Kaupunkikasviopas ja Kaupunkitilaohjeen Kasvipaletti muodostavat yhdessä Helsingin julkisen kaupunkitilan suunnittelua ohjavan parin. Kaupunkitilaohjeen Kasvipaletti käsittelee kasvillisuutta kaupunkitilassa, Kasviopas taas kasvilajistoa.

Helsingin Kaupunkikasviopas on kasvisuunnittelun työkalupakki, joka toimii innoittajana ja ideoiden lähteenä valittaessa kasveja Helsingin viheralueille. Kaupunkikasvioppaasta löytyy lajivalintasuosituksia sekä suositeltavat taimikoot julkisen kaupunkitilan eli puistojen, torien, aukoiden, katujen, teiden ja muiden rakennettujen viheralueiden kasvivalintoihin.

Lajivalintasuositukset koskevat kaupunkipuita, pensaita, köynnöksiä, perennoja ja kukkasipuleita. Oppaan pääsisältö on Helsingissä hyväksi havaitut kasvilajit ja niiden suositellut käyttökohteet. Kasvisuosituksissa on runsaasti luonnonkasveja sekä perinteisiä ja uusia koristekasvilajeja ja -lajikkeita.

Lisäksi oppaassa listataan kasveja, joita ei käytetä. Haitallisia vieraskasveja koskeva osuus perustuu lainsäädäntöön ja siitä voi tarkistaa ne haitalliset vieraskasvit, joita ei istuteta tai kylvetä Helsinkiin. Kasvinterveysriskien hallitsemiseksi oppaassa on muutamia Helsingin omia käyttörajoituksia. Opas on tarkoitettu ensisijaisesti alan ammattilaisille, rakennettujen viherympäristöjen suunnittelijoille ja suunnittelun tilaajille.

Päivitettyyn oppaaseen sisältyy suositeltavien kasvilajien ja -lajikkeiden hakutaulukoita niin puuvartisista, ruohovartisista kuin sipulikasveista. Taulukoiden lajisto koostuu sekä koristekasveista että Suomessa luonnonkasvina esiintyvistä lajeista. Lajilistoja täydentävät oppaan tiedot ja ohjeistukset eri aihekokonaisuuksista, joissa yhtenä merkittävänä teemana on luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja kotimaisten kasvilajien käytön lisääminen. Oppaaseen on koottu erityisesti pölyttäjähyönteisistä koostuva tietopaketti pölyttäjäystävällisistä kasvilajeista, niiden ominaispiirteistä sekä muista huomioitavista tekijöistä.

Kuten Kaupunkikasviopasta, myös Kaupunkitilaohjeen Kasvipaletin kasvillisuuskortteja on päivitetty. Luonnon monimuotoisuuden edistäminen on nostettu yhdeksi keskeiseksi aiheeksi päivitystyössä ja teemasta on laadittu uusi ohjekortti ”Viheralueiden monipuolistaminen lisää luonnon monimuotoisuutta”. Monissa kasvillisuuskorteissa korostetaan luonnonkasvien käytön ja säilymisen merkittävyyttä monimuotoisuuden lisäämisessä. Uusin Kasvipaletin päivitys julkaistaan 2022 lokakuussa.

Luonnonkasvien käytölle hyvät perusteet

Kotimaiset kasvit ovat sopeutuneet Suomen ilmastoon vuosituhansien aikana ja ovat siten ilmastollisesti kestäviä. Luonnonkasvit tarjoavat varman ravinnonlähteen, suojan ja joidenkin eliölajien kannalta kokonaisen elinympäristön (puut) muille kotimaisille eliölajeille. Muualta koitoisin olevat kasvilajit saattavat myös tarjota suojaa ja ruokaa kaupungin eliöstölle, mutta tutkimusta aiheesta on toistaiseksi niukasti.

Pohjoisessa ilmastossamme paikalliset kotimaiset puulajit ovat perinteisesti muodostaneet puistojen ja puutarhojen peruslajiston. Kotimaisten puulajien suosiminen puistojen istutuksissa on tärkein asia, jolla voidaan tukea kotimaisten eliölajiston menestymistä myös rakennetuissa puistoissa. Luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta erityisen hyviä puulajeja ovat tammi ja muut jalot lehtipuut, haapa, raita ja muut isot pajupuut, tervaleppä sekä kotimainen metsäkuusi. Suomessa esiintyviä jaloja lehtipuita, kuten metsätammea, metsävaahteraa, metsälehmusta, lehtosaarnea ja vuorijalavaa on suosittu puistoistutuksissa useiden vuosisatojen ajan. Näissä puissa elää lukuisia Suomessa harvinaisia ja uhanalaisia lajeja. Erityisen paljon niitä esiintyy metsätammella. Helsingin kaupunkipuulinjauksen mukaisesti puistoissa kasvavien puiden annetaan kasvaa mahdollisimman pitkäikäisiksi. Ulkomaista alkuperää olevia puulajeja on kuitenkin syytä istuttaa myös ilmastomuutoksen mukana tulevien kasvuolojen muutosten varalta ja monipuolisen kaupunkikuvan luomiseksi. Näiden lajien tai lajikkeiden valinnassa käytetään harkintaa.

Perennaistutuksissa käytetään sekä luonnonkasveja että niin kutsuttuja puutarhaperennojen lajeja ja lajikkeita. Viime vuosien aikana yleistyneissä dynaamisissa perennaistutuksissa sekä hulevesi-istutuksissa suositaan erityisesti luonnonkasveja. Dynaamisten istutusten lajisto muodostuu kasvupaikalla menestyvistä puutarhakasveista ja luonnonkasveista, jotka on mielletty perinteisissä perennaistutuksissa rikkaruhoiksi.

Tietyissä rakennettujen ympäristöjen kohteissa, kuten hulevesiaiheissa ja ranta-alueilla, luonnonkasvien käyttö on vähemmän riskialtista. Mo-

net aiemmin yleiset koristekasvit, kuten kurturuusu, jättipalsami ja pajuasteri, ovat osoittautuneet haitallisiksi. Ne pääsevät erityisesti vesistöjen varrella leviämään helposti veden mukana uusille kasvupaikoille. Kasvustojen rajoittaminen ja leviämisen estäminen on osoittautunut sekä hankalaksi että kalliiksi toteuttaa. Kotimaisissa rantojen luonnonkasveissa löytyy runsaasti näyttäviä ja käyttökelpoisia kasveja, joiden käyttöä suositellaan lisättäväksi.

Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmaan 2021 - 2028 (LUMO) on kirjattu useita luonnonkasvien käyttöä koskevia toimenpiteitä. Rakennetuissa ympäristöissä luonnonkasvien käyttö lisääntyy, kun nurmikoita muutetaan niityiksi (toimenpide 5.3) ja pintamaiden hyötykäyttöä lisätään (toimenpide 5.2). Kaupunkikasvioppaaseen on päivityksen yhteydessä lisätty ohjeita ja suosituksia tärkeimpien pölyttäjähönteisten suosimista mesi- ja siitepölykasveista sekä puuvartisten että perennojen osalta (toimenpide 5.6). Oppaassa on lisäksi tietoa lintujen ja muiden eläinten ravintokasveista mm. marjovista ja hedelmiä tuottavista puuvartistista kasveista (toimenpide 5.7). Uusien suositusten ja ohjeiden myötä luonnonkasvien käyttö tulee lisääntymään myös rakennetussa ympäristössä sitä mukaa, kun uusia suunnitelmia saadaan toteutukseen.

Luonnonkasvien käytön rajoitteet

Kotimaisessa lajistossamme on runsaasti kestäviä kasvilajeja rakennetuihin ympäristöihin, mutta myös sellaisia, jotka eivät kestä kaupunkioiloissa. Rakennetussa ympäristössä kasvien on sopeuduttava luonnon kasvupaikoista poikkeaviin ympäristöoloihin, kuten kovaan kulutukseen, kaupunki-ilmaston tuomiin ääreviin, kuiviin ja märkiin oloihin, ilmansaasteisiin ja epäpuhtauksiin sekä ravinnekuormitukseen.

Luonnonkasvien runsaampaa käyttöä rajoittaa nykyinen saatavuus. Julkisiin istutuksiin tarvitaan usein isoja määriä taimia tai siemeniä. Luonnonkasveihin erikoistuneita taimien tai siementen tuottajia on Suomessa toistaiseksi vähän. Hyvin saatavilla oleva luonnonkasvien lajivalikoima on toistaiseksi melko suppea. Kaupunki on pyrkinyt tuomaan luonnonkasvien hankintaan liittyviä haasteita esille tuottajien suuntaan, jotta saatavuus tulevaisuudessa paranisi. Kaupungin vastuulla on taata, että kaupungin istutuksiin hankitut ja käytetyt luonnonkasvien taimi- ja siemenkannat ovat todistetusti kotimaisia eikä ulkomaisista kannoista kasvatettuja.

Koristekasvien käyttö kuuluu puistokulttuuriperintöömme, jota halutaan myös vaalia. Helsingin puutarha- ja puistokulttuuriperinnön keskiössä ovat eri aikakausina käytetyt kasvilajit ja -lajikkeet, joiden kasvattaminen historiallisesti merkittävässä aikakauden ympäristöissä on perustel-

tua ja säilyttää elävää kulttuuriperintöämme. Siksi rakennetussa ympäristössä suositaan sekä koristekasveja että luonnonkasveja.

Kausikasvien lajeista suurin osa koostuu muista kuin kotimaisista lajeista. Kausikasvi-istutuksissa tavoitteena on näyttävät, kauniit ja elämyksiä tuottavat kasvit ja istutuskokonaisuudet, jotka kestävät urbaanissa ympäristössä. Kausikasvi-istutusten kukkivista kasveista monet houkuttelevat pölyttäjähyönteisiä ja tarjoavat lisäravintoa.

Ilmastonmuutos muuttaa kotimaisten kasvien valikoimaamme, kun uusia lajeja leviää Suomeen. Mahdollisimman monipuolinen kasvien käyttö rakennetussa ympäristössä puskuroi ilmastonmuutoksen aiheuttamia haittavaikutuksia viheralueilla. Istutettuun lajistoon tulisi siksi myös tulevaisuudessa sisältyä monipuolinen valikoima sekä kotimaisia luonnonkasveja että viherrakentamisessa käytettäviä kasvilajeja- ja lajikkeita.

Koulutustarpeet tunnistettu

Aloitteessa tuotiin esille tarve lisätä viherhuollon koulutusta, jotta tunnistetaan nykyistä paremmin ne luonnonkasvit, joista ei ole istutuksissa haittaa ja jotka lisäävät rakennettujen ympäristöjen monimuotoisuutta. Kaupunkiympäristön toimiala vastaa viheralueiden suunnittelusta, kunnossapidon kehittämisestä sekä urakoitsijoiden ohjeistuksista.

Ohjeistusta ja koulutusta luonnonkasvien tunnistamiseen, käyttöön ja kunnossapitoon tarvitaan. Erityisesti rakennettuun ympäristöön perustettujen niittyjen ja luonnonmukaisten hulevesiaiheiden hoidossa on tunnistettu tarve ohjeistaa ja kouluttaa kunnossapidon tilaajia sekä urakoitsijoita. Tämän tyyppisille kaupunkibiotoopeille leviää usein luonnotaan hyviä, paikallisia luonnonkasveja, jotka täydentävät istuksia ja lisäävät kohteiden lajiston monimuotoisuutta. Perustettujen uusniittyjen alkuvaiheen hoitoon on laadittu uusia hoito-ohjelmalleja, joissa myös korostetaan uudentyyppistä suhtautumista perinteisesti rikkakasveiksi miellettyihin lajeihin. Osa perinteisessä puutarhojen ja puistojen hoidossa rikkakasveiksi luokitelluista lajeista ei niitty-ympäristöissä aiheuta esteettistä tai toiminnallista haittaa. Sen sijaan kyseiset kasvit voivat rikastuttaa suunniteltua niittylajistoa sekä vähentää hoitotyötä.

LUMO-ohjelmaan on kirjattu suunnittelijoille ja luonnonhoitajille suunnattu koulutukseen liittyvä toimenpide, jonka tavoitteena on lisätä tietämystä luonnon monimuotoisuuden huomioimisesta kaupungissa (toimenpide 10.3). Ympäristöpalvelu järjesti keväällä 2022 koulutuksen hyönteisystävällisestä viheralueiden kunnossapidosta Staran luonnon- ja viheralueiden hoitajille. Tilaisuudessa tuotiin hyvin esille erilaisten kaupunkibiotooppien merkitys hyönteisille ja niiden hoitoon liittyviä käytännön vinkkejä ja ohjeita.

15.02.2023

Asia/10

27.09.2022 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tuuli Ylikotila, luontoasiantuntija: 310 38540
tuuli.ylikotila(a)hel.fi
Inkeri Salo, suunnitteluasiantuntija, puhelin: 09 310 38809
inkeri.salo(a)hel.fi

§ 43

Valtuutettu Petra Malinin aloite lasten ja nuorten suojaamisesta UV-säteilyltä kaupungin palveluissa

HEL 2022-008452 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Petra Malinin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Petra Malin ja 27 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki lisää varjoa, puita ja katoksia lasten ja nuorten arjen ympäristöihin kuten päiväkotien ja koulujen pihoille sekä leikkipuistoihin UV-säteilyn aiheuttaman terveysriskin perusteella.

Auringolta suojautumisen mahdollistaminen rakenteellisena tai istutuksin toteutettuna lasten ja nuorten ulkoilussa on erittäin tärkeää. Lasten ja nuorten suojaamista UV-säteilyltä kaupungin vastuulla olevilla leikki- ja piha-alueilla lisätään ja tarvittaessa myös suunnitteluohjeita päivitetään. Toimialojen tulee olla tilanteessa aloitteellisia ja selvittää yhteistyössä aurinkosuojan parantamiseen tähtäävien muutostöiden kaupunkitasoinen tarve.

Kasvillisuusalueet puineen ovat osa laadukasta leikkiympäristöä päiväkotien ja koulujen pihoilla, leikkipuistoissa ja leikkipaikoilla. Kasvillisuus tasaa myös alueiden lämpötilapiikkejä ja parantaa pienilmastoa. Kasvillisuuden suunnittelun pitää olla harkittua kovan kulutuksen takia. Jatkossa varjostavia puita suositaan entistäkin enemmän siellä, missä nii-

15.02.2023

den istuttaminen on mahdollista. Istutettavien puiden taimien on hyvä olla kookkaita. Olemassa olevien puiden säilyttämiseen pyritään jo nykyisin aina, kun se on mahdollista.

Kaupunkiympäristön toimialan vastuulla on rakennushankkeiden suunnittelu

ja toteuttaminen käyttäjätoimialan ilmaiseman tarpeen perusteella. Kaupunkiympäristön toimiala myös vastaa hankkeiden toteuttamisen aikatauluista. Kasvatuksen ja koulutuksen tilapalvelut ohjaa osaltaan päiväkotien ja oppilaitosten uudis- ja perusparannushankkeiden toiminnallisuuden suunnittelua, mukaan lukien piha-alueet. Leikkipuistorakennusten suunnittelussa toiminnallisuuden ohjaus kuuluu niin ikään toimialan tilapalveluiden vastuulle, kun taas kaupunkiympäristön toimiala vastaa leikkipuistojen ulkoalueiden suunnittelusta.

Tilahankkeiden suunnittelussa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tekee yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan kanssa rakennuksen ja sen pihan suunnittelussa.

Leikkipuistoissa, joissa on rakennuksia, voidaan toteuttaa ulkokatoksia ja saada varjoa rakennuksen yhteyteen. Kaupunkiympäristön toimiala toteuttaa näitä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan esittämien tarpeiden mukaisesti.

Koulujen, päiväkotien ja leikkipuistorakennusten perusparannus- ja uudishankkeiden yhteydessä kaupunkiympäristön toimiala laatii kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tarpeisiin perustuvat pihasuunnitelmat. Olemassa olevaa puustoa pyritään säilyttämään aina. Tämän lisäksi suunnitelmissa esitetään uudet, istutettavat puut. Pihasuunnitelmia laadittaessa jatkossa kiinnitetään entistä enemmän huomiota auringolta suojautumiseen erilaisin keinoin. Katosten ja varjojen lisäämistä leikkialueille tutkitaan sekä peruskunnostusten että uusien leikkialueiden suunnittelun yhteydessä. Myös pergolat suojaavat auringolta ja niiden yhteyteen on mahdollista istuttaa köynnöskasveja. Kuitenkin esimerkiksi nykymallisten purjekankaiden irrottaminen ja kunnossapito on ollut haastavaa niihin kohdistuneen ilkvallan lisäksi. Osassa leikkipuistoista ohjaajat tuovat siirrettäviä varjoja helteillä pihalle.

Asiasta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan lausunnot, jotka ilmenevät kokonaisuudessaan asian päätöshistoriasta. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 4 momentin mukaan kaupunginvaltuustossa käsitellään vastaus aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua. Kaupunginhallituksen on esitettävä antamansa vastaus käsiteltäväksi kaupunginvaltuustossa viimeistään kahdeksan kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä.

15.02.2023

Asia/11

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Petra Malinin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.02.2023 § 82

HEL 2022-008452 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

30.01.2023 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 04.10.2022 § 543

HEL 2022-008452 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Leikin järjestämistä yleisillä alueilla ohjaavat seuraavat periaatteet ja arvot: avoimuus kaikille, maksuttomuus, sopivuus kaupunkikuvaan ja maisemaan, turvallisuus, käyttäjien monimuotoisuuden huomioon ottaminen, lasten kehityksen tukeminen, vastuullisuus ilmaston ja ympä-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

ristön suhteen ja luonnon yhdistäminen leikkipalveluihin kestäväällä tavalla.

Leikkipuistojen ja -paikkojen ympärivuotista käyttöä edistetään valaistuksella, hoidolla, kestävillä pinnoilla ja tarjoamalla toisaalta suojaa auringon paahteelta ja toisaalta aurinkoa. Aiemmin suunnittelussa on välletty katoksia, koska ne ovat paikoin tuoneet leikkialueille suojan lisäksi häiriökäyttäytymistä. Vielä vuosituhannen alussa suunnittelijoille opetettiin, että leikkipaikkojen tulisi olla kesällä 8 tuntia päivässä auringossa, minkä takia monet leikkiympäristöt on suunniteltu hyvin valoisiksi.

Lasten ja nuorten suojaamista UV-säteilyltä kaupungin vastuulla olevilla leikki- ja piha-alueilla lisätään ja tarvittaessa myös suunnitteluohjeita päivitetään. Helsingin kaupungilla on 61 leikkipuistoa ja 234 leikkipaikkaa. Näissä kohteissa on korjausvelkaa, ja paine kasvaa rakennettaessa uusia leikin alueita kaupungin kehittyessä. Nykyisten määrärahojen puitteissa kohteiden järjestelmällinen kunnostaminen voi viedä kymmeniä vuosia. Tämän lisäksi koulujen ja päiväkotien pihoja kunnostetaan rakennusten peruskunnostusten yhteydessä.

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa leikkipuistojen ulkoalueiden suunnitteluttamisesta, niiden rakennuttamisesta ja kunnossapidosta sekä leikkipuistorakennuksista ja niiden isännöinnistä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vastuulla on leikkipuistojen ohjattu toiminta. Leikkipuistoverkoston suunnittelu tapahtuu eri toimialojen yhteistyössä.

Leikkipaikoilla ei ole samanlaista kaupungin järjestämää toimintaa kuin leikkipuistoissa. Kaupunkiympäristön toimiala vastaa leikkipaikkaverkoston suunnittelusta sekä leikkipaikkojen suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta.

Päiväkotij- ja koulupihojen toiminnallisten tarpeiden määrittely ja suunnitelmien toiminnallisuuden kommentointi on kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vastuulla. Vastuu suunnittelusta ja teknisestä toteutuksesta on kaupunkiympäristön toimialalla. Toimialojen tulee olla tilanteessa aloitteellisia ja selvittää yhteistyössä aurinkosuojan parantamiseen tähtäävien muutostöiden kaupunkitasoinen tarve.

Leikkipuistoissa, joissa on rakennuksia, voidaan toteuttaa ulkokatoksia ja saada varjoa rakennuksen yhteyteen. Kaupunkiympäristön toimiala toteuttaa näitä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan esittämien tarpeiden mukaisesti.

Kasvillisuusalueet puineen ovat osa laadukasta leikkiympäristöä päiväkotien ja koulujen pihoilla, leikkipuistoissa ja leikkipaikoilla. Kasvillisuus tasaa myös alueiden lämpötilapiikkejä ja parantaa pienilmastoa. Kasvillisuuden suunnittelun pitää olla harkittua kovan kulutuksen takia. Jat-

kossa varjostavia puita suositaan entistäkin enemmän siellä, missä niiden istuttaminen on mahdollista. Istutettavien puiden taimien on hyvä olla kookkaita. Olemassa olevien puiden säilyttämiseen pyritään jo nykyisin aina, kun se on mahdollista.

Koulujen, päiväkotien ja leikkipuistorakennusten perusparannus- ja uudishankkeiden yhteydessä kaupunkiympäristön toimiala laatii käyttäjätoimialan tarpeisiin perustuvat pihasuunnitelmat. Olevaa puustoa pyritään säilyttämään aina. Tämän lisäksi suunnitelmissa esitetään uudet, istutettavat puut. Pihasuunnitelmia laadittaessa jatkossa kiinnitetään entistä enemmän huomiota auringolta suojautumiseen erilaisin keinoin.

Katosten ja varjojen lisäämistä leikkialueille tutkitaan sekä peruskunnostusten että uusien leikkialueiden suunnittelun yhteydessä. Myös pergolat suojaavat auringolta ja niiden yhteyteen on mahdollista istuttaa köynnöskasveja. Kuitenkin esimerkiksi nykymallisten purjekankaiden irrottaminen ja kunnossapito on ollut haastavaa niihin kohdistuneen ilkvallan lisäksi. Osassa leikkipuistoista ohjaajat tuovat siirrettäviä varjoja helteillä pihalle.

Kasvillisuuden, katosten ja varjojen lisäämisessä leikkialueilla tulee ottaa huomioon turvallisuus, kuten näköyhteyksien säilyminen ja katvepaikkojen syntymisen välttäminen.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kaupunkiympäristön ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialoilla.

Käsittely

04.10.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Lausunnon kohtaan (7) "Päiväkotijä koulupihojen toiminnallisten tarpeiden määrittely ja suunnitelmien toiminnallisuuden kommentointi on kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vastuulla. Vastuu suunnittelusta ja teknisestä toteutuksesta on kaupunkiympäristön toimialalla." jatkeeksi lisätään seuraava virke: "Toimialojen tulee olla tilanteessa aloitteellisia ja selvittää yhteistyössä aurinkosuojaan parantamiseen tähtäävien muutostöiden kaupunkitasoinen tarve."

Kannattaja: Jenni Hjelt

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Mia Haglundin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

27.09.2022 Pöydälle

Esittelijä

15.02.2023

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Maria Hyövähti, maisema-arkkitehti: 09 310 37494
maria.hyovalti(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 13.09.2022 § 251

HEL 2022-008452 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Petra Malinin valtuustoaloitteesta, joka koskee lasten ja nuorten suojaamista UV-säteilyltä kaupungin palveluissa:

Aloitteessa ehdotetaan, että Helsingin kaupunki lisää varjoa, puita ja katoksia lasten ja nuorten arjen ympäristöihin kuten päiväkotien ja koulujen pihalle sekä leikkipuistoihin. Aloitteen tekijän perustelu asialle on UV-säteilyn aiheuttama terveysriski.

Kaupunkiympäristön toimialan vastuulla on rakennushankkeiden suunnittelu ja toteuttaminen käyttäjätoimialan ilmaiseman tarpeen perusteella. Kaupunkiympäristön toimiala myös vastaa hankkeiden toteuttamisen aikatauluista. Kasvatuksen ja koulutuksen tilapalvelut ohjaa osaltaan päiväkotien ja oppilaitosten uudis- ja perusparannushankkeiden toiminnallisuuden suunnittelua, mukaan lukien piha-alueet. Leikkipuistorakennusten suunnittelussa toiminnallisuuden ohjaus kuuluu niin ikään toimialan tilapalveluiden vastuulle, kun taas kaupunkiympäristön toimiala vastaa leikkipuistojen ulkoalueiden suunnittelusta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan keskeiset periaatteet päiväkotien ja oppilaitosten fyysisten ympäristöjen suhteen ovat turvallisuus, terveellisyys ja toimivuus. Fyysiset ympäristöt käsittävät sekä itse rakennuksen että sen lähiympäristön, kuten päiväkodin tai oppilaitoksen pihan. Tilahankkeiden suunnittelussa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tekee yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan kanssa rakennuksen ja sen pihan suunnittelussa. Päiväkot-, koulu ja lukiohankkeissa käyttäjä osallistetaan pihan suunnitteluun.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan uudis- ja perusparannuksia ohjaavissa ohjeissa edellytetään auringolta ja sateelta suojaavien katosten toteuttamista lasten käytössä oleville pihalle. Katokset voidaan toteuttaa erillisinä tai osana itse rakennusta. Ensisijaisesti suositetaan kiinteitä katoksia ja vasta toissijaisesti enemmän huoltoa vaativia ke-

vyempiä ratkaisuja, jotka ovat haasteellisia paitsi ylläpidon myös ilkkivalan riskin kannalta. Lisäksi ohjeistuksessa kiinnitetään huomiota tontilla olevan kasvillisuuden hyödyntämiseen ja puuston säilyttämiseen suunniteltavissa kohteissa. Istutuksilla pyritään edistämään pihan käytettävyyttä kaikkina vuodenaikoina.

Toimipisteiden pihojen perusparannuksia toteutetaan myös erillisinä hankkeina. Päiväkotien ja koulujen pihojen kohentamista laajemmassa mitassa toteutetaan kesäisin kiireellisyysjärjestyksessä priorisoiden. Vuosittain toteutetaan laajempia pihojen perusparannushankkeita, joita kesällä 2022 käynnistettiin kaksikymmentä. Näissä aurinkosuojaus aina huomioidaan yhtenä parannuskohteena.

Edellä mainittujen hankkeiden lisäksi olemassa olevissa kohteissa voidaan toteuttaa tilapalveluiden ohjauksessa käyttäjälähtöisiä muutostöitä, mikäli yksikön henkilöstö on tuonut esille tarpeita turvallisuuteen tai toiminnallisuuteen liittyen. Käyttäjäpalautteen ja henkilöstön havaintojen perusteella erillisiä aurinkosuoja on harkinnanvaraisesti priorisoiden toteutettu toimialan kohteisiin tällaisina toiminnallisina parannuksina. Oleviin kohteisiin toteutettavien lisäauringonsuojien tarkoituksenmukainen suunnitteluratkaisu tarkastellaan aina tapauskohtaisesti, sillä vanhaan pihaan ja tiiviiseen kaupunkirakenteeseen on haettava soveltuvien toteutustapa. Erillisten aurinkosuojahankkeiden lukumäärä on vuonna 2022 kymmenkunta. Toteutetuista aurinkosuojista saatuja kokemuksia seurataan ja ne huomioidaan jatkossa vastaavissa muutostöissä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että rakenteellisena tai istutuksin toteutettuna auringolta suojautumisen mahdollistaminen lasten ulkoilussa on erittäin tärkeää ja palaute sen tarpeesta on viime vuosina kasvanut. Toimialojen tulee olla tilanteessa aloitteellisia ja selvittää yhteistyössä aurinkosuojan parantamiseen tähtäävien muutostöiden kaupunkitasoinen tarve.

Auringolta suojautuminen on huomioitu suunnitteluohjeistuksessa. Lisäksi käyttäjäpalautteen perusteella on harkinnanvaraisesti voitu toteuttaa auringolta suojaavia ratkaisuja olemassa oleviin pihoihin, ja tätä työtä on varauduttu jatkamaan yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa myös jatkossa. Vuoden 2023 muutostyötarpeiden suunnittelu on jo käynnistetty kaupunkiympäristön toimialan kanssa. Alustavia pihojen parannussuunnitelmia kootaan jo myös vuosille 2024-25.

Käsittely

13.09.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

15.02.2023

Asia/11

Vastaehdotus:

Petra Malin: Lisäys kappaleen 8 loppuun:

Toimialojen tulee olla tilanteessa aloitteellisia ja selvittää yhteistyössä aurinkosuojan parantamiseen tähtäävien muutostöiden kaupunkitasoinen tarve.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Petra Malinin vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Ulla Manninen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 22493
ulla.k.manninen(a)hel.fi

§ 44

Valtuutettu Reetta Vanhasen aloite kasvis- ja vegaaniruoan osuuden lisäämisestä kesän leikkipuistoruokailussa

HEL 2022-008457 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Reetta Vanhasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Reetta Vanhanen ja 33 muuta valtuutettu esittävät aloitteessaan kasvis- ja vegaaniruoan osuuden lisäämistä kesän leikkipuistoruokailussa, jotta yhä useampi lapsi pääsisi päivittäin osallistumaan ruokailuun.

Puistoruokailun järjestämisestä päätetään kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla samalla kun päätetään leikkipuistojen kesätoiminnasta. Leikkipuistoruokailun kehittämiseen kasvispainotteisemmaksi suhtautaan myönteisesti ympäristövaikutukset ja ruokailutottumukset huomioon ottaen. Kasvis- ja vegaaniruokien määrää on lisätty viime vuonna asiakastoiveiden mukaisesti. Leikkipuistojen kesäruokalista tarkastellaan vuosittain toimialan ja palveluntuottajan yhteistyönä. Ruokalista uudistetaan saatujen asiakaspalautteiden mukaan.

Kaupunginhallitus toteaa, että kesäruokailun kasvisruokien osuutta tulee edelleen kasvattaa viime vuodesta. Tulevaisuudessa tavoite on nostaa kasvisruokien osuus yli puoleen.

15.02.2023

Asiasta on saatu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Reetta Vanhasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.02.2023 § 83

HEL 2022-008457 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

06.02.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Kappaleen 4 jälkeen lisäys uudeksi kappaleeksi: "Kaupunginhallitus toteaa, että kesäruokalistan kasvisruokien osuutta tulee edelleen kasvattaa viime vuodesta. Tulevaisuudessa tavoite on nostaa kasvisruokien osuus yli puoleen."

Kannattaja: Elisa Gebhard

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaan muutettuna

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

15.02.2023

Jaa-äännet: 2

Jussi Halla-aho, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 13

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Anniina Iskanius, Minja Koskela, Pia Pakarinen, Suvi Pulkkinen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Ozan Yanar

Kaupunginhallitus hyväksyi Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 2 -13.

30.01.2023 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 10.1.2023

HEL 2022-008457 T 00 00 03

Valtuutettu Reetta Vanhanen ja 33 muuta ehdotti aloitteessaan, että leikkipuistoruokailussa tulisi lisätä kasvis- ja vegaaniruokia.

Helsingin kaupungin leikkipuistoruokailulla on pitkät perinteet. Julkinen ruokajakelu aloitettiin vuonna 1942. Lapsille haluttiin taata ainakin yksi lämmin ateria päivässä. Leikkipuisto oli luonteva paikka koota alueen lapset yhteen syömään, aivan kuten nykyäänkin. Edelleen tänäkin päivänä maksuton puistoruokailu on ainutlaatuinen ja kaupunkilaisten arvostama julkinen palvelu.

Puistoruokailun järjestämisestä päätetään kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla leikkipuistojen kesätoiminnan päätöksen yhteydessä. Järjestelyn toteuttaa toimialaan kuuluva leikkipuistotoiminta. Leikkipuistot palvelevat kesällä koulujen loma-aikana kaikille alle 16-vuotiaille lapsille. Leikkipuistoruokailu on maksutonta eikä ennakoilmoittautumisia edellytetä. Ruoka tarjotaan arkipäivinä samaan aikaan joka leikkipuistossa klo 12.00.

Kesällä 2022 leikkipuistoissa ruokaili yhteensä alle kouluikäisiä lapsia 56933 ja kouluikäisiä lapsia 64340, yhteensä ruokailijoita oli 121273.

Puistoruokailijoiden asiakaskunta on ruokatottumuksiltaan hyvin moninainen ja ruokalistan suunnittelussa huomioidaan mahdollisimman monipuolisesti puistoruokailijoiden toiveet ja suosikkiruokat. Leikkipuistojen kesäruokalistat tarkastellaan vuosittain kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja palveluntuottajan yhteistyönä ja ruokalistaa uudistetaan saatujen asiakaspalautteiden mukaan. Kasvis- ja vegaaniruokien määrää on lisätty viime vuosina asiakastoiveiden pohjalta. Samoin ruokalistalle on tuotu enemmän kala- ja kanaruokia ja vastaavasti poistettu punaista lihaa sisältäviä ruokalajeja. Esimerkiksi kesäruokailussa 2019 kasvisruokapäiviä oli kesällä 9 kertaa eli kerran viikossa, joista kaksi oli vegaanisia. Kesäruokailussa 2022 kasvisruokapäiviä oli 10 viikon aikana 14 kertaa, joista 11 oli vegaanisia. Kesäruokailun 2022 ruoista 30 % oli kasvisruokia ja 70 % jakautui kala-, kana- ja liharuokien kesken.

Leikkipuistoruoka tilataan arvioidulle asiakasmäärälle pohjautuen seurantalilastoihin. Seurantatilastoista on huomattavissa kasvis- ja vegaaniruokapäivänä olevan vähemmän kävijöitä kuin vastaavasti, jos tarjolla on kala-, kana- tai lihapohjainen ruoka. Esimerkiksi kalakeittopäivinä ruokailijoita on ollut noin 3000 ja kasviskeittopäivinä noin 2000. Myös päiväkotit- ja kouluruokailussa kasvis- ja vegaaniruokailijoiden osuudet ovat vielä suhteellisen pienet verrattuna muihin ruokailijoihin.

Tilastojen pohjalta kasvis- ja vegaaniruokapäivänä hävikkiä on syntynyt 15-20 % enemmän kuin niinä päivinä, jolloin on ollut tarjolla esimerkiksi kalakeitto tai italianpata. Leikkipuistoissa seurataan aktiivisesti kävijämääriä sekä ruokamenekkiä ja hävikkiä. Pitkän kokemuksen ja seurantalilastojen pohjalta kokonaisruokahävikkiä on saatu vähennettyä.

Puistolounas valmistetaan Palvelukeskus Helsingin keskuskeittiössä Vantaan Pakkalassa. Isoissa padoissa valmistuu leikkipuistojen päivän ruoka, jonka yhteismäärä vaihtelee 2000 kg:n molemmin puolin. Toimitettavan kuuman ruoan määrä vaihtelee 15-75 kg/päivä/leikkipuisto. Puistoruokailun luonne antaa tarjottavalle ruoalle omat vaatimukset. Leikkipuistoruokailu tapahtuu ulkona ja puisto-olosuhteissa. Ruoka toimitetaan leikkipuistoihin kuumana lämpöastioissa, joista se jaetaan ruokailijoille. Ruoan tulee olla koostumukseltaan keittoa tai pataruokaa, jotta sen tarjoilu onnistuu. On haastavaa löytää vaihtelevia puistoruokailun tarjoiluun ja kuljetukseen sopivia kasvis- ja vegaaniruokia, jotka olisivat maistuvia lapsille ja koululaisille. Palvelukeskus Helsinki tekee kehitystyötä uusien kasvis- ja vegaanireseptien kehittämisessä uusien tuotteiden saamiseksi ruokalistoilta. Kesän 2023 kesäruokailun suunnittelu käynnistyy toimialalla yhteistyössä Palvelukeskuksen kanssa alkuvuodesta.

15.02.2023

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala suhtautuu myönteisesti leikkipuis-
toruokailun kehittämiseen kasvispainotteisemmaksi huomioiden ympä-
ristövaikutukset ja muuttuvat ruokailutottumukset.

Lisätiedot

Sirpa Jalovaara, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 43246
sirpa.jalovaara(a)hel.fi

§ 45

Valtuutettu Suvi Pulkkisen aloite tietopohjan hyödyntämisestä oppilasvalinnoissa koulutuksen eriytymisen ehkäisyssä

HEL 2022-008463 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Suvi Pulkkisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Suvi Pulkkinen ja 24 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan keskeisten tilastotietojen keräämistä koulujen oppilasvalinnoista ja perheiden kouluvalinnoista koulutuksen eriytymisen ehkäisyssä ja lähikoulujen vetovoiman vahvistamisessa.

Helsingissä on aloitettu Kaikkien koulu -hanke, jossa keskitytään tietojohdantamisen kehittämiseen ja jossa kehitetään myös oppilasvalintoihin liittyvää tietopohjaa. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa tietopohjaa koulusegregaatiosta ja oppilasalueista sekä dokumentoida ja kehittää edelleen yhteistyömalleja ja toimenpiteitä oppilasalueiden eriytymisen vähentämiseksi.

Vuoden 2022 aikana Kaikkien koulu -hankkeessa on keskitytty tiedon laadun parantamiseen mm. yhtenäistämällä järjestelmissä olevia painotetun opetuksen kirjauksia, määrittelemällä lähikoulutietoa sekä käynnistämällä lähikoulutiedon automaattinen päivitys. Seuraavaksi voidaan kehittää seurantaa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Keskeisiä oppilaaseen ja opetukseen liittyviä tietoja käsitellään perusopetuksen oppilastietojärjestelmän (MultiPrimus) avulla. Järjestelmissä olevien tietojen systemaattisempaa hyödyntämistä palvelujen suunnittelun tukena kehitetään jatkuvasti. Perusopetuksessa seurataan alueellista kehitystä mm. oppilasmäärien kehityksellä eri palvelumuodoissa ja lähikoulujen suosiota lähikouluprosentilla. Perusopetuspalvelujen järjestämisessä on pyritty siihen, että jokaiselta perusopetusalueelta löytyisi kaikki oppilaan tarvitsemat palvelut. Huoltajien taustatiedoista kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ei kerää tietoja.

Seitsemännen luokan painotetun hakeutumisen prosessia on kehitetty valintakoepisteiden käsittelyn ja valintojen valmistelun osalta (PowerApps-työkalu). Kehitystyö helpottaa valintaprosessia, varmistaa hakijoiden yhdenvertaista kohtelua ja parantaa tiedonsaantia.

Painotetun opetuksen järjestämisen periaatteiden päättämisen yhteydessä keväällä 2023 kasvatusta ja koulutuslautakunnalle sekä suomenkieliselle jaostolle on tarkoitus antaa saatavilla olevaan tilastotietoon sekä akateemiseen tutkimukseen perustuva selvitys siitä, minkälaisia vaikutuksia painotetun opetuksen järjestämisellä olisi koulujen ja luokkien eriytymiseen verrattuna nykyisiin malleihin, jos opetus tai oppilasvalinnat järjestettäisiin joillakin muilla mahdollisilla tavoilla.

Asiasta on saatu kasvatusta ja koulutuslautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Suvi Pulkkinen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.02.2023 § 84

15.02.2023

HEL 2022-008463 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

30.01.2023 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 13.12.2022 § 312

HEL 2022-008463 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Suvi Pulkkinen valtuustoaloitteesta koskien tietopohjan hyödyntämistä oppilasvalinnoissa koulutuksen eriytymisen ehkäisyssä.

Aloitteessa ehdotetaan, että Helsingissä ryhdytään toimeen keskeisten tilastotietojen keräämiseksi koulujen oppilasvalinnoista ja perheiden kouluvalinnoista. Tämän kautta mahdollistuisi tietoon perustuva työ koulujen eriytymisen ehkäisemiseksi ja lähikoulujen vetovoimaisuuden vahvistamiseksi.

Helsingin kaupungin perusopetuksen oppilastietojärjestelmä on MultiP-rimus, jonka avulla hallinnoidaan keskeisiä oppilaaseen ja opetukseen liittyviä tietoja. Järjestelmissä olevien tietojen systemaattisempaa hyödyntämistä palveluiden suunnittelun tukena on kehitetty ja tämä kehitys jatkuu. Sen sijaan oppijoiden huoltajien taustatiedoista toimiala ei kerää tietoja, joten perheiden sosioekonomisen taustan vaikutus opintojen valintoihin jää akateemiseen tutkimuksen kentälle. Perusopetuksessa seurataan alueellista kehitystä mm. oppilasmäärien kehityksellä eri palvelumuodoissa ja lähikoulujen suosiota lähikouluprosentilla. Perusopetuspalvelujen järjestämisessä on pyritty siihen, että jokaiselta perusopetusalueelta (suurpiiri) löytyisi kaikki oppilaan tarvitsemat palvelut.

Helsingin kaupungissa on aloitettu vuoden 2022 alussa koulusegregaation liittyvä Kaikkien koulu -hanke, jossa keskitytään tietojohtamisen

kehittämiseen, ja jossa kehitetään myös oppilasvalintoihin liittyvää tietopohjaa. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa kaupungin tietopohjaa koulusegregaatiosta ja oppilasalueista sekä dokumentoida ja kehittää edelleen yhteistyömalleja ja toimenpiteitä oppilasalueiden eriytymisen vähentämiseksi.

Kaikkien koulu -hankkeessa on vuonna 2022 keskitytty tiedon laadun parantamiseen mm. yhtenäistämällä järjestelmissä olevia painotetun opetuksen kirjauksia, määrittelemällä lähikoulutietoa sekä käynnistämällä lähikoulutiedon automaattinen päivitys. Tämän tiedon laadun kehittämisen jälkeen voidaan seuraavaksi siirtyä kehittämään seurantaa. Palveluille tehdään oppilasvirtoja tarkasteleva BI-ratkaisu sekä suunnitellaan toimialan oma ja kaupunkiyhteinen aluseuranta.

Samalla toimialalla on kehitetty 7.-luokan painotetun hakeutumisen prosessia kehittämällä PowerApps-työkalua kouluille valintakoepisteiden käsittelyyn ja valintojen valmisteluun. Prosessin kehittämisen myötä valintaprosessin tekeminen kouluilla helpottuu, varmistuu hakijoiden yhdenvertainen kohtelu sekä valintaprosessista saadaan paremmin tietoa.

Tämän kehittämisen kautta perusopetuksen palveluilla on parempi perustietopohja, jonka avulla koulujen oppilasvalintoja voidaan seurata. Toimiala haluaa kehittää tietoperusteista johtamista ja luoda parempaa tietopohjaa päätöksenteon pohjalle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että keväällä 2023 suomenkielisen jaoston päätettäessä painotetun opetuksen järjestämisen periaatteista, tulee lautakunnalle ja jaostolle antaa selvitys perustuen saatavilla olevaan tilastotietoon sekä akateemiseen tutkimukseen siitä, millaisia vaikutuksia painotetun opetuksen järjestämisellä olisi koulujen ja luokkien eriytymiseen verrattuna nykyisiin malleihin, jos opetus tai oppilasvalinnat järjestettäisiin joillakin muilla mahdollisilla tavoilla.

Käsittely

13.12.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Ozan Yanar: Esitän lausunnon viimeiseksi kappaleeksi: "Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että keväällä 2023 suomenkielisen jaoston päätettäessä painotetun opetuksen järjestämisen periaatteista, tulee lautakunnalle ja jaostolle antaa selvitys perustuen saatavilla olevaan tilastotietoon sekä akateemiseen tutkimukseen siitä, millaisia vaikutuksia painotetun opetuksen järjestämisellä olisi koulujen ja luokkien eriytymiseen verrattuna nykyisiin malleihin, jos opetus tai oppilasvalinnat järjestettäisiin joillakin muilla mahdollisilla tavoilla.

15.02.2023

Asia/13

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Ozan Yanarin vastaehdotuksen yksimielisesti.

22.11.2022 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Sanna Ranto, yksikön päällikkö, puhelin: 310 21904
sanna.ranto(a)hel.fi

§ 46

Valtuutettu Sari Sarkomaan aloite sote-palvelujen tuotantokustannusten määrittämisestä, avoimuudesta ja vertailtavuudesta

HEL 2022-008459 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sari Sarkomaan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sari Sarkomaa ja 24 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan keskeisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuotteiden yksikökohtaisten kustannusten määrittelemistä ja julkaisemista palveluntuottajien ja erilaisten tuotantotapojen vertailun mahdollistamiseksi.

Kaupunkistrategian 2021-2025 tavoitteena on tuottavuuden parantaminen. Sosiaali- ja terveystalouden saatavuuden ja laadun parantaminen on strateginen painopiste. Strategiakaudella kehitetään asiakaslähtöisiä palvelupolkuja sekä varmistetaan perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon ja pelastustoimen integraatio. Digipalveluja, teknologiaa ja tekoälyä hyödynnetään aiempaa laajemmin.

Tuottavuutta parannetaan jatkossa kehittämällä omaa toimintaa ja hyödyntämällä monituottajuutta entistä tehokkaammin. Läpinäkyvän kustannusvertailun avulla voidaan selvittää, mistä kustannuserot eri yksiköiden ja tuottajien välillä johtuvat ja mikä on aidosti toiminnallista erilaisista asiakastarpeista ja tuottavuuden eroista johtuvaa.

15.02.2023

Aloitettun kustannuslaskenta- ja tuotteistusprojektin tavoitteena on toiminnan yksityiskohtainen kuvaaminen, vertailun mahdollistaminen, hintojen ja kustannusrakenteen erittely ja kustannustietoisuuden lisääminen. Tuloksia voidaan käyttää mm. oman tuotannon vertailuun, ostopalvelujen suunnitteluun ja palvelusetelin hinnoitteluun. Tuotteistaminen ja kustannuslaskenta tukevat tiedolla johtamista ja osaltaan myös valtakunnallisia sosiaali- ja terveystietopalvelujen tietotarpeita.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveystietolautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sari Sarkomaan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 30.01.2023 § 48

HEL 2022-008459 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Sosiaali- ja terveyslautakunta 29.11.2022 § 243

HEL 2022-008459 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveystoimiala antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Sari Sarkomaan ja 24 muun valtuutetun sosiaali- ja terveystoimialan tuotantokustannusten määrittämistä, avoimuutta ja vertailtavuutta koskevasta valtuustoaloitteesta:

"Aloitteessa esitetään, että Helsingissä ryhdytään toimeen keskeisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuotteiden yksikkökohtaisten kustannusten määrittämiseksi ja julkaisemiseksi. Se mahdollistaa palvelutuottajien ja erilaisten tuotantotapojen vertailun.

Helsingin väestö ikääntyy, hoivan tarve kasvaa ja samanaikaisesti sosiaali- ja terveysala kärsii ennennäkemättömästä työvoimapulasta. Tätä johtuen tarvitaan aiempaa tarkempaa talouden ja kustannusten seuranta. Koska edellä mainittujen haasteiden lisäksi rahoituksen määrä tulee tulevina vuosina pienemään, tulee pienemmällä rahamäärällä saada aiempaa enemmän terveyttä ja hyvinvointia aikaiseksi ja tämä täytyy pystyä todentamaan.

Helsingin kaupungin yhtenä strategisena tavoitteena on tuottavuuden parantaminen. Tuottavuutta parannetaan jatkossa paitsi kehittämällä omaa toimintaa myös hyödyntämällä monituottajuutta entistä tehokkaammin, jolloin yritykset ja järjestöt otetaan mukaan tuottamaan sosiaali- ja terveystoimialan tuotantokustannuksia entistä monipuolisemmin. Palveluseteleiden laajempi käyttö nopeuttaa hoitoon pääsyä ja lisää asiakkaan vapautta valita hänelle parhaiten sopiva palvelu. Tuottavuutta parannetaan lisäksi hyödyntämällä teknologiaa ja digitalisaatiota. Tulevina vuosina Helsingin kaupungin strategisena painopisteenä on parantaa sosiaali- ja terveystoimialan tuottavuutta ja laatua hyödyntämällä digipalveluita, teknologiaa ja tekoälyä aiempaa laajemmin. Strategiakaudella Helsingin kaupungissa kehitetään entisestään asiakaslähtöisiä palvelupolkuja ja varmistetaan palveluintegraatio niin perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon kuin pelastustoimen välillä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa että, jotta kustannusrakenteita voidaan jatkossa laskea tarkemmin, pitää tietyn palvelun tai palvelukokonaisuuden tuotannon kustannuksia pystyä laskemaan kustannuspaikka ja kustannuslajikohtaisesti. Tätä varten Helsingin kaupungilla on aloitettu kustannuslaskenta- ja tuotteistusprojekti. Kustannuslaskenta- ja tuotteistusprojektin tavoitteena on toiminnan yksityiskohtainen kuvaaminen, jotta toiminnan vertailu on jatkossa mahdollista. Lisäksi tavoitteena on hintojen ja kustannusrakenteen erittely ja kustannustietoi-

suuden lisääminen eri palveluista. Tuloksia voidaan käyttää muun muassa oman tuotannon vertailuun, ostopalvelujen suunnitteluun ja palvelusetelin hinnoitteluun. Tuotteistaminen ja kustannuslaskenta tukevat tiedolla johtamista ja osaltaan myös valtakunnallisia sosiaali- ja terveystietopalvelujen tietotarpeita. Palvelutuotannon kustannusten arviointia ja vertailua varten on pilotoitu kustannuslaskennan ohjelmistoa 2020–2022. Ohjelmiston hankintaprosessi on käynnistymässä, ja hankinnan jälkeen se voidaan ottaa käyttöön 2023 aikana. Tuotteistus- ja kustannuslaskentaprojektin tuotoksena suun terveydenhuolto esittelee muun muassa kehitystyön suunnitelman ja tuotantotapa-analyysit lautakunnalle joulukuussa 2022.

Läpinäkyvän kustannusvertailutiedon avulla voidaan selvittää, mistä kustannuserot eri yksiköiden ja tuottajien välillä johtuu ja mikä on aidosti toiminnallista, eli erilaisista asiakastarpeista tai tuottavuuden eroista johtuvaa. Eroja eri toimintayksiköiden välillä saattaa aloitteen peruste- luissakin mainitun mukaisesti aiheutua laadullisista tekijöistä, ja ne olisi pystyttävä ottamaan huomioon kustannusvertailun tietopohjaa tehtäessä. Lisäksi vertailuja tehtäessä on pyrittävä varmistamaan, että kaikki mahdolliset tiedossa olevat eriävyydet vertailtavissa palveluissa otetaan huomioon. Läpinäkyvällä kustannuslaskennalla voidaan ottaa käyttöön parhaimmat ja tehokkaimmat toimintamallit.

Helsingin kaupunki raportoi yksikkökustannustiedot talousarviokirjassa. Viime vuosina koronaepidemia ja uusi toiminnanohjausjärjestelmä ovat aiheuttaneet haasteita tiedon tuotantoon. Helsingin kaupungissa panostetaan yhdessä Apotti Oy:n kanssa erityisesti suoritetietojen saamiseen, jotta yksikkökustannustiedot saadaan luotettavasti tulevaisuudessa. Lisäksi henkilöstökustannusten kohdistaminen ja henkilöstökustannustietojen oikeellisuuden varmistaminen on kuluvan vuoden osalta ollut haasteellista.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Tulevaisuudessa johdon on pystyttävä seuraamaan ja arvioimaan eri palvelujen tuotantokustannuksia, palvelujen laatua ja vaikuttavuutta sekä palvelujen saatavuutta. Helsingin kaupungilla tavoitteena on, että jatkossa pystytään vertailemaan eri palvelujen sekä palvelukokonaisuuksien tuotantokustannuksia aiempaa systemaattisemmin. Kustannusrakenteiden läpinäkyvyys mahdollistaa palvelutuotannon vertailun oman palvelutuotannon eri yksiköiden välillä ja oman palvelutuotannon vertailun yksityisiin palveluntuottajiin sekä palvelusetelituottajiin ja tekemään tämän tiedon valossa Helsingin asukkaiden näkökulmasta entistä vaikuttavampia päätöksiä. Lisäksi kustannusvertailutieto mahdollistaisi eri palveluntuottajien tehokkaan kilpailuttamisen.

Tavoitteena on, että kustannusten kasvua saadaan hillittyä. Kustannusten kasvun hallinta ei ole ristiriidassa palvelujen laadun ja saatavuuden kanssa. Kun tuottavuutta pystytään parantamaan johtamisen ja organisoimisen tehostamisella, parhaiden käytänteiden käyttöönotolla sekä hyödyntämällä monituottajuutta, palveluseleitä ja digitalisaatiota, voidaan parantaa ihmisten hoitoon pääsyä ja palvelujen laatua."

Käsittely

29.11.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Samuel Adouchief: Korvataan lausunnon kolmas kappale kokonaisuudessaan seuraavalla muotoilulla:

"Helsingin kaupungin yhtenä strategisena tavoitteena on tuottavuuden parantaminen. Tuottavuutta parannetaan jatkossa ensisijaisesti omaa toimintaa kehittämällä. Kaupungin omaa palvelutuotantoa täydentävät tarvittaessa ostopalvelut sekä yhteistyö esimerkiksi järjestöjen kanssa. muun muassa hyödyntämällä monituottajuutta entistä tehokkaammin, jolloin yritykset ja järjestöt otetaan mukaan tuottamaan sosiaali- ja terveyspalveluita entistä laajemmin. Palveluseleiden harkittu laajempi käyttö nopeuttaa hoitoon pääsyä ja hoitajien purkamista. lisää asiakkaan vapautta valita hänelle parhaiten sopiva palvelu. Tuottavuutta parannetaan lisäksi hyödyntämällä teknologiaa ja digitalisaatiota. Strategiakaudella Helsingin kaupungissa kehitetään entisestään asiakaslähtöisiä palvelupolkuja ja varmistetaan palveluintegraatio niin perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon kuin pelastustoimen välillä."

Jäsen Samuel Adouchiefin vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Vastaehdotus 2:

Jäsen Sinikka Vepsä: Esitän seuraavia muutoksia vastaustekstiin:

Lausunnon kolmannen kappaleen toinen virke muutetaan seuraavaksi: "Tuottavuutta parannetaan jatkossa paitsi kehittämällä omaa toimintaa myös hyödyntämällä monituottajuutta entistä tehokkaammin, jolloin yritykset ja järjestöt otetaan mukaan tuottamaan sosiaali- ja terveyspalveluita entistä monipuolisemmin."

Lausunnon viidennen kappaleen ensimmäisen virkkeen jälkeen lisätään: "Eroja eri toimintayksiköiden välillä saattaa aloitteen perusteluksakin mainitun mukaisesti aiheutua laadullisista tekijöistä, ja ne olisi pystyttävä ottamaan huomioon kustannusvertailun tietopohjaa tehtäessä"

15.02.2023

sä. Lisäksi vertailuja tehtäessä on pyrittävä varmistamaan, että kaikki mahdolliset tiedossa olevat eriävyydet vertailtavissa palveluissa otetaan huomioon."

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi -otsikon alla olevan toisen kappaleen viimeinen virke muutetaan seuraavaksi: "Kun tuottavuutta pystytään parantamaan johtamisen ja organisoinnin tehostamisella, parhaiden käytänteiden käyttöönotolla sekä hyödyntämällä monituottajuutta, palveluseleitä ja digitalisaatiota, voidaan parantaa ihmisten hoitoon pääsyä ja palvelujen laatua."

Kannattaja: puheenjohtaja Kati Juva

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Sinikka Vepsä)

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 10

Vilja Alanko, Eva Biaudet, Maaret Castrén, Sami Heistaro, Kati Juva, Minna Lindgren, Matti Niiranen, Nelli Nurminen, Mikko Paunio, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 1

Samuel Adouchief

Poissa: 2

Laura Korpinen, Daniel Sazonov

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Sinikka Vepsän vastaehdotuksen äänin 10 - 0 (tyhjä 1, poissa 2).

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

08.11.2022 Pöydälle

Esittelijä

vs. sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Leena Turpeinen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Marja Miettinen, johdon controller, puhelin

15.02.2023

Asia/14

marja.miettinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 47

Valtuutettu Hilikka Ahteen aloite omaishoidon helpottamisesta vakituisella vapaa-ajanpaikkakunnalla

HEL 2022-008449 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Hilikka Ahteen aloite_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Hilikka Ahde ja 29 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan omaishoidon palvelusetelin käytön hyväksymistä ja maksusitoumuksen myöntämistä lyhytaikaiseen palveluasumiseen omaishoitajan vakituisella vapaa-ajan paikkakunnalla.

Kaupunkistrategian 2021-2025 sekä sosiaali- ja terveystoimen toimintasuunnitelman linjausten mukaan omaishoitoperheiden palveluja kehitetään varmistamalla riittävä tuki sekä palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen palvelusetelin avulla.

Palvelusetelin käyttö omaishoitajan lakisääteisten vapaapäivien järjestämiseen on mahdollista, jos tuottaja on hakeutunut ja hyväksytty Helsingin palvelusetelituottajaksi. Palvelusetelituottajan sijainnille ei ole asetettu rajoitteita. Kaupunki järjestää omaishoitajan vapaapäivien aikaisen lyhytaikaisen palveluasumisen palvelut ensisijaisesti omassa toiminnassaan, kilpailuttamassaan ostopalvelussa tai palvelusetelin turvin, jolloin asiakas voi itse valita paikan. Maksusitoumusten myön-

15.02.2023

tämistä voidaan harkita erityisissä tilanteissa, joissa asiakkaan tarpeen mukaista hoitoa ei muilla ensisijaisilla tavoilla ole voitu järjestää.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Hilikka Ahteen aloite_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 30.01.2023 § 47

HEL 2022-008449 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraava:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 08.11.2022 § 236

HEL 2022-008449 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

15.02.2023

Sosiaali- ja terveyslautakunnan antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Hilkka Ahteen ja 29 muun valtuutetun valtuustoa-
loitteesta koskien omaishoitajan lakisääteisten vapaapäivien aikaisen
hoidon järjestämistä vakituisella vapaa-ajanpaikkakunnalla:

”Aloitteessa esitetään, että Helsinki hyväksyy omaishoidon palvelusetelin käyttämisen sekä myöntää maksusitoumuksen lyhytaikaiseen palveluasumiseen omaishoitajan vakituisella vapaa-ajanpaikkakunnalla. Esitystä perustellaan sillä, että omaishoitaja ei pysty kesäaikaan käyttämään ansaitsemiaan vapaapäiviä pitkien kuljetusmatkojen vuoksi. Tämä vaikuttaa haitallisesti omaishoitajan jaksamiseen, eivätkä kuljetukset lakisääteisten vapaapäivien aikaiseen hoitoon Helsingin ja vapaa-ajanpaikkakunnan välillä ole Helsingin ilmastostrategian mukaisia.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että palvelusetelin käyttö omaishoitajan lakisääteisten vapaapäivien järjestämiseen on jo nyt mahdollista, jos tuottaja on hakeutunut ja hyväksytty Helsingin palvelusetelituottajaksi. Palvelusetelituottajan sijainnille ei ole asetettu rajoitteita. Helsingin kaupunki järjestää omaishoitajan vapaapäivien aikaisen lyhytaikaisen palveluasumisen palvelut ensisijaisesti omassa toiminnassaan, kilpailuttamassaan ostopalvelussa tai palvelusetelin turvin, jolloin asiakas itse voi valita paikan. Maksusitoumusten myöntämistä voidaan harvinaisissa tilanteissa, joissa asiakkaan tarpeen mukaista hoitoa ei muilla ensisijaisilla tavoilla ole voitu järjestää.

Helsingin vuosien 2021–2025 kaupunkistrategian helsinkiläisten hyvinvointi ja terveys paranevat -kokonaisuudesta johdettuja sosiaali- ja terveystoimen toimintasuunnitelman tavoitteita ovat muun muassa omaishoitoperheiden palvelujen kehittäminen varmistamalla heille riittävä tuki sekä palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen palvelusetelin avulla.

Laki omaishoidon tuesta (937/2005) edellyttää 4 §:n mukaan, että kunta huolehtii hoidettavan hoidon tarkoituksenmukaisesta järjestämisestä hoitajan vapaan aikana. Laissa ei oteta kantaa siihen, oleskeleeko hoidettava jatkuvasti vakituisessa asunnossaan.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palveluseteleistä (569/2009) ei ota kantaa palvelusetelituottajan sijainnista suhteessa palvelusetelin käyttäjään. Laki edellyttää nähtävillä olevan rekisterin ylläpitoa hyväksytyistä tuottajista.

Palveluseteli on maksusitoumus, jolla voi ostaa palveluja yksityisiltä palveluntuottajilta ja se on käytettävissä kaikkialla Suomessa. Palveluseteli on vaihtoehto kaupungin omana palveluna tai ostopalveluna järjestämälle lyhytaikaiselle hoitopaikalle. Palvelusetelin sääntökirja on asiakirja, jolla kunta asettaa palveluntuottajille palvelusetelilain 5 §:ssä

15.02.2023

tarkoitettujen hyväksymisen edellytykset sekä palvelun sisältöön ja laatuun liittyviä vaateita. Kunta velvoittaa palveluntuottajat noudattamaan sääntökirjan määräyksiä. Yksityinen palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja siitä alkaen, kun palveluntuottaja hyväksyy palvelusetelillä hankittavien ja toteutettavien sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottajaksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Aloitteessa esitetty joustavuus omaishoitajan lakisääteisten vapaapäivien aikaisen hoidon järjestämisessä on Helsingin kaupunkistrategian sekä sosiaali- ja terveystoimen toimintasuunnitelman mukaisia. Niiden toteuttamisen mahdollistaminen vapaa-ajan paikkakunnalla tukee omaishoitajan jaksamista.”

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Riina Lilja, va. palvelualueen johtaja, puhelin: 310 42660
riina.lilja(a)hel.fi
Maarit Varis, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42850
maarit.varis(a)hel.fi

§ 48

Valtuutettu Coel Thomasin ja valtuutettu Mia Haglundin aloitteet huume- ja päihdehaittojen vähentämisestä sekä päihdepalvelujen saatavuuden parantamisesta

HEL 2022-008450 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteet loppuun käsitellyiksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvittävän mahdollisuutta lisätä nuorten päihdehoitoon erikoistuneiden sijaishuoltoyksiköiden määrää sekä vahvistaa sijaishuoltoyksiköiden henkilöstön päihdehoito-osaamista sekä raportoida asiasta sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnalle. (Nora Grotenfelt)

Käsittely

Valtuutettu Nora Grotenfelt ehdotti valtuutettu Björn Månssonin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvittävän mahdollisuutta lisätä nuorten päihdehoitoon erikoistuneiden sijaishuoltoyksiköiden määrää sekä vahvistaa sijaishuoltoyksiköiden henkilöstön päihdehoito-osaamista sekä raportoida asiasta sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnalle.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

6 äänestys

Valtuutettu Nora Grotenfeltin ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuutettu Nora Grotenfeltin toivomusponsi
EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 67

Hilkka Ahde, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Joel Harkimo, Ahmed Hassan,

Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Veronika Honkasaalo, Shawn Huff, Ville Jalovaara, Kati Juva, Atte Kaleva, Elina Kauppila, Marko Kettunen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Sini Korpinen, Minja Koskela, Heimo Laaksonen, Ajak Majok, Petra Malin, Otto Meri, Nina Miettinen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Tuulia Pitkänen, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Seida Sohrabi, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Coel Thomas, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Tyhjä: 11

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Arja Karhuvaara, Laura Korpinen, Seija Muurinen, Tom Packalén, Mikko Paunio, Mika Raatikainen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Wille Rydman

Poissa: 7

Timo Harakka, Harry Harkimo, Mikael Jungner, Amanda Pasanen, Sari Sarkomaa, Ilkka Taipale, Erkki Tuomioja

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Nora Grotenfeltin ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Coel Thomasin aloite
- 2 Valtuutettu Mia Häglundin aloite
- 3 Sosiaali- ja terveystalokunnan lausunto 29.11.2022 § 242

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Coel Thomas ja 33 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan toimenpiteitä huumekuolemien ja muiden päihdehaittojen vähentämiseksi.

Valtuutettu Mia Haglund ja 36 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan päihdepalvelujen saatavuuden parantamista sekä uuden matalan kynnyksen päiväkeskuksen perustamista.

Kaupunkistrategian 2021-2025 linjauksiin kuuluu toimenpiteet kasvavaan päihteiden käyttöön, päihdehaittoihin ja huumekuolemiin puuttumiseksi sekä päihdepalvelujen saatavuuden parantamiseksi.

Helsingissä tarjotaan ja kehitetään päihteettömyyttä tukevia sosiaali- ja terveystalv palveluja tutkimukseen perustuen sekä kansallisten hoito- ja laatusuosituksen mukaisesti. Palvelujen järjestämistä ohjaavat kansalliset Käypä hoito -suositukset, päihde- ja riippuvuusstrategia, mielenterveysstrategia, sosiaali- ja terveysministeriön päihdepalveluja koskevat laatusuositukset, Terveystenhuollon palveluvalikoimaneuvoston suositukset sekä Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) suositukset.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palvelut rahoitetaan vuodesta 2023 alkaen valtion tähän osoittamalla yleiskatteellisella rahoituksella. Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päättää vuosittain tulosbudjetissa ja toimintasuunnitelmassa toimialan määrärahojen tarkemman kohdentamisen.

Helsinki toimii määrätietoisesti huumekuolemien vähentämiseksi. Päihdepalvelujen vaikuttavuutta kehitetään THL:n julkaiseman Huumekuolemien ehkäisyn Suomen mallin suositusten mukaisesti.

THL suosittaa huumekuolemien ehkäisemiseksi opioidikorvaushoitoa ja muita päihdepalveluja, käyttöhuoneita, huumeiden käyttäjien terveysneuvontaa, naloksoniohjelmaa, avun hälyttämisen esteiden vähentämistä, tiedottamista ja kampanjoita, yhteistyötä poliisin kanssa ja huumeita käyttäviin ihmisiin kohdistuvan negatiivisen leiman vähentämistä.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala tuo säännöllisesti toimialalautakunnalle tiedoksi huumekuolemien estämiseksi tehtyä palveluiden kehittämistyötä ja esittelee arvioinnin toimien vaikuttavuudesta.

Helsingissä päihdetyön kokonaisuuteen sisältyy ennaltaehkäisevä työ, päihdeongelmien hoito ja kuntoutuspalvelut. Päihdepalvelukokonaisuus sisältää polikliinisia palveluja kuten avovieroitusta, avohoitoa, avokuntoutusta, opioidikorvaushoitoa ja jälkikuntoutusta sekä päivätöimintää, laitospvieroitusta ja laitospkuntoutusta. Näiden lisäksi tarjotaan mm. terveys- ja sosiaali neuvontaa suonensisäisesti huumeita käyttäville ja palvelukeskustöimintää HIV-positiivisille päihderiippuvaisille.

Jokaiselle asiakkaalle tehdään yksilöllinen hoito- ja kuntoutumissuunnitelma, jossa palvelut kytketään toisiinsa tarkoituksenmukaisiksi palveluluiksi.

Hoitoon pääsyä pyritään nopeuttamaan katkaisu- ja vieroitushoidon osalta. THL:n suositusten mukaisesti pyritään siihen, että opioidikorvaushoidon aloitus tapahtuu viiveettä hoitotarpeen toteamisen jälkeen ja hoidon jatkuvuus turvataan.

Helsingissä toimii vahva kaupungin ja järjestöjen muodostama liikkuvan kenttätöyön verkosto. Lisäksi useat päihde- ja asumispalvelujen tuottajat, järjestöt sekä vertaistoimijat tekevät päihteiden käyttäjien elinympäristössä liikkuvaa haittoja vähentävää työtä.

Matalan kynnyksen päiväkeskus Sympiksissä on saatavilla terveysneuvontapalveluja. Sympikkiset sijaitsevat Itäkeskuksessa, Kontulassa ja Sörnäisissä. Symppis tarjoaa myös liikkuvia terveysneuvontapalveluja. Sosiaali- ja terveystoimiala arvioi uuden päiväkeskuksen perustamismahdollisuuksia.

Kaupunginhallitus on 1.4.2019 § 228 tehnyt lainsäädäntöaloitteen valtioneuvostolle ja esittänyt huumeiden käyttöhuoneen kokeilun oikeuttavan erillislain säätämistä. Sen pohjana on kaupungin laatima selvitys valvottujen huumeidenkäyttötilojen perustamisesta. Käyttöhuoneiden yhteydessä pyritään selvittämään mahdollisuutta myös ainetestauspalveluun. Lainsäädäntöaloitteen etenemistä on seurattu, mutta mitään ei ole vielä tapahtunut.

Helsingissä on myös syytä varautua huumetarjonnan muutoksiin ja valmistella mahdollisuuksia naloksonin nykyistä laajempaan käyttöön THLn suositusten mukaisesti.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Coel Thomasin aloite

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

- 2 Valtuutettu Mia Haglundin aloite
3 Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto 29.11.2022 § 242

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.02.2023 § 75

HEL 2022-008450 T 00 00 03

HEL 2022-008462

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteet loppuun käsitellyiksi.

Käsittely

06.02.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Minja Koskela: Kappaleen joka alkaa "THL suosittaa huumekuolemien ehkäisemiseksi.." jälkeen uusi kappale:

"Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala tuo säännöllisesti toimialalautakunnalle tiedoksi huumekuolemien estämiseksi tehtyä palveluiden kehittämistyötä ja esittelee arvioinnin toimien vaikuttavuudesta."

Kappaleen "Jokaiselle asiakkaalle tehdään yksilöllinen hoito- ja kuntoutumissuunnitelma, jossa palvelut kytketään toisiinsa tarkoituksenmukaisiksi palvelupoluiksi." jälkeen lisätään uusi kappale:

"Hoitoon pääsyä pyritään nopeuttamaan niin, että kiireellisissä tilanteissa katkaisu- ja vieroitushoito olisi mahdollista aloittaa pikaisesti ja kiirettömässä tilanteissa viikon sisään. THL:n suositusten mukaisesti pyritään siihen, että opioidikorvaushoidon aloitus tapahtuu viiveettä hoitotarpeen toteamisen jälkeen ja hoidon jatkuvuus turvataan."

Kannattaja: Reetta Vanhanen

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Minja Koskelan ensimmäisen vastaehdotuksen mukaan muutetun esityksen.

15.02.2023

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Kappaleen 14 jälkeen omaksi kappaleeksi lisäys: "Helsingissä on myös syytä varautua huumetarjonnan muutoksiin ja valmistella mahdollisuuksia naloksonin nykyistä laajempaan käyttöön THLn suositusten mukaisesti."

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaan muutetun esityksen.

Vastaehdotus:

Minja Koskela: Kappaleen joka alkaa "THL suosittaa huumekuolemien ehkäisemiseksi.." jälkeen uusi kappale:

"Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala tuo säännöllisesti toimialalautakunnalle tiedoksi huumekuolemien estämiseksi tehtyä palveluiden kehittämistyötä ja esittelee arvioinnin toimien vaikuttavuudesta."

Kannattaja: Reetta Vanhanen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Minja Koskelan toisen vastaehdotuksen mukaisesti muutetuna

Jaa-äännet: 6

Jussi Halla-aho, Anniina Iskanius, Pia Pakarinen, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 9

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Minja Koskela, Suvi Pulkkinen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Ozan Yanar

Kaupunginhallitus hyväksyi Minja Koskelan toisen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 6 - 9.

30.01.2023 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 08.11.2022 § 234

HEL 2022-008450 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Coel Thomasin ja 33 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta, joka koskee huumekuolemien ja muiden päihdehaittojen vähentämisstrategiaa:

”Aloitteessa esitetään, että Helsinki luo strategian sille, miten Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) suositukset huumekuolemien ehkäisemiseksi toimeenpannaan Helsingissä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että päihdeettömyyttä tukevia sosiaali- ja terveyspalveluja tarjotaan ja kehitetään Helsingissä tutkimukseen perustuen sekä kansallisten hoitosuositusten ja päihdepalveluja koskevien laatusuositusten mukaisesti.

Helsingin päihdepalvelujen järjestämistä ohjaa kansalliset Käypä hoito -suositukset, päihde- ja riippuvuusstrategia, mielenterveysstrategia, sosiaali- ja terveysministeriön päihdepalveluja koskevat laatusuositukset, Terveydenhuollon palveluvalikoimaneuvoston suositukset sekä THL:n suositukset.

THL suosittaa huumekuolemien ehkäisemiseksi opioidikorvaushoitoa ja muita päihdepalveluja, käyttöhuoneita, huumeiden käyttäjien terveysneuvontaa, naloksoniohjelmaa, avun hälyttämisen esteiden vähentämistä, tiedottamista ja kampanjoita, yhteistyötä poliisin kanssa ja huumeita käyttäviin ihmisiin kohdistuvan negatiivisen leiman vähentämistä. Helsingin kaupungin päihdepalvelujen edustaja on osallistunut suositusten laatimiseen vierailevana asiantuntijana.

Helsingissä päihdetyön kokonaisuuteen sisältyy ennaltaehkäisevä työ, päihdeongelmien hoito ja kuntoutuspalvelut. Päihdeongelmaisia henkilöitä hoidetaan terveydenhuollossa ja päihdehuollon erityispalveluissa.

Päihdepalvelukokonaisuus sisältää Helsingissä polikliinisia palveluja, kuten avovieroitusta, avohoitoa ja -kuntoutusta, opioidikorvaushoitoa ja jälkikuntoutusta sekä päivätoimintaa, laitosvieroitusta ja laituskuntoutusta. Näiden lisäksi tarjotaan muun muassa terveys- ja sosiaalineuvontaa suonensisäisesti huumeita käyttäville ja palvelukeskustoimintaa HIV-positiivisille päihderiippuvaisille. Helsingin kaupunginhallitus on tehnyt 1.4.2019 § 228 kokouksessaan valtioneuvostolle lainsäädäntöaloitteen ja esittänyt huumeiden käyttöhuoneen kokeilun oikeuttavan erillislain säätämistä. Sen pohjana on kaupungin laatima selvitys valvottujen huumeidenkäyttötilojen perustamisesta Helsinkiin. Käyttöhuo-

neiden yhteydessä pyritään selvittämään mahdollisuutta myös ainetes-
tauspalveluun.

Terveysneuvontapalveluita tarjotaan Helsingissä matalan kynnyksen
päiväkeskus Sympiksissä, jotka sijaitsevat Itäkeskuksessa, Kontulas-
sa ja Sörnäisissä. Lisäksi Sympiksien liikkuva terveysneuvonta tarjoaa
palveluja vuoropäivin ympäri Helsinkiä.

Suomessa opioidimyrkytykset johtuvat pääosin buprenorfiinin ja mui-
den keskushermostoa lamaavien aineiden yhteiskäytöstä. Myrkytys-
kuolemat tapahtuvat usein useiden tuntien viiveellä aineen käytöstä.
Helsingin ensihoito tavoittaa korkeimman kiireellisyysluokan potilaat
hyvin. Opioidiyliannostustilanteissa potilas voi naloksonin lisäksi tarvita
myös muita elintoimintoja ylläpitäviä hoitotoimenpiteitä. Helsingissä on
kuitenkin syytä varautua myös huumeetarjonnan muutoksiin ja valmistel-
la mahdollisuuksia naloksonin nykyistä laajempaan käyttöön.

Päihdepalvelut on aktiivisesti mukana muun muassa pääkaupunkiseu-
dun ympäristö- ja oppilaitosyhteistyössä sekä kansallisessa ja kansain-
välisessä verkosto- ja tutkimusyhteistyössä. Päihdepalvelut tekee yh-
teistyötä myös poliisin kanssa painottaen erityisesti avun hälyttämisen
esteiden poistamista ja laittomia päihteitä käyttävien negatiivisen lei-
man vähentämistä.

Helsingin ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön yksikön tavoitteena
on vähentää helsinkiläisten päihteiden käyttöä ja edistää mielenterveyt-
tä. Kaupunkilaisille tuotetaan tietoa päihdehaitoista ja välineitä niiden
ehkäisyyn ja hallintaan. Toiminta kohdentuu kaupunkilaisiin sekä suo-
raan että ammattilaisten välityksellä. Työtä edistetään verkostotyön
ohella muun muassa erilaisella tiedottamisella ja kampanjoilla. Helsin-
gin kaupunki myöntää avustuksia päihdeettömyyttä tukevaan järjestö-
toimintaan.

Helsinki soveltaa päihdepalveluissaan kansallisia toimenpidesuosituksia
huumekuolemien ehkäisemiseksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Päihderiippuvuus aiheuttaa merkittäviä fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaali-
sia uhkia. Hoidon perustana on luottamuksellinen hoitosuhde sekä
kansallisten suositusten mukaiset yksilöllisesti suunnitellut psykososi-
aaliset hoitointerventiot ja lääkehoito.”

Käsittely

08.11.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Kati Juva: Lisätään lausunnon kahdeksannen kappaleen loppuun lause: "Helsingissä on kuitenkin syytä varautua myös huumetarjonnan muutoksiin ja valmistella mahdollisuuksia naloksonin nykyistä laajempaan käyttöön." ja lausunnon yhdeksännen kappaleen viimeisen lauseen loppuun teksti "painottaen erityisesti avun hälyttämisen esteiden poistamista ja laittomia päihteitä käyttävien negatiivisen leiman vähentämistä".

Kannattaja: jäsen Touko Niinimäki

Vastaehdotus 2:

Jäsen Kati Juva: Lisätään lausunnon kuudennen kappaleen loppuun lause: "Käyttöhuoneiden yhteydessä pyritään selvittämään mahdollisuutta myös ainetestauspalveluun."

Kannattaja: jäsen Touko Niinimäki

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Kati Juva)

Jaa-äännet: 2

Laura Korpinen, Mikko Paunio

Ei-äännet: 10

Samuel Adouchief, Pentti Arajärvi, Kati Juva, Seija Muurinen, Björn Månsson, Touko Niinimäki, Matti Niiranen, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Sinikka Vepsä

Poissa: 1

Maaret Castrén

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen äänin 10 - 2 (poissa 1).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Kati Juva)

Jaa-äännet: 5

Laura Korpinen, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Mikko Paunio, Daniel Sazonov

Ei-äännet: 7

Samuel Adouchief, Pentti Arajärvi, Kati Juva, Björn Månsson, Touko Niinimäki, Oula Silvennoinen, Sinikka Vepsä

Poissa: 1

Maaret Castrén

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen äänin 7 - 5 (poissa 1).

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle hyväksytyjen vastaehdotusten mukaisesti muutetun lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

§ 49

Valtuutettu Fardoos Helalin aloite monikielisen seniorikeskuksen perustamisesta

HEL 2022-011208 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Fardoos Helalin aloite
- 2 Vanhusneuvoston lausunto
- 3 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Fardoos Helal ja 25 muuta valtuutettua esittävät aloitteesaan tukea monikielisen seniorikeskuksen perustamiseen esimerkiksi yhteistyössä järjestöjen ja yhdistysten kanssa.

Kaupunkistrategian 2021-2025 linjausten mukaan Helsinki on kaikille asukkailleen ja vierailijoille hyvä kaupunki, jossa turvallisuus ja kaikkien ihmisten yhtäläiset oikeudet toteutuvat. Helsinki on sitoutunut edistämään yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia kaikessa toiminnassaan. Sosiaali- ja terveystoimen toimintasuunnitelman mukaan tätä tavoitetta edistetään toteuttamalla kaupungin kotouttamisohjelmaa sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa.

Kaupunkistrategia ohjaa palveluverkkosuunnittelua. Paikallisella tasolla eri alueiden ja väestöryhmien tarpeet huomioidaan tilojen ja palvelujen toteuttamisessa. Asiakaskunnan muutokset, kuten muunkielisen väestön kasvu, lisää lähipalvelujen tarvetta. Tällä hetkellä muunkielisten ikääntyneiden määrä on vielä melko pieni varsinkin ympärivuorokauti-

sen hoidon tarpeen suhteen. Yhden monikielisen seniorikeskuksen sijasta voidaan kielikohtaisten asiakasryhmien kasvaessa kokeilla nykyisten seniorikeskusten sisällä kielikohtaista ryhmäkotia tai päivätoimintaryhmää.

Kaupungin kymmenen seniorikeskusta tarjoaa ympärivuorokautisen pitkä- ja lyhytaikaisen hoidon lisäksi ikääntyneiden päivätoimintaa ja kaikille avointa palvelukeskustoimintaa. Toiminnassa on jo nykyisin huomioitu muunkieliset ryhmät. Toimintaa järjestetään useilla kielillä kaupungin omana toimintana sekä yhteistyössä järjestöjen ja vapaaehtoisten kanssa. Vastuuhoitajaksi pyritään nimeämään asiakkaan äidinkieltä puhuva hoitaja. Asiakkaan hyvinvointia lisätään monilla muilla arkeen liittyvillä ratkaisuilla esimerkiksi kulttuurisessa vanhustyössä ja yksilöllisten ruokavaliotarpeiden huomioimisella. Finger-toimintamallin mukaista muistikuntoutustoimintaa muunkielisille on tarkoitus käynnistää keväällä 2023.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan, vanhusneuvoston sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan lausunnot. Vastaus on lautakunnan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Fardoos Helalin aloite
- 2 Vanhusneuvoston lausunto
- 3 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 30.01.2023 § 50

HEL 2022-011208 T 00 00 03

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

15.02.2023

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 13.12.2022 § 254

HEL 2022-011208 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Fardoos Helalin ja 25 muun valtuutetun monikielisen seniorikeskuksen perustamista koskevaan valtuustoaloitteeseen seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa edellytetään, että kaupunki selvittää mahdollisuudet tukea monikielisen seniorikeskuksen perustamista esimerkiksi yhteistyössä järjestöjen ja yhdistysten kanssa. Aloitetta perustellaan sillä, että muunkielisen väestön määrä lisääntyy ja ikääntyessä oman äidinkielen merkitys korostuu erityisesti muistisairailta.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että palveluverkon suunnittelussa tulee nykyistä vahvemmin ottaa huomioon muunkielisten ikääntyneiden lukumäärän kasvu, vaikka tällä hetkellä muunkielisten ikääntyneiden määrä on vielä melko pieni varsinkin ympärivuorokautisen hoidon tarpeen suhteen. Valtuustoaloitteessa ehdotetun yhden monikielisen seniorikeskuksen ei kuitenkaan katsota tukevan sosiaalisen segregaation vähentämistä, lähipalvelujen vahvistamista tai palvelujen tavoitettavuuden tavoitteita. Kulttuurisensitiivisen työotteen tulee olla kaikkien seniorikeskusten arkea yhä monimuotoisemmaksi muuttuvassa kaupungissa. Yhden keskuksen mallissa nähdään vaarana myös muunkielisen työvoiman keskittyminen yhteen monikieliseen keskukseseen, kun heitä tarvitaan lähipalveluissa ympäri kaupunkia. Yhden monikielisen seniorikeskuksen sijaan voisi kielikohtaisten asiakasryhmien kasvaessa kokeilla nykyisten seniorikeskusten sisällä kielikohtaista ryhmäkotia tai päivätoimintaryhmää, kuten ruotsinkielisten asiakkaiden kohdalla nykyisin toimitaan

Lainsäädännöllinen ohjaus

Seniorikeskusten palvelujen järjestämistä ohjataan useammassa laissa. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021, § 4) edellyttää, että hyvinvointialueen on suunniteltava ja toteutettava sosiaali- ja terveydenhuolto sisällöltään, laajuudeltaan ja laadultaan sellaisena kuin asiakkaiden tarve edellyttää. Palvelut on toteutettava yhdenvertaisesti, yhteen sovitettuina palvelukokonaisuuksina sekä hyvinvointialueen väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita. Lain 5 §:n mukaan sosiaali- ja terveydenhuolto on järjestettävä sekä suomeksi että ruotsiksi kaksikielisen hyvinvointialueen alueella siten, että asiakas saa ne valitsemallaan kielellä, joko suomeksi tai ruotsiksi. Asiakkaalla on oikeus käyttää saamen kieltä saamelaiden kotiseutualueen kunnissa tuotettavissa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa.

Hyvinvointialueista annetun lain (611/2021, § 7) mukaan hyvinvointialue vastaa sille lailla säädettyjen tehtävien hoitamisesta, hyvinvointialueen asukkaan laissa säädettyjen oikeuksien toteutumisesta ja palvelukokonaisuuksien yhteensovittamisesta sekä järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä, tuottamistavan valinnasta, tuottamisen ohjauksesta ja valvonnasta sekä viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.

Yhdenvertaisuuslain 5 §:n mukaan viranomaisen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Edistämistoimenpiteiden on oltava viranomaisen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia.

Vanhuspalvelulain (980/2012, § 5) mukaan kunnan on laadittava suunnitelma toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi osana sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 6 §:n 3 momentissa tarkoitettua hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa. Suunnitelmiin on sisällytettävä ikääntyneen väestön asumista koskevien tarpeiden ennakointi sekä niitä vastaavan asumisen kehittäminen.

Sosiaalihuoltolain (1301/2014, § 1) tarkoituksena muun muassa edistää ja ylläpitää hyvinvointia sekä sosiaalista turvallisuutta, vähentää eriarvoisuutta ja edistää osallisuutta, turvata yhdenvertaisin perustein tarpeenmukaiset, riittävät ja laadukkaat sosiaalipalvelut sekä muut hyvinvointia edistävät toimenpiteet ja edistää asiakaskeskeisyyttä sekä asiakkaan oikeutta hyvään palveluun ja kohteluun sosiaalihuollossa. Lain 4 §:n mukaan asiakkaan etua arvioitaessa on kiinnitettävä huomiota siihen, miten eri toimintatavat ja ratkaisut parhaiten turvaavat muun muassa mahdollisuuden osallistumiseen ja vaikuttamiseen omis-

sa asioissaan sekä kielellisen, kulttuurisen sekä uskonnollisen taustan huomioimisen. Sosiaalihuoltoa toteutettaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden edun toteutumiseen.

Kaupungin strateginen ohjaus

Helsingin vuosien 2021–2025 kaupunkistrategiassa linjataan, että Helsinki on kaikille asukkailleen ja vierailijoille hyvä kaupunki, jossa turvallisuus ja kaikkien ihmisten yhtäläiset oikeudet toteutuvat. Helsinki on sitoutunut edistämään yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia kaikessa toiminnassaan. Tätä tavoitetta sosiaali- ja terveystoimi edistää toimintasuunnitelmansa mukaan toteuttamalla Helsingin kaupungin 2022–2025 kotouttamisohjelmaa sekä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmaa. Niissä asetetut tavoitteet ja toimenpiteet huomioidaan sosiaali- ja terveydenhuollon Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeen valmistelussa siten, että asiakas saa tukea kotoutumiseensa tarpeenmukaisesti ja yhteen sovitetuilla palveluilla. Toimintaa suunniteltaessa huomioidaan Helsingin kaupungin monimuotoistuvan väestön asettamat tarpeet kehittää palveluja monikielisiksi. Lakisääteisissä palveluissa varmistetaan asiakkaan ymmärtävän hänelle kerrotut asiat ja tulkkaus järjestetään asiakkaan näin toivoessa tai asiasisältöjen sitä vaatiessa. Palvelutyössä osaamiseen erilaisten ihmisten kohtaamisessa kiinnitetään huomiota, englanninkielistä viestintää vahvistetaan ja huolehditaan riittävästä käännöspalveluista.

Kaupunkistrategia ohjaa palveluverkkosuunnittelua ja sitä toteutetaan paikallisella tasolla niin, että eri alueiden ja väestöryhmien tarpeet huomioidaan tilojen ja palveluiden toteuttamisessa. Asiakaskunnan muutosten, kuten muunkielisen väestön kasvun, nähdään lisäävään lähipalveluiden tarvetta.

Nykytilanne

Kaupungin kymmenen seniorikeskusta tarjoaa ympärivuorokautisen pitkä- ja lyhytaikaisen hoidon lisäksi ikääntyneiden päivätoimintaa ja kaikille avointa palvelukeskustoimintaa.

Virallisten kielten lisäksi Helsingin suurimmat yli 55-vuotiaiden kieliryhmät ovat venäjänkieliset (noin 4500 asukasta) ja vironkieliset (noin 2500 asukasta). Englantia äidinkielenään puhuvia on lähes 1000, arabiaa puhuvia hiukan yli 800 ja somalinkielisiä hiukan yli 700.

Vuonna 2021 Helsingin 65 vuotta täyttäneistä asukkaista 3,5 prosenttia oli ympärivuorokautisen asumisen piirissä. Kaupungin omien seniorikeskusten ympärivuorokautisen asumisen asiakaskunnasta mainittuihin viiteen suurimpaan kieliryhmään kuuluu tällä hetkellä hieman yli ja alle kymmenen asiakasta kieliryhmästä riippuen. Nykyiset asiakasmäärät

eivät vielä muodosta kielikohtaisia ryhmäkoteja tai päivätoimintaryhmiä. Ostopalveluna sosiaali- ja terveystoimi järjestää ympärivuorokautista asumista venäjänkielistäkin palvelua tarjoavassa hoiva- ja palvelukoti Helenassa. Ostopalveluna ympärivuorokautisen asumisen paikkoja voi järjestää muillekin kieliryhmille voimassa olevin asiakkuus- ja ostopalvelukriteerein.

Seniorikeskuksissa asiakkaan vastuuhoidtajaksi pyritään nimeämään asiakkaan äidinkieltä puhuva hoitaja, jotta erityisesti muistisairaana asiakkaan toiveet ja tarpeet tulevat ymmärretyiksi. Asiakkaiden hyvinvointia lisätään monilla muillakin arkeen liittyvillä ratkaisuilla, kuten yksilöllisten tarpeiden huomioimisella ruokavalion tai kulttuurisen vanhustyön toteutuksessa.

Seniorikeskuksissa toimivissa palvelukeskuksissa eri puolilla kaupunkia on jo nykyisin huomioitu muunkieliset ryhmät. Toimintaa järjestetään useilla kielellä sekä kaupungin omana toimintana että yhteistyössä järjestöjen ja vapaaehtoisten kanssa. Finger-toimintamallin mukaista muistikuntoutustoimintaa muunkielisille valmistellaan ja sen on tarkoitus käynnistyä keväällä 2023.

Palvelukeskukset ovat lähipalvelua ja siksi on tärkeää, että eri kieliryhmille löytyy toimintaa koko kaupungin alueella. Tätä toimintaa pyritään vahvasti lisäämään ja siksi käynnissä on konkreettisen ikäerityisen maahanmuuttajatyön toimintamallin valmistelu seniorikeskuksille. Arjen työkaluna toimivan toimintamallin avulla tavoitetaan ikääntyneet maahanmuuttajat alueen palvelukeskukseen nykyistä paremmin. Ikääntyneillä lähipalvelujen merkitys on tutkitusti suuri, kun liikkuminen eri puolille kaupunkia saattaa olla vaikeaa.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan näkemys

Edellä mainittuun viitaten sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että palveluverkon suunnittelussa tulee nykyistä vahvemmin ottaa huomioon muunkielisten ikääntyneiden lukumäärän kasvu, vaikka tällä hetkellä muunkielisten ikääntyneiden määrä on vielä melko pieni varsinkin ympärivuorokautisen hoidon tarpeen suhteen. Valtuustoaloitteessa ehdotetun yhden tiettyyn paikkaan sijoittuvan monikielisen seniorikeskuksen ei kuitenkaan katsota tukevan sosiaalisen segregaatian vähentämistä, lähipalvelujen vahvistamista tai palvelujen tavoitettavuuden tavoitteita. Kulttuurisensitiivisen työotteen tulee olla kaikkien seniorikeskusten arkea yhä monimuotoisemmaksi muuttuvassa kaupungissa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että yhden monikielisen seniorikeskuksen sijaan, voisi kielikohtaisten asiakasryhmien kasvaessa keilla nykyisten seniorikeskusten sisällä kielikohtaista ryhmäkotia tai päivätoimintaryhmää, kuten ruotsinkielisten asiakkaiden kohdalla ny-

kyisin toimitaan. Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeeseen palkatun ikäerityisen maahanmuuttotyön suunnittelijan työpanosta voisi tässä palveluverkon kehittämistyössä olla mukana.

Sosiaali- ja terveyslautakunta on samaa mieltä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan kanssa siitä, että monikielisen seniorikeskuksen perustaminen olisi käytännössä hankalaa, koska osa kieliryhmistä jouduttaisiin yhden keskuksen mallissa rajamaan perustettavan keskuksen ulkopuolelle. Vaarana nähdään myös nykyisessä vaikeassa henkilöstön rekrytointitilanteessa olemassa olevan muunkielisen työvoiman keskittyminen nykyisistä toimipisteistä monikieliseen seniorikeskukseen. Muunkielisen väestön sijoituessa eri puolille kaupunkia, on tärkeää, että myös muunkielistä henkilöstöä on saatavissa eri puolilla Helsinkiä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Oman äidinkielen käyttö edistää asiakkaan hyvinvointia. Sosiaali- ja terveystoimi noudattaa palveluja järjestäessään lakia sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä sekä kaupunkitason että sosiaali- ja terveystoimen strategisia linjauksia."

Käsittely

13.12.2022 Ehdotuksen mukaan

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Laura Korpinen: Teen vastaehdotuksen seuraavasti:

Lausunnon toinen kappale tulee muuttaa kuulumaan seuraavasti: "Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että palveluverkon suunnittelussa lähtökohtana tulee myös ikääntyneiden osalta olla se, että palvelut tarjotaan kotimaisilla kielillä."

Lausunnon kahdeksannesta kappaleesta poistetaan lause:

"Toimintaa suunniteltaessa huomioidaan Helsingin kaupungin monimuotoistuvan väestön asettamat tarpeet kehittää palveluja monikieliseksi." ja "asiakkaan näin toivoessa tai" ja ", englanninkielistä viestintää vahvistetaan"

Lausunnon kahdeksannessa kappaleessa muutetaan kohta "ja huolehditaan riittävästä käännöspalveluista" muotoon "ja huolehditaan lain edellyttämistä käännöspalveluista".

Lausunnon 13. kappaleessa lause "Seniorikeskuksissa asiakkaan vas-

15.02.2023

tuuhoitajaksi pyritään nimeämään asiakkaan äidinkieltä puhuva hoitaja" muutetaan muotoon "Seniorikeskuksissa asiakkaan vastuuhoidajaksi pyritään nimeämään suomea tai ruotsia puhuva hoitaja sen mukaan, kumpaa kieltä maahanmuuttotustainen henkilö puhuu parhaiten".

Lausunnon 13. kappaleessa lause "Asiakkaiden hyvinvointia lisätään monilla muillakin arkeen liittyvillä ratkaisuilla, kuten yksilöllisten tarpeiden huomioimisella ruokavalion tai kulttuurisen vanhustyön toteutuksessa" muutetaan muotoon "Asiakkaiden hyvinvointia pyritään lisäämään arkeen liittyvillä ratkaisuilla".

Lausunnon 15. kappale lyhennetään muotoon "Käynnissä on konkreettisen ikäerityisen maahanmuuttajatyön toimintamallin valmistelu seniorikeskuksille. Ikääntyneillä lähipalvelujen merkitys on tutkitusti suuri, kun liikkuminen eri puolelle kaupunkia saattaa olla vaikeaa."

Lausunnon 16. kappale muutetaan muotoon "Edellä mainittuun viitaten sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että palveluverkon suunnittelussa lähtökohtana tulee myös ikääntyneiden osalta olla se, että palvelut tarjotaan kotimaisilla kielillä. Valtuustoaloitteessa ehdotetun yhden tiettyyn paikkaan sijoittuvan monikielisen seniorikeskuksen ei katsota tukevan sosiaalisen segregaaation vähentämistä, lähipalvelujen vahvistamista tai palvelujen tavoitettavuuden tavoitteita."

Lausunnon 17. kappale poistetaan kokonaan.

Kannattaja: jäsen Mikko Paunio

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Laura Korpinen)

Jaa-äännet: 11

Vilja Alanko, Pentti Arajärvi, Maaret Castrén, Sami Heistaro, Kati Juva, Minna Lindgren, Björn Månsson, Matti Niiranen, Daniel Sazonov, Meri Valkama, Sinikka Vepsä

Ei-äännet: 2

Laura Korpinen, Mikko Paunio

Tyhjä: 0

Poissa: 0

15.02.2023

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 11 - 2.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Annastiina Tuomainen, johtaja, puhelin: 310 34987
annastiina.tuomainen(a)hel.fi
Maarit Varis, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42850
maarit.varis(a)hel.fi

15.02.2023

Asia/18

§ 50

Kokouksessa jätetyt aloitteet

Päätös

Ryhmäaloitteet

- valtuutettu Reetta Vanhasen aloite varhaiskasvatuksen kriisin ratkaisusta

Valtuutettujen aloitteet

- valtuutettu Maaret Castrénin aloite 75-vuotiaiden itsenäisyyspäiväjuhlasta
- valtuutettu Nora Grotenfeltin aloite Wilma-järjestelmän toiminnallisuksista ruotsinkielisten oppilaiden kohdalla
- valtuutettu Amanda Pasasen aloite Sipoonkorven kansallispuiston laajentamisesta
- valtuutettu Tuulia Pitkäsen aloite Karhupuiston kioskipaikan kilpailutuksesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

15.02.2023

Ärende/1

§ 33

Namnupprop, laglighet och beslutsförhet

Beslut

Stadsfullmäktige konstaterade att sammanträdet var lagligen sammankallat och beslutsfört.

Namnupprop och förhinder

Ordföranden konstaterade att följande ersättare har kallats i de ledamöters ställe som anmält förhinder:

- Mia Nygård-Peltola, ersättare Sirpa Asko-Seljavaara
- Alviina Alametsä, ersättare Nina Miettinen
- Maria Ohisalo, ersättare Tuomas Tuomi-Nikula
- Mari Holopainen, ersättare Kati Juva
- Minna Lindgren, ersättare Johanna Sydänmaa
- Suldaan Said Ahmed, ersättare Ajak Majok
- Marcus Rantala, ersättare Ahmed Hassan

Följande ledamöter var frånvarande vid namnuppropet:

- Outi Alanko-Kahiluoto
- Johanna Sydänmaa
- Otto Meri
- Ilkka Taipale

Laglighet och beslutsförhet

Ordföranden konstaterade att stadsfullmäktiges sammanträde utlysts i den ordning kommunallagen och förvaltningsstadgan förutsätter. Enligt namnuppropet är minst två tredjedelar av ledamöterna närvarande. På grundval av det ovanstående konstaterade ordföranden att sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutsfört.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige konstaterar vilka ledamöter som anmält förhinder och vilka ersättare som inträder i deras ställe, förrättar namnupprop och konstaterar att sammanträdet är lagligt och beslutsfört.

Sökande av ändring

15.02.2023

Ärende/1

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

15.02.2023

Ärende/2

§ 34

Val av protokolljusterare

Beslut

Ledamöterna Laura Korpinen och Ville Jalovaara valdes till protokolljusterare med ledamöterna Nina Suomalainen och Mikael Jungner som ersättare.

Behandling

På förslag av ordföranden valdes enhälligt ledamöterna Laura Korpinen och Ville Jalovaara till protokolljusterare med ledamöterna Nina Suomalainen och Mikael Jungner som ersättare.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige beslutar väljer två ledamöter till protokolljusterare och två ledamöter till ersättare för dessa.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

15.02.2023

Ärende/3

§ 35

Översiktsplan för Norra banan

HEL 2021-006037 T 08 00 04

Beslut

Stadsfullmäktige godkände översiktsplanen för Norra banan och att projektet genomförs i etapper så att den totala kostnadskalkylen uppgår till 28 700 000 euro (jordbyggnadskostnadsindex 112,31 oktober 2021, 2015=100).

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden ska utreda möjligheten att anskaffa de landområden som behövs för att rätta ut rutten vid kurvan i Mosabacka för att den ska kunna byggas på en gång längs banan. (Otso Kivekäs)

Behandling

Förslag om förkastande

Ledamoten Laura Korpinen understödd av ledamoten Jussi Halla-aho föreslog att beslutsförslaget förkastas med följande motivering:

Enligt prognoserna kommer cyklingens andel de facto knappast att öka trots att det investerats massivt i cykelinfrastrukturen. Därför är projektet inte motiverat i detta ekonomiska läge. Investeringen skulle öka utsläppen och inte minska dem. För att kunna bygga banan blir man tvungen att hugga ner träd, vilket skulle försämra mångfalden i stadsnaturen.

Hemställningskläm

Ledamoten Otso Kivekäs understödd av ledamoten Terhi Peltokorpi föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden ska utreda möjligheten att anskaffa de landområden som behövs för att rätta ut rutten vid kurvan i Mosabacka för att den ska kunna byggas på en gång längs banan.

Omröstningsordning

Förslaget om förkastande ställdes först mot grundförslaget. Därefter togs hemställningsklämman separat upp till omröstning.

1 omröstningen

Stadsstyrelsens förslag JA, förkastande NEJ

JA-förslag: Stadsstyrelsen

NEJ-förslag: Ledamoten Laura Korpinens förslag om förkastande

Ja-röster: 73

Hilkka Ahde, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Timo Harakka, Atte Harjanne, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Ahmed Hassan, Eveliina Heinäluoma, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Mikael Jungner, Kati Juva, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Sini Korpinen, Minja Koskela, Ajak Majok, Petra Malin, Otto Meri, Nina Miettinen, Sami Muttilainen, Seija Murinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Nej-röster: 9

Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Laura Korpinen, Tom Päckalén, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Wille Rydman

Frånvarande: 3

Mahad Ahmed, Teija Makkonen, Elina Valtonen

Stadsfullmäktige godkände stadsstyrelsens förslag.

2 omröstningen

Ledamoten Otso Kivekäs förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Ledamoten Otso Kivekäs hemställningskläm

NEJ-förslag: Motsätter sig

15.02.2023

Ja-röster: 72

Hilkka Ahde, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maarret Castrén, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Timo Harakka, Atte Harjanne, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Ahmed Hassan, Eveliina Heinäluoma, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Mikael Jungner, Kati Juva, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Sini Korpinen, Minja Koskela, Ajak Majok, Petra Malin, Otto Meri, Nina Miettinen, Sami Muttilainen, Seija Muuriinen, Tuomas Nevanlinna, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Tom Packalén, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Nej-röster: 5

Pia Kopra, Laura Korpinen, Mari Rantanen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Wille Rydman

Blanka: 5

Harry Bogomoloff, Jussi Halla-aho, Björn Månsson, Mika Raatikainen, Daniel Sazonov

Frånvarande: 3

Mahad Ahmed, Teija Makkonen, Elina Valtonen

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Otso Kivekäs förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Pohjoisbaanan yleissuunnitelma raportti
- 2 Liikenteen yleissuunnitelma nrot 1-11 (7295-7303)
- 3 Karttakyselyn ja Kerro kantasi -kyselyn vastauskooste
- 4 Pohjoisbaanan yleissuunnitelma lausunnot
- 5 Vastineet saatuihin mielipiteisiin ja lausuntoihin

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Stadsmiljönämndens förslag

Stadsmiljönämnden föreslog 26.10.2022 (§ 579) att stadsstyrelsen godkänner översiktsplanen för Norra banan och att projektet genomförs i etapper så att projektets totala kostnads kalkyl uppgår till 28 700 000 euro (jordbyggnadskostnadsindex 112,31 oktober 2021, 2015=100).

Översiktsplanens centrala innehåll

I översiktsplanen slår man fast genomförandepprinciper och en kostnads kalkyl för ett avsnitt på cirka nio kilometer (från Kottby station till gränsen till Vanda) på den så kallade Norra banan, som är en stomförbindelse för cykeltrafiken. Syftet är att öka cykeltrafiken längs stambanan och göra leden smidigare och säkrare.

Projektet beräknas göra det mycket enklare och mer lockande att cykla på leden. Konsekvensbedömningen visar att en cykelled längs med stambanan förkortar restiden på det aktuella avsnittet med tio minuter. En upprustning av leden förbättrar den allmänna trafiksäkerheten och gör rutten behagligare för fotgängare och cyklister.

Koppling till strategin och andra beslut

I Helsingfors stadsstrategi ingår ett mål om att staden ska växa på ett hållbart sätt. Staden vill att närservice ska finnas inom en kvarts promenad, cykeltur eller resa med kollektivtrafik. Staden vill öka cyklingens, gångtrafikens och kollektivtrafikens andel av resorna i staden. Översiktsplanen främjar dessa strategiska mål. Översiktsplanen främjar också utsläppsminskingsprogrammet Kolneutralt Helsingfors, som godkändes av stadsstyrelsen 22.8.2022 (§ 559).

Översiktsplanen för Norra banan stämmer överens med stadens principer för utveckling av trafiken. Enligt utvecklingsprogrammet för trafik, som stadsstyrelsen godkände 12.1.2015 (§ 50), ska det bli enklare att röra sig mellan stadens olika centrum på cykel då staden bygger ett nätverk av stomförbindelser för cykeltrafik. I nätverksplanen för cykelbanor, som stadsplaneringsnämnden godkände 5.3.2013 (§ 63), föreslås att staden anlägger huvudleder för cykeltrafik. Dessa ska förbin-

15.02.2023

da regionens största bostadsområden med områdena med flest arbetsplatser och möjliggöra snabb och direkt cykeltrafik med jämn hastighet i staden. Bannätverket för cykeltrafik togs med i generalplanen år 2016. Målnätverket för cykeltrafiken i ytterstadsområdena godkändes av stadsplaneringsnämnden 13.12.2016 (§ 442).

Enligt det övergripande målet i utvecklingsprogrammet för cykeltrafik 2020–2025, som godkändes av stadsstyrelsen 2.11.2020 (§ 727), ska Helsingfors bli en stad där människor i alla åldrar kan röra sig med cykel året om och cykeltrafiken ska utgöra minst 20 % av den totala trafikmängden senast år 2035. Byggandet av bannätverket för cykeltrafik bidrar till att programmets delmål om raka och smidiga cykelleder förverkligas.

Fokus i programmet för att främja gångtrafik, som stadsstyrelsen godkände 14.3.2022 (§ 206), ligger på att främja gång på olika sätt. I programmet konstateras det att ett viktigt sätt att främja gång är att ge cyklisterna och fotgängarna egna, separata leder.

Beskrivning av nuläget och plan

För närvarande kan man cykla från Dickursbyhållet mot Helsingfors centrum på båda sidorna av järnvägen. Det syns inte tydligt var huvudleden löper och det är svårt att följa den, vilket minskar cykeltrafikens potential på sträckan. Cyklisterna och fotgängarna är mestadels anvisade till samma leder, vars geometri inte motsvarar de nuvarande planeringsprinciperna för huvudleder. På flera ställen är cyklisterna och fotgängarna tvungna att korsa en bilväg utan trafikljus, vilket utgör en särskild säkerhetsrisk.

I översiktsplanen har tanken varit att undersöka ett alternativ där cykelbanan löper öster om järnvägen, där förutsättningarna för en högklassig cykelled enligt preliminära granskningar är bäst. Målet i översiktsplanen är att cykelbanan ska löpa längs med järnvägen. För en del av de planerade avsnitten undersöktes alternativa linjedragningar längre bort från järnvägen. Det kostar mest att anlägga banan intill järnvägen, men undersökningarna visade att det i högre grad än övriga alternativ främjar målen för planeringen.

Det är meningen att Norra banan anläggs som en dubbelriktad cykelväg med en målbredd på fyra meter i enlighet med planeringsprincipen för cykelbanor. Fotgängarna ska antingen få en trottoar intill cykelbanan eller en alldeles egen led.

Norra banan ska till stor del byggas genom att nuvarande cykelvägar breddas. Nya cykelvägar ska byggas vid Himmelsberget och Malmbågen samt för sträckan från Malmbågen till Staffansby station. För att

banan ska kunna löpa intill järnvägen vid Malmbågen behövs omfattande ändringar i en tvärsektion. På Malmbågens norra del ska banan enligt översiktsplanen gå via Ormbunksvägen runt de nuvarande industritomterna. Också platsbehovet för en rak sträckning mellan järnvägen och tomterna har undersökts i översiktsplanen. En sådan sträckning skulle gå rakt över en förrådsbyggnad på en privat tomt och därmed kräva ändringar i användningen av tomten. Möjligheterna att anlägga en rakare sträckning ska utredas under den fortsatta planeringen.

En del av gatuavsnitten ska byggas som cykelgator. Nya cykelgator ska byggas på Banvallsvägen, Låglandsvägen, Spårstigen och Löparvägen.

Banan går över åtta broar som enligt förslaget ska breddas eller byggas om. Dessutom ska tre nya broar byggas över Vanda å, en över Ring I i Bocksbacka och en över tunneln vid Mosabacka station. På flera håll behövs också andra typer av konstbyggnad, exempelvis stödmurar och grundbyggnad, för att banan ska kunna byggas.

Ett ramvillkor för planeringen har varit att byggandet inte får försvaga järnvägsområdets stabilitet. Banan kommer också att utgöra en serviceförbindelse för järnvägen.

Konsekvensbedömning

I översiktsplanen ingår en jämförelse mellan de olika sträckningsalternativen och en konsekvensbedömning. Konsekvensbedömningen belyser det valda planeringsalternativets effekter och deras betydelse för hela sträckningen.

Byggandet av Norra banan har avsevärda positiva effekter då det gör cykeltrafiken mer lockande, smidigare och säkrare. Enligt planen ska resetiden på cykel för det avsnitt som ingår i planen förkortas med tio minuter då vägen blir rakare och smidigare. Den nya sträckningen innebär dessutom ökad säkerhet och en behagligare trafik för fotgängarna, eftersom de får sin egen trottoar. Den nya broförbindelsen över Ring I gör det lättare att röra sig till fots mellan Lerstrand och Bocksbacka.

Norra banans helhetseffekter för bil- och kollektivtrafiken blir ringa. Mest påverkas bil- och kollektivtrafiken på cykelgatorna och vid Malmbågen. På Låglandsvägens cykelgatuavsnitt blir biltrafiken något långsammare när cykeltrafiken flyttas till körbanan, eftersom hastighetsbegränsningen på en cykelgata inte får överstiga 30 km/h. Låglandsvägen är en lokal matargata, vilket betyder att biltrafiken inte kommer att bromsas upp i särdeles omfattande mån. På övriga cykelgator är effek-

15.02.2023

terna mindre märkbara. På Banvallsvägen försvinner 5–7 bilplatser. På Låglandsvägen, Spårstigen och Löparvägen finns i nuläget inga begränsningar för parkering intill körbanan. När en cykelgata anläggs måste parkeringsrutorna skiljas åt med konstruktioner, vilket innebär att möjligheten till fri parkering försvinner. I den fortsatta planeringen ska behovet av parkeringsrutor och möjligheten att bygga sådana på cykelgatorna utredas mer ingående.

På den nuvarande huvudgatan, Malmbågen, måste en av körfilerna i sydlig riktning vid Malms centrum tas bort och körbanan flyttas för att cykelbanan ska kunna byggas. Malmbågen har för närvarande 2+2 körfiler vid centrumkvarteren och i övrigt 1+1 körfiler. Ändringen beräknas inte märkbart försämra förutsättningarna för bil- eller kollektivtrafik på gatan. Lösningen stämmer överens med planeringsprinciperna för Malms centrum, som stadsmiljönämnden godkände 1.6.2021 (§ 295).

Byggandets klimateffekter har beräknats i planen. Enligt prognosmodellen Brutus, som staden använder för att beräkna prognoser för cykeltrafiken, kommer cykeltrafiken att grovt räknat fördubblas på den aktuella sträckningen när hela bannätverket är färdigt. Den beräknade ökningen av cykeltrafiken utgörs delvis av personer som övergår från personbil till cykel. Enligt prognosen minskar övergången till cykeltrafik årligen koldioxidutsläppen med 140–280 ton. Det beräknas räcka 19–39 år att neutralisera de utsläpp som uppstår under byggandet. Enligt utredningen kan staden påverka utsläppen från byggandet avsevärt med hållbara val i den fortsatta planeringen.

Eftersom banan ligger i en tätt bebyggd urban miljö är effekterna på naturen och naturvärden ringa och lokala. I planeringen har staden i regel strävat efter att bevara befintliga gatuträd genom att dra banan tillräckligt långt från trädrötterna. På de smalaste vägavsnitten måste en del träd som växer på kanten till cykelvägen antagligen ersättas med nya när banan byggs. Effekterna för gatuträden kommer att preciseras under den fortsatta planeringen. Suurimmat Effekterna på naturen riktas främst till flygekorrens kärnområden på Himmelsberget, där det blir nödvändigt att fälla träd intill järnvägen för att banan ska kunna byggas. I översiktsplanen för Norra banan dras banan vid Himmelsberget vid norra kanten av två kärnområden för flygekorren som ligger intill varandra. Banans effekter på Himmelsbergets skogsområde är ringa, men byggandet beräknas hota sju träd där flygekorrarna kan leta efter föda och två boträd. I den fortsatta planeringen ska staden överväga hur banan kan byggas så att så få träd som möjligt behöver fällas i skogsbrynet för att göra plats för cykelleden med ramp. I byggnadsfasen måste staden ansöka om undantagslov hos närings-, trafik- och miljöcentralen (NTM) för att få fälla de ihåliga träden, om det inte går att bevara dem.

Banans samhällseliga effekter beräknas i huvudsak bli positiva i och med att den förbättrar tillgängligheten i staden. Arrangemangen under byggandet kan emellertid göra det svårare att röra sig i området.

Gemensam beredning och delaktighet

Planen har utarbetats i samarbete mellan olika enheter i stadsmiljösektorn. Under planeringens gång har lösningarna diskuterats med representanter för NTM-centralen i Nyland, Trafikledsverket, Helsingforsregionens trafik (HRT) och Vanda stad.

Planen har utarbetats under ingående växelverkan och stadsborna har delaktiggjorts på många sätt. Hösten 2021, i början av planeringsfasen, ordnades en gemensam cykeltur för berörda parter på den planerade sträckan. I november 2021 genomfördes en kartenkät för att samla in invånarnas åsikter om linjedragningsalternativen för Norra banan. Enkäten besvarades av ungefär 400 personer, som sammanlagt gjorde runt 600 anteckningar på kartan. I samband med enkäten ordnades ett gemensamt planeringsmöte på webben. Projektet presenterades också vid evenemanget Uutta Pohjois-Helsinkiä 13.12.2021. Våren 2022 genomfördes en enkät om Norra banan i tjänsten Säg din åsikt. Där kunde stadsborna ge respons på det planutkast som utarbetats utifrån den valda sträckningen. Genom enkäten fick staden in 196 kommentarer. De flesta som kommenterade gillade den sträckning och plan som föreslogs.

Åsikter och utlåtanden

Helsingfors naturskyddsförening meddelade sin åsikt 20.5.2022 medan planutkasterna var framlagda. Staden bad NTM-centralen i Nyland, Trafikledsverket, HRT och Vanda stad om utlåtanden. HRT, Vanda stad och NTM-centralen gav utlåtanden. Utlåtandena och svaren på dem finns som bilagor.

Kostnadskalkyl och beslutsfattande

Kostnadskalkylen för den del av Norra banan som ingår i översiktsplanen uppgår till 28 700 000 euro (jordbyggnadskostnadsindex 112,31 oktober 2021, 2015=100). Av denna summa ska ungefär 10 500 000 euro användas för att bygga och förbättra broar.

Översiktsplanen för Norra banan ska godkännas av stadsfullmäktige i enlighet med handläggningsanvisningarna för gatu-, trafikleds-, ban- och parkprojekt 2018, som stadsstyrelsen godkände 21.5.2018 (§ 364).

Fortsatt planering och verkställighet

När planen har godkänts i stadsfullmäktige ska stadsmiljösektorn utarbeta gatu- och parkplaner för dess avsnitt. Planeringen av dessa kan börja 2023. Byggandet av Norra banan finansieras ur budgetmoment 8 03 01 02 Ombyggnad och trafikregleringar. Hösten 2022 hade sammanlagt 34 400 000 euro reserverats för bygget av Norra banan i den tioåriga investeringsplanen för cykelleder. Av denna summa har 13 800 000 euro reserverats för byggandet av det banavsnitt som beskrivs i översiktsplanen under åren 2023–2029 och 20 600 000 euro för sträckningen från Böle till centrum under åren 2026–2032. I dessa reserveringar har staden beaktat investeringsramen för gång- och cykelleder, som uppgår till 19 000 000 euro för åren 2023–2025 och 19 500 000 euro för åren 2026–2032. Eventuella särskilda anslag för markförvärv riktas i samband med Norra banans fortsättningsplaner.

Eftersom Norra banan är avsedd att bli en rak och snabb cykelförbindelse löper den föreslagna dragningen nästan helt i ett järnvägsområde och dess omedelbara närhet. Om staden beslutar bygga banan ska den tillsammans med Trafikledsverket utarbeta ett avtal om att förlägga banan till ett järnvägsområde. Reserveringen för stambanans tilläggs-spår ska beaktas i avtalet. Staden förbinder sig att riva den del av banan som byggs i järnvägsområdet om tilläggs-spåret byggs. Den granskning som gjordes i samband med översiktsplanen visar att en ersättande cykelbana inte kan byggas intill spårområdet i de nuvarande gatu- och parkområdena. Staden vore tvungen att dra den ersättande banan längre bort från järnvägen.

I stadsmiljösektorns beslut 25.1.2022 (§ 579) ingår två uttalanden. Till sin karaktär utgör de närmast styrning av sektorn från nämnden sida och har därför inte tagits med i det förslag som föreläggs stadsstyrelsen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Pohjoisbaanan yleissuunnitelma raportti
- 2 Liikenteen yleissuunnitelma nrot 1-11 (7295-7303)
- 3 Karttakyselyn ja Kerro kantasi -kyselyn vastauskooste
- 4 Pohjoisbaanan yleissuunnitelma lausunnot
- 5 Vastineet saatuihin mielipiteisiin ja lausuntoihin

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

15.02.2023

Ärende/3

För kännedom

Stadsmiljösektorn

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 06.02.2023 § 77

HEL 2021-006037 T 08 00 04

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Pohjoisbaanan yleissuunnitelman ja hankkeen toteuttamisen vaiheittain siten, että kokonaiskustannusarvio on 28 700 000 euroa (MAKU 112,31 lokakuu 2021, 2015=100).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 25.10.2022 § 579

HEL 2021-006037 T 08 00 04

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle Pohjoisbaanan yleissuunnitelman hyväksymistä ja Pohjoisbaanan toteuttamisen vaiheittain siten, että sen kokonaiskustannusarvio on 28,7 miljoonaa euroa (MAKU 112,31 lokakuu 2021, 2015=100).

Lautakunta piti tärkeänä, että Pohjoisbaanan valmistuttua seurataan kuinka paljon Pohjoisbaana lisää pyöräilyn kulkutapaosuutta. Tarvittaessa voidaan seurata myös osahankkeiden valmistumisen tuottamaa muutosta. Lisäksi huolehditaan siitä, että ei synny hankaliksi tai vaaralliseksi koettuja osuuksia, jotka vähentävät Pohjoisbaanan ja siten myös pyöräilyn houkuttelevuutta kulkutapana.

Lautakunta painotti, että pohjoisbaanan jatkosuunnittelussa Taivaskallion alueella tehdään tarvittavat luontoselvitykset ja vaikutusarvioinnit sekä pyritään toteuttamaan sujuva baanalinjaus siten, että puiden kaato minimoidaan.

15.02.2023

Käsittely

25.10.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli liikenneinsinööri Teppo Pasanen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Atte Kaleva: Lautakunta pitää tärkeänä, että Pohjoisbaanan valmistuttua seurataan kuinka paljon Pohjoisbaana lisää pyöräilyn kulkutapausuutta. Tarvittaessa voidaan seurata myös osahankkeiden valmistumisen tuottamaa muutosta. Lisäksi huolehditaan siitä, että ei synny hankaliksi tai vaarallisiksi koettuja osuuksia, jotka vähentävät Pohjoisbaanan ja siten myös pyöräilyn houkuttelevuutta kulkutapana.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Atte Kalevan vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Olli-Pekka Koljonen: Lautakunta painottaa, että pohjoisbaanan jatkosuunnittelussa Taivaskallion alueella tehdään tarvittavat luontoselvitykset ja vaikutuksenarvioinnit sekä pyritään toteuttamaan sujuva baanalinjaus siten, että puiden kaato minimoidaan.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Olli-Pekka Koljosen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

11.10.2022 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Teppo Pasanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37123
teppo.pasanen(a)hel.fi

§ 36

Detaljplaneändring för Beckfabrikskvarteren i Malm (12790)

HEL 2021-000109 T 10 03 03

Beslut

Stadsfullmäktige godkände detaljplaneändring för tomterna 11–12, 16 och 18–41 i kvarteret 38092, tomten 15 i kvarteret 38096, kvarteren 38104 och för park-, flygfälts-, skyddsgrön- och gatuområde i 38 stadsdelen (Malm, Nedre Malm, Malms flygfält) enligt ritning nr 12790, daterad 30.8.2022 och ändrad 29.11.2022, och på de grunder som framgår av detaljplanebeskrivningen (de nya kvarteren 38263–38268 bildas).

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12790 kartta, päivätty 30.8.2022, muutettu 29.11.2022
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12790 selostus, päivätty 30.8.2022, muutettu 29.11.2022, päivitetty Kylk:n 29.11.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 30.8.2022, täydennetty 29.11.2022
- 4 Muistutukset
- 5 Osa päätöshistoriaa
- 6 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7307 / 30.8.2022)

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Helen Ab
Helen Elnät Ab
Samkommunen Helsingforsregionens trafik
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av gene-

ralplan, detaljplan, byggnadsordning
Bilaga 1
Bilaga 2
Bilaga 3
Bilaga 5
Bilaga 6

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Detaljplanens centrala innehåll

Detaljplaneändringen gäller det område som kallas Beckfabrikskvarteren och som ligger i Nedre Malm, mellan Malms centrum och Malms flygfält. Detaljplaneändringen möjliggör tillbyggnad och utveckling av området genom att komplettera den nuvarande kvartersstrukturen. De omgivande kvarteren med olika karaktär kopplas till varandra genom de nya bostadsbyggnaderna så att den helhet som skapas utgör en högklassig stadsmiljö. Avsikten är att bygga ett varierande och mångsidigt bostadsområde där det finns tjänster och arbetsplatser och som stöder sig på kollektivtrafiken. De nya byggnadernas våningstal varierar mellan II½–XII.

Beckfabrikskvarteren har en central ställning i den framtida stadsstrukturen, eftersom de kopplar Malms centrum till Malms flygfältsområde. I detaljplanen anvisas även en linje för snabbspårvägen Vik-Malm som löper genom området och en placering av en spårvagnshållplats. Parkeringen i området placeras centraliserat i parkeringsanläggningar.

Gamla banplatsen kommer att vara områdets centrala stadsrum. Syftet är att platsen ska bli en identifierbar, högklassig och grön knutpunkt i stadsstrukturen, som förenar områdets gator och stråk. Kollektivtrafikens hållplatser placeras på den öppna platsen och omkring den anvisas lokaler för områdets närservice. Även områdets effektivaste byggnade placeras vid sidan av platsen.

Detaljplanerna för de småindustritomter som ingår i detaljplaneområdet bibehålls som sådana förutom tomten 38104/8. Genomförandet av detaljplaneändringen i sin helhet innan arrendetiden för tomten i fråga löper ut (31.12.2040) kräver att fastigheten och tomtens arrenderätt inlöses.

I detaljplaneändringen uppgår våningsytan till 67 261 m². Våningsytan ökar med 42 949 m² jämfört med nuläget. I detaljplaneförslaget uppgår

15.02.2023

bostadsvåningsytan till 50 400 m², affärs- och verksamhetsvåningsytan till 2 800 m² och industrivåningsytan till 14 061 m². Det genomsnittliga exploateringsstalet för bostadstomterna är 1,84 varierande mellan 1,5–2,9. Antalet invånare ökar med ca 1 200 personer.

I samband med detaljplanen har en trafikplan (ritning nr 7307) gjorts upp, enligt vilken områdets gatunät kompletteras. Gårdsgator och ett flertal gång- och cyklingsförbindelser öppnar flera rutter för att röra sig i området. Beckfabriksgatan förlängs österut mot Malms flygfältsområde. När den nya gatuförbindelsen till Ilmasillankatu blir klar får Tullbergsvägens och Orrmossevägens södra del en mindre roll i gatuhierarkin. På Beckfabriksgatan byggs enkelriktade cykeltrafikarrangemang. Snabbspårvägen mellan Filpusvägen och Beckfabriksgatan löper längs en kollektivtrafiksgata vid namn Ormusåkersspåret.

Genomförandet av detaljplaneändringen förenhetligar stadsstrukturen och gör det möjligt att utveckla kollektivtrafiken och bygga nya bostäder vid befintlig infrastruktur och tjänster. I fråga om stävjandet av och anpassningen till klimatförändringen finns det bestämmelser om byggnadernas energiprestanda (kravet klass A), fördröjningen av dagvattnen och iakttagandet av grönfaktorer.

Beslut som detaljplaneändringen bygger på

I Generalplan 2016 för Helsingfors är det fråga om ett affärs- och servicecentrum med beteckningen C1, ett område för verksamhetsbyggnader och ett bostadsdominerat område med beteckningarna A2, A3 och A4. I generalplanen genomkorsas området parallellt med Beckfabriksgatan av en beteckning för snabbspårväg och på parkområdet vid Stichelbackabäcken av en beteckning för grönförbindelse i riktning norr-söder. Den föreliggande detaljplaneändringen avviker från Generalplan 2016 för Helsingfors såtillvida att snabbspårvägslinjen planeras löpa via Filpusvägen till Malms centrum i enlighet med översiktsplanen för snabbspårvägen Vik-Malm. Markanvändningslösningen för Beckfabrikskvarteren avviker från generalplanen i enlighet med utredningsplanen för snabbspårvägen såtillvida att det effektivaste byggandet placeras i närheten av den planerade ruten för spårvägen och dess hållplats. Detaljplaneändringen kan i förhållande till generalplanen betraktas som en precisering av generalplanen i den detaljerade planläggningen och på så sätt vara i enlighet med generalplanen.

I Helsingfors underjordiska generalplan 2021 finns inga reserveringar för området. Den aktuella detaljplaneändringen stämmer överens med den underjordiska generalplanen.

Detaljpanelösningen bidrar till att staden kan uppnå sina strategiska mål genom att främja produktion av bostäder som är smidigt tillgängliga

med hållbara färdsätt. En utveckling mot segregation motverkas genom att bygga en högklassig boendemiljö. Detaljplanen fullföljer för sin del målet i generalplanen för Helsingfors om en stadsstruktur som stöder sig på ett nätverk av snabbspårvägar. Malm är ett av tre områden för stadsförnyelse i Helsingfors. Området vid Beckfabrikskvarteren bidrar till att målen för stadsförnyelse nås.

I planeringsprinciperna för Malms centrum (stadsplaneringsnämnden 1.6.2021) granskas konsekvenserna av snabbspårväglinjen och detaljplanen för Beckfabrikskvarteren för den stora helheten.

Områdets förutsättningar och nuläge

Detaljplaneområdet och dess närmiljö är varierande stadsmiljö där bostadsområden av varierande ålder kombineras med Ormusåkers småindustriområde. Ända till slutet av 1970-talet var området obebyggt odlingsområde. På området för detaljplaneändring ligger åtta industri- och lagerbyggnader från 1980-talet. På 2010-talet har en del av Ormusåkers industriområde ändrats till ett bostadsområde. I söder tangerar Orrmossevägen och Tullbergsvägen detaljplaneområdet. Gatornas omgivning är nuförtiden stadsbildsmässigt ostrukturerat område, som domineras av fordonstrafik, vidsträckta gatu- och parkeringsområden samt obebyggda tomter. Mellan Orrmossevägen och Beckfabriksgratan finns flera obebyggda tomter. De tomter som genomförts i enlighet med detaljplanen för Ormusåker har lämnats utanför detaljplaneändringsområdet. Områdets östra del mellan småindustritomterna och Stickelbackabäcken är obebyggt åkerområde.

För området gäller flera detaljplaner från åren 1964–2007.

Området ägs av Helsingfors stad. Staden har arrenderat ut en del av de tomter som motsvarar de gällande detaljplanerna. Detaljplaneändringen har utarbetats på initiativ av staden. Ändringar i detaljplanen har diskuterats med dem som arrenderat tomterna. Fastigheten 38104/8 och tomtens arrenderätt ska inlösas för att detaljplaneändringen ska kunna genomföras i sin helhet innan tomtens arrendetid löper ut. Den nuvarande verksamheten kan fortsätta som sådan på de andra småindustritomterna.

Kostnader för detaljplaneändringen

Detaljplaneändringen har beräknats medföra följande kostnader för staden, exklusive mervärdesskatt (07/2022):

Grundberedning,	3,1 miljoner euro
varav allmänna områden	1,6 miljoner euro
varav tomterna	1,5 miljoner euro

15.02.2023

Ärende/4

Gatuområden och övriga allmänna områden	3,0 miljoner euro
Flyttning av ledningar	0,3 miljoner euro
Totalt	6,4 miljoner euro

Detaljplaneändringen ökar områdets värde. Värdet på den utökade byggrätt som planläggs beräknas grovt uppgå till 35–40 miljoner euro. Värdet på byggrätten har beräknats utifrån fördelningen av upplåtelse- och finansieringsformer enligt genomförandeprogrammet för boende och markanvändning, BM-programmet.

Förslaget till detaljplan offentligt framlagt (MBL 65 §)

Detaljplaneförslaget var offentligt framlagt 12.9–11.10.2022.

Det gjordes två anmärkningar mot detaljplaneförslaget. Påpekandena i anmärkningarna gällde främjande av byggande i trä, trafiklösningar och bullerbekämpning, jorden på området, lederna och bäckarna på parkområdet samt beaktande av fåglar.

Följande aktörer lämnade in utlåtanden:

- Helen Elnät Ab
- samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT)
- samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM)
- Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (NTM-centralen)

Påpekandena i utlåtanden gällde kollektivtrafikens arrangemang, bullerbekämpning, behandling av dag- och svämvatten samt kommunalteknikens och avfallshanteringens arrangemang. Dessutom meddelade fostrans- och utbildningssektorn att den inte har någonting att yttra.

Åtgärder efter att detaljplaneförslaget varit offentligt framlagt

I rapporten om växelverkan anges sammanfattningar av anmärkningarna och myndighetsutlåtandena om detaljplaneförslaget samt bemötandena till de påpekanden som framförts i dessa.

Det som framförts i påpekandena har beaktats med hänsyn till detaljplanens mål och i den mån det är ändamålsenligt.

Efter att planen varit offentligt framlagd gjordes ändringar i detaljplane-kartans beteckningar eller bestämmelser och övriga material. Detaljplanebeskrivningens sista kapitel innehåller en närmare redogörelse för ändringarna. De har också samlats i bilagan över ändringar (Tehdyt muutokset). Med anledning av NTM-centralens utlåtande gjordes änd-

15.02.2023

ringar bland annat i anknytning till översvämningensrisken, bortledning av dagvatten och bullerbekämpning i bestämmelserna och materialet. Med anledning av en anmärkning om att minska risken för att fåglarna kolliderar med byggnader gjordes följande ändring: "Byggnadernas fasader får inte byggas med höga enhetliga glasytor som täcker flera våningar och byggnaderna får inte belysas starkare än området i övrigt."

Närmare motiveringar

Konsekvenserna av detaljplanändringen och de närmare motiveringarna till denna framgår av den bifogade detaljplanebeskrivningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12790 kartta, päivätty 30.8.2022, muutettu 29.11.2022
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12790 selostus, päivätty 30.8.2022, muutettu 29.11.2022, päivitetty Kylk:n 29.11.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 30.8.2022, täydennetty 29.11.2022
- 4 Muistutukset
- 5 Osa päätöshistoriaa
- 6 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7307 / 30.8.2022)

Bilagematerial

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Helen Ab
Helen Elnät Ab
Samkommunen Helsingforsregionens trafik
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext

15.02.2023

Ärende/4

Närings-, trafik- och mil-
jöcentralen i Nyland

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av gene-
ralplan, detaljplan, byggnadsordning

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Bilaga 5

Bilaga 6

För kännedom

Stadsmiljönämnden
Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden
Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion
Detaljpaneläggning
Fostrans- och utbildningssektorn

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 06.02.2023 § 76

HEL 2021-000109 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 38. kaupunginosan (Malmi, Ala-Malmi, Malmin lentokenttä) korttelin 38092 tonttien 11–12, 16 ja 18–41, kortte-
lin 38096 tontin 15, korttelin 38104 sekä puisto-, lentokenttä-, suojavi-
her- ja katualueiden asemakaavan muutoksen 30.8.2022 päivätyn ja
29.11.2022 muutetun piirustuksen nro 12790 mukaisena ja asemakaa-
vaselostuksesta ilmenevin perustein (muodostuvat uudet korttelit
38365–38370)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 29.11.2022 § 676

HEL 2021-000109 T 10 03 03

Hankennumero 4844_17, 3432

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 30.8.2022 päivätyn ja 29.11.2022 muutetun asemakaavan muutossehdotuksen nro 12790 (liite nro 3) hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 38. kaupunginosan (Malmi, Ala-Malmi, Malmin lentokenttä) korttelin 38092 tontteja 11–12, 16 ja 18–41, korttelin 38096 tonttia 15, korttelia 38104 sekä puisto-, lentokenttä-, suojaver- ja katualueita (muodostuvat uudet korttelit 38365–38370).

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätökse- teko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

29.11.2022 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Valtteri Heinonen, tiimipäällikkö Kaisa Jama, tiimipäällikkö Kaarina Laakso ja liikenneinsinööri Kari Tenkanen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

06.09.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

30.08.2022 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Valtteri Heinonen, arkkitehti, puhelin: 310 64795
valtteri.heinonen(a)hel.fi
Kari Tenkanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37132
kari.tenkanen(a)hel.fi

15.02.2023

Kaarina Laakso, tiimipäällikkö, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37250
kaarina.laakso(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 12.10.2022 § 63

HEL 2021-000109 T 10 03 03

Nimistötoimikunta on käsitellyt Pikitehtaankorttelien nimistöä edellisen kerran kokouksessaan 16.2.2022 (§ 4).

Nimistötoimikunta päätti esittää alueelle seuraavan uuden nimen:

Kattotervankuja – Taktjärsgränden

(pihakatu)

Perustelu: Ryhmänimi (Ormuspellon rakennustarvike- ja rakennusaine-teollinen menneisyys). Alueella toimineen Oy Semptalin Ab:n teollisuustuotteen mukaan.

16.02.2022 Käsitelty

08.12.2021 Pöydälle

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 15.06.2022 § 38

HEL 2021-000109 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12790 pohjakartan kaupunginosassa 38 Malmi. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

15.02.2023

Asemakaavan numero: 12790
Kaupunginosa: 38 Malmi
Kartoituksen työnumero: 16/2022
Pohjakartta valmistunut: 27.5.2022
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n
asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden
asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön
16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten
valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -
palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot
-yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Kari Rajala, paikkatietosuunnittelija, puhelin: 09 310 31976
kari.rajala(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

15.02.2023

Ärende/5

§ 37

Detaljplaneändringen för Villeberget i Nordsjö (nr 12740)

HEL 2019-002374 T 10 03 03

Beslut

Stadsfullmäktige godkände detaljplaneändring för gatuområden i 54 stadsdelen (Nordsjö, Mellersta Nordsjö) och detaljplaneändringen för kvarteren 54012 och 54013 samt gatu- och parkområden i 54 stadsdelen (Nordsjö, Mellersta Nordsjö) enligt ritning nr 12740, daterad 26.10.2021 och ändrad 3.5.2022 och på de grunder som framgår av detaljplanebeskrivningen.

Behandling

Förslag om återremiss

Ledamoten Ville Jalovaara understödd av ledamoten Sinikka Vepsä föreslog att stadsfullmäktige återremitterar förslaget till detaljplaneändring för ny beredning och drar upp riktlinjer för att planlägga lägre flervåningshus på tomten 54012 vid Rastbölevägen 2 och för att användningsändamålet för tomten 54013 vid Årparsvägen inte ska ändras. Dessutom ska staden bedöma om hälsovårdstjänsterna i Nordsjö räcker till för de nya invånarna.

3 omröstningen

Fortsatt behandling av ärendet JA, återremiss NEJ

JA-förslag: Behandlingen fortsätter

NEJ-förslag: Ledamoten Ville Jalovaaras förslag om återremiss

Ja-röster: 80

Hilkka Ahde, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Maaret Castrén, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Timo Harakka, Atte Harjanne, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Ahmed Hassan, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Anniina Iskanius, Mikael Jungner, Kati Juva, Atte Kaleva, Arja Karhavaara, Elina Kauppila, Marko Kettunen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Laura Korpinen, Sini Korpinen, Minja Koskela, Heimo Laaksonen, Ajak Majok, Petra Malin, Otto Meri, Nina Miettinen, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Tom Packalén, Matias Pajula, Jenni Paju-

15.02.2023

nen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Nej-röster: 4

Ville Jalovaara, Pirkko Ruohonen-Lerner, Ilkka Taipale, Sinikka Vepsä

Blanka: 1

Mikko Paunio

Stadsfullmäktige fortsatte behandlingen av ärendet.

Avvikande meningar

Ledamoten Ville Jalovaara reserverade sig mot beslutet med motiveringen att planen medför alltför stora förändringar i Mellersta Nordsjö och ändrar områdets karaktär onödigt mycket.

Ledamoten Sinikka Vepsä reserverade sig med samma motivering.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12740 kartta, päivätty 26.10.2021, muutettu 3.5.2022
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12740 selostus, päivätty 26.10.2021, muutettu 3.5.2022, päivitetty Kylk:n 3.5.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 26.10.2021, täydennetty 26.4.2022 ja asukastilaisuuden muistio 4.6.2019 sekä Uudenmaan ELY-keskuksen, kaupunginmuseon ja asemakaavoituksen kesken 18.1.2022 pidetyn yhteistyökokouksen muistio
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutukset
- 6 Viitesuunnitelma, Heka Airoparintie 6.7.2021
- 7 Viitesuunnitelma, Rastilantie 2, Arkkitehdit Rudanko + Kankkunen Oy, Aino Landscaping Oy 3.9.2021

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnads-

ordning

Utdrag

Utdrag

Helen Ab
Helen Elnät Ab
Samkommunen Helsingforsregionens trafik
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Bilaga 1
Bilaga 2
Bilaga 3
Bilaga 4
Bilaga 5
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Förslagstext

De som sökt detaljplaneändring

De som begärt besked om beslutet om detaljplanen
Kymp/Ekonomistöd

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Detaljpanelösningens centrala innehåll

Detaljplanen och detaljplaneändringen (detaljpanelösningen) gäller kvarteren 54012 och 54013 längs med Kallviksvägen i Mellersta Nordsjö samt park- och skyddsgrönområden med omgivande gatuområden vid kvarteren. Detaljpanelösningen gör det möjligt att kompletteringsbygga sex flervåningshus med VII-VIII våningar i stället för de nuvarande bilgaragen och spelplanerna i kvarteret 54012. I kvarteret 54013 gör detaljpanelösningen det möjligt att riva de nuvarande flervåningshusen med två våningar och ersätta dem med flervåningshus i trä med IV-VIII våningar.

Enligt en utredning som stadsstyrelsen fått är rivning av byggnaderna i kvarteret 54013 inte sannolikt aktuell före senare delen av 2030-talet, då byggnaderna når slutet av sin tekniska användningsålder. Stadsstyrelsen anser att den planerade tidsplanen är motiverad. Parkområdet ändras till ett närrekreationsområde och vägarna och lederna i området förbättras. Även skyddsgrönområdet och parkområdet som tangerar Kallviksvägen ändras till närrekreationsområde och grönförbindelsen vid västra sidan av kvarteret 54013 breddas.

Målet är att främja kompletteringsbyggandet längs med den nuvarande busstrafikens stomlinje 560. Ersättning av stomlinjen med snabbspårvägen Jokerbanan 2 har förberetts i Generalplan 2016 för Helsingfors. Kompletteringsbyggandet förverkligas med respekt för 1960-talets arkitektur som är typisk för Mellersta Nordsjö.

Med detaljplanelösningen längs med Kallviksvägen har man strävat efter att få det effektiva kompletteringsbyggandet att passa ihop med den glesa stadsstrukturen och tallmiljön i Norr Nordsjö.

Den nya bostadsvåningsytan uppgår till 21 969 m² vy och våningsytan för verksamhetslokaler uppgår till 600 m² vy. Det genomsnittliga exploateringsstalet för tomterna är $e=1,18$. Antalet invånare ökar med ca 500.

När detaljplanelösningen förverkligas blir stadsstrukturen, som stöder sig på kollektivtrafiken, samtidigt tätare när bostadsbeståndet blir mångsidigare och möjliggör mer kommersiell närservice.

Beslut som detaljplanelösningen bygger på

Enligt Generalplan 2016 för Helsingfors hör området till ett bostadsdominerat område med beteckningarna A2, A3 och A4. Beteckningarna i generalplanen styr stadsstrukturen i det omkringliggande området i Mellersta Nordsjö för mer effektivt kompletteringsbyggande längs Kallviksvägen. Dessutom förutsätter byggandet av Spårjokerns linje 2 betydande kompletteringbyggande.

Enligt den underjordiska generalplanen 2021 för Helsingfors finns det inga underjordiska reserveringar i området. Den aktuella detaljplanelösningen stämmer överens med de ovannämnda generalplanerna.

Detaljplanelösningen bidrar till att staden kan uppnå målen i stadsstrategin genom att främja bostadsproduktion (vid goda kollektivtrafikförbindelser), förstärka stadsdelens livskraft och karaktär samt förebygga differentiering mellan olika områden.

Stadsmiljönämnden har 21.5.2019 godkänt planeringsprinciperna för Kallviksvägen som styr den fortsatta planeringen.

Områdets förutsättningar och nuläge

För området gäller flera detaljplaner från åren 1970-1985.

Helsingfors stad äger områdena utom kvarteret 54012 som är i privat ägo. Detaljpanelösningen har utarbetats på ansökan och innehållet i detaljplanen har diskuterats med den sökande. I kvarteret vid Årparsvägen har Helsingfors stads bostäder Ab (Heka) tagit initiativ till att ändra detaljplanen.

Detaljpanelösningens kostnader

Genomförandet av detaljpanelösningen med utvidgandet av grönområdena samt förbättring av lederna medför smärre kostnader för staden.

Kvarteret 54012 i planområdet är i privat ägo. Detaljplaneändringen höjer området värde. Staden får markanvändningsersättningar för de privatägda tomterna. Staden avtalar om markanvändningsersättningarna i markpolitiska förhandlingar med markägaren.

Stadsmiljönämnden har 4.10.2022 (§ 549) godkänt ett markanvändningsavtal och ett föravtal för fastighetsköp som gäller området och avtalet har undertecknats 16.1.2023.

Staden äger kvarteret 54013. Värdet av den nya bygggrätt som planläggs i området uppgår grovt uppskattat till cirka 5 miljoner euro.

Förslaget till detaljplan offentligt framlagt (MBL 65 §)

Detaljplaneförslaget hölls offentligt framlagt 12.11–13.12.2021.

Det gjordes 6 anmärkningar mot detaljplaneförslaget.

Påpekandena i anmärkningarna gällde det kompletteringsbyggande som förslagits på tomten As. Oy Säästörästi, närmare bestämt byggnadernas volym, placering och utseende, trafikens och servicens smidighet, organiseringen av räddningstjänster, antalet parkeringsplatser och rivningen av de nuvarande bilgaragen. Påpekandena gällde också att man ska beakta det kulturhistoriska värdet av Säästörästis tomt och Norra Nordsjö, stadsmuseets ställningstagande och lokalsälskarens samt invånarnas åsikter, kompletteringsbyggandet efter rivning på Årparsvägen, detaljplanens namn Villeberget, begäranden om utlåtan- de som gjorts utifrån detaljplaneförslaget, bristfällig hälso- och sjukvård

15.02.2023

Ärende/5

när invånarantalet ökar i Nordsjö, detaljplaneförslagets förenlighet med markanvändnings- och bygglagen och fåglarnas trygghet.

Utlåtanden lämnades in av följande myndigheter:

- Helen Elnät Ab
- samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM)
- stadsmuseet

Påpekandena i utlåtandena gällde kompletteringsbyggandet i kvarteret 54012 och dess effektivitet i förhållande till områdets glest bebyggda, kulturhistoriskt värdefulla miljö, miljömässiga och kulturella hållbarhet efter rivning i kvarteret 54013, transformatorstationslokalen som ligger i kvarteret 54012 och kabelstråkar i anknytning till transformationslokalen samt vatten- och avloppsanordningars strukturer i kvartersområdet.

Dessutom meddelade samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT) att de inte har någonting att yttra.

Åtgärder efter att detaljplaneförslaget hölls offentligt framlagt

I rapporten om växelverkan anges anmärkningen och myndighetsutlåtandena om detaljplaneförslaget i sammandrag, samt bemötanden till påpekandena i dessa.

Det som ingår i påpekandena har beaktats med hänsyn till detaljplanemålen och i den utsträckning det är ändamålsenligt. Speciellt när det gäller beaktandet av kulturmiljön kunde man inte lösa alla motstridigheter som har att göra med målen på ett för de berörda parterna tillfredsställande sätt.

Stadsmuseet anser i sitt utlåtande 10.12.2021 att det är beklagligt att man inte kunde skraddarsy exploateringsbestämmelserna i Generalplan 2016 för Helsingfors noggrannare för kompletteringsbyggandet i en kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå. Stadsmuseet konstaterade att en lite lägre exploateringsgrad skulle ha gjort det möjligt att beakta kulturmiljön bättre. Till följd av responsen ordnades ett samarbetsmöte med NTM-centralen i Nyland, stadsmuseet och detaljplaneläggningstjänsten. Vid mötet granskades särskilt förverkligandet av markanvändnings- och bygglagen inom beredningen och detaljplanelösningen. NTM-centralen konstaterade att i frågor som gäller kulturmiljön är stadsmuseet den egentliga ansvarsmyndigheten, men att detaljplanematerialet verkar uppfylla de lagliga förutsättningarna som markanvändnings- och bygglagen kräver. Mötets promemoria finns som bilaga till rapporten om växelverkan.

15.02.2023

I plankartans beteckningar eller bestämmelser och i det övriga materialet gjordes ändringar efter att planen varit offentligt framlagd. För ändringarna redogörs närmare i detaljplanebeskrivningens sista kapitel. De har också samlats i bilagan över ändringar (Tehdyt muutokset).

Nämnden konstaterade 3.5.2022 dessutom efter en omröstning (med rösterna 9–4) att rivningen av byggnaderna i kvarteret 54013 bör genomföras först i det skede då de nuvarande byggnaderna når slutet av sin tekniska användningsålder.

Närmare motiveringar

Motiveringarna till detaljpanelösningen framgår mer i detalj av den bifogade detaljplanebeskrivningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12740 kartta, päivätty 26.10.2021, muutettu 3.5.2022
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12740 selostus, päivätty 26.10.2021, muutettu 3.5.2022, päivitetty Kylk:n 3.5.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 26.10.2021, täydennetty 26.4.2022 ja asukastilaisuuden muistio 4.6.2019 sekä Uudenmaan ELY-keskuksen, kaupunginmuseon ja asemakaavoituksen kesken 18.1.2022 pidetyn yhteistyökokouksen muistio
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutukset
- 6 Viitesuunnitelma, Heka Airoparintie 6.7.2021
- 7 Viitesuunnitelma, Rastilantie 2, Arkkitehdit Rudanko + Kankkunen Oy, Aino Landscaping Oy 3.9.2021

Bilagematerial

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset
- 4 Kaavamuutoshakemus 2.4.2019
- 5 Kaavamuutoshakemus, Rastilantie 2
- 6 Maankäyttö- ja kiinteistökaupan esisopimus allekirj. Säästörasti

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Helen Ab
Helen Elnät Ab
Samkommunen Helsingforsregionens trafik
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

De som sökt detaljplaneändring

De som begärt besked om beslutet om detaljplanen
Kymp/Ekonomistöd

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Bilaga 1
Bilaga 2
Bilaga 3
Bilaga 4
Bilaga 5
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Förslagstext

För kännedom

Stadsmuseet
Stadsmiljönämnden
Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden
Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion
Detaljpaneläggning

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 06.02.2023 § 79

HEL 2019-002374 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 54. kaupunginosan (Vuosaari, Keski-Vuosaari) katualueen asemakaavan ja 54. kaupunginosan (Vuosaari,

15.02.2023

Ärende/5

Keski-Vuosaari) kortteleiden 54012 ja 54013 ja sekä puisto-, katu- ja suojaviheralueiden asemakaavan muutoksen 26.10.2021 päivätyn ja 3.5.2022 muutetun piirustuksen nro 12740 mukaisena ja asemakaava-selostuksesta ilmenevin perustein.

Käsittely

06.02.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Minja Koskela: Muutetaan seuraava kohta:

”Korttelin 54013 rakennusten purkaminen ei ole todennäköisesti ajankohtaista vielä lähivuosina, mutta tuleva muutos on suunniteltu osana suurempaa kokonaisuutta.”

Seuraavaan muotoon:

”Kaupunginhallituksen saaman selvityksen mukaan korttelin 54013 rakennusten purkaminen ei ole ajankohtaista ennen 2030-luvun loppupuolta, jolloin rakennukset ovat tulossa teknisen käyttöikänsä päähän. Kaupunginhallitus pitää tätä suunniteltua aikataulua perusteltuna.”

Kannattaja: Maarit Vierunen

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Minja Koskelan vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Esteelliset: Tuula Saxholm

Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

30.01.2023 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 03.05.2022 § 270

HEL 2019-002374 T 10 03 03

Hankennumero 0592_16

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax**FO-nummer**

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

15.02.2023

- 26.10.2021 päivätyn ja 3.5.2022 muutetun asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12740 hyväksymistä. Asemakaava koskee 54. kaupunginosan (Vuosaari, Keski-Vuosaari) katualuetta ja asemakaavan muutos 54. kaupunginosan (Vuosaari, Keski-Vuosaari) kortteleita 54012 ja 54013 ja sekä puisto-, katu- ja suoja-viheralueita.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätökseteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Lisäksi lautakunta toteaa, että korttelin 54013 rakennusten purkaminen on hyvä toteuttaa vasta siinä vaiheessa, kun nykyiset rakennukset tulevat teknisen käyttöikänsä päähän.

Käsittely

03.05.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuutavina olivat tiimipäällikkö Tuukka Linnas ja arkkitehti Jussi Ukkonen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:

Esitysehdotukseen lisätään uusi seuraavan sisältöinen viimeinen kappale: Lisäksi lautakunta toteaa, että korttelin 54013 rakennusten purkaminen on hyvä toteuttaa vasta siinä vaiheessa, kun nykyiset rakennukset tulevat teknisen käyttöikänsä päähän.

Kannattaja: Jenni Hjelt

1 äänestys

15.02.2023

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Esitysehdotukseen lisätään uusi seuraavan sisältöinen viimeinen kappale: Lisäksi lautakunta toteaa, että korttelin 54013 rakennusten purkaminen on hyvä toteuttaa vasta siinä vaiheessa, kun nykyiset rakennukset tulevat teknisen käyttöikänsä päähän.

Jaa-äännet: 4

Otto Meri, Jenni Pajunen, Katri Penttinen, Risto Rautava

Ei-äännet: 9

Silja Borgarsdottir Sandelin, Mia Haglund, Jenni Hjelt, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Mika Raatikainen, Anni Sinnemäki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Mia Haglundin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 4 - 9.

26.04.2022 Pöydälle

02.11.2021 Ehdotuksen mukaan

26.10.2021 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Jussi Ukkonen, arkkitehti (asemakaavoitus), puhelin: 310 20516
jussi.ukkonen(a)hel.fi

Janne Antila, liikenneinsinööri (liikenne- ja katusuunnittelu), puhelin: 310 20355
janne.antila(a)hel.fi

Pihla Sillanpää, johtava maisema-arkkitehti (kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu),
puhelin: 09 310 33671

pihla.sillanpaa(a)hel.fi

Karri Kyllästinen, diplomi-insinööri (teknistaloudelliset asiat), puhelin: 310 37347
karri.kyllastinen(a)hel.fi

Sakari Mentu, arkkitehti (rakennussuojelu), puhelin: 310 37217
sakari.mentu(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 10.12.2021

HEL 2019-002374 T 10 03 03

Helsingin kaupungin asemakaavoituspalvelu on pyytänyt kaupungin-museolta lausuntoa Vuosaassa sijaitsevan Villenkallion asemakaavan muutosehdotuksesta. Museo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja lausuu kantanaan seuraavaa.

Asemakaavan muutos koskee Keski-Vuosaassa Kallvikintien varressa olevia kortteleita 54012 ja 54013 sekä kortteleiden viereisiä puisto- ja suojaviheralueita sekä niitä ympäröiviä katualueita. Kaavaratkaisu mahdollistaa korttelin 54012 täydennysrakentamisen kuudella VII-VIII-kerroksisella asuinkerrostalolla nykyisten autosuojien ja pelikenttien tilalle, ja korttelin 54013 nykyisten kaksikerroksisten asuinkerrostalojen purkamisen ja korvaamisen kolmella IV-VIII-kerroksisella puurakenteisella asuinkerrostalolla.

OAS:sta antamassaan lausunnossaan kaupunginmuseo suhtautui kriittisesti maakunnallisesti arvokkaalle kulttuuriympäristöalueelle sijoittuvaan kaavahankkeeseen, todeten että täydennysrakentaminen tulee toteuttaa ensisijaisesti Keski-Vuosaaren metsäkaupungin olemassa oleviin arvoihin, sekä etenkin maisemallisiin ja korttelirakenteita luonnehtiviin ominaispiirteisiin nojaten. Museo totesi, että Keski-Vuosaaresta on tehty useita perusteellisia selvityksiä, joissa alueen kulttuuriympäristön ja maiseman arvot tunnistetaan, sekä selvityksiä joissa täydennysrakentamista huolellisesti sovitetaan näihin arvoihin. Yleiskaava 2016 jälkeen ainoa selvitys, joka koskee Säästörastin aluetta, on Kallvikintien suunnitteluperiaatteet, jossa todetaan, että täydennysrakentamisen arkkitehtuurin tulee muodostaa uusi kaupunkikuvallinen kerros, joka kunnioittaa olemassa olevaa kulttuuriympäristöä. Tämän johdosta tulisi Villenkallion kaavaprosessissa huolellisesti selvittää, miten korttelikohtaisesti voidaan toteuttaa tämä uusi kaupunkikuvallinen kerros, joka kunnioittaisi olemassa olevaa kulttuuriympäristöä. Tämän selvityksen pohjalta vasta kyettäisiin hahmottamaan täydennysrakentamisen luontevat reunaehdot.

Annetussa vastineessa todetaan; suunniteltujen asuinrakennusten sijoittelua on muutettu, jotta korttelirakenne on avoimempi. Rastilantien puoleiselta korttelisivulta on täydennysrakentaminen poistettu kokonaan nykyisen pysäköintilaitoksen kohdalta, jolloin kortteli on pohjois-eteläsuunnassa täysin auki. Itä-länsisuunnassa rakennusrivistöt on muutettu yksittäisiksi rakennuksiksi, joiden välistä avautuu pitkiä näkymiä metsäiseen ympäristöön. Rakennusten välissä olevaa maiseman kannalta arvokasta mäntypuustoa voidaan säästää ja istuttaa tarvittaessa lisää. Korttelin keskialueella olevien asuinkerrostalojen kaupunkikuvallinen rooli on huomioitu suunniteltavien rakennusten kerrosmää-

rissä ja räystäskoroissa, jotta olemassa olevat asuinkerrostalot pysyvät alueen korkeimpina rakennuksina.

Mitä tulee Airoparintien, vain 30 vuotta vanhan rakennuskokonaisuuden totaalisen purkamisen mahdollistavaan asemakaavaan, ei suunnitelma ole kaupunginmuseon näkemyksen mukaan kestävä ympäristöllisen ja kulttuurisen kehityksen mukainen.

Tästä annetussa vastineessa puolestaan todetaan; airoparintien tonttien suunnittelu pohjautuu yleiskaava 2016:n aluetta koskeviin määräyksiin, joka ohjaa tehokasta täydennysrakentamista Kallvikintien läheisyyteen, koska tielle on yleiskaavassa merkitty pikaraitiotieyhteys. Suunnitteluratkaisussa on yhdistetty yleiskaavan tavoitteiden mukainen tehokkuus sekä viereisten pienimittakaavaisempien pientaloalueiden huomioiminen. Suunnitellut rakennukset ovat kerrosmääriltään nykyisiä suurempia, mutta rakennusten sijoittelulla on varmistettu riittävä etäisyys viereisiin pientaloihin. Suunniteltujen asuinrakennusten sijoittuminen noudattelee Keski-Vuosaaren metsälähiön suunnitteluperiaatteita: muodostuvat korttelialue on väljä ja avoin, mutta liittyy myös yleiskaavan periaatteiden mukaisesti Kallvikintien kehityvään katutilaan.

Esitetty kaavaehdotus kiteyttää ns. metsäkaupunki-ihanteiden mukaan toteutuneiden lähiöiden täydennysrakentamisen ristiriidan. Alueiden täydennysrakentamisen lähtökohtana tulisi tarkastella paljonko ja millaista uutta rakentamista kulttuuriympäristön reunaehdot mahdollistavat. Nyt puolestaan yleiskaava 2016 korttelitehokkuus asettaa reunaehdot, jolloin kulttuuriympäristön huomioiva suunnittelun optimi on parhaimmillaan vähiten epäonnistunein ratkaisu.

Huolestuttavana kaupunginmuseo pitää sitä, että vaikka kaava-alueelta on laadittu huolellisia selvityksiä, niin näitä ei kuitenkaan hyväksikäytetä kaavan suunnittelussa, eikä niillä ei näytä olevan vaikutuksia, mikäli ne ovat ristiriidassa yleiskaava 2016 korttelitehokkuuksien kanssa. Tämä on puolestaan osin ristiriidassa MRL § 9 kanssa, jossa todetaan; "Kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin".

Tämä selvitysten ja yleiskaavan välinen ristiriita tulisi myös annetussa vastineessa kirjoittaa auki.

Museo haluaa lisäksi kiinnittää huomiota siihen, että annetuissa vastineissa ristiriitaista on myös metsälähiön suunnitteluperiaatteisiin vetoaminen, sekä varsinkin termien väljä ja avoin käyttäminen. Yhtäältä metsälähiön suunnitteluperiaatteiden mukaan rakentuneessa Säästö-rastin korttelissa ei juurikaan hyväksi käytetä näitä periaatteita täydennysrakentamisessa, mutta toisaalta myöhemmin toteutuneessa Airo-

15.02.2023

parintien korttelin pientaloalueen mahdollistavassa purkamisessa näillä periaatteilla perustellaan kokonaisuuden saneeraaminen.

Museo pitää valitettavana, ettei yleiskaava 2016 tehokkuusmääräyksiä kyetä huolellisemmin räätälöimään maakunnallisesti arvokkaalle kulttuuriympäristöalueelle sijoittuvaan täydennysrakentamiseen, ja esittää kannanottonaan, että edes hieman vähäisempikin rakennustehokkuus olisi mahdollistanut suhteessa huomattavasti paremman kulttuuriympäristön huomioimisen.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 1.4.2021

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 25.6.2019

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 24.09.2021 § 38

HEL 2019-002374 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12740 pohjakartan kaupunginosassa 54 Vuosaari. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12740
Kaupunginosa: 54 Vuosaari
Kartoituksen työnumero: 20/2021
Pohjakartta valmistunut: 20.8.2021
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön

15.02.2023

16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat - palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 10.04.2019 § 25

HEL 2019-002374 T 10 03 03

Arkkitehti Jussi Ukkonen esitteli asiaa.

Nimistötoimikunta päätti esittää alueelle seuraavan uuden nimen:

Villenkallio–Villeberget

(puisto)

Perustelu: Alueesta ainakin jo 1960-luvulla käytetyn epävirallisen nimityksen mukaan.

Keväällä 2006 nimistötoimikunta tiedusteli verkkokyselyssä Vuosaaren asukkailta mielipidettä muutamien vuosaarelaisten paikkojen nimestä. Tämän kyselyn tulosten perusteella nimistötoimikunta on 7.6.2006 (§ 40, Kslk 2006-422) esittänyt nyt nimettävälle puistolle nimeä Villenkallio–Villeberget; perustelu: ”Alueesta yleensä käytetty nimi ainakin 1960-luvulta lähtien.” Nimistötoimikunnan nimiesitys perustuu Vuosaari.fi – sivuston verkkokeskusteluun ja Vuosaari-seuran silloisen puheenjohtajan kanssa käytyihin neuvotteluihin. Epävirallisessa käytössä ollut Villenkallion nimi lienee muokkautunut paikalla sijainneen Sasekan työntekijöilleen rakennuttaman Vilholan asuntoalueen nimestä.

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

15.02.2023

Ärende/6

§ 38

Socialdemokratiska fullmäktigegruppen motion för att utarbeta regler för användning och parkering av elsparkcyklar

HEL 2022-008074 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande två hemställningsklämmor:

- 1 Stadsfullmäktige förutsätter att staden ska utreda möjligheten att ta med föreningar för synskadade när staden utarbetar regler för användningen och parkeringen av elsparkcyklar. (Ville Jalovaara)
- 2 Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att ta med föreningar för personer med funktionsnedsättning och äldre i arbetet med planering av användningen och parkeringen av elsparkcyklar. (Mari Rantanen)

Behandling

Ledamoten Ville Jalovaara understödd av ledamoten Elisa Gebhard föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden ska utreda möjligheten att ta med föreningar för synskadade när staden utarbetar regler för användningen och parkeringen av elsparkcyklar.

Ledamoten Marko Kettunen föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att skapa och sammanslå gemensamma parkeringsområden för lätt trafik istället för att hänvisa separata parkeringsplatser för varje trafikmedel.

Ledamoten Mari Rantanen understödd av ledamoten Jussi Halla-aho föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att ta med föreningar för personer med funktionsnedsättning och äldre i arbetet med planering av användningen och parkeringen av elsparkcyklar.

Ledamoten Marko Kettunens förslag till hemställningskläm understöddes inte, varvid det förföll.

Stadsfullmäktige godkände stadsstyrelsens förslag.

4 omröstningen

Ledamoten Ville Jalovaaras förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Ville Jalovaaras hemställningskläm

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 74

Hilkka Ahde, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Timo Harakka, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Ahmed Hassan, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Ville Jalovaara, Mikael Jungner, Kati Juva, Arja Karhuvaara, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Laura Korpinen, Sini Korpinen, Minja Koskela, Heimo Laaksonen, Ajak Majok, Petra Malin, Otto Meri, Nina Miettinen, Sami Mutttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Tom Packalén, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Mikko Paunio, Terhi Pelto-korpi, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Pirkko Ruohonen-Lerner, Wille Rydman, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Seida Sohrabi, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Coel Thomas, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Ozan Yanar

Blanka: 10

Sirpa Asko-Seljavaara, Jussi Chydenius, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Marko Kettunen, Matias Pajula, Risto Rautava, Laura Rissanen, Sari Sarkomaa, Maarit Vierunen

Frånvarande: 1

Osmo Soininvaara

15.02.2023

Ärende/6

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Ville Jalovaaras förslag till hemställningskläm.

5 omröstningen

Ledamoten Mari Rantanens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Ledamoten Mari Rantanens hemställningskläm

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 78

Hilkka Ahde, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Maaret Castrén, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Timo Harkka, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Ahmed Hassan, Eveliina Heinälouoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Mikael Jungner, Kati Juva, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Laura Korpinen, Sini Korpinen, Minja Koskela, Heimo Laaksonen, Ajak Majok, Petra Malin, Otto Meri, Nina Miettinen, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Dani Niskanen, Tom Packalén, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Mikko Paunio, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Pirkko Ruohonen-Lerner, Wille Rydman, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Seida Sohrabi, Nina Suomalainen, Ilkka Taipale, Coel Thomas, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Blanka: 7

Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Marko Kettunen, Johanna Nuorteva, Laura Rissanen, Osmo Soininvaara, Johanna Sydänmaa

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Mari Rantanens förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Socialdemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäaloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Socialdemokratiska fullmäktigegruppen föreslår i sin motion att Helsingfors stad omedelbart och målmedvetet vidtar åtgärder för att få elsparkcyklarnas antal och användning under kontroll. Varje helsingforsare, med eller utan elsparkcykel, har rätt att ostörd och trygg röra sig i sin hemstad.

Stadsmiljösektorn håller på att utarbeta en plan för att hantera problemen med elsparkcyklar under säsongen 2023. Den ska behandlas av stadsmiljönämnden i början av år 2023.

I det principbeslut som gäller statsrådets trafiksäkerhetsstrategi ingår som en åtgärd en utredning av möjligheten att i lagstiftningen öka städernas befogenheter så, att de har bättre möjligheter att styra de tjänster som har att göra med trafiken i området. Frågan har diskuterats och kommer att diskuteras också i fortsättningen med kommunikationsministeriet. Motsvarande behov finns också i andra städer. Staden har i sina utlåtanden om trafiksäkerhetsstrategin konstaterat att lagstiftningen bör möjliggöra att en stad ingriper i sådana problem som orsakas av mikromobilitetstjänster på dess område. Stadsmiljönämnden föreslår i sitt utlåtande att staden utövar påverkan i statens riktning för att man där under den kommande mandatperioden ska förtydliga lagstiftningen i fråga om reglering av elsparkcykelanvändning. Utöver att förespråka förändringar i lagstiftningen gör staden sitt bästa för att inför sommarhalvåret 2023 fortsätta att utveckla sådana verkningfulla metoder som ingår i stadens beslutanderätt.

Elsparkcyklarnas stora antal sågs som ett problem redan 2021, då mängden då den var som störst uppgick till nästan 9 000. På den tiden fanns det fyra operatörer. Under säsongen 2022 var operatörerna redan sex till antalet, och som mest fanns det då över 18 000 elsparkcyklar. Sedan en av operatörerna slutade sjönk antalet elsparkcyklar i slutet av augusti till cirka 15 000. Förhandlingar om en begränsning av antalet elsparkcyklar fördes redan före säsongstarten och i juni, men alla operatörer gick inte med på de föreslagna begränsningarna. För att elsparkcyklarnas antal ska kunna regleras måste lagstiftningen ändras. Ett alternativ kunde vara att mikromobilitetstjänster skulle förutsätta beviljat tillstånd. Hittills har samarbetet kring elsparkcykelverksamheten

baserat sig på frivilliga överenskommelser mellan staden och elsparkcykeloperatörerna.

Stadsmiljönämnden godkände 29.3.2022 (§ 200) ett försök med en parkeringsmodell för elsparkcyklar i sambruk i Helsingfors centrumområde för säsongen 2022. Experimentet baserade sig på förhandlingar mellan staden och operatörerna. Utifrån dem utvecklade operatörerna på egen bekostnad parkeringslösningar för 25 problemområden som definierats som sådana av staden. Operatörerna använde sig av olika incitament för att styra parkeringsbeteendet. Emellertid tillåter vägtrafiklagen att man parkerar en elsparkcykel på trottoaren eller cykelvägen förutsatt att det inte medför avsevärd olägenhet för den övriga trafiken. För att få användarna att parkera enligt reglerna förhandlade staden fram kravet att varje resa med elsparkcykel avslutas med att användaren tar ett fotografi av elsparkcykeln där den lämnats. Operatörerna håller bilderna under observation och utdelar sanktioner till användare som av bilden att döma har parkerat fordonet felaktigt. Som ett viktigt och kompletterande led i de här åtgärderna bekostade operatörerna en gemensam parkeringspatrull, som i centrumområdet flyttade felparkerade fordon. Området utvidgades till att omfatta hela Helsingforsudden.

Stadsmiljösektorns trafik- och gatuplaneringstjänst definierade i samarbete med elsparkcykeloperatörerna gemensamma anvisningar för ordnandet av elsparkcykeltjänster på stadens område i början av säsongen 2022. Anvisningarna innehåller regler om begränsningar, parkering och antalet fordon samt om hur staden och operatörerna ska sköta den ömsesidiga informationsgången.

Staden kom överens med operatörerna om att deras fordon i hela stadsområdet ska förvaras snyggt uppradade och att fordonsansamlingar inte får störa stadslivet. Om en elsparkcykel medför fara eller oskälig olägenhet, bör operatören omedelbart avlägsna den. Operatörerna lyckades dock inte sköta sin uppgift tillräckligt väl. Staden har också krävt att elsparkcyklarna förses med tydliga kontaktuppgifter, så att det går att skicka respons till operatören.

Man har utrett möjligheten att placera ut trafikmärken som förbjuder parkering av elsparkcyklar. I vägtrafiklagen gäller samma regler för cyklar och elsparkcyklar, varför en elsparkcykel får parkeras på en gång- eller cykelbana. Det är tekniskt sett möjligt att förbjuda parkering med hjälp av ett textförsatt trafikmärke, men verkningarna av ett trafikmärke som hämmar både trafik och affärsverksamhet måste analyseras grundligt i förväg. Kravet på en sådan utredning är en orsak till att man inte har utfärdat ett sådant förbud i stor skala. Dessutom minskade antalet elsparkcyklar under juli månad 2022. Staden försökte också komma fram till andra lösningar i samarbete med operatörerna.

15.02.2023

Parkeringsövervakningen kan förflytta elsparkcyklar som har parkerats så att det medför avsevärd olägenhet och placera dem någonstans i närheten eller i ett förråd. Staden genomförde i augusti förra året ett pilotprojekt där elsparkcyklar förflyttades till förråd. För varje enskild förflyttning gjordes ett separat överklagbart beslut, vilket innebar en extra belastning för parkeringsövervakningen. Förflyttning av stora mängder elsparkcyklar är alltså inte en hållbar lösning på problemet. Med nuvarande taxor räcker inte avgiften på 20 euro, som överföringen av en elsparkcykel inbringar, för att täcka kostnaderna för samma åtgärd. Inför nästa sommar utvecklar parkeringsövervakningen sin verksamhet och ändrar taxorna så att de motsvarar kostnaderna.

Stadsmiljönämnden har gett ett utlåtande i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 12 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en gruppmotion som undertecknats av mer än hälften av fullmäktigegruppens medlemmar och som har rubriken gruppmotion.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäaloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 06.02.2023 § 80

HEL 2022-008074 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

30.01.2023 Pöydälle

15.02.2023

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 27.09.2022 § 520

HEL 2022-008074 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingissä on ollut tarjolla sähköpotkulautojen vuokrauspalvelua kevästä 2019 alkaen. Markkinaehtoinen palvelu perustuu kelluvaan järjestelmään, jossa vuokrattavien laitteiden pysäköinti kaupungin yleisille alueille ei vaadi kaupungilta erillistä lupaa. Sähköpotkulaudan käyttäjä löytää sopivan laitteen sovelluksen kautta laitteiden paikannukseen perustuen. Siten yritysten ei tarvitse varata alueita vuokrattavien laitteidensa pysäköintiin eikä siten sopia kaupungin kanssa toiminnastaan. Suomessa lainsäädäntö mahdollistaa mikroliikkumislaitteiden pysäköinnin yleisille alueille, esimerkiksi jalkakäytävillä, kun pysäköity laite ei estä muuta liikumista. Tämä koskettaa myös vuokrattavien laitteiden pysäköintiä. Sähköpotkulautoiminnan kehittäminen ja yhteistyö on perustunut vapaaehtoiseen sopimiseen kaupungin ja sähköpotkulautooperaattoreiden välillä.

Helsingin kaupungin liikenne- ja katusuunnittelupalvelu yhteistyössä sähköpotkulautooperaattoreiden kanssa on määritellyt kauden 2022 alussa yhteisen toimintaohjeen sähköpotkulautojen järjestämiseksi Helsingin kaupungin alueella. Toimintaohjeessa on määritelty säännöt mm. käyttörajoituksista, pysäköinnistä, lautojen määrästä ja tiedon jakamisesta kaupungin ja operaattoreiden välillä.

Syksyllä 2021 operaattorit rajoittivat maksiminopeutta arkiöisin 15 kilometriin tunnissa sekä kielsivät käytön kokonaan viikonloppuisin (klo 00–05). Lisäksi operaattorit ovat rajoittaneet lautojen maksiminopeuden 20 km/h kaikkina muina aikoina, vaikka lainsäädäntö mahdollistaa kevyille sähköajoneuvoille maksiminopeuden 25 km/h. Näitä rajoituksia on jatkettu kaupungin ja operaattoreiden yhteisymmärryksessä vuodelle 2022. Käynnissä oleva muun muassa rajoitusten vaikuttavuutta tutkiva Aalto-yliopiston tutkimushanke on osoittanut rajoitusten vähentäneen sähköpotkulautojen käytöstä aiheutuneita onnettomuuksia yöai-

kaan. Tutkimuksen perusteella onnettomuuksia on tapahtunut kuitenkin myös rajoitettujen aikojen ulkopuolella, esimerkiksi ilta-aikaan.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi kokouksessaan 29.3.2022 yhteiskäyttöisten sähköpotkulautojen pysäköintimallin kokeilun Helsingin keskustan alueelle kaudelle 2022. Kokeilu perustuu kaupungin ja operaattoreiden neuvotteluun, jonka pohjalta operaattorit toteuttivat omalla kustannuksellaan kaupungin määrittelemiін ongelmakohteisiin 25 sähköpotkulaudoille kohdennettua pysäköintiratkaisua, joihin operaattorit ohjaavat käyttäjiä pysäköimään kannustimien avulla. Tieliikennelaki mahdollistaa kuitenkin sähköpotkulaudan pysäköinnin myös jalkakäytävälle ja pyörätielle, jos se ei aiheuta huomattavaa haittaa muulle liikenteelle. Tämän johdosta kaupunki neuvotteli operaattoreiden kanssa pakollisen kuvan ottamisesta jokaisen sähköpotkulautamatkan päätteeksi ohjaamaan käyttäjiä pysäköimään oikein. Operaattorit valvovat otettuja kuvia ja antavat sanktion käyttäjille, jotka ovat otetun kuvan perusteella pysäköineet lautansa väärin. Näiden toimien lisäksi tärkeänä osana pysäköintimallin toimivuutta on ollut operaattoreiden kustantama yhteinen pysäköintipartio, joka on keskustan alueella siirtänyt väärin pysäköityjä lautoja siistiin järjestykseen. Aluetta, jolla pysäköintipartio toimii, on laajennettu kauden aikana kattamaan koko Helsingin niemen alue.

Operaattoreiden kanssa on kauden aikana sovittu, että operaattoreiden laudat ovat siistissä järjestyksessä koko kaupungin alueella, eikä niiden kasautumisesta saa aiheutua haittaa. Jos sähköpotkulaudasta aiheutuu vaaraa tai kohtuutonta haittaa, operaattorin on siirrettävä sähköpotkulauta välittömästi. Kaupungilla on tiedossa, että operaattorit eivät ole kuitenkaan pystyneet suoriutumaan tehtävästään riittävän hyvällä tasolla. Kaupunki on lähettänyt siirtokehotuksia operaattoreille, kun ongelmatapauksia on tullut kaupungin tietoon. Kaupunki on myös vaatinut, että sähköpotkulaudoissa esitetään selkeästi operaattorien yhteystiedot, johon palautteen voi laittaa.

Kunnallinen pysäköinnin valvonta voi toteuttaa varasto- tai lähisiirtoja huomattavaa haittaa aiheuttaneille pysäköidyille sähköpotkulaudoille. Kaupunki on elokuussa pilotoinut varastosiirota, sillä nykyisin meillä ei ole tähän palveluun sopivia käytäntöjä lähisiirtoon liittyen. Jokaisesta yksittäisestä varastosiiirrosta on tehty erillinen valituskelpoinen päätös, mikä lisää hallintotyötä pysäköinnin valvonnassa. Suureen lautamäärään kohdistuvat varasto- tai lähisiirrot eivät kaupungin näkökulmasta ole kestävä ratkaisu lautojen määrään liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi, koska ensisijaisesti pitäisi puuttua pysäköintiongelmien juurisyyhin. Nykyisillä taksoilla lautojen siirrosta saatava 20 euron maksu ei myöskään kata siirrosta aiheutuvia kustannuksia. Ensi kesää varten

kunnallinen pysäköinninvalvonta kehittää toimintaansa ja arvioi myös kustannuksia vastaavat taksat tähän liittyen uudelleen.

Jalkakäytävillä ajo on ongelma, jota poliisi on valvonut kesän aikana tehostetusti. Myös kaupunki on puuttunut vaaralliseen ajokäyttäytymiseen määrittelemällä keskustan vilkkaille jalankulun alueille 10 km/h alennetun nopeusrajoituksen alueita, jotka operaattorit ovat ottaneet kesällä 2022 käyttöön. Lisäksi pysäköintikieltoalueita on lisätty ongelmallisiin kohteisiin. Kaupunki tunnistaa, että pyöräliikenteen infrastruktuurissa on puutteita, joita parantamalla myös jalankulun turvallisuus paranee, kun jalankululla ja sähköpotkulaudoilla on selkeä erottelu. Koko kaupungin alueelle on hyväksytty pyöräliikenteen tavoiteverkko ja kehittämisohjelma, joiden toteuttamista tehdään määrätietoisesti talousarvion puitteissa.

Kaupunki tunnisti sähköpotkulautojen suuren määrän ongelmaksi jo kauden 2021 aikana, kun niiden määrä oli korkeimmillaan lähes 9 000. Operaattoreita oli tällöin neljä. Kaudella 2022 sähköpotkulautojen määrä nousi korkeimmillaan kuuden operaattorin toimesta yli 18 000 lautaan. Yhden operaattorin poistuminen laski autojen määrän elokuun lopussa noin 15 000 lautaan. Autojen määrien rajoituksista neuvoteltiin jo ennen kauden alkua sekä kesäkuussa, mutta kaikki operaattorit eivät suostuneet määräin liittyviin rajoituksiin. Ydinkeskustaan sovittiin kuitenkin pysäköintimallin yhteydessä rajoituksista, joiden mukaan 24 tuntia käyttämättä ollut sähköpotkulauta tulisi siirtää seuraavan 24 tunnin aikana pois ydinkeskustan alueelta. Koska autojen määrät kuitenkin jatkoivat kasvuaan kauden aikana, heinäkuun alussa rajoitusta tiukennettiin niin, että siirto tulee tehdä 12 tunnissa. Samalla se laajennettiin koskemaan Helsingin niemen aluetta. Kaupunki on seurannut koko kesän tämän säännön toteutumista, eivätkä kaikki operaattorit ole päässeet tavoiteaikoihin. Juurisyyhyn puuttuminen eli sähköpotkulautojen määrän sääntely vaatisi kuitenkin kaupungin tulkinnan mukaan lainsäädännön muutosta niin, että mikrobiikkumisen palveluista tehtäisiin luvanvaraista toimintaa. Luvan myöntäminen voisi siten tapahtua esimerkiksi kilpailutuksen perusteella.

Kesän 2022 pysäköintimallikokeilusta ydinkeskustassa on saatu kokemuksia, mutta tulokset eivät ole kaikilta osin valmiita. Kokeilu on kuitenkin osoittanut, että toteutetut pysäköintipaikat yhdistettynä vapaaseen pysäköintiin ei ole yksinään toimiva ratkaisu, jos kaupungilla ei ole mahdollisuutta säädellä autojen ja kaupunkiin tulevien operaattoreiden määriä. Havainnointitutkimuksen perusteella, pysäköintikokeilun alueella, autojen huonosta pysäköinnistä aiheutuvia haittilanteita syntyy edelleen liikaa. Myös kaudella 2023 varaudutaan toimimaan nykyisen vapaaehtoisuuteen perustavan sopimisen puitteissa.

Kaupunki on myös tutkinut kauden aikana sähköpotkulautojen pysäköinnin kieltämistä liikennemerkeillä. Tieliikennelaissa sähköpotkulauta rinnastetaan polkupyörään ja sen saa pysäköidä jalkakäytävälle ja pyörätielle. Pysäköinnin kieltäminen tekstillisellä liikennemerkillä olisi teknisesti mahdollista ja tästä on keskusteltu myös liikenne- ja viestintäministeriön kanssa. Kadunpitäjä eli tässä tapauksessa Helsingin kaupunki vastaa asettamiensa liikennemerkkien lainmukaisuudesta. Si- ten liikkumista rajoittavien, tekstillisten liikennemerkkien käyttö tulee to- teuttaa harkiten ja arvioida rajoituksen vaikutukset myös siihen miten selkeäksi tämä rajoitus tekstillisellä liikennemerkillä koetaan. Tämä on yksi syy miksi tällaiseen laajamittaiseen liikkumista rajoittavaan toi- meen pelkällä tekstillisellä liikennemerkillä (TLL 75 §) ei ole vielä ryh- dytty tänä kesänä. Kaupunki on viestinyt jo operaattoreille tästä mah- dollisesta keinosta, mikäli operaattorien nykyiset toimet eivät ole riittä- viä sähköpotkulaudoista aiheutuvien ongelmien hillitsemiseksi. Lain- mukaisuuden arvioinnin lisäksi laajamittaista pysäköintikieltoaluetta ei ole vielä lähdetty toteuttamaan, koska heinäkuun aikana sähköpotku- lautojen määrä pieneni ja muita ratkaisuja on vielä pyritty löytämään yhteistyössä operaattoreiden kanssa. Laaja pysäköintikielto estäisi sä- hköpotkulautayritysten toiminnan sekä yksityisten sähköpotkulautojen pysäköinnin alueella, ellei voida osoittaa riittävää määrää pysäköinti- paikkoja, joihin sähköpotkulaudan voisi kieltoalueella jättää. Keskustan alueella rajallisessa katutilassa suuri osa näistä paikoista todennäköi- sesti tulisi sijoittaa autojen pysäköintipaikoille. Laajamittainen sähkö- potkulautojen pysäköintikieltoalue sekä siihen kytkeytyvä mikroliikkumi- seen osoitettujen pysäköintipaikkojen toteutus edellyttäisi lautakunnan päätöstä. Vaikutusten suuruuteen vaikuttaisi kieltoalueen laajuus. Mahdollinen päätös aluerajoituksesta tulee valmistella hyvin vuorovaik- utuksineen, mikä vie oman aikansa.

Perustuslaissa on turvattu jokaiselle elinkeinonvapaus, eikä kaupunki voi omalla päätöksellään rajoittaa kaupungin alueella toimivien yritysten määrää tai niiden liiketoimintaa rajoittamalla lautojen määrää. Yritysten kanssa on mahdollista tehdä vapaaehtoisuuteen perustuvia yksityisoi- keudellisia sopimuksia, mutta niilläkään ei voida rajoittaa kaupungissa toimivien markkinaehtoisten yritysten tai lautojen määrää, sillä tällainen sopimus voisi olla kilpailuoikeudellisesta näkökulmasta ongelmallinen nykyisen lainsäädännön puitteissa. Sähköpotkulautaoperaattorit ovat myös haluttomia allekirjoittamaan sitovaa sopimusta tilanteessa, jossa uusi operaattori voi tulla markkinoille sitoutumatta toisten allekirjoitta- maan sopimukseen.

Myöskään se, että kaupunki kilpailuttaisi alueelleen sähköpotkulauta- palvelun ja tekisi sopimuksen kilpailun voittaneiden sähköpotkulauta- operaattorien kanssa, ei estäisi nykyisen lainsäädännön puitteissa muita sähköpotkulautaoperaattoreita jatkamasta liiketoimintaansa eikä uusien

operaattorien tulemista markkinoille. Tämä johtuu siitä, että sähköpotkulautapalvelun tarjonta on vapaa elinkeino eikä sähköpotkulaudoilla ajo tai niiden pysäköinti katualueella edellytä kadunpitäjältä erillistä suostumusta tai lupaa. Jos siis kaupunki tekisi käyttöoikeussopimuksen kilpailutuksessa menestyneiden yritysten kanssa ja rajoittaisi heidän lautamääräänsä, se ei estäisi nykyisen lainsäädännön puitteissa kilpailutuksessa hävinnyttä tai muuta kilpailijaa tulemasta markkinoille isolla laitemäärällä. Kaupunkipyöräjärjestelmä on aikanaan kilpailutettu ja voitaneen kanssa käyttöoikeussopimuksin sovittu, mutta siitä huolimatta Helsingissä on myös tarjolla kelluvia kaupunkipyöräjärjestelmiä kaduilla.

Valtioneuvoston liikenneturvallisuusstrategiaa koskevassa periaatepäätöksessä on yhtenä toimenpiteenä selvittää mahdollisuutta lisätä lainsäädännössä kaupunkien toimivaltaa niin, että niillä olisi paremmat mahdollisuudet ohjata niiden alueella olevia liikkumisen palveluja. Kaupunki käy aiheesta aktiivista keskustelua liikenne- ja viestintäministeriön kanssa. Vastaavia tarpeita on myös muissa kaupungeissa. Helsingin kaupunki on myös lausunut liikenneturvallisuusstrategiasta kahdesti (2021-2022) ja tuonut lausunnoissaan esiin, että kaipaamme lainsäädäntömuutosta siihen, että kaupungilla olisi nykyistä paremmat edellytykset hallita mikroliikkumispalveluista aiheutuvia nykyisiä ongelmia kaduillamme. Tarvittavien lainsäädäntömuutosten lisäksi kaupunki kuitenkin tekee parhaansa jatkaakseen vaikuttavien kaupungin päätösvallassa olevien keinojen suunnittelua kaudelle 2023. Suunnitelma sähköpotkulautojen haittojen hallinnasta kaudella 2023 valmistellaan kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyyn alkuvuoden 2023 aikana.

Helsingin kaupunki kehottaa liikenne- ja viestintäministeriötä lainsäädännön kehittämiseksi siten, että sähköpotkulautojen pysäköinnin ohjaaminen liikennemerkein sekä pysäköintivirhemaksun määrääminen olisi mahdollista.

Helsingin kaupunki vaikuttaa valtion suuntaan, jotta lainsäädäntöympäristö sähköpotkulautojen sääntelyn osalta selkeytetään seuraavan vaalikauden aikana. Kaupunkiympäristölautakunta piti tärkeänä, että tavoitte otetaan osaksi Helsingin kaupungin edunvalvontatavoitteita.

Lautakunta katsoi, että ohjatakseen sähköpotkulautoja lainmukaisille ajoväylille ja vähentääkseen onnettomuuksia kaupungin tulee nopeassa tahdissa toteuttaa riittävä ja sähköpotkulaudoille sopiva pyörätieverkko keskustaan. Tätä varten päästövähennysohjelmassa aikaisempaan tavoiteaikatauluun linjattua pyöräilyn tavoiteverkkoa tulee toteuttaa kunnianhimoisesti ja sille turvata riittävät resurssit.

15.02.2023

Ärende/6

Käsittely

27.09.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli liikenneinsinööri Miikka Kulpakko. Asian-
tuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Tarik Ahsanullah: Lisätään uusi kappale lausunnon loppuun:

"Helsingin kaupunki kehottaa liikenne- ja viestintäministeriötä lain-
säädännön kehittämiseksi siten, että sähköpotkautojen pysäköinnin
ohjaaminen liikennemerkein sekä pysäköintivirhemaksun määrääminen
olisi mahdollista."

Kannattaja: Otso Kivekäs

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Tarik Ah-
sanullahin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Olli-Pekka Koljonen: Lisätään uusi kappale lausunnon loppuun:

"Helsingin kaupunki vaikuttaa valtion suuntaan, jotta lainsäädäntöym-
päristö sähköpotkautojen sääntelyn osalta selkeytetään seuraavan
vaalikauden aikana. Lautakunta pitää tärkeänä, että tavoite otetaan
osaksi Helsingin kaupungin edunvalvontatavoitteita."

Kannattaja: Otso Kivekäs

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Olli-Pekka
Koljosen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Otso Kivekäs: Lisätään uusi kappale lausunnon loppuun:

"Lautakunta katsoo, että ohjatakseen sähköpotkautoja lainmukaisille
ajoväylille ja vähentääkseen onnettomuuksia kaupungin tulee nopeas-
sa tahdissa toteuttaa riittävä ja sähköpotkulaudoille sopiva pyörätie-
verkko keskustaan. Tätä varten päästövähennysohjelmassa aikai-
sempaan tavoiteaikatauluun linjattua pyöräilyn tavoiteverkkoa tulee to-
teuttaa kunnianhimoisesti ja sille turvata riittävät resurssit."

Kannattaja: Mia Haglund

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

15.02.2023

Jaa-äännet: 2

Atte Kaleva, Mika Raatikainen

Ei-äännet: 10

Tarik Ahsanullah, Silja Borgarsdottir Sandelin, Mia Haglund, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Oona Käyhkö, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Risto Rautava, Joonas Turtiainen

Tyhjä: 1

Sami Kuusela

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 2 - 10 (1 tyhjä).

20.09.2022 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Miikka Kulpakko, liikenneinsinööri: 09 310 37657
miikka.kulpakko(a)hel.fi

15.02.2023

Ärende/7

§ 39

Ledamoten Alviina Alametsäs motion om att Helsingfors stad ska gå med i nätverket Sinnesfrid

HEL 2022-008071 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Katja Hatakka, ledande sakkunnig, telefon: 09 310 73470
katja.hatakka(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuustoaloite 15.06.2022 Alametsä Alviina Helsingin kaupunki mukaan Mielenturvaa-verkostoon

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Alviina Alametsä och 27 andra ledamöter föreslår i sin motion 15.6.2022, att Helsingfors stad ska gå med i nätverket Sinnesfrid, utarbeta planen Må bra av jobbet (Hyvän mielen työpaikka) som hör till nätverksarbetet och ta i bruk modellen Sinnesfrid för att stärka de anställdas psykiska hälsa.

Psykiskt välbefinnande och främjande av psykisk hälsa tas upp som centrala prioriteringar i Helsingfors stads fyraåriga program för arbetshälsa 2022–2025. Programmet grundar sig på det nationella programmet för psykisk hälsa i arbetslivet och de teman som lyfts fram i det. Dessa teman är bland annat att öka kunskaperna om psykisk hälsa på arbetsplatserna, identifiera belastning hos personalen samt påverka arbetsplatsernas verksamhetskultur så att fokus i det arbete som stöder arbetsförmågan ligger på en gemenskapscentrerad och förebyggande verksamhet i stället för att åtgärda problem.

15.02.2023

Ett mål i stadens program för arbetshälsa är att minska den psykiska belastningen på arbetsplatserna. I programmet genomförs åtgärder på stadsnivå, till exempel främjas en kultur och kunskaper som stöder psykiskt välbefinnande genom att utbilda chefer i ledning av arbetsförmågan och genom att erbjuda personalen webbaserat självstudiematerial om psykisk hälsa. Processer och verksamhetssätt för att hantera psykiska problem och frånvaro på grund av psykisk ohälsa fastställs i samarbete med stadens nya partner för företagshälsovård. Chefernas mående stöds bland annat genom att kartlägga belastningsfaktorer i chefsarbetet och bygga upp stödtjänster för chefer.

Åtgärderna i programmet för arbetshälsa styr redan nu hur psykiskt välbefinnande kan ökas på arbetsplatserna vid Helsingfors stad. Förslaget att staden ansluter sig till nätverket Sinnesfrid stöder väl målen i stadens program för arbetshälsa.

I samband med planeringen av programmet för arbetshälsa har det diskuterats att utarbeta planen Må bra av jobbet. Den arbetsgrupp som utarbetar programmet samt representanter för arbetarskyddsorganisationen och personalföreningar bedömer att personalen kan anse kommunikation om temat "må bra av jobbet" hellre som en negativ än positiv sak. Då kom staden fram till att den inte ansöker om märket Må bra av jobbet utan satsar på att främja psykisk hälsa genom åtgärder i stadens eget program för arbetshälsa.

Nätverket Sinnesfrids verksamhet anses vara ett nyttigt tillägg till genomförandet av stadens eget program för arbetshälsa. Stadskansliets personalavdelning kommer att föreslå att staden går med i nätverket Sinnesfrid och stadsstyrelsen fattar beslutet om medlemskapet under våren 2023.

Enligt 30 kap. 11 § 4 mom. i förvaltningsstadgan behandlas i stadsfullmäktige svar på en motion som undertecknats av minst 25 ledamöter. Stadsstyrelsens svar ska föreläggas stadsfullmäktige inom åtta månader från att motionen väckts.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Uppllysningar

Katja Hatakka, ledande sakkunnig, telefon: 09 310 73470
katja.hatakka(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuustoaloite 15.06.2022 Alametsä Alviina Helsingin kaupunki mukaan Mielenturvaa-verkostoon

Sökande av ändring

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

15.02.2023

Ärende/7

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 30.01.2023 § 46

HEL 2022-008071 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Hatakka, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 73470
katja.hatakka(a)hel.fi

§ 40

Ledamoten Oona Hagmans motion om ett havsbad och en hälsooas på Hanaholmen

HEL 2022-008070 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuustoaloite 15.06.2022 Hagman Oona Merikylpylä ja hyvinvointikeidas Hanasaaren
- 2 OAS Hanasaari 12.9.2022
- 3 Havainnekuvaluonnoksia (3)

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Oona Hagman och 25 andra ledamöter föreslår i sin motion 15.6.2022 att ett havsbad och en hälsooas byggs på platsen för Hanaholmens kolkraftverk efter att det stängs 2023. Helsingfors stad har fastställt att en tydligt avgränsad havsvattenbassäng eller en flytande badanläggning är en bättre lösning än en öppen badplats om staden hittar en privat entreprenör som genomför projektet. Badplatser har en allt tydligare betydelse för siminläringen. På motsvarande sätt är simning en viktig motionsform för den äldre befolkningen. Forskningen har visat att badplatser har en stor betydelse för folkhälsan. De undertecknade föreslår att Helsingfors stad ska planlägga området så att det är möjligt att bygga ett havsbad och en hälsooas.

Stadsmiljönämnden har gett ett utlåtande om motionen 20.9.2022. Enligt utlåtandet håller detaljpanelläggningen på att inledas och detaljplanens program för deltagande och bedömning och övriga material läggs fram under hösten 2022. I fullmäktigemotionen föreslås att ett havsbad

15.02.2023

och en hälsooas byggs i området. Motionen är värd att understödvas. I Hanaholmens detaljplaneområde finns en cirka en kilometer lång strandlinje mot havet. Ett av målen för planläggningsarbetet är att göra området levande och stadslivet rikare. I området kan man planlägga både flytande bastur och bastun som byggs på torra land, badanläggningar och andra byggnader som betjänar hälsan. En del av tjänsterna kan även integreras i bostadshusens markplansvåning.

Stadsstyrelsen konstaterar ytterligare att detaljplanens program för deltagande och bedömning som nämns i utlåtandet var framlagt under september–oktober 2022 och att man på kartbilden hade pekat ut en plats för en bastu eller ett havsbad i ändan av Hanaholmen (bilaga 2). I materialets preliminära visionsbilder framträder idén ännu inte i detalj, men enligt planläggaren kommer den att främjas som en del av planändringen.

Enligt 30 kap. 11 § 4 mom. i förvaltningsstadgan behandlas i stadsfullmäktige svar på en motion som undertecknats av minst 25 ledamöter. Stadsstyrelsens svar ska föreläggas stadsfullmäktige inom åtta månader från att motionen väckts.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuustoaloite 15.06.2022 Hagman Oona Merikylpylä ja hyvinvointikeidas Hanasaareen
- 2 OAS Hanasaari 12.9.2022
- 3 Havainnekuvaluonnoksia (3)

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 30.01.2023 § 54

HEL 2022-008070 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginhallitukselle seuraavaa:

15.02.2023

Ärende/8

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

30.01.2023 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Todettiin, että teknisenä korjauksena otsikon vuosiluku korjataan muotoon 2023.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 20.09.2022 § 512

HEL 2022-008070 T 00 00 03

Hankennumero 5264_222

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Hanasaaren asemakaavoitus on käynnistymässä. Kaavan osallistumista ja arviointisuunnitelma ja muuta aineistoa asetetaan nähtäville syksyllä 2022.

Valtuustoaloitteessa esitetään alueelle merikylpylää ja hyvinvointikeidasta alueelle. Aloite on kannatettava.

Hanasaaren asemakaava-alueella on mereen rajautuvaa rantaviivaa noin kilometrin pituudelta. Sen saaminen eläväksi ja kaupunkielämää rikastuttavaksi on yksi kaavatyön tavoitteista. Alueelle voidaan kaavoittaa niin kelluvia kuin kuivalle maalle rakennettavia saunoja, kylpylöitä ja muita hyvinvointia palvelevia rakennuksia. Osa palveluista voi myös integroitua asuinrakennusten maantasokerrokseen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Matti Kaijansinkko, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37195
matti.kaijansinkko(a)hel.fi

15.02.2023

Ärende/9

§ 41

Ledamoten Amanda Pasanens motion om att trygga Helsingforsnaturens totala icke-försämring fram till år 2030

HEL 2022-008069 T 00 00 03

Utlåtande

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Amanda Pasasen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Utlåtandet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Amanda Pasanen och 30 andra ledamöter föreslår i sin motion att Helsingfors ställer som mål att trygga Helsingforsnaturens totala icke-försämring och återställa den till 2021 års nivå före utgången av 2030 samt söker reda på de bästa och mest effektiva sätten att nå detta mål.

Stadsfullmäktige godkände stadens miljöpolitik 26.09.2012 (§ 266). Stadsmiljösektorn har uppdaterat stadens miljöpolitik och ärendet bereds för att tas upp för beslut. I beredningen av ärendet har icke-försämringsmålet identifierats som ett med tanke på naturens mångfald relevant mål på medellång sikt. Därför ingår det i uppdateringen av miljöpolitiken. För att kunna följa upp och mäta utvecklingen mot nämnda mål behövs verktyg, som stadsmiljösektorn som bäst är i färd med att utarbeta.

I sitt åtgärdsprogram för att säkra naturens mångfald (LUMO-programmet, Stadsmiljönämnden 20.4.2021, § 193) har Helsingfors förbundit sig vid att, trots att staden växer, öka naturens mångfald i

15.02.2023

staden och integrera den aspekten i all sin verksamhet. Åtgärderna för att främja programmets elfte delmål har planerats i ett brett samarbete med berörda parter och tanken med dem är att bevara de mest värdefulla naturområdena, att skydda arter och naturtyper samt att öka naturens mångfald i alla grönområden. I Helsingfors stadsstrategi finns också riktlinjer om att utarbeta ett nytt naturskyddsprogram för åren 2025–2034. Då klara gränser definieras för försämringen av naturens tillstånd växer också naturskyddsområdenas betydelse när det gäller att bevara Helsingfors unika natur och hålla den åtminstone på nuvarande nivå. Målet för mångfaldens totala icke-försämring följer principerna i LUMO-programmet.

För att bedöma hur målsättningen för den totala icke-försämringen uppfylls är det viktigt att iaktta naturens tillstånd i fråga om mångfalden och att kunna mäta eventuella förändringar. Inom stadsmiljösektorn pågår flera olika projekt för att möjliggöra mätbarhet. År 2021 utarbetade man inom sektorn en tioårsplan för uppföljningen av naturens tillstånd och 2022 satte man planen i verket.

Utifrån de uppgifter som fås genom uppföljningen går det att ta fram olika index som beskriver naturens mångfald. Här samarbetar Helsingfors stad med bl.a. Finlands Miljöcentral och med de fem städer som kommer näst efter Helsingfors i storlek. Som ett särskilt projekt 2023 utvecklar Helsingfors bedömningskriterier för mångfaldspotential i byggda grönområden.

Begreppsmässigt hör den totala icke-försämringen ihop med ekologisk kompensation. Ekologisk kompensation går ut på att den skada som åsamkats naturen och som inte går att hindra eller lindras kompenseras med att man tillför naturvärden på annat håll. Eftersom Helsingfors just nu växer intensivt kan man vänta sig att ekologisk kompensation kommer att behövas för att uppnå total icke-försämring. När staden växer är det hur som helst viktigt att styra byggverksamheten bort från de mest värdefulla naturområdena.

Stadsmiljönämnden har gett ett utlåtande i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 och 4 mom. i förvaltningsstadgan besvarar stadsstyrelsen en motion som undertecknats av minst 25 ledamöter och förelägger fullmäktige sitt svar.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

15.02.2023

Ärende/9

Bilagor

1 Valtuutettu Amanda Pasasen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 06.02.2023 § 81

HEL 2022-008069 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

30.01.2023 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 27.09.2022 § 521

HEL 2022-008069 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen kaupunkiympäristössä on tärkeää niin itsearvoisesti kuin luonnon ihmiselle tarjoamien ekosysteemipalveluidenkin vuoksi. Monimuotoinen lähiluonto tarjoaa terveys-
hyötyjä asukkaille ja on yksi kaupungin vetovoimatekijöistä. Monimuotoiset ekosysteemit ovat myös yksipuolisia ympäristöjä paremmin puskuroituja ilmastomuutoksen vaikutuksia vastaan.

Luonnon monimuotoisuuden suojeleminen ja vaaliminen on Helsingin kaupunkistrategiassa 2021–2025 vahvana painopisteenä. Strategia linjaa mm. metsäisen verkoston ja niittyverkoston vahvistamista, kaupunkira-

kenteen tiivistymisen ja lähiluonnon arvojen yhteen sovittamista, metsien ja metsäisten alueiden suunnitelmallista monimuotoisuuden lisäämistä sekä uusien luonnonsuojelualueiden perustamista.

Helsinki on sitoutunut luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmassaan (LUMO-ohjelma) siihen, että huolimatta kaupungin vääjäämättömästä kasvusta luonnon monimuotoisuutta kaupungissa lisätään ja sen huomioon ottaminen integroidaan kaikkeen kaupungin toimintaan. Ohjelman 11 osatavoitteen edistämiseksi tehtävät toimenpiteet on suunniteltu laajassa sidosryhmäyhteistyössä, ja niillä pyritään arvokkaimpien luontoalueiden säästämiseen, lajien ja luontotyyppien suojeluun sekä luonnon monimuotoisuuden lisäämiseen kaikilla viheralueilla. Helsingin kaupunkistrategiassa on myös linjattu uuden luonnonsuojeluohjelman laatimisesta vuosille 2025-2034. Kun Helsingin luonnon heikentämiselle asetetaan selkeät rajat, kasvaa myös luonnonsuojelualueiden merkitys Helsingin ainutlaatuisen luonnon turvaamisessa vähintään nykytasolla.

Luonnon monimuotoisuuden kokonaisheikentymättömyyden tavoite on LUMO-ohjelman periaatteiden mukainen. Kaupunkiympäristön toimialalla on päätöksentekoon valmiina vuonna 2012 hyväksytyyn ympäristöpolitiikan päivitys. Sen luonnon monimuotoisuuden suojelua koskevassa osiossa esitetään tämän aloitteen kanssa yhdenmukaisesti keskipitkän aikavälin tavoitteena, että vuonna 2030 Helsingissä tapahtuva luontokato on pysähtynyt ja luonnon monimuotoisuus kasvaa.

Kokonaisheikentymättömyystavoitteen seuraaminen edellyttää, että luonnon monimuotoisuuden tilaa voidaan seurata ja sen muutosta mitata. Kaupunkiympäristön toimialalla on käynnissä useita hankkeita, jotka tähtäävät tähän. Vuonna 2021 toimialalla valmisteltiin kymmenvuotisuunnitelma luonnon tilan seurannasta (<https://www.hel.fi/static/liitteet/kaupunkiymparisto/julkaisut/julkaisut/julkaisu-10-22.pdf>), ja sen mukaiset seurannat on aloitettu vuonna 2022.

Luontoseurannan tietojen pohjalta voidaan kehittää luonnon monimuotoisuutta kuvaavia indeksejä. Tässä Helsingin kaupunki tekee yhteistyötä muun muassa Suomen ympäristökeskuksen ja kuutoskaupunkien kanssa. Vuonna 2023 erityisenä projektina Helsingissä on monimuotoisuuspotentiaalın arviointikriteeristön kehittäminen rakennetuille viheralueille.

Käsitteellisesti luonnon kokonaisheikentymättömyys liittyy ekologisen kompensaaion kokonaisuuteen. Ekologisessa kompensaaioissa ne luontohaitat, joita ei pystytä välttämään tai lieventämään, kompensoidaan lisäämällä luontoarvoja jossain muualla. Koska Helsingin kasvu on intensiivistä, on odotettavaa, että ekologinen kompensaaio tulee ole-

15.02.2023

Ärende/9

maan tarpeen kokonaisheikentymättömyyden saavuttamiseksi. Kaupungin kasvaessa rakentaminen on kuitenkin ohjattava muualle kuin arvokkaimmille luontoalueille.

Helsinki tekee ekologisen kompensaation käyttöönottoon liittyvää tutkimusyhteistyötä Sitran rahoittaman No Net Loss City –hankkeen ja Suomen Akatemian Strategisen neuvoston rahoittaman BOOST-tutkimushankkeen kanssa. LUMO-ohjelmassa on toimenpiteenä kehittää Helsingille ekologisen tilinpidon ja ekologisen kompensaation malli, johon päästään BOOST-hankkeen kuluessa viimeistään vuonna 2027. Ekologisen kompensaation pilotteja on tarkoitus toteuttaa vuosina 2022–2023.

Helsingin seutu muodostaa maankäytöllisen kokonaisuuden, jossa eri kunnilla ja alueilla on erilainen rooli mm. kestävässä kasvun ohjaamisessa. Käynnissä olevan seutuyhteistyön puitteissa (mm. MAL-prosessi) voidaan tehokkaasti edistää luonnon kokonaisheikentymättömyyden tavoitteita. On todennäköistä, että kokonaisheikentymättömyyden saavuttamiseksi Helsingin täytyy kompensoida rakentamisen aiheuttamia luontohaittoja, eikä kompensoivaa maapinta-alaa löydy riittävästi kaupungin rajojen sisäpuolelta. Sen vuoksi laajahko seudullinen yhteistyö tulee pohdittavaksi myös Helsingin ekologisen kompensaation mallin kehittämisen yhteydessä.

Yhteenvetona voidaan siis todeta, että luonnon kokonaisheikentymättömyystavoite tulee luontevasti keskusteltavaksi ympäristöpolitiikan päivityksen päätöksenteon yhteydessä. Päivityksen valmistelussa se on tunnistettu EU-tason ja kansallisen keskustelun perusteella relevantiksi luonnon monimuotoisuutta koskevaksi keskipitkän aikavälin tavoitteeksi. Tavoitteen toteutumisen seurantaan ja mittaamiseen tarvitaan työkaluja, joiden kehittäminen on käynnistetty kaupunkiympäristön toimialalla.

Käsittely

27.09.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Amanda Pasanen: Lisäys kappaleen 8 loppuun:

"Kaupungin kasvaessa rakentaminen on kuitenkin ohjattava muualle kuin arvokkaimmille luontoalueille."

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Amanda Pasanen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Kannattaja: Mia Haglund

15.02.2023

Ärende/9

Vastaehdotus:

Amanda Pasanen: Lisäys kappaleen 4 loppuun:

"Helsingin kaupunkistrategiassa on myös linjattu uuden luonnonsuojeluohjelman laatimisesta vuosille 2025-2034. Kun Helsingin luonnon heikentämiselle asetetaan selkeät rajat, kasvaa myös luonnonsuojelun merkitys Helsingin ainutlaatuisen luonnon turvaamisessa vähintään nykytasolla."

Kannattaja: Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Amanda Pasasen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

20.09.2022 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Laura Walin, yksikön päällikkö: 09 310 33250
laura.walin(a)hel.fi

15.02.2023

Ärende/10

§ 42

Ledamoten Saana Rossis motion om att plantera vilda växter i parker och stadens planteringar

HEL 2022-008458 T 00 00 03

Utlåtande

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Saana Rossin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Förslag till utlåtande

Utlåtandet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Saana Rossi och 27 andra ledamöter föreslår i sin motion att man planterar mer fleråriga vilda växter och ökar andelen vildväxande blommande ettåriga växter som är nyttiga för pollinatörer i Helsingfors planteringar, parker och grönområden. Samtidigt strävar man efter att förbättra situationen för sårbara endemiska växtarter och kustvegetationer. Dessutom föreslår ledamöterna att man ska öka utbildningen för dem som ansvarar för parkers skötsel om vilda växter och olika sätt att stöda naturens mångfald i de bebyggda grönområdena.

Att öka användningen av vilda växter i parker och grönområden är värt understöd. De uppdaterade riktlinjerna för användningen av växter fungerar som ett centralt arbetsverktyg och de styr växtplaneringen och växtanvändningen i den byggda miljön. Riktlinjernas huvudinnehåll har uppdateras till elektronisk format i Handboken Helsingin kaupunkikasviopas (kaupunkikasviopas.hel.fi) och handboken Helsingfors Design Manual och korten om växtlighet (kaupunkitilaohje.hel.fi/sv/) så att de finns tillgängliga för alla. Främjande av naturens mångfald hade en

15.02.2023

central roll i uppdateringsarbetet och man har utarbetat ett nytt anvisningskort om temat: "Viheralueiden monipuolistaminen lisää luonnon monimuotoisuutta" (ung. Mångsidigare grönområden främjar naturens mångfald). I flera av vegetationskorterna betonas vikten av att använda och bevara vilda växter för att öka mångfalden.

Handboken Helsingin kaupunkikasviopas är ett arbetsverktyg för växtplantering som används när man väljer växter till grönområden. I handboken finns rekommendationer för val av växtarter och rekommenderade planstorlekar i offentliga stadsrum, dvs. parker, torg, öppna platser, gator, vägar och andra bebyggda grönområden.

En mångsidig växtanvändning i de bebyggda miljöerna förebygger skadeverkningar som klimatförändringen orsakar i grönområdena. I verksamhetsprogrammet för trygghet av naturens mångfald i Helsingfors 2021–2028 (LUMO-programmet, Stadsmiljönämnden 20.4.2021, § 193) har man antecknat flera åtgärder som gäller användning av vilda växter.

Anvisningar och utbildningar om att känna igen, använda och underhålla vilda växter behövs. I LUMO-programmet har man antecknat en åtgärd gällande utbildning för planerare och naturskötare. Åtgärdens mål är att öka kunskapen om att beakta naturens mångfald i staden. Stadsmiljösektorns miljötjänster ordnade våren 2022 ett utbildningstillfälle om insektsvänligt underhåll av grönområden för Staras anställda som arbetar med underhåll av natur- och grönområden. Under utbildningen lyfte man fram betydelsen av olika stadsbiotoper för insekter och praktiska tips och anvisningar om skötsel av biotoper.

Stadsmiljönämnden har gett ett utlåtande i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 och 4 mom. i förvaltningsstadgan besvarar stadsstyrelsen en motion som undertecknats av minst 25 ledamöter och förelägger fullmäktige sitt svar.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Saana Rossin aloite

Sökande av ändring

15.02.2023

Ärende/10

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 30.01.2023 § 55

HEL 2022-008458 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 04.10.2022 § 542

HEL 2022-008458 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa ehdotetaan, että kaupungin puistojen istutuksissa ja viheralueilla lisätään monivuotisten luonnonkasvien ja pölyttäjille hyödyllisten yksivuotisten kukkivien luonnonvaraisten kasvien osuutta. Lisäksi esitetään koulutuksen lisäämistä puistojen hoidosta vastaaville luonnonkasveista ja luonnon monimuotoisuuden tukemisen keinoista rakennetuilla viheralueilla.

Kaupunki käyttää istutuksissaan sekä muualta tuotuja koristekasveja että kotimaisia luonnonkasveja. Kaupunkiympäristölautakunta kannattaa luonnonkasvien käytön lisäämistä puistoissa ja viheralueilla. Keskeisenä työkaluna tavoitteen edistämiseksi ovat vastikään päivitetty kasvien käytön linjaukset, jotka ohjaavat rakennetun ympäristön kasvisuunnittelua ja kasvien käyttöä. Linjausten pääsisältö on päivitetty sähköiseen muotoon kaikkien saataville Helsingin Kaupunkikasvioppaaseen (kaupunkikasviopas.hel.fi) ja Helsingin kaupunkitilaohjeen kasvilisuutta käsitteleviin kasviohjeisiin ja -kortteihin (kaupunkitilaohje.hel.fi).

Mahdollisimman monipuolinen kasvien käyttö rakennetussa ympäristössä puskuroi ilmastomuutoksen aiheuttamia haittavaikutuksia viheralueilla. Istutettuun lajistoon tulisi siksi myös tulevaisuudessa sisältyä monipuolinen valikoima sekä kotimaisia luonnonkasveja että viherrakentamisessa käytettäviä kasvilajeja ja -lajikkeita.

Kaupungin viheralueiden kunnossapidosta vastaavien kouluttamiseen tulee panostaa lähivuosien aikana. Vaihtuvien ulkopuolisten urakoitsijoiden käyttö tuo erityisiä haasteita osaamisen kehittämiseen, jolloin kouluttamisen päävastuu on rakennukset ja yleiset alueet -palvelulla.

Kaupunkikasviopas ja Kaupunkitilaohjeen Kasvipaletti ohjaavat kasvien käyttöä rakennetuilla viheralueilla Helsingissä

Helsingin Kaupunkikasviopas ja Kaupunkitilaohjeen Kasvipaletti muodostavat yhdessä Helsingin julkisen kaupunkitilan suunnittelua ohjaavan parin. Kaupunkitilaohjeen Kasvipaletti käsittelee kasvillisuutta kaupunkitilassa, Kasviopas taas kasvilajistoa.

Helsingin Kaupunkikasviopas on kasvisuunnittelun työkalupakki, joka toimii innoittajana ja ideoiden lähteenä valittaessa kasveja Helsingin viheralueille. Kaupunkikasvioppaasta löytyy lajivalintasuosituksia sekä suositeltavat taimikoot julkisen kaupunkitilan eli puistojen, torien, aukoiden, katujen, teiden ja muiden rakennettujen viheralueiden kasvivalintoihin.

Lajivalintasuositukset koskevat kaupunkipuita, pensaita, köynnöksiä, perennoja ja kukkasipuleita. Oppaan pääsisältö on Helsingissä hyväksi havaitut kasvilajit ja niiden suositellut käyttökohteet. Kasvisuosituksissa on runsaasti luonnonkasveja sekä perinteisiä ja uusia koristekasvilajeja ja -lajikkeita.

Lisäksi oppaassa listataan kasveja, joita ei käytetä. Haitallisia vieraskasveja koskeva osuus perustuu lainsäädäntöön ja siitä voi tarkistaa ne haitalliset vieraskasvit, joita ei istuteta tai kylvetä Helsinkiin. Kasvinterveysriskien hallitsemiseksi oppaassa on muutamia Helsingin omia käyttörajoituksia. Opas on tarkoitettu ensisijaisesti alan ammattilaisille, rakennettujen viherympäristöjen suunnittelijoille ja suunnittelun tilaajille.

Päivitettyyn oppaaseen sisältyy suositeltavien kasvilajien ja -lajikkeiden hakutaulukoita niin puuvartisista, ruohovartisista kuin sipulikasveista. Taulukoiden lajisto koostuu sekä koristekasveista että Suomessa luonnonkasvina esiintyvistä lajeista. Lajilistoja täydentävät oppaan tiedot ja ohjeistukset eri aihekokonaisuuksista, joissa yhtenä merkittävänä teemana on luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja kotimaisten kasvilajien käytön lisääminen. Oppaaseen on koottu erityisesti pölyttäjä-

hyönteisistä koostuva tietopaketti pölyttäjäystävällisistä kasvilajeista, niiden ominaispiirteistä sekä muista huomioitavista tekijöistä.

Kuten Kaupunkikasviopasta, myös Kaupunkitilaohjeen Kasvipaletin kasvillisuuskortteja on päivitetty. Luonnon monimuotoisuuden edistäminen on nostettu yhdeksi keskeiseksi aiheeksi päivitystyössä ja teemasta on laadittu uusi ohjekortti ”Viheralueiden monipuolistaminen lisää luonnon monimuotoisuutta”. Monissa kasvillisuuskorteissa korostetaan luonnonkasvien käytön ja säilymisen merkittävyyttä monimuotoisuuden lisäämisessä. Uusin Kasvipaletin päivitys julkaistaan 2022 lokakuussa.

Luonnonkasvien käytölle hyvät perusteet

Kotimaiset kasvit ovat sopeutuneet Suomen ilmastoon vuosituhansien aikana ja ovat siten ilmastollisesti kestäviä. Luonnonkasvit tarjoavat varman ravinnonlähteen, suojan ja joidenkin eliölajien kannalta kokonaisen elinympäristön (puut) muille kotimaisille eliölajeille. Muualta kotoisin olevat kasvilajit saattavat myös tarjota suojaa ja ruokaa kaupungin eliöstölle, mutta tutkimusta aiheesta on toistaiseksi niukasti.

Pohjoisessa ilmastossamme paikalliset kotimaiset puulajit ovat perinteisesti muodostaneet puistojen ja puutarhojen peruslajiston. Kotimaisten puulajien suosiminen puistojen istutuksissa on tärkein asia, jolla voidaan tukea kotimaisen eliölajiston menestymistä myös rakennetuissa puistoissa. Luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta erityisen hyviä puulajeja ovat tammi ja muut jalot lehtipuut, haapa, raita ja muut isot pajupuut, tervaleppä sekä kotimainen metsäkuusi. Suomessa esiintyviä jaloja lehtipuita, kuten metsätammea, metsävaahteraa, metsälehmusta, lehtosaarnea ja vuorijalavaa on suosittu puistoistutuksissa useiden vuosikatojen ajan. Näissä puissa elää lukuisia Suomessa harvinaisia ja uhanalaisia lajeja. Erityisen paljon niitä esiintyy metsätammella. Helsingin kaupunkipuulinjauksen mukaisesti puistoissa kasvavien puiden annetaan kasvaa mahdollisimman pitkäikäisiksi. Ulkomaista alkuperää olevia puulajeja on kuitenkin syytä istuttaa myös ilmastonmuutoksen mukana tulevien kasvuolojen muutosten varalta ja monipuolisen kaupunkikuvan luomiseksi. Näiden lajien tai lajikkeiden valinnassa käytetään harkintaa.

Perennaistutuksissa käytetään sekä luonnonkasveja että niin kutsuttuja puutarhaperennojen lajeja ja lajikkeita. Viime vuosien aikana yleistyneissä dynaamisissa perennaistutuksissa sekä hulevesi-istutuksissa suositaan erityisesti luonnonkasveja. Dynaamisten istutusten lajisto muodostuu kasvupaikalla menestyvistä puutarhakasveista ja luonnonkasveista, jotka on mielletty perinteisissä perennaistutuksissa rikkaruohoiksi.

Tietyissä rakennettujen ympäristöjen kohteissa, kuten hulevesiaiheissa ja ranta-alueilla, luonnonkasvien käyttö on vähemmän riskialtista. Monet aiemmin yleiset koristekasvit, kuten kurturuusu, jättipalsami ja pajuasteri, ovat osoittautuneet haitallisiksi. Ne pääsevät erityisesti vesistöjen varrella leviämään helposti veden mukana uusille kasvupaikoille. Kasvustojen rajoittaminen ja leviämisen estäminen on osoittautunut sekä hankalaksi että kalliiksi toteuttaa. Kotimaisissa rantojen luonnonkasveissa löytyy runsaasti näyttäviä ja käyttökelpoisia kasveja, joiden käyttöä suositellaan lisättäväksi.

Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmaan 2021 - 2028 (LUMO) on kirjattu useita luonnonkasvien käyttöä koskevia toimenpiteitä. Rakennetuissa ympäristöissä luonnonkasvien käyttö lisääntyy, kun nurmikoita muutetaan niityiksi (toimenpide 5.3) ja pintamaiden hyötykäyttöä lisätään (toimenpide 5.2). Kaupunkikasvioppaaseen on päivityksen yhteydessä lisätty ohjeita ja suosituksia tärkeimpien pölyttäjähönteisten suosimista mesi- ja siitepölykasveista sekä puuvartisten että perennojen osalta (toimenpide 5.6). Oppaassa on lisäksi tietoa lintujen ja muiden eläinten ravintokasveista mm. marjovista ja hedelmiä tuottavista puuvartisista kasveista (toimenpide 5.7). Uusien suositusten ja ohjeiden myötä luonnonkasvien käyttö tulee lisääntymään myös rakennetussa ympäristössä sitä mukaa, kun uusia suunnitelmia saadaan toteutukseen.

Luonnonkasvien käytön rajoitteet

Kotimaisessa lajistossamme on runsaasti kestäviä kasvilajeja rakennettuihin ympäristöihin, mutta myös sellaisia, jotka eivät kestä kaupunkioiloissa. Rakennetussa ympäristössä kasvien on sopeuduttava luonnon kasvupaikoista poikkeaviin ympäristöoloihin, kuten kovaan kulutukseen, kaupunki-ilmaston tuomiin ääreviin, kuiviin ja märkiin oloihin, ilmansaasteisiin ja epäpuhtauksiin sekä ravinnekuormitukseen.

Luonnonkasvien runsaampaa käyttöä rajoittaa nykyinen saatavuus. Julkisiin istutuksiin tarvitaan usein isoja määriä taimia tai siemeniä. Luonnonkasveihin erikoistuneita taimien tai siementen tuottajia on Suomessa toistaiseksi vähän. Hyvin saatavilla oleva luonnonkasvien lajivalikoima on toistaiseksi melko suppea. Kaupunki on pyrkinyt tuomaan luonnonkasvien hankintaan liittyviä haasteita esille tuottajien suuntaan, jotta saatavuus tulevaisuudessa paranisi. Kaupungin vastuulla on taata, että kaupungin istutuksiin hankitut ja käytetyt luonnonkasvien taimi- ja siemenkannat ovat todistetusti kotimaisia eikä ulkomaisista kannoista kasvatettuja.

Koristekasvien käyttö kuuluu puistokulttuuriperintöömme, jota halutaan myös vaalia. Helsingin puutarha- ja puistokulttuuriperinnön keskiössä

ovat eri aikakausina käytetyt kasvilajit ja -lajikkeet, joiden kasvattaminen historiallisesti merkittävässä aikakauden ympäristöissä on perusteltua ja säilyttää elävää kulttuuriperintöämme. Siksi rakennetussa ympäristössä suositaan sekä koristekasveja että luonnonkasveja.

Kausikasvien lajeista suurin osa koostuu muista kuin kotimaisista lajeista. Kausikasvi-istutuksissa tavoitteena on näyttävät, kauniit ja elämyksiä tuottavat kasvit ja istutuskokonaisuudet, jotka kestävät urbaanissa ympäristössä. Kausikasvi-istutusten kukkivista kasveista monet houkuttelevat pölyttäjähönteisiä ja tarjoavat lisäravintoa.

Ilmastonmuutos muuttaa kotimaisten kasvien valikoimaamme, kun uusia lajeja leviää Suomeen. Mahdollisimman monipuolinen kasvien käyttö rakennetussa ympäristössä puskuroi ilmastonmuutoksen aiheuttamia haittavaikutuksia viheralueilla. Istutettuun lajistoon tulisi siksi myös tulevaisuudessa sisältyä monipuolinen valikoima sekä kotimaisia luonnonkasveja että viherrakentamisessa käytettäviä kasvilajeja- ja lajikkeita.

Koulutustarpeet tunnistettu

Aloitteessa tuotiin esille tarve lisätä viherhuollon koulutusta, jotta tunnistetaan nykyistä paremmin ne luonnonkasvit, joista ei ole istutuksissa haittaa ja jotka lisäävät rakennettujen ympäristöjen monimuotoisuutta. Kaupunkiympäristön toimiala vastaa viheralueiden suunnittelusta, kunnossapidon kehittämisestä sekä urakoitsijoiden ohjeistuksista.

Ohjeistusta ja koulutusta luonnonkasvien tunnistamiseen, käyttöön ja kunnossapitoon tarvitaan. Erityisesti rakennettuun ympäristöön perustettujen niittyjen ja luonnonmukaisten hulevesiaiheidien hoidossa on tunnistettu tarve ohjeistaa ja kouluttaa kunnossapidon tilaajia sekä urakoitsijoita. Tämän tyyppisille kaupunkibiotoopeille leviää usein luonnonnostaan hyviä, paikallisia luonnonkasveja, jotka täydentävät istuksia ja lisäävät kohteiden lajiston monimuotoisuutta. Perustettujen uusniittyjen alkuvaiheen hoitoon on laadittu uusia hoito-ohjelmalleja, joissa myös korostetaan uudentyypistä suhtautumista perinteisesti rikkakasveiksi miellettyihin lajeihin. Osa perinteisessä puutarhojen ja puistojen hoidossa rikkakasveiksi luokitelluista lajeista ei niitty-ympäristöissä aiheuta esteettistä tai toiminnallista haittaa. Sen sijaan kyseiset kasvit voivat rikastuttaa suunniteltua niittylajistoa sekä vähentää hoitotyötä.

LUMO-ohjelmaan on kirjattu suunnittelijoille ja luonnonhoitajille suunnattu koulutukseen liittyvä toimenpide, jonka tavoitteena on lisätä tietämystä luonnon monimuotoisuuden huomioimisesta kaupungissa (toimenpide 10.3). Ympäristöpalvelu järjesti keväällä 2022 koulutuksen hyönteisystävällisestä viheralueiden kunnossapidosta Staran luonnon- ja viheralueiden hoitajille. Tilaisuudessa tuotiin hyvin esille erilaisten

15.02.2023

Ärende/10

kaupunkibiotooppien merkitys hyönteisille ja niiden hoitoon liittyviä käytännön vinkkejä ja ohjeita.

27.09.2022 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tuuli Ylikotila, luontoasiantuntija: 310 38540
tuuli.ylikotila(a)hel.fi
Inkeri Salo, suunnitteluasiantuntija, puhelin: 09 310 38809
inkeri.salo(a)hel.fi

15.02.2023

Ärende/11

§ 43

Ledamoten Petra Malins motion om att skydda barn och unga mot UV-strålning i stadens tjänster

HEL 2022-008452 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, tf. stadssekreterare, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Petra Malinin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Petra Malin och 27 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska erbjuda mer skugga med exempelvis träd och tak i barnens och de ungas vardagliga miljöer, t.ex. på daghems- och skolgårdar och i lekparker, på grund av de hälsorisker som orsakas av UV-strålning.

Det är mycket viktigt att genom konstruktioner eller planteringar göra det möjligt för barn och ungdomar att skydda sig mot solen när de vistas utomhus. Skyddet mot UV-strålning för barn och unga i de lek- och gårdsområden som staden ansvarar för ökas, och vid behov uppdateras också planeringsanvisningarna. Här bör sektorerna vara initiativkraftiga och utreda behovet av ändringsarbeten för att förbättra solskyddet på stadsnivå.

Växtlighetsområden med träd är en del av de högklassiga lekmiljöerna på daghems- och skolgårdar, i lekparker och på lekplatser. Växtligheten jämnar ut temperaturtopparna och förbättrar mikroklimatet. Planeringen av växtlighet bör vara genomtänkt eftersom växtligheten utsätts för hårt slitage. I fortsättningen planteras allt fler skuggande träd där

15.02.2023

det är möjligt. Det är bra om trädplantorna som planteras är stora. Staden strävar redan efter att bevara befintliga träd alltid då det är möjligt.

Stadsmiljösektorn ansvarar för att planera och genomföra byggprojekt enligt de behov som användarsektorn uttrycker. Stadsmiljösektorn ansvarar också för projektens tidsplaner. Fostrans- och utbildningssektorns lokaltjänster styr för sin del planeringen av funktionaliteten i daghemmens och läroanstalternas ny- och ombyggnadsprojekt, inklusive gårdsområden. När lekparksbyggnader planeras ansvarar sektorns lokaltjänster även för styrningen av funktionaliteten, medan stadsmiljösektorn ansvarar för planeringen av lekparkernas utomhusområden.

I lokalprojekt planerar fostrans- och utbildningssektorn med stadsmiljösektorn tillsammans byggnader och deras gårdar.

I lekparker med byggnader kan man bygga skyddstak för att få skugga intill byggnaden. Stadsmiljösektorn bygger tak enligt de behov som fostrans- och utbildningssektorn uttrycker.

När skolor, daghem och lekparksbyggnader byggs eller byggs om utarbetar stadsmiljösektorn en plan för byggnadens gård enligt fostrans- och utbildningssektorns behov. Man strävar alltid efter att bevara de träd som finns. I planerna finns dessutom förslag på nya träd. Vid planeringen av gårdar kommer man i fortsättningen att fästa mer uppmärksamhet vid olika typer av solskydd. Både vid renoveringar av lek-områden och när nya lekområden planeras ska staden undersöka om det går ge området mer skugga med t.ex. tak. Även pergolor skyddar mot solen och i dem kan man planera klätterväxter. Det har ändå varit svårt att ta loss och underhålla den typ av segelduk som används för närvarande. Dessutom har solseglen blivit föremål för skadegörelse. I en del lekparker har ledarna med sig flyttbara solskydd ut på gården när det är varmt ute.

Fostrans- och utbildningsnämnden och stadsmiljönämnden har gett utlåtanden i ärendet. Utlåtandena ingår i sin helhet i ärendets beslutshistoria. Svaret stämmer överens med utlåtandena.

Enligt 30 kap. 11 § 4 mom. i förvaltningsstadgan behandlas i stadsfullmäktige svar på en motion som undertecknats av minst 25 ledamöter. Stadsstyrelsens svar ska föreläggas stadsfullmäktige inom åtta månader från att motionen väckts.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, tf. stadssekreterare, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

15.02.2023

Ärende/11

Bilagor

1 Valtuutettu Petra Malinin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 06.02.2023 § 82

HEL 2022-008452 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

30.01.2023 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 04.10.2022 § 543

HEL 2022-008452 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Leikin järjestämistä yleisillä alueilla ohjaavat seuraavat periaatteet ja arvot: avoimuus kaikille, maksuttomuus, sopivuus kaupunkikuvaan ja maisemaan, turvallisuus, käyttäjien monimuotoisuuden huomioon ottaminen, lasten kehityksen tukeminen, vastuullisuus ilmaston ja ympäristön suhteen ja luonnon yhdistäminen leikkipalveluihin kestäväällä tavalla.

Leikkipuistojen ja -paikkojen ympärivuotista käyttöä edistetään valaistuksella, hoidolla, kestävillä pinnoilla ja tarjoamalla toisaalta suojaa auringon paahteelta ja toisaalta aurinkoa. Aiemmin suunnittelussa on

vältetty katoksia, koska ne ovat paikoin tuoneet leikkialueille suojan lisäksi häiriökäyttäytymistä. Vielä vuosituhannen alussa suunnittelijoille opetettiin, että leikkipaikkojen tulisi olla kesällä 8 tuntia päivässä aurinkossa, minkä takia monet leikkiympäristöt on suunniteltu hyvin valoisiksi.

Lasten ja nuorten suojaamista UV-säteilyltä kaupungin vastuulla olevilla leikki- ja piha-alueilla lisätään ja tarvittaessa myös suunnitteluohjeita päivitetään. Helsingin kaupungilla on 61 leikkipuistoa ja 234 leikkipaikkaa. Näissä kohteissa on korjausvelkaa, ja paine kasvaa rakennettaessa uusia leikin alueita kaupungin kehittyessä. Nykyisten määrärahojen puitteissa kohteiden järjestelmällinen kunnostaminen voi viedä kymmeniä vuosia. Tämän lisäksi koulujen ja päiväkotien pihoja kunnostetaan rakennusten peruskunnostusten yhteydessä.

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa leikkipuistojen ulkoalueiden suunnitteluttamisesta, niiden rakennuttamisesta ja kunnossapidosta sekä leikkipuistorakennuksista ja niiden isännöinnistä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vastuulla on leikkipuistojen ohjattu toiminta. Leikkipuistoverkoston suunnittelu tapahtuu eri toimialojen yhteistyössä.

Leikkipaikoilla ei ole samanlaista kaupungin järjestämää toimintaa kuin leikkipuistoissa. Kaupunkiympäristön toimiala vastaa leikkipaikkaverkoston suunnittelusta sekä leikkipaikkojen suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta.

Päiväkotij- ja koulupihojen toiminnallisten tarpeiden määrittely ja suunnitelmien toiminnallisuuden kommentointi on kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vastuulla. Vastuu suunnittelusta ja teknisestä toteutuksesta on kaupunkiympäristön toimialalla. Toimialojen tulee olla tilanteessa aloitteellisia ja selvittää yhteistyössä aurinkosuojan parantamiseen tähtäävien muutostöiden kaupunkitasoinen tarve.

Leikkipuistoissa, joissa on rakennuksia, voidaan toteuttaa ulkokatoksia ja saada varjoa rakennuksen yhteyteen. Kaupunkiympäristön toimiala toteuttaa näitä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan esittämien tarpeiden mukaisesti.

Kasvillisuusalueet puineen ovat osa laadukasta leikkiympäristöä päiväkotien ja koulujen pihoilla, leikkipuistoissa ja leikkipaikoilla. Kasvillisuus tasaa myös alueiden lämpötilapiikkejä ja parantaa pienilmastoa. Kasvillisuuden suunnittelun pitää olla harkittua kovan kulutuksen takia. Jatkossa varjostavia puita suositaan entistäkin enemmän siellä, missä niiden istuttaminen on mahdollista. Istutettavien puiden taimien on hyvä olla kookkaita. Olemassa olevien puiden säilyttämiseen pyritään jo nykyisin aina, kun se on mahdollista.

Koulujen, päiväkotien ja leikkipuistorakennusten perusparannus- ja uudishankkeiden yhteydessä kaupunkiympäristön toimiala laatii käyttäjätoimialan tarpeisiin perustuvat pihasuunnitelmat. Olevaa puustoa pyritään säilyttämään aina. Tämän lisäksi suunnitelmissa esitetään uudet, istutettavat puut. Pihasuunnitelmia laadittaessa jatkossa kiinnitetään entistä enemmän huomiota auringolta suojautumiseen erilaisin keinoin.

Katosten ja varjojen lisäämistä leikkialueille tutkitaan sekä peruskunnostusten että uusien leikkialueiden suunnittelun yhteydessä. Myös pergolat suojaavat auringolta ja niiden yhteyteen on mahdollista istuttaa köynnöskasveja. Kuitenkin esimerkiksi nykymallisten purjekankaiden irrottaminen ja kunnossapito on ollut haastavaa niihin kohdistuneen ilkvallan lisäksi. Osassa leikkipuistoista ohjaajat tuovat siirrettäviä varjoja helteillä pihalle.

Kasvillisuuden, katosten ja varjojen lisäämisessä leikkialueilla tulee ottaa huomioon turvallisuus, kuten näköyhteyksien säilyminen ja katvepaikkojen syntymisen välttäminen.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kaupunkiympäristön ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialoilla.

Käsittely

04.10.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Lausunnon kohtaan (7) "Päiväkotij- ja koulupihojen toiminnallisten tarpeiden määrittely ja suunnitelmien toiminnallisuuden kommentointi on kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vastuulla. Vastuu suunnittelusta ja teknisestä toteutuksesta on kaupunkiympäristön toimialalla." jatkeeksi lisätään seuraava virke: "Toimialojen tulee olla tilanteessa aloitteellisia ja selvittää yhteistyössä aurinkosuojan parantamiseen tähtäävien muutostöiden kaupunkitasoinen tarve."

Kannattaja: Jenni Hjelt

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Mia Haglundin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

27.09.2022 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Maria Hyövälti, maisema-arkkitehti: 09 310 37494
maria.hyovalti(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 13.09.2022 § 251

HEL 2022-008452 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Petra Malinin valtuustoaloitteesta, joka koskee lasten ja nuorten suojaamista UV-säteilyltä kaupungin palveluissa:

Aloitteessa ehdotetaan, että Helsingin kaupunki lisää varjoa, puita ja katoksia lasten ja nuorten arjen ympäristöihin kuten päiväkotien ja koulujen pihalle sekä leikkipuistoihin. Aloitteen tekijän perustelu asialle on UV-säteilyn aiheuttama terveysriski.

Kaupunkiympäristön toimialan vastuulla on rakennushankkeiden suunnittelu ja toteuttaminen käyttäjätoimialan ilmaiseman tarpeen perusteella. Kaupunkiympäristön toimiala myös vastaa hankkeiden toteuttamisen aikatauluista. Kasvatuksen ja koulutuksen tilapalvelut ohjaa osaltaan päiväkotien ja oppilaitosten uudis- ja perusparannushankkeiden toiminnallisuuden suunnittelua, mukaan lukien piha-alueet. Leikkipuistorakennusten suunnittelussa toiminnallisuuden ohjaus kuuluu niin ikään toimialan tilapalveluiden vastuulle, kun taas kaupunkiympäristön toimiala vastaa leikkipuistojen ulkoalueiden suunnittelusta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan keskeiset periaatteet päiväkotien ja oppilaitosten fyysisten ympäristöjen suhteen ovat turvallisuus, terveellisyys ja toimivuus. Fyysiset ympäristöt käsittävät sekä itse rakennuksen että sen lähiympäristön, kuten päiväkodin tai oppilaitoksen pihan. Tilahankkeiden suunnittelussa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tekee yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan kanssa rakennuksen ja sen pihan suunnittelussa. Päiväkoti-, koulu ja lukiohankkeissa käyttäjiä osallistetaan pihan suunnitteluun.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan uudis- ja perusparannuksia ohjaavissa ohjeissa edellytetään auringolta ja sateelta suojaavien katosten toteuttamista lasten käytössä oleville pihalle. Katokset voidaan toteuttaa erillisinä tai osana itse rakennusta. Ensisijaisesti suositetaan kiinteitä katoksia ja vasta toissijaisesti enemmän huoltoa vaativia kevyempiä ratkaisuja, jotka ovat haasteellisia paitsi ylläpidon myös ilkeiden riskin kannalta. Lisäksi ohjeistuksessa kiinnitetään huomiota tontilla olevan kasvillisuuden hyödyntämiseen ja puuston säilyttämiseen suunniteltavissa kohteissa. Istutuksilla pyritään edistämään pihan käytettävyyttä kaikkina vuodenaikoina.

Toimipisteiden pihojen perusparannuksia toteutetaan myös erillisinä hankkeina. Päiväkotien ja koulujen pihojen kohentamista laajemmassa mitassa toteutetaan kesäisin kiireellisyysjärjestyksessä priorisoiden. Vuosittain toteutetaan laajempia pihojen perusparannushankkeita, joita kesällä 2022 käynnistettiin kaksikymmentä. Näissä aurinkosuojaus aina huomioidaan yhtenä parannuskohteena.

Edellä mainittujen hankkeiden lisäksi olemassa olevissa kohteissa voidaan toteuttaa tilapalveluiden ohjauksessa käyttäjälähtöisiä muutostöitä, mikäli yksikön henkilöstö on tuonut esille tarpeita turvallisuuteen tai toiminnallisuuteen liittyen. Käyttäjäpalautteen ja henkilöstön havaintojen perusteella erillisiä aurinkosuojia on harkinnanvaraisesti priorisoiden toteutettu toimialan kohteisiin tällaisina toiminnallisina parannuksina. Oleviin kohteisiin toteutettavien lisäauringonsuojien tarkoituksenmukainen suunnitteluratkaisu tarkastellaan aina tapauskohtaisesti, sillä vanhaan pihaan ja tiiviiseen kaupunkirakenteeseen on haettava soveltuvien toteutustapa. Erillisten aurinkosuojahankkeiden lukumäärä on vuonna 2022 kymmenkunta. Toteutetuista aurinkosuojista saatuja kokemuksia seurataan ja ne huomioidaan jatkossa vastaavissa muutostöissä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että rakenteellisena tai istutuksin toteutettuna auringolta suojautumisen mahdollistaminen lasten ulkoilussa on erittäin tärkeää ja palaute sen tarpeesta on viime vuosina kasvanut. Toimialojen tulee olla tilanteessa aloitteellisia ja selvittää yhteistyössä aurinkosuojan parantamiseen tähtäävien muutostöiden kaupunkitasoinen tarve.

Auringolta suojautuminen on huomioitu suunnitteluohjeistuksessa. Lisäksi käyttäjäpalautteen perusteella on harkinnanvaraisesti voitu toteuttaa auringolta suojaavia ratkaisuja olemassa oleviin pihoihin, ja tätä työtä on varauduttu jatkamaan yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa myös jatkossa. Vuoden 2023 muutostyötarpeiden suunnittelu on jo käynnistetty kaupunkiympäristön toimialan kanssa. Alustavia pihojen parannussuunnitelmia kootaan jo myös vuosille 2024-25.

Käsittely

13.09.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Petra Malin: Lisäys kappaleen 8 loppuun:

Toimialojen tulee olla tilanteessa aloitteellisia ja selvittää yhteistyössä aurinkosuojan parantamiseen tähtäävien muutostöiden kaupunkitasoinen tarve.

15.02.2023

Ärende/11

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Petra Malinin vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Ulla Manninen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 22493
ulla.k.manninen(a)hel.fi

15.02.2023

Ärende/12

§ 44

Ledamoten Reetta Vanhanens motion om att utöka andelen vegetarisk och vegansk mat i lekparksmåltider

HEL 2022-008457 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtutettu Reetta Vanhasen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Reetta Vanhanen och 33 andra ledamöter föreslår i sin motion att utöka andelen vegetarisk och vegansk mat i lekparksmåltider, så att allt fler barn dagligen kunde dagligen delta i måltiderna.

Fostrans- och utbildningssektorn beslutar om ordnandet av parkmåltider samtidigt då sektorn beslutar om sommarverksamheten i lekparker. Staden förhåller sig positivt till att utveckla lekparksmåltiderna till mer växtbaserad kost med hänsyn till miljöverkningar och matvanor. Antalet vegetariska och veganska maträtter har ökat under de senaste åren enligt kundernas önskemål. Lekparkernas sommarmenyer behandlas årligen inom sektorn i samarbete med serviceproducenten. Menyerna förnyas på basis av kundresponserna.

Stadsstyrelsen konstaterar att andelen vegetariska maträtter ytterligare ska ökas från senaste år. Framtidsmålet är att höja antalet vegetariska maträtter till över hälften jämfört med nuläget.

Fostrans- och utbildningssektorn har gett ett utlåtande i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandet.

15.02.2023

Ärende/12

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 25 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Reetta Vanhasen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 06.02.2023 § 83

HEL 2022-008457 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

06.02.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Kappaleen 4 jälkeen lisäys uudeksi kappaleeksi:
"Kaupunginhallitus toteaa, että kesäruokailistan kasvisruokien osuutta tulee edelleen kasvattaa viime vuodesta. Tulevaisuudessa tavoite on nostaa kasvisruokien osuus yli puoleen."

Kannattaja: Elisa Gebhard

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaan muutettuna

Jaa-äänet: 2

Jussi Halla-aho, Maarit Vierunen

15.02.2023

Ärende/12

Ei-äännet: 13

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Anniina Iskanius, Minja Koskela, Pia Pakarinen, Suvi Pulkkinen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Ozan Yanar

Kaupunginhallitus hyväksyi Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 2 -13.

30.01.2023 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 10.1.2023

HEL 2022-008457 T 00 00 03

Valtuutettu Reetta Vanhanen ja 33 muuta ehdotti aloitteessaan, että leikkipuistoruokailussa tulisi lisätä kasvis- ja vegaaniruokia.

Helsingin kaupungin leikkipuistoruokailulla on pitkät perinteet. Julkinen ruokajakelu aloitettiin vuonna 1942. Lapsille haluttiin taata ainakin yksi lämmin ateria päivässä. Leikkipuisto oli luonteva paikka koota alueen lapset yhteen syömään, aivan kuten nykyäänkin. Edelleen tänäkin päivänä maksuton puistoruokailu on ainutlaatuinen ja kaupunkilaisten arvostama julkinen palvelu.

Puistoruokailun järjestämisestä päätetään kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla leikkipuistojen kesätoiminnan päätöksen yhteydessä. Järjestelyn toteuttaa toimialaan kuuluva leikkipuistotoiminta. Leikkipuistot palvelevat kesällä koulujen loma-aikana kaikille alle 16-vuotiaille lapsille. Leikkipuistoruokailu on maksutonta eikä ennakoilmoittautumisia edellytetä. Ruoka tarjotaan arkipäivinä samaan aikaan joka leikkipuistossa klo 12.00.

Kesällä 2022 leikkipuistoissa ruokaili yhteensä alle kouluikäisiä lapsia 56933 ja kouluikäisiä lapsia 64340, yhteensä ruokailijoita oli 121273.

Puistoruokailijoiden asiakaskunta on ruokatottumuksiltaan hyvin moninainen ja ruokalistan suunnittelussa huomioidaan mahdollisimman

monipuolisesti puistoruokailijoiden toiveet ja suosikkiruokat. Leikkipuistojen kesäruokalistat tarkastellaan vuosittain kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja palveluntuottajan yhteistyönä ja ruokalistaa uudistetaan saatujen asiakaspalautteiden mukaan. Kasvis- ja vegaaniruokien määrää on lisätty viime vuosina asiakastoiveiden pohjalta. Samoin ruokalistalle on tuotu enemmän kala- ja kanaruokia ja vastaavasti poistettu punaista lihaa sisältäviä ruokalajeja. Esimerkiksi kesäruokailussa 2019 kasvisruokapäiviä oli kesällä 9 kertaa eli kerran viikossa, joista kaksi oli vegaanisia. Kesäruokailussa 2022 kasvisruokapäiviä oli 10 viikon aikana 14 kertaa, joista 11 oli vegaanisia. Kesäruokailun 2022 ruoista 30 % oli kasvisruokia ja 70 % jakautui kala-, kana- ja liharuokien kesken.

Leikkipuistoruoka tilataan arvioidulle asiakasmäärälle pohjautuen seurantalilastoihin. Seurantalilastoista on huomattavissa kasvis- ja vegaaniruokapäivänä olevan vähemmän kävijöitä kuin vastaavasti, jos tarjolla on kala-, kana- tai lihapohjainen ruoka. Esimerkiksi kalakeittopäivinä ruokailijoita on ollut noin 3000 ja kasviskeittopäivinä noin 2000. Myös päiväkotij- ja kouluruokailussa kasvis- ja vegaaniruokailijoiden osuudet ovat vielä suhteellisen pienet verrattuna muihin ruokailijoihin.

Tilastojen pohjalta kasvis- ja vegaaniruokapäivänä hävikkiä on syntynyt 15-20 % enemmän kuin niinä päivinä, jolloin on ollut tarjolla esimerkiksi kalakeitto tai italianpata. Leikkipuistoissa seurataan aktiivisesti kävijämääriä sekä ruokameneekkiä ja hävikkiä. Pitkän kokemuksen ja seurantalilastojen pohjalta kokonaisruokahävikkiä on saatu vähennettyä.

Puistolounas valmistetaan Palvelukeskus Helsingin keskuskeittiössä Vantaan Pakkalassa. Isoissa padoissa valmistuu leikkipuistojen päivän ruoka, jonka yhteismäärä vaihtelee 2000 kg:n molemmin puolin. Toimitettavan kuumen ruoan määrä vaihtelee 15-75 kg/päivä/leikkipuisto. Puistoruokailun luonne antaa tarjottavalle ruoalle omat vaatimukset. Leikkipuistoruokailu tapahtuu ulkona ja puisto-olosuhteissa. Ruoka toimitetaan leikkipuistoihin kuumana lämpöastioissa, joista se jaetaan ruokailijoille. Ruoan tulee olla koostumukseltaan keittoa tai pataruokaa, jotta sen tarjoilu onnistuu. On haastavaa löytää vaihtelevia puistoruokailun tarjoiluun ja kuljetukseen sopivia kasvis- ja vegaaniruokia, jotka olisivat maistuvia lapsille ja koululaisille. Palvelukeskus Helsinki tekee kehitystyötä uusien kasvis- ja vegaanireseptien kehittämisessä uusien tuotteiden saamiseksi ruokalistoilta. Kesän 2023 kesäruokailun suunnittelu käynnistyy toimialalla yhteistyössä Palvelukeskuksen kanssa alkuvuodesta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala suhtautuu myönteisesti leikkipuistoruokailun kehittämiseen kasvispainotteisemmaksi huomioiden ympäristövaikutukset ja muuttuvat ruokailutottumukset.

Lisätiedot

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

Sirpa Jalovaara, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 43246
sirpa.jalovaara(a)hel.fi

15.02.2023

Ärende/13

§ 45

Ledamoten Suvi Pulkkinens motion om att utnyttja kunskapsunderlaget vid elevantagning för att förebygga segregation inom utbildningen

HEL 2022-008463 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Suvi Pulkkinen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Suvi Pulkkinen och 24 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden samlar in centrala statistikuppgifter om skolornas elevantagning och familjernas val av skola för att förebygga segregation inom utbildningen och stärka närskolornas dragningskraft.

Staden har startat projektet Kaikkien koulu – En skola för alla, vars fokus ligger på att utveckla kunskapsbaserat ledarskap och där man utvecklar det kunskapsunderlag som har att göra med elevantagning. Projektets syfte är att stärka kunskapsunderlaget om skolsegregation och elevupptagningsområden samt att dokumentera och vidareutveckla samarbetsmodeller och åtgärder för att förebygga segregationsutvecklingen mellan de olika elevupptagningsområdena.

Under 2022 har fokus i projektet En skola för alla legat på att förbättra kunskapskvaliteten bland annat genom att förenhetliga skrivningarna om intensifierad undervisning, definiera uppgifter om närskolor och in-

leda en automatisk uppdatering av dessa. Härnäst kan staden utveckla uppföljningen.

Centrala uppgifter i anknytning till elever och undervisning behandlas med hjälp av den grundläggande utbildningens elevdatasystem (MultiPrimus). Staden utvecklar ständigt ett mer systematiskt utnyttjande av de uppgifter som finns i systemen som stöd för planeringen av tjänster. Inom den grundläggande utbildningen följer man den regionala utvecklingen bland annat med hjälp av elevantalens utveckling inom olika serviceformer och närskolornas popularitet med hjälp av närskoleprocent. I ordnandet av de grundläggande utbildningstjänsterna har man strävat efter att det på varje område för grundläggande utbildning ska finnas alla de tjänster som en elev behöver. Fostrans- och utbildningssektorn samlar inte uppgifter om vårdnadshavarnas bakgrund.

Staden har utvecklat processen för ansökning till intensifierad undervisning i årskurs 7 i fråga om behandlingen av poäng i inträdesproven och beredningen av antagningen (verktyget PowerApps). Utvecklingsarbetet underlättar urvalsprocessen, säkerställer att de sökande bemöts likvärdigt och förbättrar deras tillgång till information.

Staden har utifrån tillgänglig statistik och akademisk forskning utrett hur tillgången till intensifierad undervisning skulle påverka segregationen mellan skolor och klasser jämfört med de nuvarande modellerna, om undervisningen eller elevantagningen ordnades på något annat sätt. Avsikten är att våren 2023 förelägga fostrans- och utbildningsnämnden samt nämndens finska sektion denna utredning i samband med att de fastställer principerna för ordnandet av den intensifierade undervisningen.

Fostrans- och utbildningsnämnden har gett utlåtande i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 25 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Suvi Pulkkisen aloite

Sökande av ändring

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 06.02.2023 § 84

HEL 2022-008463 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

30.01.2023 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 13.12.2022 § 312

HEL 2022-008463 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Suvi Pulkisen valtuustoaloitteesta koskien tietopohjan hyödyntämistä oppilasvalinnoissa koulutuksen eriytymisen ehkäisyssä.

Aloitteessa ehdotetaan, että Helsingissä ryhdytään toimeen keskeisten tilastotietojen keräämiseksi koulujen oppilasvalinnoista ja perheiden kouluvalinnoista. Tämän kautta mahdollistuisi tietoon perustuva työ koulujen eriytymisen ehkäisemiseksi ja lähikoulujen vetovoimaisuuden vahvistamiseksi.

Helsingin kaupungin perusopetuksen oppilastietojärjestelmä on MultiPrimus, jonka avulla hallinnoidaan keskeisiä oppilaaseen ja opetukseen liittyviä tietoja. Järjestelmissä olevien tietojen systemaattisempaa hyödyntämistä palveluiden suunnittelun tukena on kehitetty ja tämä kehitys jatkuu. Sen sijaan oppijoiden huoltajien taustatiedoista toimiala ei kerää tietoja, joten perheiden sosioekonomisen taustan vaikutus opintojen valintoihin jää akateemiseen tutkimuksen kentälle. Per-

sopetuksessa seurataan alueellista kehitystä mm. oppilasmäärien kehityksellä eri palvelumuodoissa ja lähikoulujen suosiota lähikouluprosentilla. Perusopetuspalvelujen järjestämisessä on pyritty siihen, että jokaiselta perusopetusalueelta (suurpiiri) löytyisi kaikki oppilaan tarvitsemat palvelut.

Helsingin kaupungissa on aloitettu vuoden 2022 alussa koulusegregaatioon liittyvä Kaikkien koulu -hanke, jossa keskitytään tietojohdamisen kehittämiseen, ja jossa kehitetään myös oppilasvalintoihin liittyvää tietopohjaa. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa kaupungin tietopohjaa koulusegregaatiosta ja oppilasalueista sekä dokumentoida ja kehittää edelleen yhteistyömalleja ja toimenpiteitä oppilasalueiden eriytymisen vähentämiseksi.

Kaikkien koulu -hankkeessa on vuonna 2022 keskitytty tiedon laadun parantamiseen mm. yhtenäistämällä järjestelmissä olevia painotetun opetuksen kirjauksia, määrittelemällä lähikoulutietoa sekä käynnistämällä lähikoulutiedon automaattinen päivitys. Tämän tiedon laadun kehittämisen jälkeen voidaan seuraavaksi siirtyä kehittämään seuranta. Palveluille tehdään oppilasvirtoja tarkasteleva BI-ratkaisu sekä suunnitellaan toimialan oma ja kaupunkiyhteinen alue seuranta.

Samalla toimialalla on kehitetty 7.-luokan painotetun hakeutumisen prosessia kehittämällä PowerApps-työkalua kouluille valintakoepisteiden käsittelyyn ja valintojen valmisteluun. Prosessin kehittämisen myötä valintaprosessin tekeminen kouluilla helpottuu, varmistuu hakijoiden yhdenvertainen kohtelu sekä valintaprosessista saadaan paremmin tietoa.

Tämän kehittämisen kautta perusopetuksen palveluilla on parempi perustietopohja, jonka avulla koulujen oppilasvalintoja voidaan seurata. Toimiala haluaa kehittää tietoperusteista johtamista ja luoda parempaa tietopohjaa päätöksenteon pohjalle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että keväällä 2023 suomenkielisen jaoston päätettäessä painotetun opetuksen järjestämisen periaatteista, tulee lautakunnalle ja jaostolle antaa selvitys perustuen saatavilla olevaan tilastotietoon sekä akateemiseen tutkimukseen siitä, millaisia vaikutuksia painotetun opetuksen järjestämisellä olisi koulujen ja luokkien eriytymiseen verrattuna nykyisiin malleihin, jos opetus tai oppilasvalinnat järjestettäisiin joillakin muilla mahdollisilla tavoilla.

Käsittely

13.12.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

15.02.2023

Vastaehdotus:

Ozan Yanar: Esitän lausunnon viimeiseksi kappaleeksi: "Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että keväällä 2023 suomenkielisen jaoston päätettäessä painotetun opetuksen järjestämisen periaatteista, tulee lautakunnalle ja jaostolle antaa selvitys perustuen saatavilla olevaan tilastotietoon sekä akateemiseen tutkimukseen siitä, millaisia vaikutuksia painotetun opetuksen järjestämisellä olisi koulujen ja luokkien eriytymiseen verrattuna nykyisiin malleihin, jos opetus tai oppilasvalinnat järjestettäisiin joillakin muilla mahdollisilla tavoilla.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Ozan Yanarin vastaehdotuksen yksimielisesti.

22.11.2022 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Sanna Ranto, yksikön päällikkö, puhelin: 310 21904
sanna.ranto(a)hel.fi

15.02.2023

Ärende/14

§ 46

Ledamoten Sari Sarkomaas motion om att fastställa produktionskostnader för social- och hälsovårdstjänster och göra dem mer transparenta och jämförbara

HEL 2022-008459 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Sari Sarkomaan aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Sari Sarkomaa och 24 andra ledamöter föreslår i sin motion att de enhetsvisa kostnaderna för centrala serviceprodukter inom social- och hälsovården fastställs och publiceras för att göra det möjligt att jämföra serviceproducenter och olika produktionssätt.

Målet med stadsstrategin 2021–2025 är att förbättra produktiviteten. En strategisk prioritering är att förbättra tillgången till och kvaliteten på social- och hälsovårdstjänsterna. Under strategiperioden utvecklas kundinriktade servicestigar och säkerställs integrationen av primärvården, den specialiserade sjukvården och räddningsväsendet. Digitala tjänster, teknologi och artificiell intelligens utnyttjas i större omfattning än tidigare.

Produktiviteten förbättras i fortsättningen genom att utveckla stadens egen verksamhet och mer effektivt utnyttja modellen med flera producenter. Med hjälp av en transparent kostnadsjämförelse kan man utreda vad kostnadsskillnaderna mellan olika enheter och producenter be-

ror på och vad som faktiskt är funktionellt och följer av olika kundbehov och skillnader i produktivitet.

Det påbörjade kostnadsberäknings- och produktifieringsprojektet har som mål att detaljerat beskriva verksamheten, möjliggöra jämförelse, specificera priser och kostnadsstruktur och öka kostnadsmedvetenheten. Resultaten kan utnyttjas bland annat för att jämföra den egna produktionen, planera köptjänster och prissätta servicesedlar. Produktifieringen och kostnadsberäkningen stöder kunskapsbaserat ledarskap och svarar även på ett riksomfattande behov av upplysningar om social- och hälsovårdstjänster.

Social- och hälsovårdsnämnden har gett ett utlåtande i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 25 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Sari Sarkomaan aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 30.01.2023 § 48

HEL 2022-008459 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 29.11.2022 § 243

HEL 2022-008459 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveystoimiala antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Sari Sarkomaan ja 24 muun valtuutetun sosiaali- ja terveystoimialan tuotantokustannusten määrittämistä, avoimuutta ja vertailtavuutta koskevasta valtuustoaloitteesta:

"Aloitteessa esitetään, että Helsingissä ryhdytään toimeen keskeisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuotteiden yksikkökohtaisten kustannusten määrittelemiseksi ja julkaisemiseksi. Se mahdollistaa palvelutuottajien ja erilaisten tuotantotapojen vertailun.

Helsingin väestö ikääntyy, hoivan tarve kasvaa ja samanaikaisesti sosiaali- ja terveysala kärsii ennennäkemättömästä työvoimapulasta. Tästä johtuen tarvitaan aiempaa tarkempaa talouden ja kustannusten seurantaa. Koska edellä mainittujen haasteiden lisäksi rahoituksen määrä tulee tulevina vuosina pienenevän, tulee pienemmällä rahamäärällä saada aiempaa enemmän terveyttä ja hyvinvointia aikaiseksi ja tämä täytyy pystyä todentamaan.

Helsingin kaupungin yhtenä strategisena tavoitteena on tuottavuuden parantaminen. Tuottavuutta parannetaan jatkossa paitsi kehittämällä omaa toimintaa myös hyödyntämällä monituottajuutta entistä tehokkaammin, jolloin yritykset ja järjestöt otetaan mukaan tuottamaan sosiaali- ja terveystoimialan tuotantokustannusten määrittämistä, avoimuutta ja vertailtavuutta koskevasta valtuustoaloitteesta. Palvelusetelien laajempi käyttö nopeuttaa hoitoon pääsyä ja lisää asiakkaan vapautta valita hänelle parhaiten sopiva palvelu. Tuottavuutta parannetaan lisäksi hyödyntämällä teknologiaa ja digitalisaatiota. Tulevina vuosina Helsingin kaupungin strategisena painopisteenä on parantaa sosiaali- ja terveystoimialan tuotantokustannusten määrittämistä, avoimuutta ja vertailtavuutta koskevasta valtuustoaloitteesta. Strategiakaudella Helsingin kaupungissa kehitetään entisestään asiakaslähtöisiä palvelupolkuja ja varmistetaan palveluintegraatio niin perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon kuin pelastustoimen välillä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa että, jotta kustannusrakenteita voidaan jatkossa laskea tarkemmin, pitää tietyn palvelun tai palvelukokonaisuuden tuotannon kustannuksia pystyä laskemaan kustannuspaikka ja kustannuslajikohtaisesti. Tätä varten Helsingin kaupungilla on aloitet-

tu kustannuslaskenta- ja tuotteistusprojekti. Kustannuslaskenta- ja tuotteistusprojektin tavoitteena on toiminnan yksityiskohtainen kuvaaminen, jotta toiminnan vertailu on jatkossa mahdollista. Lisäksi tavoitteena on hintojen ja kustannusrakenteen erittely ja kustannustietoisuuden lisääminen eri palveluista. Tuloksia voidaan käyttää muun muassa oman tuotannon vertailuun, ostopalvelujen suunnitteluun ja palvelusetelin hinnoitteluun. Tuotteistaminen ja kustannuslaskenta tukevat tiedolla johtamista ja osaltaan myös valtakunnallisia sosiaali- ja terveystietopalvelujen tietotarpeita. Palvelutuotannon kustannusten arviointia ja vertailua varten on pilotoitu kustannuslaskennan ohjelmistoa 2020–2022. Ohjelmiston hankintaprosessi on käynnistymässä, ja hankinnan jälkeen se voidaan ottaa käyttöön 2023 aikana. Tuotteistus- ja kustannuslaskentaprojektin tuotoksena suun terveydenhuolto esittelee muun muassa kehitystyön suunnitelman ja tuotantotapa-analyytit lautakunnalle joulukuussa 2022.

Läpinäkyvän kustannusvertailutiedon avulla voidaan selvittää, mistä kustannuserot eri yksiköiden ja tuottajien välillä johtuu ja mikä on aidosti toiminnallista, eli erilaisista asiakastarpeista tai tuottavuuden eroista johtuvaa. Eroja eri toimintayksiköiden välillä saattaa aloitteen perusteluissakin mainitun mukaisesti aiheutua laadullisista tekijöistä, ja ne olisi pystyttävä ottamaan huomioon kustannusvertailun tietopohjaa tehtäessä. Lisäksi vertailuja tehtäessä on pyrittävä varmistamaan, että kaikki mahdolliset tiedossa olevat eriävyydet vertailtavissa palveluissa otetaan huomioon. Läpinäkyvällä kustannuslaskennalla voidaan ottaa käyttöön parhaimmat ja tehokkaimmat toimintamallit.

Helsingin kaupunki raportoi yksikkökustannustiedot talousarviokirjassa. Viime vuosina koronaepidemia ja uusi toiminnanohjausjärjestelmä ovat aiheuttaneet haasteita tiedon tuotantoon. Helsingin kaupungissa panostetaan yhdessä Apotti Oy:n kanssa erityisesti suoritettietojen saamiseen, jotta yksikkökustannustiedot saadaan luotettavasti tulevaisuudessa. Lisäksi henkilöstökustannusten kohdistaminen ja henkilöstökustannustietojen oikeellisuuden varmistaminen on kuluvan vuoden osalta ollut haasteellista.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Tulevaisuudessa johdon on pystyttävä seuraamaan ja arvioimaan eri palvelujen tuotantokustannuksia, palvelujen laatua ja vaikuttavuutta sekä palvelujen saatavuutta. Helsingin kaupungilla tavoitteena on, että jatkossa pystytään vertailemaan eri palvelujen sekä palvelukokonaisuuksien tuotantokustannuksia aiempaa systemaattisemmin. Kustannusrakenteiden läpinäkyvyys mahdollistaa palvelutuotannon vertailun oman palvelutuotannon eri yksiköiden välillä ja oman palvelutuotannon vertailun yksityisiin palveluntuottajiin sekä palvelusetelituottajiin ja te-

kemään tämän tiedon valossa Helsingin asukkaiden näkökulmasta entistä vaikuttavampia päätöksiä. Lisäksi kustannusvertailutieto mahdollistaisi eri palvelutuottajien tehokkaan kilpailuttamisen.

Tavoitteena on, että kustannusten kasvua saadaan hillittyä. Kustannusten kasvun hallinta ei ole ristiriidassa palvelujen laadun ja saatavuuden kanssa. Kun tuottavuutta pystytään parantamaan johtamisen ja organisoinnin tehostamisella, parhaiden käytänteiden käyttöönotolla sekä hyödyntämällä monituottajuutta, palveluseleitä ja digitalisaatiota, voidaan parantaa ihmisten hoitoon pääsyä ja palvelujen laatua."

Käsittely

29.11.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Samuel Adouchief: Korvataan lausunnon kolmas kappale kokonaisuudessaan seuraavalla muotoilulla:

"Helsingin kaupungin yhtenä strategisena tavoitteena on tuottavuuden parantaminen. Tuottavuutta parannetaan jatkossa ensisijaisesti omaa toimintaa kehittämällä. Kaupungin omaa palvelutuotantoa täydentävät tarvittaessa ostopalvelut sekä yhteistyö esimerkiksi järjestöjen kanssa. muun muassa hyödyntämällä monituottajuutta entistä tehokkaammin, jolloin yritykset ja järjestöt otetaan mukaan tuottamaan sosiaali- ja terveyspalveluita entistä laajemmin. Palveluseleiden harkittu laajempi käyttö nopeuttaa hoitoon pääsyä ja hoitojonojen purkamista. lisää asiakkaan vapautta valita hänelle parhaiten sopiva palvelu. Tuottavuutta parannetaan lisäksi hyödyntämällä teknologiaa ja digitalisaatiota. Strategiakaudella Helsingin kaupungissa kehitetään entisestään asiakaslähtöisiä palvelupolkuja ja varmistetaan palveluintegraatio niin perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon kuin pelastustoimen välillä."

Jäsen Samuel Adouchiefin vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Vastaehdotus 2:

Jäsen Sinikka Vepsä: Esitän seuraavia muutoksia vastaustekstiin:

Lausunnon kolmannen kappaleen toinen virke muutetaan seuraavaksi: "Tuottavuutta parannetaan jatkossa paitsi kehittämällä omaa toimintaa myös hyödyntämällä monituottajuutta entistä tehokkaammin, jolloin yritykset ja järjestöt otetaan mukaan tuottamaan sosiaali- ja terveyspalveluita entistä monipuolisemmin."

Lausunnon viidennen kappaleen ensimmäisen virkkeen jälkeen lisätään: "Eroja eri toimintayksiköiden välillä saattaa aloitteen perusteluissakin mainitun mukaisesti aiheutua laadullisista tekijöistä, ja ne olisi pystyttävä ottamaan huomioon kustannusvertailun tietopohjaa tehtäessä. Lisäksi vertailuja tehtäessä on pyrittävä varmistamaan, että kaikki mahdolliset tiedossa olevat eriävyydet vertailtavissa palveluissa otetaan huomioon."

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi -otsikon alla olevan toisen kappaleen viimeinen virke muutetaan seuraavaksi: "Kun tuottavuutta pystytään parantamaan johtamisen ja organisoinnin tehostamisella, parhaiden käytänteiden käyttönotolla sekä hyödyntämällä monituotajuutta, palveluseleitä ja digitalisaatiota, voidaan parantaa ihmisten hoitoon pääsyä ja palvelujen laatua."

Kannattaja: puheenjohtaja Kati Juva

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Sinikka Vepsä)

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 10

Vilja Alanko, Eva Biaudet, Maaret Castrén, Sami Heistaro, Kati Juva, Minna Lindgren, Matti Niiranen, Nelli Nurminen, Mikko Paunio, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 1

Samuel Adouchief

Poissa: 2

Laura Korpinen, Daniel Sazonov

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Sinikka Vepsän vastaehdotuksen äänin 10 - 0 (tyhjä 1, poissa 2).

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

08.11.2022 Pöydälle

Esittelijä

vs. sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Leena Turpeinen

15.02.2023

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Marja Miettinen, johdon controller, puhelin
marja.miettinen(a)hel.fi

15.02.2023

Ärende/15

§ 47

Ledamoten Hilka Ahdes motion om att underlätta närståendevård på stadigvarande fritidsort

HEL 2022-008449 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Hilka Ahteen aloite_

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Hilka Ahde och 29 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden godkänner servicesedlar för närståendevård och beviljar betalningsförbindelser för kortvarigt serviceboende på närståendevårdarens stadigvarande fritidsort.

Enligt stadsstrategin 2021–2025 och riktlinjerna i social- och hälsovårdssektorns verksamhetsplan ska staden utveckla servicen för närståendevårdarfamiljer genom att garantera ett tillräckligt stöd för både tillgången till tjänster och deras tillgänglighet med hjälp av servicesedlar.

Servicesedlar kan användas för att ordna närståendevårdarens lagstadgade ledighet, om serviceproducenten har ansökt om att bli servicesedelproducent för Helsingfors stad och godkänts. Det finns inga begränsningar för servicesedelproducenternas geografiska läge. Under närståendevårdarens ledighet erbjuder staden i första hand kortvarigt serviceboende inom sin egen verksamhet, inom konkurrensutsatta köptjänster eller med en servicesedel. När en servicesedel används kan

15.02.2023

Ärende/15

kunden själv välja en lämplig producent. En betalningsförbindelse kan komma på fråga i undantagssituationer om staden inte kan ordna sådan vård som kunden behöver genom de primära kanalerna.

Social- och hälsovårdsnämnden har gett ett utlåtande i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 25 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Hilka Ahteen aloite_

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 30.01.2023 § 47

HEL 2022-008449 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraava:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 08.11.2022 § 236

HEL 2022-008449 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunnan antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Hilikka Ahteen ja 29 muun valtuutetun valtuustoa-loitteesta koskien omaishoitajan lakisääteisten vapaapäivien aikaisen hoidon järjestämistä vakituisella vapaa-ajanpaikkakunnalla:

”Aloitteessa esitetään, että Helsinki hyväksyy omaishoidon palvelusetelin käyttämisen sekä myöntää maksusitoumuksen lyhytaikaiseen palveluasumiseen omaishoitajan vakituisella vapaa-ajanpaikkakunnalla. Esitystä perustellaan sillä, että omaishoitaja ei pysty kesäaikaan käyttämään ansaitsemiaan vapaapäiviä pitkien kuljetusmatkojen vuoksi. Tämä vaikuttaa haitallisesti omaishoitajan jaksamiseen, eivätkä kuljetukset lakisääteisten vapaapäivien aikaiseen hoitoon Helsingin ja vapaa-ajanpaikkakunnan välillä ole Helsingin ilmastostrategian mukaisia.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että palvelusetelin käyttö omaishoitajan lakisääteisten vapaapäivien järjestämiseen on jo nyt mahdollista, jos tuottaja on hakeutunut ja hyväksytty Helsingin palvelusetelituottajaksi. Palvelusetelituottajan sijainnille ei ole asetettu rajoitteita. Helsingin kaupunki järjestää omaishoitajan vapaapäivien aikaisen lyhytaikaisen palveluasumisen palvelut ensisijaisesti omassa toiminnassaan, kilpailuttamassaan ostopalvelussa tai palvelusetelin turvin, jolloin asiakas itse voi valita paikan. Maksusitoumusten myöntämistä voidaan harkita erityisissä tilanteissa, joissa asiakkaan tarpeen mukaisesti hoitoa ei muilla ensisijaisilla tavoilla ole voitu järjestää.

Helsingin vuosien 2021–2025 kaupunkistrategian helsinkiläisten hyvinvointi ja terveys paranevat -kokonaisuudesta johdettuja sosiaali- ja terveystoimen toimintasuunnitelman tavoitteita ovat muun muassa omaishoitoperheiden palvelujen kehittäminen varmistamalla heille riittävä tuki sekä palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen palvelusetelin avulla.

Laki omaishoidon tuesta (937/2005) edellyttää 4 §:n mukaan, että kunta huolehtii hoidettavan hoidon tarkoituksenmukaisesta järjestämisestä hoitajan vapaan aikana. Laissa ei oteta kantaa siihen, oleskeleeko hoidettava jatkuvasti vakituisessa asunnossaan.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palveluseteleistä (569/2009) ei ota kantaa palvelusetelituottajan sijainnista suhteessa palvelusetelin käyttäjään. Laki edellyttää nähtävillä olevan rekisterin ylläpitoa hyväksytyistä tuottajista.

Palveluseteli on maksusitoumus, jolla voi ostaa palveluja yksityisiltä palveluntuottajilta ja se on käytettävissä kaikkialla Suomessa. Palveluseteli on vaihtoehto kaupungin omana palveluna tai ostopalveluna jär-

15.02.2023

jestämälle lyhytaikaiselle hoitopaikalle. Palvelusetelin sääntökirja on asiakirja, jolla kunta asettaa palveluntuottajille palvelusetelilain 5 §:ssä tarkoitetut hyväksymisen edellytykset sekä palvelun sisältöön ja laatuun liittyviä vaateita. Kunta velvoittaa palveluntuottajat noudattamaan sääntökirjan määräyksiä. Yksityinen palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja siitä alkaen, kun palveluntuottaja hyväksyy palvelusetelillä hankittavien ja toteutettavien sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottajaksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Aloitteessa esitetty joustavuus omaishoitajan lakisääteisten vapaapäivien aikaisen hoidon järjestämisessä on Helsingin kaupunkistrategian sekä sosiaali- ja terveystoimen toimintasuunnitelman mukaisia. Niiden toteuttamisen mahdollistaminen vapaa-ajan paikkakunnalla tukee omaishoitajan jaksamista.”

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Riina Lilja, va. palvelualueen johtaja, puhelin: 310 42660
riina.lilja(a)hel.fi
Maarit Varis, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42850
maarit.varis(a)hel.fi

15.02.2023

Ärende/16

§ 48

Ledamöterna Coel Thomas och Mia Haglunds motioner om att minska narkotikarelaterade dödsfall och övriga rusmedelsskador respektive förbättra tillgången till missbrukarvård

HEL 2022-008450 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionerna som slutbehandlade.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att öka antalet enheter för missbrukarvård utom hemmet för unga och stärka personalens kompetenser inom missbrukarvård vid enheterna samt möjligheten att rapportera om saken till social-, hälsovårds- och räddningsnämnden. (Nora Grotenfelt)

Behandling

Ledamoten Nora Grotenfelt understödd av ledamoten Björn Månsson föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att öka antalet enheter för missbrukarvård utom hemmet för unga och stärka personalens kompetenser inom missbrukarvård vid enheterna samt möjligheten att rapportera om saken till social-, hälsovårds- och räddningsnämnden.

Stadsfullmäktige godkände stadsstyrelsens förslag.

6 omröstningen

Ledamoten Nora Grotenfelts förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Ledamoten Nora Grotenfelts hemställningskläm
NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 67

Hilkka Ahde, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Maaret Castrén, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Elisa

15.02.2023

Gebhard, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Joel Harkimo, Ahmed Hassan, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Ville Jalovaara, Kati Juva, Atte Kaleva, Elina Kauppila, Marko Kettunen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Sini Korpinen, Minja Koskela, Heimo Laaksonen, Ajak Majok, Petra Malin, Otto Meri, Nina Miettinen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Tuulia Pitkänen, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Seida Sohrabi, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Coel Thomas, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Blanka: 11

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Arja Karhuvaara, Laura Korpinen, Seija Muurinen, Tom Packalén, Mikko Paunio, Mika Raatikainen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Wille Rydman

Frånvarande: 7

Timo Harakka, Harry Harkimo, Mikael Jungner, Amanda Pasanen, Sari Sarkomaa, Ilkka Taipale, Erkki Tuomioja

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Nora Grotenfelts förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Coel Thomasin aloite
- 2 Valtuutettu Mia Haglundin aloite
- 3 Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto 29.11.2022 § 242

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

15.02.2023

Ledamoten Coel Thomas och 33 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden vidtar åtgärder för att minska antalet narkotikarelaterade dödsfall och övriga rusmedelsskador.

Ledamoten Mia Haglund och 36 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden gör missbrukarvården tillgängligare och grundar ett nytt låg-tröskeldagcenter.

Enligt riktlinjerna i stadsstrategin 2021–2025 ska staden vidta åtgärder för att stävja det ökande missbruket av rusmedel, narkotikarelaterade dödsfall och övriga skador som orsakas av rusmedel samt förbättra tillgången till missbrukarvård.

Helsingfors erbjuder och utvecklar social- och hälsovårdstjänster som stöder rusmedelsfrihet och baserar sig på forskning och de nationella vård- och kvalitetsrekommendationerna. Ordnandet av tjänsterna styrs av de nationella God medicinsk praxis-rekommendationerna, rusmedels- och beroendestrategin, strategin för psykisk hälsa, social- och hälsovårdsministeriets kvalitetsrekommendationer för missbrukarvård samt rekommendationer av Tjänsteutbudsrådet för hälso- och sjukvården och Institutet för hälsa och välfärd (THL).

Från och med 2023 finansieras social- och hälsovårdens och räddningsväsendets tjänster med statlig finansiering med allmän täckning som särskilt riktats till dessa tjänster. I resultatbudgeten och verksamhetsplanen fattar social-, hälsovårds- och räddningsnämnden årligen mer detaljerade beslut om vart anslagen riktas.

Helsingfors arbetar målmedvetet för att minska antalet narkotikarelaterade dödsfall. Staden följer rekommendationerna i THL:s Finlands modell för förebyggande av narkotikadödsfall i sitt arbete för att göra missbrukarvården effektivare.

Som åtgärder för att förebygga narkotikarelaterade dödsfall rekommenderar THL opioidsstitutionsbehandling och andra missbrukartjänster, brukarrum, hälsorådgivning för droganvändare, ett naloxonprogram, minskning av hindren för att kalla på hjälp, information och kampanjer, samarbete med polisen och mildring av den negativa stämpelein personer som använder narkotika får.

Social-, hälsovårds- och räddningssektorn informerar regelbundet sektornämnden om hur tjänsterna för att förebygga narkotikarelaterade dödsfall har utvecklats och presenterar en bedömning av hur effektiva åtgärderna varit.

I Helsingfors består rusmedelsarbetet av förebyggande arbete, behandling av rusmedelsproblem och rehabilitering. I stadens missbrukar-

15.02.2023

tjänster ingår polikliniska tjänster som öppen avvänjning, öppenvård, öppen rehabilitering, substitutionsbehandling för opioidberoende, efterrehabilitering, dagverksamhet samt avvänjningsvård och rehabilitering på avdelning. Förutom dessa tjänster erbjuds bl.a. hälso- och socialrådgivning för personer som använder droger intravenöst och servicecentralverksamhet för hivpositiva missbrukare.

Varje klient får en personlig vård- och rehabiliteringsplan, där tjänsterna kopplas ihop till ändamålsenliga servicestigar.

Staden har som mål att förkorta väntetiden till avvänjning och akutvård för missbrukare. I enlighet med THL:s rekommendationer strävar staden efter att substitutionsbehandlingen för opioidberoende kan inledas utan dröjsmål när vårdbehovet konstaterats och att patienterna garanteras en kontinuerlig vård.

I Helsingfors har staden och organisationerna ett starkt nätverk som utför uppsökande fältarbete. Flera olika organisationer och aktörer som erbjuder kamrattöd, missbrukarvård och boendetjänster utför dessutom uppsökande arbete i missbrukarnas livsmiljö för att lindra missbrukets skadeverkningar.

Vid Sympis-dagcentren får missbrukare hälsorådgivning med låg tröskel. Det finns en Sympis i Östra centrum, en i Gårdsbacka och en i Sörnäs. Sympis erbjuder även mobil hälsorådgivning. Social- och hälsovårdssektorn bedömer om det är möjligt att starta ett nytt dagcenter.

Stadsstyrelsen har 1.4.2019 (§ 228) gjort ett lagstiftningsinitiativ till statsrådet och föreslagit att riksdagen stiftar en separat lag som medger ett försök med brukarrum. Initiativet grundar sig på stadens utredning om övervakade lokaler för användning av narkotika. Staden vill utreda om det är möjligt att erbjuda brukarna möjligheten att testa drogernas renhet i samband med brukarrummen. Staden har hållit ett öga på lagstiftningsinitiativets framskridande, men inget har ännu hänt.

Staden bör också förbereda sig på ändringar i drogutbudet och skapa möjligheter för en mer omfattande användning av naloxon i enlighet med THL:s rekommendationer.

Social- och hälsovårdsnämnden har gett utlåtanden i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandena.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 25 ledamöter.

Föredragande

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

15.02.2023

Ärende/16

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Coel Thomasin aloite
- 2 Valtuutettu Mia Haglundin aloite
- 3 Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto 29.11.2022 § 242

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 06.02.2023 § 75

HEL 2022-008450 T 00 00 03

HEL 2022-008462

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteet loppuun käsitellyiksi.

Käsittely

06.02.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Minja Koskela: Kappaleen joka alkaa "THL suosittaa huumekuolemien ehkäisemiseksi.." jälkeen uusi kappale:

"Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala tuo säännöllisesti toimialalautakunnalle tiedoksi huumekuolemien estämiseksi tehtyä palveluiden kehittämistyötä ja esittelee arvioinnin toimien vaikuttavuudesta."

Kappaleen "Jokaiselle asiakkaalle tehdään yksilöllinen hoito- ja kuntoutumissuunnitelma, jossa palvelut kytketään toisiinsa tarkoituksen mukaisiksi palvelupoluiksi." jälkeen lisätään uusi kappale:

"Hoitoon pääsyä pyritään nopeuttamaan niin, että kiireellisissä tilanteissa katkaisu- ja vieroitushoito olisi mahdollista aloittaa pikaisesti ja kiirettömässä tilanteissa viikon sisään. THL:n suositusten mukaisesti pyri-

15.02.2023

tään siihen, että opioidikorvaushoidon aloitus tapahtuu viiveettä hoito-
tarpeen toteamisen jälkeen ja hoidon jatkuvuus turvataan."

Kannattaja: Reetta Vanhanen

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Minja Koskelan en-
simmäisen vastaehdotuksen mukaan muutetun esityksen.

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Kappaleen 14 jälkeen omaksi kappaleeksi lisäys:
"Helsingissä on myös syytä varautua huumetarjonnan muutoksiin ja
valmistella mahdollisuuksia naloksonin nykyistä laajempaan käyttöön
THL:n suositusten mukaisesti."

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Reetta Vanhasen vas-
taehdotuksen mukaan muutetun esityksen.

Vastaehdotus:

Minja Koskela: Kappaleen joka alkaa "THL suosittaa huumekuolemien
ehkäisemiseksi.." jälkeen uusi kappale:

"Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala tuo säännöllisesti toimialalauta-
kunnalle tiedoksi huumekuolemien estämiseksi tehtyä palveluiden ke-
hittämistyötä ja esittelee arvioinnin toimien vaikuttavuudesta."

Kannattaja: Reetta Vanhanen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Minja Koskelan toisen vastaehdotuksen mukaisesti muutet-
tuna

Jaa-äännet: 6

Jussi Halla-aho, Anniina Iskanius, Pia Pakarinen, Sari Sarkomaa, Da-
niel Sazonov, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 9

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Minja Koskela, Suvi Pulkkinen, Mar-
cus Rantala, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen,
Ozan Yanar

Kaupunginhallitus hyväksyi Minja Koskelan toisen vastaehdotuksen
mukaan muutetun ehdotuksen äänin 6 - 9.

30.01.2023 Pöydälle

15.02.2023

Ärende/16

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 08.11.2022 § 234

HEL 2022-008450 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Coel Thomasin ja 33 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta, joka koskee huumekuolemien ja muiden päihdehaittojen vähentämisstrategiaa:

”Aloitteessa esitetään, että Helsinki luo strategian sille, miten Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) suositukset huumekuolemien ehkäisemiseksi toimeenpannaan Helsingissä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että päihteettömyyttä tukevia sosiaali- ja terveyspalveluja tarjotaan ja kehitetään Helsingissä tutkimukseen perustuen sekä kansallisten hoitosuosittelujen ja päihdepalveluja koskevien laatusuosittelujen mukaisesti.

Helsingin päihdepalvelujen järjestämistä ohjaa kansalliset Käypä hoito -suositukset, päihde- ja riippuvuusstrategia, mielenterveysstrategia, sosiaali- ja terveysministeriön päihdepalveluja koskevat laatusuositukset, Terveystieteiden tutkimuskeskuksen palveluvalikoimaneuvoston suositukset sekä THL:n suositukset.

THL suosittaa huumekuolemien ehkäisemiseksi opioidikorvaushoitoa ja muita päihdepalveluja, käyttöhuoneita, huumeiden käyttäjien terveysneuvontaa, naloksoniohjelmia, avun hälyttämisen esteiden vähentämistä, tiedottamista ja kampanjoita, yhteistyötä poliisin kanssa ja huumeita käyttäviin ihmisiin kohdistuvan negatiivisen leiman vähentämistä. Helsingin kaupungin päihdepalvelujen edustaja on osallistunut suositusten laatimiseen vierailevana asiantuntijana.

Helsingissä päihdetyön kokonaisuuteen sisältyy ennaltaehkäisevä työ, päihdeongelmien hoito ja kuntoutuspalvelut. Päihdeongelmaisia henkilöitä hoidetaan terveydenhuollossa ja päihdehuollon erityispalveluissa.

Päihdepalvelukokonaisuus sisältää Helsingissä poliklinisia palveluja, kuten avovieroitusta, avohoitoa ja -kuntoutusta, opioidikorvaushoitoa ja jälkikuntoutusta sekä päivätoimintaa, laitospäivähoitoa ja laitoskuntoutusta. Näiden lisäksi tarjotaan muun muassa terveys- ja sosiaali-neuvontaa suonensisäisesti huumeita käyttäville ja palvelukeskustointia HIV-positiivisille päihderiippuvaisille. Helsingin kaupunginhallitus on tehnyt 1.4.2019 § 228 kokouksessaan valtioneuvostolle lainsäädäntöaloitteen ja esittänyt huumeiden käyttöhuoneen kokeilun oikeuttavan erillislain säätämistä. Sen pohjana on kaupungin laatima selvitys valvottujen huumeidenkäyttötilojen perustamisesta Helsinkiin. Käyttöhuoneiden yhteydessä pyritään selvittämään mahdollisuutta myös ainetestauspalveluun.

Terveysneuvontapalveluita tarjotaan Helsingissä matalan kynnyksen päiväkeskus Sympiksissä, jotka sijaitsevat Itäkeskuksessa, Kontulassa ja Sörnäisissä. Lisäksi Sympiksien liikkuva terveysneuvonta tarjoaa palveluja vuoropäivin ympäri Helsinkiä.

Suomessa opioidimyrkytykset johtuvat pääosin buprenorfiinin ja muiden keskushermostoa lamaavien aineiden yhteiskäytöstä. Myrkytyskuolemat tapahtuvat usein useiden tuntien viiveellä aineen käytöstä. Helsingin ensihoito tavoittaa korkeimman kiireellisyysluokan potilaat hyvin. Opioidiyliannostustilanteissa potilas voi naloksonin lisäksi tarvita myös muita elintoimintoja ylläpitäviä hoitotoimenpiteitä. Helsingissä on kuitenkin syytä varautua myös huumetarjonnan muutoksiin ja valmistella mahdollisuuksia naloksonin nykyistä laajempaan käyttöön.

Päihdepalvelut on aktiivisesti mukana muun muassa pääkaupunkiseudun ympäristö- ja oppilaitosyhteistyössä sekä kansallisessa ja kansainvälisessä verkosto- ja tutkimusyhteistyössä. Päihdepalvelut tekee yhteistyötä myös poliisin kanssa painottaen erityisesti avun hälyttämisen esteiden poistamista ja laittomia päihteitä käyttävien negatiivisen leiman vähentämistä.

Helsingin ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön yksikön tavoitteena on vähentää helsinkiläisten päihteiden käyttöä ja edistää mielenterveyttä. Kaupunkilaisille tuotetaan tietoa päihdehaitoista ja välineitä niiden ehkäisyyn ja hallintaan. Toiminta kohdentuu kaupunkilaisiin sekä suoraan että ammattilaisten välityksellä. Työtä edistetään verkostotyön ohella muun muassa erilaisella tiedottamisella ja kampanjoilla. Helsingin kaupunki myöntää avustuksia päihdeettömyyttä tukevaan järjestötoimintaan.

Helsinki soveltaa päihdepalveluissaan kansallisia toimenpidesuosituksia huumekuolemien ehkäisemiseksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Päihderiippuvuus aiheuttaa merkittäviä fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia uhkia. Hoidon perustana on luottamuksellinen hoitosuhde sekä kansallisten suositusten mukaiset yksilöllisesti suunnitellut psykososiaaliset hoitointerventiot ja lääkehoito.”

Käsittely

08.11.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Kati Juva: Lisätään lausunnon kahdeksannen kappaleen loppuun lause: "Helsingissä on kuitenkin syytä varautua myös huumetarjonnan muutoksiin ja valmistella mahdollisuuksia naloksonin nykyistä laajempaan käyttöön." ja lausunnon yhdeksännen kappaleen viimeisen lauseen loppuun teksti "painottaen erityisesti avun hälyttämisen esteiden poistamista ja laittomia päihteitä käyttävien negatiivisen leiman vähentämistä”.

Kannattaja: jäsen Touko Niinimäki

Vastaehdotus 2:

Jäsen Kati Juva: Lisätään lausunnon kuudennen kappaleen loppuun lause: "Käyttöhuoneiden yhteydessä pyritään selvittämään mahdollisuutta myös ainetestauspalveluun."

Kannattaja: jäsen Touko Niinimäki

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Kati Juva)

Jaa-äännet: 2

Laura Korpinen, Mikko Paunio

Ei-äännet: 10

Samuel Adouchief, Pentti Arajärvi, Kati Juva, Seija Muurinen, Björn Månsson, Touko Niinimäki, Matti Niiranen, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Sinikka Vepsä

Poissa: 1

Maaret Castrén

15.02.2023

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen äänin 10 - 2 (poissa 1).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Kati Juva)

Jaa-äännet: 5

Laura Korpinen, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Mikko Paunio, Daniel Sazonov

Ei-äännet: 7

Samuel Adouchief, Pentti Arajärvi, Kati Juva, Björn Månsson, Touko Niinimäki, Oula Silvennoinen, Sinikka Vepsä

Poissa: 1

Maaret Castrén

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen äänin 7 - 5 (poissa 1).

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle hyväksytyjen vastaehdotusten mukaisesti muutetun lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

15.02.2023

Ärende/17

§ 49

Ledamoten Fardoos Helals motion om ett flerspråkigt seniorcenter

HEL 2022-011208 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Fardoos Helalin aloite
- 2 Vanhusneuvoston lausunto
- 3 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan lausunto

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Fardoos Helal och 25 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden stöder inrättandet av ett flerspråkigt seniorcenter till exempel i samarbete med organisationer och föreningar.

Enligt riktlinjerna i stadsstrategin 2021–2025 är Helsingfors en bra stad för alla invånare och besökare där trygghet och alla människors lika rättigheter förverkligas. Helsingfors har förbundit sig till att främja lika-behandling, jämlikhet och mänskliga rättigheter i all sin verksamhet. Enligt social- och hälsovårdssektorns verksamhetsplan främjas denna målsättning genom att genomföra stadens integrationsprogram och jämlikhets- och likabehandlingsplan.

Stadsstrategin styr planeringen av servicenätverket. På lokalnivå beaktas behoven i olika områden och hos olika befolkningsgrupper i användningen av lokaler och tillhandahållandet av tjänster. Ändringar i klientkretsen, såsom ökning i antalet personer med främmande språk som modersmål, ökar behovet av närservice. För tillfället är antalet äldre med främmande språk som modersmål fortfarande tämligen litet, i

15.02.2023

synnerhet med tanke på behovet av dygnetruntvård. I stället för ett flerspråkigt seniorcenter kan staden ordna ett försök med ett grupphem eller en dagverksamhetsgrupp för vissa språkgrupper inom seniorcentren när antalet klienter i dessa språkgrupper ökar.

Utöver lång- och kortvarig dygnetruntvård erbjuder stadens tio seniorcenter dagverksamhet för äldre och servicecentralverksamhet som är öppen för alla seniorer. Klienter med något annat modersmål än finska eller svenska beaktas redan nu i den verksamheten. Verksamheten ordnas på flera språk både som stadens egen verksamhet och i samarbete med föreningar och frivilliga. Staden strävar efter att välja en sjukskötare som talar klientens modersmål till klientens patientansvariga sjukskötare. Klientens välbefinnande ökas med flera andra vardagliga lösningar, till exempel inom det kulturella seniorarbetet, och genom att beakta individuella behov av kosthållning. Staden har för avsikt att under våren 2023 inleda minnesrehabiliteringsverksamhet i enlighet med verksamhetsmodellen Finger för klienter med något annat modersmål än finska eller svenska.

Social- och hälsovårdsnämnden, äldrerådet samt jämställdhets- och likabehandlingskommittén har gett utlåtande i ärendet. Svaret stämmer överens med nämndens utlåtande.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 25 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Fardoos Helalin aloite
- 2 Vanhusneuvoston lausunto
- 3 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan lausunto

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 30.01.2023 § 50

15.02.2023

HEL 2022-011208 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 13.12.2022 § 254

HEL 2022-011208 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Fardoos Helalin ja 25 muun valtuutetun monikielisen seniorikeskuksen perustamista koskevaan valtuustoaloitteeseen seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa edellytetään, että kaupunki selvittää mahdollisuudet tukea monikielisen seniorikeskuksen perustamista esimerkiksi yhteistyössä järjestöjen ja yhdistysten kanssa. Aloitetta perustellaan sillä, että monikielisen väestön määrä lisääntyy ja ikääntyessä oman äidinkielen merkitys korostuu erityisesti muistisairailla.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että palveluverkon suunnittelussa tulee nykyistä vahvemmin ottaa huomioon muunkielisten ikääntyneiden lukumäärän kasvu, vaikka tällä hetkellä muunkielisten ikääntyneiden määrä on vielä melko pieni varsinkin ympärivuorokautisen hoidon tarpeen suhteen. Valtuustoaloitteessa ehdotetun yhden monikielisen seniorikeskuksen ei kuitenkaan katsota tukevan sosiaalisen segregaatian vähentämistä, lähipalvelujen vahvistamista tai palvelujen tavoitettavuuden tavoitteita. Kulttuurisensitiivisen työotteen tulee olla kaikkien seniorikeskusten arkea yhä monimuotoisemmaksi muuttuvassa kaupungissa. Yhden keskuksen mallissa nähdään vaarana myös muunkielisen työvoiman keskittyminen yhteen monikieliseen keskukseseen, kun heitä tarvitaan lähipalveluissa ympäri kaupunkia. Yhden monikielisen seniorikeskuksen sijaan voisi kielikohtaisten asiakasryhmien kasvaessa kokeilla nykyisten seniorikeskusten sisällä kielikohtaista ryhmäkotia tai päivätoimintaryhmää, kuten ruotsinkielisten asiakkaiden kohdalla nykyisin toimitaan

Lainsäädännöllinen ohjaus

Seniorikeskusten palvelujen järjestämistä ohjataan useammassa laissa. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021, § 4) edellyttää, että hyvinvointialueen on suunniteltava ja toteutettava sosiaali- ja terveydenhuolto sisällöltään, laajuudeltaan ja laadultaan sellaisena kuin asiakkaiden tarve edellyttää. Palvelut on toteutettava yhdenvertaisesti, yhteen sovitettuina palvelukokonaisuuksina sekä hyvinvointialueen väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita. Lain 5 §:n mukaan sosiaali- ja terveydenhuolto on järjestettävä sekä suomeksi että ruotsiksi kaksikielisen hyvinvointialueen alueella siten, että asiakas saa ne valitsemallaan kielellä, joko suomeksi tai ruotsiksi. Asiakkaalla on oikeus käyttää saamen kieltä saamelaisten kotiseutualueen kunnissa tuotettavissa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa.

Hyvinvointialueista annetun lain (611/2021, § 7) mukaan hyvinvointialue vastaa sille lailla säädettyjen tehtävien hoitamisesta, hyvinvointialueen asukkaan laissa säädettyjen oikeuksien toteutumisesta ja palvelukokonaisuuksien yhteensovittamisesta sekä järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen määrän ja laadun määrittelemisestä, tuottamistavan valinnasta, tuottamisen ohjauksesta ja valvonnasta sekä viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.

Yhdenvertaisuuslain 5 §:n mukaan viranomaisen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Edistämistoimenpiteiden on oltava viranomaisen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia.

Vanhuspalvelulain (980/2012, § 5) mukaan kunnan on laadittava suunnitelma toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi osana sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 6 §:n 3 momentissa tarkoitettua hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa. Suunnitelmiin on sisällytettävä ikääntyneen väestön asumista koskevien tarpeiden ennakointi sekä niitä vastaavan asumisen kehittäminen.

Sosiaalihuoltolain (1301/2014, § 1) tarkoituksena muun muassa edistää ja ylläpitää hyvinvointia sekä sosiaalista turvallisuutta, vähentää eriarvoisuutta ja edistää osallisuutta, turvata yhdenvertaisin perustein tarpeenmukaiset, riittävät ja laadukkaat sosiaalipalvelut sekä muut hyvinvointia edistävät toimenpiteet ja edistää asiakaskeskeisyyttä sekä asiakkaan oikeutta hyvään palveluun ja kohteluun sosiaalihuollossa. Lain 4 §:n mukaan asiakkaan etua arvioitaessa on kiinnitettävä huomi-

ota siihen, miten eri toimintatavat ja ratkaisut parhaiten turvaavat muun muassa mahdollisuuden osallistumiseen ja vaikuttamiseen omissa asioissaan sekä kielellisen, kulttuurisen sekä uskonnollisen taustan huomioimisen. Sosiaalihuoltoa toteutettaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden edun toteutumiseen.

Kaupungin strateginen ohjaus

Helsingin vuosien 2021–2025 kaupunkistrategiassa linjataan, että Helsinki on kaikille asukkailleen ja vierailijoille hyvä kaupunki, jossa turvallisuus ja kaikkien ihmisten yhtäläiset oikeudet toteutuvat. Helsinki on sitoutunut edistämään yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia kaikessa toiminnassaan. Tätä tavoitetta sosiaali- ja terveystoimi edistää toimintasuunnitelmansa mukaan toteuttamalla Helsingin kaupungin 2022–2025 kotouttamisohjelmaa sekä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmaa. Niissä asetetut tavoitteet ja toimenpiteet huomioidaan sosiaali- ja terveydenhuollon Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeen valmistelussa siten, että asiakas saa tukea kotoutumiseensa tarpeenmukaisesti ja yhteen sovitetuilla palveluilla. Toimintaa suunniteltaessa huomioidaan Helsingin kaupungin monimuotoistuvan väestön asettamat tarpeet kehittää palveluja monikielisiksi. Lakisääteisissä palveluissa varmistetaan asiakkaan ymmärtävän hänelle kerrotut asiat ja tulkkaus järjestetään asiakkaan näin toivoessa tai asiasisältöjen sitä vaatiessa. Palvelutyössä osaamiseen erilaisten ihmisten kohtaamisessa kiinnitetään huomiota, englanninkielistä viestintää vahvistetaan ja huolehditaan riittävästä käännöspalveluista.

Kaupunkistrategia ohjaa palveluverkkosuunnittelua ja sitä toteutetaan paikallisella tasolla niin, että eri alueiden ja väestöryhmien tarpeet huomioidaan tilojen ja palveluiden toteuttamisessa. Asiakaskunnan muutosten, kuten muunkielisen väestön kasvun, nähdään lisäävään lähipalveluiden tarvetta.

Nykytilanne

Kaupungin kymmenen seniorikeskusta tarjoaa ympärivuorokautisen pitkä- ja lyhytaikaisen hoidon lisäksi ikääntyneiden päivätoimintaa ja kaikille avointa palvelukeskustoimintaa.

Virallisten kielten lisäksi Helsingin suurimmat yli 55-vuotiaiden kieliryhmät ovat venäjänkieliset (noin 4500 asukasta) ja vironkieliset (noin 2500 asukasta). Englantia äidinkielenään puhuvia on lähes 1000, arabiaa puhuvia hiukan yli 800 ja somalinkielisiä hiukan yli 700.

Vuonna 2021 Helsingin 65 vuotta täyttäneistä asukkaista 3,5 prosenttia oli ympärivuorokautisen asumisen piirissä. Kaupungin omien seniorikeskusten ympärivuorokautisen asumisen asiakaskunnasta mainittuihin

viiteen suurimpaan kieliryhmään kuuluu tällä hetkellä hieman yli ja alle kymmenen asiakasta kieliryhmästä riippuen. Nykyiset asiakasmäärät eivät vielä muodosta kielikohtaisia ryhmäkoteja tai päivätoimintaryhmiä. Ostopalveluna sosiaali- ja terveystoimi järjestää ympärivuorokautista asumista venäjänkielistäkin palvelua tarjoavassa hoiva- ja palvelukoti Helenassa. Ostopalveluna ympärivuorokautisen asumisen paikkoja voi järjestää muillekin kieliryhmille voimassa olevin asiakkuus- ja ostopalvelukriteerein.

Seniorikeskuksissa asiakkaan vastuuhoidajaksi pyritään nimeämään asiakkaan äidinkieltä puhuva hoitaja, jotta erityisesti muistisairaana asiakkaan toiveet ja tarpeet tulevat ymmärretyiksi. Asiakkaiden hyvinvointia lisätään monilla muillakin arkeen liittyvillä ratkaisulla, kuten yksilöllisten tarpeiden huomioimisella ruokavalion tai kulttuurisen vanhustyön toteutuksessa.

Seniorikeskuksissa toimivissa palvelukeskuksissa eri puolilla kaupunkia on jo nykyisin huomioitu muunkieliset ryhmät. Toimintaa järjestetään useilla kielellä sekä kaupungin omana toimintana että yhteistyössä järjestöjen ja vapaaehtoisten kanssa. Finger-toimintamallin mukaista muistikuntoutustoimintaa muunkielisille valmistellaan ja sen on tarkoitus käynnistyä keväällä 2023.

Palvelukeskukset ovat lähipalvelua ja siksi on tärkeää, että eri kieliryhmille löytyy toimintaa koko kaupungin alueella. Tätä toimintaa pyritään vahvasti lisäämään ja siksi käynnissä on konkreettisen ikäerityisen maahanmuuttajatyön toimintamallin valmistelu seniorikeskuksille. Arjen työkaluna toimivan toimintamallin avulla tavoitetaan ikääntyneet maahanmuuttajat alueen palvelukeskukseen nykyistä paremmin. Ikääntyneillä lähipalvelujen merkitys on tutkitusti suuri, kun liikkuminen eri puolelle kaupunkia saattaa olla vaikeaa.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan näkemys

Edellä mainittuun viitaten sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että palveluverkon suunnittelussa tulee nykyistä vahvemmin ottaa huomioon muunkielisten ikääntyneiden lukumäärän kasvu, vaikka tällä hetkellä muunkielisten ikääntyneiden määrä on vielä melko pieni varsinkin ympärivuorokautisen hoidon tarpeen suhteen. Valtuustoaloitteessa ehdotetun yhden tiettyyn paikkaan sijoittuvan monikielisen seniorikeskuksen ei kuitenkaan katsota tukevan sosiaalisen segregaaation vähentämistä, lähipalvelujen vahvistamista tai palvelujen tavoitettavuuden tavoitteita. Kulttuurisensitiivisen työtteen tulee olla kaikkien seniorikeskusten arkea yhä monimuotoisemmaksi muuttuvassa kaupungissa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että yhden monikielisen seniorikeskuksen sijaan, voisi kielikohtaisten asiakasryhmien kasvaessa ko-

keilla nykyisten seniorikeskusten sisällä kielikohtaista ryhmäkotia tai päivätoimintaryhmää, kuten ruotsinkielisten asiakkaiden kohdalla nykyisin toimitaan. Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeeseen palkatun ikäerityisen maahanmuuttotyön suunnittelijan työpanosta voisi tässä palveluverkon kehittämistyössä olla mukana.

Sosiaali- ja terveyslautakunta on samaa mieltä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan kanssa siitä, että monikielisen seniorikeskuksen perustaminen olisi käytännössä hankalaa, koska osa kieliryhmistä jouduttaisiin yhden keskuksen mallissa rajamaan perustettavan keskuksen ulkopuolelle. Vaarana nähdään myös nykyisessä vaikeassa henkilöstön rekrytointitilanteessa olemassa olevan muunkielisen työvoiman keskittyminen nykyisistä toimipisteistä monikieliseen seniorikeskukseen. Muunkielisen väestön sijoituessa eri puolille kaupunkia, on tärkeää, että myös muunkielistä henkilöstöä on saatavissa eri puolilla Helsinkiä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Oman äidinkielen käyttö edistää asiakkaan hyvinvointia. Sosiaali- ja terveystoimi noudattaa palveluja järjestäessään lakia sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä sekä kaupunkitason että sosiaali- ja terveystoimen strategisia linjauksia."

Käsittely

13.12.2022 Ehdotuksen mukaan

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Laura Korpinen: Teen vastaehdotuksen seuraavasti:

Lausunnon toinen kappale tulee muuttaa kuulumaan seuraavasti: "Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että palveluverkon suunnittelussa lähtökohtana tulee myös ikääntyneiden osalta olla se, että palvelut tarjotaan kotimaisilla kielillä."

Lausunnon kahdeksannesta kappaleesta poistetaan lause: "Toimintaa suunniteltaessa huomioidaan Helsingin kaupungin monimuotoistuvan väestön asettamat tarpeet kehittää palveluja monikielisiksi." ja "asiakkaan näin toivoessa tai" ja ", englanninkielistä viestintää vahvistetaan"

Lausunnon kahdeksannessa kappaleessa muutetaan kohta "ja huolehditaan riittävästä käännöspalveluista" muotoon "ja huolehditaan lain edellyttämistä käännöspalveluista".

15.02.2023

Lausunnon 13. kappaleessa lause "Seniorikeskuksissa asiakkaan vastuuhoidajaksi pyritään nimeämään asiakkaan äidinkieltä puhuva hoitaja" muutetaan muotoon "Seniorikeskuksissa asiakkaan vastuuhoidajaksi pyritään nimeämään suomea tai ruotsia puhuva hoitaja sen mukaan, kumpaa kieltä maahanmuuttotaustainen henkilö puhuu parhaiten".

Lausunnon 13. kappaleessa lause "Asiakkaiden hyvinvointia lisätään monilla muillakin arkeen liittyvillä ratkaisulla, kuten yksilöllisten tarpeiden huomioimisella ruokavalion tai kulttuurisen vanhustyön toteutuksessa" muutetaan muotoon "Asiakkaiden hyvinvointia pyritään lisäämään arkeen liittyvillä ratkaisulla".

Lausunnon 15. kappale lyhennetään muotoon "Käynnissä on konkreettisen ikäerityisen maahanmuuttajatyön toimintamallin valmistelu seniorikeskuksille. Ikääntyneillä lähipalvelujen merkitys on tutkitusti suuri, kun liikkuminen eri puolelle kaupunkia saattaa olla vaikeaa."

Lausunnon 16. kappale muutetaan muotoon "Edellä mainittuun viitaten sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että palveluverkon suunnittelussa lähtökohtana tulee myös ikääntyneiden osalta olla se, että palvelut tarjotaan kotimaisilla kielillä. Valtuustoaloitteessa ehdotetun yhden tiettyyn paikkaan sijoittuvan monikielisen seniorikeskuksen ei katsota tukevan sosiaalisen segregaation vähentämistä, lähipalvelujen vahvistamista tai palvelujen tavoitettavuuden tavoitteita."

Lausunnon 17. kappale poistetaan kokonaan.

Kannattaja: jäsen Mikko Paunio

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Laura Korpinen)

Jaa-äännet: 11

Vilja Alanko, Pentti Arajärvi, Maaret Castrén, Sami Heistaro, Kati Juva, Minna Lindgren, Björn Månsson, Matti Niiranen, Daniel Sazonov, Meri Valkama, Sinikka Vepsä

Ei-äännet: 2

Laura Korpinen, Mikko Paunio

15.02.2023

Ärende/17

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 11 - 2.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Annastiina Tuomainen, johtaja, puhelin: 310 34987
annastiina.tuomainen(a)hel.fi
Maarit Varis, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42850
maarit.varis(a)hel.fi

15.02.2023

Asia/18

§ 50

Motioner inlämnade vid sammanträdet

Beslut

Gruppmotioner

- ledamoten Reetta Vanhanens motion om lösningar på krisen inom småbarnspedagogiken

Fullmäktigemotioner

- ledamoten Maaret Castréns motion om en självständighetsfest för 75-åringar
- ledamoten Nora Grotenfelts motion om funktioner i systemet Wilma för svenskspråkiga elever
- ledamoten Amanda Pasanens motion om att utvidga Sibbo storskogs nationalpark
- ledamoten Tuulia Pitkänens motion om att konkurrensutsätta Björnparkens kioskplats

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

15.02.2023

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 33, 34, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49 ja 50 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 35 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianomainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

15.02.2023

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 24.12.2021 saakka seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 27.12.2021 alkaen seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Sörnäistenkatu 1
00580 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Sörnäistenkatu 1
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

15.02.2023

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimus päätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuimmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

15.02.2023

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

3 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 36 ja 37 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen
- viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen, asianosaisen ja muun valittamaan oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannu-

15.02.2023

saatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 24.12.2021 saakka seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 27.12.2021 alkaen seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Sörnäistenkatu 1
00580 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Sörnäistenkatu 1
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta

15.02.2023

- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai ehyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

15.02.2023

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

ANVISNINGAR FÖR SÖKANDE AV ÄNDRING

1 FÖRBUD MOT SÖKANDE AV ÄNDRING

33, 34, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49 och 50 § i protokollet.

Ändring i beslutet får inte sökas eftersom beslutet gäller beredning eller verkställighet.

Tillämpat lagrum: 136 § i kommunallagen

2 BESVÄRSANVISNING

35 § i protokollet.

Ändring i beslutet söks genom kommunalbesvär.

Besvärsrätt

Ändring i beslutet får sökas

- av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av kommunmedlemmarna

Besvärstid

Kommunalbesvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärsskriften ska inlämnas till besvärsmyndigheten senast besvärstidens sista dag under besvärsmyndighetens öppettid.

Om beslutet har delgetts per post anses en part ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Om beslutet har delgetts som elektroniskt meddelande anses en part ha fått del av beslutet tre dagar efter att meddelandet avsändes, om inte något annat påvisas.

Dagen för delfåendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller

15.02.2023

midsommarafton eller en helgfri lördag får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

Besvärsgrunder

Kommunalbesvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter
- beslutet annars strider mot lag

Ändringssökanden ska framföra besvärsgrunderna innan besvärstiden går ut.

Besvärsmyndighet

Kommunalbesvär anføres hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Förvaltningsdomstolens besöksadress fram till 24.12.2021 är den följande

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Banbyggarvägen 5
00520 HELSINGFORS
Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000

Förvaltningsdomstolens besöksadress från och med 27.12.2021 är den följande

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Sörnäsgatan 1
00580 HELSINGFORS
Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/sv>

Formen för och innehållet i besvärsskriften

Besvär ska anföras skriftligen. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften ska uppges:

15.02.2023

1. det beslut i vilket ändring söks, (det överklagade beslutet);
2. till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas (yrkandena);
3. grunderna för yrkandena;
4. vad besvärsrätten grundar sig på om det överklagade beslutet inte avser ändringssökanden själv.

I besvären ska dessutom ändringssökandens namn och kontaktuppgifter uppges. Om talan förs av ändringssökandens lagliga företrädare eller ombud, ska också dennes kontaktuppgifter uppges. Medan besvären är anhängiga ska förvaltningsdomstolen utan dröjsmål underrättas om ändringar i kontaktuppgifterna.

Besvären ska också innehålla uppgift om postadress och eventuell annan adress till vilken handlingar som hänför sig till rättegången kan sändas (processadress). Om ändringssökanden har uppgett flera processadresser, kan förvaltningsdomstolen välja till vilken av dem den skickar de handlingar som hänför sig till rättegången.

När den som har begärt omprövning anför besvär över det beslut som fattats med anledning av begäran om omprövning, får denne lägga fram nya grunder för sina yrkanden. Ändringssökanden i fråga får framställa nya yrkanden endast om de grundar sig på förändrade förhållanden eller på omständigheter som ändringssökanden fått kännedom om efter det att tidsfristen för begäran om omprövning gått ut.

Till besvärsskriften ska följande fogas:

1. det överklagade beslutet med besvärсанvisning;
2. utredning om när ändringssökanden har fått del av beslutet, eller annan utredning om när besvärstiden börjat löpa;
3. de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats till myndigheten.

Rättegångsavgift

Hos den som har inlett ett ärende som gäller sökande av ändring tas det ut en rättegångsavgift i enlighet med lagen om domstolsavgifter

15.02.2023

(1455/2015).

Om förvaltningsdomstolen ändrar det överklagade beslutet till förmån för ändringssökanden tas ingen rättegångsavgift ut.

Protokoll

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postadress: PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
Besöksadress: Helsingfors stads registratorskontor
Norra esplanaden 11-13
Telefonnummer: 09 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00

3

BESVÄRSANVISNING

36 och 37 § i protokollet.

Ändring i beslutet söks genom kommunalbesvär.

Besvärsrätt

Ändring i beslutet får sökas

- av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av en kommunmedlem
- av en myndighet i ärenden som hör till dess verksamhetsområde
- av förbund på landskapsnivå och kommuner för vars område den markanvändning som anges i planen har konsekvenser
- av en registrerad lokal eller regional sammanslutning i ärenden som hör till dess verksamhetsområde.

Besvärstid

Besvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärsskriften ska inlämnas till besvärsmyndigheten senast den sista dagen av besvärstiden under besvärsmyndighetens öppettid.

15.02.2023

En kommunmedlem, en part eller en annan aktör som har besvärsmätt anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Dagen för delfåendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

Besvärsgrunder

Besvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter
- beslutet annars strider mot lag.

Besvärsmyndighet

Besvär anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Förvaltningsdomstolens besöksadress fram till 24.12.2021 är den följande

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Banbyggargvägen 5
00520 HELSINGFORS
Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000

Förvaltningsdomstolens besöksadress från och med 27.12.2021 är den följande

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Sörnäsgatan 1
00580 HELSINGFORS
Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/sv>

Formen för och innehållet i besvärsskriften

15.02.2023

Besvär ska anföras skriftligt. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften, som ska riktas till besvärsmyndigheten, ska uppges

- det beslut i vilket ändring söks
- på vilka punkter ändring söks och vilka ändringar som yrkas
- på vilka grunder ändring söks.

I besvärsskriften ska ändringssökandens namn och hemkommun uppges. Om ändringssökandens talan förs av hans eller hennes lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har uppgjort besvären, ska i besvärsskriften även uppges namn och hemkommun för denna person.

I besvärsskriften ska vidare uppges den postadress och det telefonnummer under vilka meddelanden i saken kan tillställas ändringssökanden.

Besvärsskriften ska undertecknas av ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet. Ett elektroniskt dokument behöver emellertid inte kompletteras med en underskrift om dokumentet innehåller uppgifter om avsändaren och om det inte finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet och integritet.

Till besvärsskriften ska fogas

- det beslut i vilket ändring söks genom besvär, i original eller kopia
- ett intyg över vilken dag beslutet har delgivits eller en annan utredning över när besvärstiden har börjat
- de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sin begäran, om dessa inte redan tidigare har tillställts myndigheten.

Rättegångsavgift

Förvaltningsdomstolen tar ut en rättegångsavgift på 260 euro för behandling av ett ärende som gäller ändringssökande. Om förvaltningsdomstolen ändrar det överklagade beslutet till förmån för ändringssökanden tas ingen rättegångsavgift ut. Avgifter tas inte ut i vissa ärendegrupper eller hos dem som enligt bestämmelser någon annanstans i lag är befriade från avgifter. Den som inlett ärendet är betalningsskyldig och avgiften gäller per besvärsskrift.

Protokoll

15.02.2023

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postadress: PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
Besöksadress: Helsingfors stads registratorskontor
Norra esplanaden 11-13
Telefonnummer: 09 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00.

15.02.2023

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Fatim Diarra
puheenjohtaja
ordförande
33 - 37 §, 39 - 50 §

Harry Bogomoloff
puheenjohtaja
ordförande
38 §

Lauri Menna
pöytäkirjanpitäjä
protokollförare

Pöytäkirja tarkastettu
Protokollet justerat

Laura Korpinen

Ville Jalovaara

Nina Suomalainen

Mikael Jungner

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.
Dokumentet är elektroniskt undertecknat.

15.02.2023

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa www.hel.fi 21.02.2023.

Protokollet har hållits tillgängligt i det allmänna datanätet på adressen www.hel.fi 21.02.2023.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566